TECHE
UDINE

MANOSCRITTI

FONDO PRINCIPALE

Manoscritto n. **P_MSS_1409**

Nel Fondo Principale sono confluiti la maggior parte dei lasciti manoscritti pervenuti alla Biblioteca Civica «Vincenzo Joppi» nel corso del tempo: si tratta perciò di un fondo composito nel quale è possibile trovare manoscritti di argomento liturgico, scientifico, giuridico, botanico e altro.

Collocazione:

Biblioteca Civica "Vincenzo Joppi", Udine
https://www.techeudine.it/fondo-principale
https://www.sbhu.it/

DE
MONTEGNONI
JEREMIAS
NOTA. MORAL.

1409

Dono Pagani 17/4 1882.

Vendita Carlo Morbio in Lipsia, Giugno 1889

N. 441. Montagnone Jer. de — Compendium moralium notabilium compositum per Jeremiam iudicem de Montagnone civem Patavinum. Perg. Sec. XV. fol. 178 — 0,34 — 0,24

tercius prime partis. Iste tercius liber p[illegible]

[illegible]

partes sub his tractatus vz primo

[illegible]ditate, et consideratione moralium ex prima

[illegible] omnibus aucto[illegible] ex [illegible]

[illegible]

sitate moralium et naturalium diversi[illegible]

[illegible]

[illegible]secta nati humane morantibus et nati[illegible]

[illegible]

salute corporis et con[illegible]

[illegible] corporis [illegible]

[illegible]facilitate et difficult[illegible]

[illegible]sitvdine ex [illegible]

[illegible] nat[illegible]

[illegible] primo [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

18 [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ... isti ... [illegible]
[illegible] ... [illegible]

De religione et superstitione. Capitulum primum.

[T]ullius de natura deorum libro primo. Sanctitas est scientia colendorum. Idem rhetoricorum [illegible] ueteris [illegible] de [illegible] que superioris cuiusdam nature [illegible] uocant ac ceremoniam [illegible]

[S]eneca in declamationibus libro [illegible] [illegible] plures miseros facit et superstitiosos facit.

[Va]lerius maximus libro ii. ti. de institutis antiquis [illegible] Ciuitas [illegible] simulat [illegible] causas potius habet [illegible] superstitionem mouendam esse putamus.

[La]ctantius firmianus de beata uita libro [illegible] paratur constantia et metus pene [illegible] fiat.

Valerius maximus libro primo ti. p. urbe enim a gallis capta cum flamen quirinalis [illegible] que uestales sacra onere partito [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] qui ducit ad Ianiculum descendens [illegible] [illegible] Albanus plaustro coniuge et liberos [illegible] [illegible] publice religionis [illegible] suis ut plaustro descenderet imperauit. atque ad id uirgines et sacra imposita omisso [illegible] pro itinere Ceretem oppidum peruexit. [illegible] [illegible] summa ueneratione recepta [illegible] hospitalem humanitatem testatur. [illegible] institutum est sacra ceremonias uocari [illegible] [illegible] ea rei publice statu fracto [illegible] florente statu coluerunt.

[V]irgilius libro primo Georgicorum
Inprimis uenerare deos.

De magnificentia et potentia dei. Capitulum ii.

[Ia]b uestor. ca. ix. Dei ire resistere nemo potest

[illegible] ... [illegible]
[illegible] ... [illegible] ... nulle [illegible] latitant

[illegible] ... [illegible] et spiritu oris eius omnis uirtus eorum. Idem xxxvi ps. Iudicia dei [illegible] Idem xliii ps. [illegible] Idem lxxxviii [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ps. Idem lxxxx ps. [illegible] ad dauid angelis suis deus mandauit de te ut custodiat te in omnibus uiis tuis. In manibus portabunt te ne forte offendas ad lapidem pedem tuum. Super aspidem et basiliscum ambulabis et conculcabis [illegible] Idem lxxxxii Initio tu [illegible] terram fundasti et opera manuum tuarum sunt celi [illegible] [illegible] autem idem ipse es et anni tui non deficient [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fatur [illegible] homo. Ibidem. Bonum est [illegible] [illegible] principibus [illegible] [illegible] [illegible] compeditos. dominus illuminat cecos [illegible] erigit elisos. Idem. cxlvi. [illegible] celum nubibus et parat terre [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] uoluerit [illegible]

Ibidem. xxx. [illegible] sermo dei [illegible] Idem [illegible] Sermo dei potestate plenus est. Idem [illegible] nulla [illegible] sit inuenire [illegible] non [illegible] eorum que sunt sub sole [illegible] [illegible] libro primo [illegible] dominus mortificat [illegible] facit. dominus pauperem facit et ditat humiliat et eleuat. suscitat de puluere egenum et de stercore erigit pauperem ut sedeat cum principibus et solium glorie teneat.

[illegible] regum [illegible] Nosti solus [illegible] filiorum hominum.

[Pa]ralipomenon libro primo [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] sedens sup [illegible]

[illegible] in manu d[illegible]

[illegible] possibilia.

[illegible] habet perfecte [illegible]

[illegible]

[illegible] aperta sunt oculis [illegible]

De qualitate dei. capitulum iii.

[illegible]

[illegible] Confitemini dno [illegible]

[illegible] his omnibus [illegible]

dns custodit veritatem et dns dilig[illegible]

Philon i libro sapientie. ca. xv. Tu ds nr [illegible] us et verus es et patiens et in miseri[cor]dia disponens.

Johannes i Evang°. ca. p°. Dm nemo [illegible]

[illegible]

tius de consolatione libro [illegible]. Qui si fatal[illegible] ordinem minime considerare valentibus [illegible] [illegible] suis modis ad bonum dirigens cuncta dispon[it].

De munere divino capitulum iiii.

Psalmista [illegible]. ps. Apud dnm gressus hoīs dirigentur. [illegible] dabit gratiam et gloriam. Idem. ps. cxvii. lapidem quem reprobaverunt [illegible] factus [illegible] a dno factum [illegible] Idem. ps. cxxvi. nisi dns custodierit civitatem [illegible] Idem [illegible] ds dat [illegible] incessu [illegible]

[illegible] in dno ex [illegible] vnolu[illegible] tue. In [illegible] et ipse diriget [illegible] hoīs dispo[nit] viam suam. sed dni e dirigere gressus eius. Ibidem. a dno diriguntur gressus viri. quis aut intelligere pot viam suam. Ibidem. ca. xxi. Cor regis i manu dni; quocumq voluit inclinabit illud.

Paralipomenon libro. ii. ca. xxv. dei e adiuvare et revertere i fugam.

Johes i Evang°. ca. vi. dicit yhs nemo potest venire ad me ni pater q misit me traxerit illum.

Idem. xiiii. ca. Nemo venit ad patrem ni p me.

[illegible] i actibus aplor. ca. viii. Cum vidisset Sy[mon] [illegible] impositiones manus aplorum [illegible] ut [illegible] dixit ad eum pecunia tua tecum sit i perditione [illegible]

[Jacobus] i Epla p°. ca. p°. Omne datum optimum et omne donum perfectum est sursum descendens a patre luminum. Ibidem. ca. iii. Que desursum e sapientia primum quidem pudica e, deinde pacifica modesta suadibilis bonis consentiens iudicans sine simulatione.

Paulus ad Ephe. ii. ca. gratia estis salvati p fidem et hoc non ex vobis dei donum est [illegible] [illegible] Idem ad hebr. [illegible] accedamus cum fiducia ad thronum gratie ut misericordiam consequamur et gratiam inven[iamus]

[illegible] tempore [illegible]
Augustinus in Epygramatibus prosperi Epygramata xxxiij. Nemo est tam eruditus nemo est tam doctus qui superna illustratione non egeat.
Cassiodorus epistolarum libro viij. epistola xxiij.
Deo auctore omnia prosperantur.
[illegible]
ibunt doctrina celestis. Idem libro xj. epistola [illegible]
[illegible]
Ibidem xxxj. epistola. Omnis prouentus ad deitatem est [illegible] referendus. nec aliquid esse [illegible] bonum nisi quod ab ipso dignoscitur esse collatum.
[illegible]
Parcere victores ignaui parcere summo victori voces sceptrum dyadema triumphum Cui dare diuitias potuit auferre ualebit.

De retributione dei capitulum v.

Iob visione capitulo xxxiiij. Opus hominis reddet ei dominus et [illegible] restituet.
In genesi capitulo iiij. Si bene egeris recipies.
Psalmista psalmo lxj. Dominus reddit unicuique secundum opera sua. Idem psalmo lix. Iustus lauabit manus suas.
Salomon in prouerbiis capitulo xvj. Cum placuerint domino vie eius inimicos quoque eius conuertet ad pacem. Idem in Ecclesiastico capitulo viij. Qui in uno peccauerit multa bona perdet.
Regum primo xxvj. capitulo. Deus retribuet unicuique secundum iusticiam suam.
Ieremias [illegible]
dominus aperti sunt super omnes vias filiorum adam ut reddat unicuique secundum vias eius et secundum fructus adinuentionis eius.
Ihesus filius sirach in Ecclesiastico [illegible] probet [illegible] diligentibus se. Idem xviij. capitulo [illegible] manet in eternum.
Matheus in Euangelio xvj. capitulo. Filius hominis uenturus est in gloria patris sui cum angelis et tunc reddet unicuique secundum opera eius.
[illegible]
[illegible] nobis
Iohannes in Apocalipsi ij. capitulo. Dabo unicuique uestrum [illegible] xxij [illegible]
venio cito et merces mea mecum reddere unicuique secundum opera sua.
[illegible]
[illegible] propriam mercedem accipiet secundum suum laborem.
Idem xiiij. capitulo. Si quis ignorat ignorabitur.
Idem ad ephesios vj. et sequitur. Unusquisque quodcumque fecerit hoc a domino recipiet.
Cassiodorus epistolarum libro primo epistola xvj. Remunerator est omnium bonorum deus.

De iusticia et iudicio dei capitulum vj.

Iob visione capitulo v. Deus ponit humiles in sublime et merentes erigit sospitate. Ibidem. Deus dissipat cogitationes malignorum ne possint implere manus eorum quod ceperant. Ibidem. [illegible] super eos [illegible] consilium [illegible] prauorum. Idem xxxiiij. Opus hominis [illegible] et iuxta vias singulorum restituet. [illegible] deus [illegible] faciet [illegible] peccatum [illegible]
Genesis iiij. capitulo. Si bene egeris recipies si autem male statim in foribus peccatum aderit.
Psalmista psalmo v. Non deus uolens iniquitatem tu es. Idem vij. Deus iudex iustus fortis et paciens. Idem xviij. Iudicia domini uera iustificata in semet ipsa, desiderabilia super aurum et lapidem preciosum. Idem lxxxij. Rectus dominus deus noster [illegible] misericordia [illegible] dominus et iudicium omnibus [illegible] Idem Cxlvj. Iustus es domine et rectum iudicium tuum. Idem Cviij. [illegible] iustus lauabit manus suas in sanguine peccatorum. Idem Cx. Faciet dominus [illegible] causam pauperum. Idem Clxiij. dauid. Non intres in iudicium cum seruo tuo domine quia non iustificabitur in conspectu tuo omnis homo uiuens. Idem Clxv. Dominus iustus in omnibus viis suis et sanctus in omnibus operibus suis. Idem Clxxij. Deus [illegible] facit iudicium iniuriam pacientibus.
Salomon in prouerbiis capitulo v. Respicit dominus vias hominis et omnes gressus eius considerat [illegible] non proderunt diuicie in die ultionis. iusticia autem liberabit a morte. Idem xv. capitulo. In omni loco oculi domini contemplantur bonos et malos [illegible] et perdicio coram domino quanto magis corda filiorum. Ibidem. Omnes vie hominis patent oculis eius [illegible] Ibidem xxij. Non facias violenciam homini pauperi quia dominus iudicabit causam eius. Ibidem xxiiij. A domino iudicium egreditur [illegible] Idem in Ecclesiastico capitulo iij. Iustum et impium iudicabit. Ibidem xij. et sequitur. Cuncta que fiunt

[illegible] Adducet dns [illegible] sine multi fuerit [illegible] p[illegible] ca. xxxv. Retribuet unicuique secundum justiciam [illegible]

[illegible] Paralipomenon. libro ii. ca. vii [illegible] justicia nec personarum acceptio nec [illegible] munera [illegible]

Ysayas. ca. xxi. Consurget dns contra domum pessimo[rum] [illegible]

[illegible] libro [illegible] [illegible] super nos malitiam studiorum uestrorum ait dns [illegible]

[illegible] justus a justicia et fecerit iniquitatem et m[illegible] in justicia sua quam operatus est [illegible] impius [illegible] iniquitate sua quam operatus est. et fecerit judicium et justiciam [illegible] am suam uiuificabit. [illegible] [illegible] ut dns [illegible] et impietas impii non nocebit ei [illegible] fuit ab iniquitate sua.

[illegible] Non te justifi[illegible] [illegible] ipse est agnitor [illegible] Ibidem [illegible] ab initio constituit hominem et reliquit [illegible] consilii sui. adiecit [illegible] precepta sua. Si uolueris mandata et precepta [illegible] te conseruabunt. Apposuit tibi aquam et ignem ad quod uolueris appone manum tuam. Ante hominem uita et mors. [illegible] ouidius metamorfoseos. libro [illegible]

[illegible] Euangelio. ca. iiii. In qua mensura mensi fueritis [illegible] ca. xii. Omni autem cui multum datum est multum queretur ab eo.

[illegible] [illegible] Idem ad ephe. ca. [illegible] Unusquisque autem pro se [illegible]

[illegible] magis ne ponatis offendiculum fratri uel [illegible]

[illegible] cultum [illegible] [illegible] puint.

[illegible] formula honeste uite [illegible] et [illegible]

[illegible] epylogus In regno dei non est distinctio quis [illegible] aut clericus diues aut pauper [illegible] aut femina seruus aut dns sed [illegible] operis perpetua [illegible] gloria.

[illegible] epigramatum prosperi [illegible] judicia hominis sint apparentia [illegible] non est dubitandum esse justum [illegible] quod hominibus uidetur iniustum.

[illegible] Justicia est habitus communi utilitate seruata [illegible]

[illegible] Insti. de justi. et jure in prin. [illegible] ff. [illegible] justicia. Justicia est constans et perpetua uoluntas jus suum cuique tribuens.

[illegible] qui cultum qui agrestium timet [illegible] justicia est hominis dna et regina uirtutum [illegible] honestum quod justicia uocatur.

[illegible] Omnibus quidem simpliciter necessaria est justicia [illegible] tanta est uirtus ut ne illis quidem [illegible] sine [illegible]

[illegible] remota est justicia [illegible] appellant simplex.

[illegible] justicia [illegible] rem publicam regi non posse. [illegible] remota justicia quid sunt regna nisi latrocinia.

[illegible] splendor ma[illegible]

[illegible] ethicorum libro primo. Fundamentum justicie [illegible] ut communi utilitati [illegible]

[illegible] offic[illegible] justicia [illegible] sine [illegible] Idem. prima justicia est [illegible]

[illegible] de officiis. libro primo. ca. xiii. Totius autem injusticie nulla capitalior est quam eorum qui cum maxime fallunt id agunt ut uiri boni esse uideantur [illegible] super omnia necessarie est [illegible] [illegible] studium [illegible] si non aliud nisi [illegible]

[illegible] aduersum.
Seneca. Oratio eius qui ueritati opera dat incomposita
et simplex debet esse. Idem. nichil tibi intersit
an affirmes an iures
[illegible] Dolius [illegible] naso
[illegible] [illegible] itas relinquatur
[illegible] ueritati non amicitie [illegible]
[illegible] esto benignus. Nemini blandus [illegible]
paucis familiaris omnibus equus. Idem.
Seuior esto [illegible] [illegible] vita [illegible]
[illegible] iustitie posita est [illegible]
Os et oculos iustitie uultumque sereniis ac re
[illegible] [illegible] posuit [illegible]
aspectu uehementi et formidabili luminibus
[illegible] uerbis non humilibus nec atrocibus sed
reuerenda [illegible] iustitie dignitatem. Quisquis
ergo hanc sectam desideras, time deum prius et
[illegible] [illegible] falsitatem
mendacio redimi non mentieris sed potius ex
cusabis, quia ubi honesta causa est iustus secre
ta non pandit. tacenda enim tacet loquenda
loquitur. huius si studere curauis leuis et [illegible]
[illegible] [illegible] expectas prospiciens
[illegible] uaris tumultuosa quietus ex
[illegible] iustitia cum mediocritate regenda
[illegible] [illegible]
[illegible] subsequatur dum nec de magnis
neque de minimis creaturis uiuas corrigendis
[illegible] sed licitam peccandi;
[illegible] sputes cum eo, qui neque fatea [illegible]
[illegible]
Valerius maximus libro [illegible] Camillo consule
fallisos obsidente. Magister ludi plurimos et
nobilissimos [illegible] [illegible]
ductos in castra romanorum perduxit, quibus
[illegible] non erat dubium [illegible] fallisci [illegible]
[illegible] belli gerendi tradituri se [illegible] [illegible]
[illegible] esset. Ea re cognita Senatus censuit, ut
pueri captiuum magistrum uirgis cedentes in patriam
remitterent. Qua iustitia animi eorum fallisco
rum sunt capti, quorum menia expugnari non
poterat. Nam fallisci beneficio magis quam armis
[illegible] portas romanis aperierunt
Idem libro [illegible] Thimocaris abrachiensis
Fabricio consuli pollicitus est se precium [illegible]
[illegible] filium suum [illegible] potationibus suis [illegible]

[illegible]. Ea res cum ad Senatum esset delata missis
legatis pirrum monuit ut aduersus huius [illegible]
[illegible] insidias cautius se gereret [illegible]
[illegible] a filio martis conditam armis bella et non
[illegible] [illegible] aut non
tacuit utrumque uno actate amplexus nec hostem
malo ex[illegible] uincere [illegible] qui [illegible] parat
[illegible]
Idem eodem [illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible] exercitu eius externa
[illegible]
[illegible] et opes occultis ordinationibus ad principatum
[illegible] capescendum [illegible] [illegible] dix[illegible]
[illegible] contione sua [illegible] quam si fortuna [illegible]
[illegible] effectum passa esset nichil maius aut potentius
[illegible] atheniensi populo futurum [illegible]
[illegible] opportere [illegible] ut aliquis sibi cum illa
[illegible] [illegible] Aristides [illegible]
[illegible] cognouit lacedemoniorum classem que tota
[illegible] githeum portum subducta erat uelle [illegible]
ut ea consumpta dominatio cederet atheniensibus. [illegible]
[illegible] ad ciues et retulit themistoclem ut utile
[illegible] [illegible] noluerat [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
expedire proclamauit ac protinus iussit ab [illegible]
[illegible]
Idem eodem libro et [illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] tota ciuitas in honore
pateris [illegible] pene adolescentulo [illegible]
[illegible] repugnauit. Ad ultimum pre
cibus populi [illegible] uictus suo prius [illegible]
[illegible] filii oculo exuto [illegible] [illegible]
reliquit. Ita debitum supplicii modum legi re
didit, equitatis mirabili temperamento se inter
[illegible] patrem et [illegible] [illegible]
[illegible]
Idem eodem libro et capitulo. Sed aliquanto
[illegible] ducis [illegible] consule [illegible] summa iustitia
[illegible] seditionem [illegible] placuit [illegible]
lege cauenda ut [illegible] [illegible]
[illegible] transisset animo [illegible] Interiecto
[illegible] tempore [illegible] [illegible]

[illegible] chtrat [illegible] illā sanctam [illegible] ubiut [illegible]

[illegible] ne dubit

De misericordia et clementia dei. capitulum. vii.

[illegible] in sperat sup misericordia [illegible] et veritatem [illegible] psalmo lxxxiiii. Misericordia et veritas obviaverunt sibi [illegible] et pax osculate sunt se. [illegible] Misericordia dni ab eterno et in eternum sup [illegible] timentes eum et in his qui sperant sup misericordia eius.

[illegible] libro [illegible] ca. [illegible] [illegible] sinet. [illegible] ad [illegible] quid respondeam ei qui me misit. Et dixit david ad gad [illegible] [illegible] miserationum suarum.

[illegible] filius sirach in ecclesiastico. ca. [illegible] sup peccato et ne dicas miseratio dni magna est. multitudinis peccatorum meorum miserebitur [illegible]

Philon in libro sapientie. ca. xv. Tu autem deus noster verus et suavis et patiens ac in misericordia omnia disponens.

[illegible] ne quando omnia separe [illegible] potuimus esse victores [illegible] [illegible] potenter [illegible] orationes [illegible] [illegible] veritate [illegible] humanitas [illegible] penetrat. Hostium mollit oculos, et victos ipsos tissimos [illegible] fecit. Nec illi difficile et arduum est [illegible] considerate fungatos.

[illegible] libro. [illegible] qui ast [illegible] ubi me [illegible]

De caritate seu dilectione et odiositate dei ad hominem. ca. viii.

Job [illegible] ca. [illegible] Multa dona exegeris a dno quam meretur iniquitas tua.

[illegible] sanguinum et dolosum abhominabitur dns. [illegible] xxxiii [illegible] dni sup iustos, et aures eius in preces eorum. [illegible] iustos.

Salomon in prover. ca. [illegible] filii quod odit

dns [illegible] sceptrum; [illegible] [illegible] mees [illegible]
lingua [illegible] [illegible] effundendum [illegible]
[illegible] Cor machinans cogitationes [illegible] pedes
veloces ad currendum [illegible] [illegible]
mendacia [illegible] [illegible] fratres
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
male — ones pessime [illegible] dns ab ipsis et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] iustificat im
pium et condemnat iustum abhominabilis est uter-
que apud deum.
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
Nolo mortem impii sed ut convertatur impius a
via sua mala et vivat
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
nulla [illegible] proprius accedit quam salute hominibus
dando.
Johannes in apocalipsi ca. iii. Dixit dns Sto ad ho
stium et pulso. Siquis audierit vocem
meam et aperuerit [illegible] [illegible] et cenabo
cum eo et ille mecum. Idem in [illegible] ca. iii.
[illegible] dilexit deus mundum ut filium suum uni
genitum daret [illegible] omnis qui credit in illum non pe
reat sed habeat vitam eternam [illegible] misit de
us filium suum in hunc mundum ut iudicet mundum
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] mea.
Paulus ad romanos viii ca. Quicumque spiritu
dei aguntur hii sunt filii dei.
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
non possunt.
Proverbium vulgare
[illegible] [illegible] [illegible]
A chi dio vuole male gli tolle el senno.
A chi dio vuole male le [illegible] el morde.

De mundana flagellatione et temptatione dilectorum dei. ca. viiii.

Job [illegible] ca. v. [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] [illegible]
omnis homo [illegible] [illegible]
probationem [illegible]
Salomon in prover. ca. iii. Disciplinam [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
enim diligit deus corripit et [illegible]
sibi [illegible].
[illegible] [illegible] xxxi [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in Evan. ca. v. Beati qui persecutionem [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible].
Iacobus in epla. i. [illegible] qui suffert temptatione
[illegible] [illegible] [illegible] coronam vite
quam repromisit deus diligentibus se.
Iohes in apocalipsi ca. iii. Ego quos amo casti
[illegible].
Paulus ad romanos v. ca. Tribulatio patie
ntiam operatur patientia autem probationem.
Idem viii. ca. Existimo enim quod non condigne
passiones huius temporis ad futuram gloriam.
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
et cum temptatione et [illegible] ut possitis sus
tinere. Idem [illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] perficitur. Idem [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
deus filium quem diligit.
Gregorius in pastorali ca. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
cerneret erudiendos sub disciplinae regi
mine divina dispensatio non [illegible].
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] quos [illegible]
tem perpetuam ipse preparat.

De caritate hominis ad deum. ca. x.

[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] me [illegible].

et faciens misericordiam [illegible] diligunt me
et [illegible]
[illegible] in leuitico [illegible] Diliges [illegible]
[illegible] dominum deum tuum [illegible]
[illegible] creuit eum omnis multitudo [illegible]
[illegible] diliges dominum deum tuum ex toto corde tuo et ex tota anima tua et ex
tota fortitudine tua.
psalmista. ps. xxxiij. Gustate et uidete quoniam suauis
est dominus. Item xxxvj. Delectare in domino et dabit
tibi petitiones cordis tui. Reuela domino uiam tuam
et spera in eo. Ibidem a domino gressus hominis
dirigentur et uiam eius uolet. Cum ceciderit non
collidetur, quia deus supponet manum suam.
Idem. xlviij. Immola deo laudis sacrificium
Idem. c. xvj. Qui diligitis dominum odite malum.
[illegible] beati [illegible]
[illegible] eorum mandata [illegible] Idem c. x[illegible].
[illegible] [illegible] ege manum et [illegible]
[illegible]
[illegible] c. xl. [illegible] diligentes [illegible]
[illegible] peccatores [illegible].
[illegible] honorificauit [illegible]
[illegible] glorificabo eum, qui autem contemnunt me
[illegible].
[illegible] uite tue
[illegible]
[illegible] filius [illegible] deus [illegible]
sapientiam diligentibus se. [illegible] dei honorabi-
lis sapientia. Qui diligit [illegible] exorabit pro pec-
catis et continebit se ab [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] aut filiam super me non est me [illegible].
[illegible] ca. xviij. Qui non est mecum contra me est.
Et ubi sunt duo uel tres congregati in nomine
[illegible]
[illegible]
[illegible] parentes aut filios aut agros propter
[illegible] meum centuplum accipiet et uitam
eternam possidebit.
[illegible]
ex toto corde tuo et ex tota anima tua et [illegible]
[illegible] mente tua. Hoc est primum et maximum mandatum
[illegible]

proximum tuum sicut te ipsum et [illegible]
pendet tota lex et prophete.
[illegible] in euangelio. ca. xiiij. Si diligitis me
[illegible] seruate. Qui habet mandata mea
[illegible] me et diligam eum
et [illegible] diligit me ser-
monem meum seruabit et pater meus diliget eum
et ad eum ueniemus, et mansionem apud eum facie-
mus. Qui non diligit me sermones meos non
seruat. Ait yhesus discipulis suis cum morti
appropinquabat, non turbetur cor uestrum
[illegible]
ad uos. Si diligeretis me gauderetis utique quia
[illegible] ad patrem meum.
Item xv. ait yhesus discipulis suis. Manete
in me, et ego in uobis. Sicut palmes non potest
ferre fructum a semet ipso nisi manserit in
uite, sic nec uos nisi in me manseritis. Ego sum
uitis uera, uos palmites. Qui manet in me et
ego in eo hic fert fructum multum quia sine me
nichil potestis facere. Siquis in me non manserit
mittetur foras sicut palmes et arescet et col-
ligent eum, et in ignem mittent eum et ardebit.
[illegible]
fiet quodcumque uoluerit petetis et fiet uobis. Ait
yhesus si precepta mea seruaueritis manebitis in
dilectione mea.
Iacobus epistola prima. ca. ij. Quicumque totam legem
[illegible] in uno [illegible]
factus est.
[illegible] Siquis dixerit diligo deum et
[illegible] mendax est hoc mandatum
[illegible] ut qui diligit deum diligat et
[illegible]
[illegible] mandata eius custodiamus.
[illegible] dilectio dei [illegible]
[illegible]
Idem paulus ad corinthios. ca. x. [illegible] potestis men-
se domini participari esse et mense demoniorum.
[illegible] est.
[illegible] corde puro et conscientia bona et fide non
ficta.
[illegible] libro de formula honeste uite: ca. [illegible]. Dome-
bis deum. Si eum in hoc ymitaberis ut uelis omnibus
prodesse nulli nocere et nunc te iustum uirum appe-
llabunt omnes [illegible]
[illegible] appellaberis.

De uerbo dni et eius exauditione capitulum xj.

In leuitico. ca. xxvj. et. pe. Si in preceptis meis ambulaueritis et mandata mea seruaueritis et ea feceritis dabo uobis pluuias temporibus suis et terra gignet germen suum, et pomis arbores replebuntur. Apprehendet messium tritura vindemiam et vindemia occupat sementem et comedetis panem uestrum in saturitate et absque pauore habitabitis in terra uestra et dabo pacem in finibus uestris. dormietis, et non erit qui exterreat. Auferam malas bestias et gladius non transibit terminos uestros persequimini inimicos uestros, et corruent coram uobis.

Moyses in deuteronomio. ca. v. Non declinetis neque ad dextram neque ad sinistram sed per uiam quam precepit dns deus ambuletis, ut uiuatis et bene sit uobis, et protelentur dies uestri in terra promissionis uestre. Idem. viij. ca. non in solo pane uiuit homo sed in omni uerbo, quod procedit ex ore dei.

Psalmista. ps. C. ij. Iustitia dni in filios filiorum his qui seruant testamentum, et memores sunt mandatorum ipsius ad faciendum ea.

Idem. C. xv. et eloquia ad deum, paratus sum et non turbatus ut custodiam mandata tua.

Idem. C. xxxviij. pax multa diligentibus legem tuam, et non est illis scandalum.

Salomon in prouerbiis. ca. xxx. et fi. Omnis sermo dei est ignitus. Idem in Ecclesiastico. ca. viij. Sermo dei potestate plenus [illegible].

Lucas. x. Intrauit yhus quoddam castellum, et mulier quedam marta nomine excepit illum in domum suam, et huic erat soror nomine maria, que etiam sedens secus pedes dni audiebat uerbum illius. Marta autem satagebat circha frequens ministerium, que stetit et ait. dne non est tibi cure quod soror mea reliquit me solam ministrare. dic ergo illi ut me adiuuet. Et respondens dixit illi dns, Marta marta sollicita es, et turbaris circha plurima. Porro unum est opus. Maria optimam partem elegit, que non auferetur ab ea.

Idem. xj. Beati qui audiunt uerbum dei et custodiunt illud. Ait yhus Vobis latoribus legis ue qui oneratis homines oneribus que portare non possunt, et ipsi uno digito uestro non tangitis sarcinas.

[illegible] Celum et terra transibunt. uerba autem [illegible]

[illegible] est ex deo uerba dei audiet. Ait [illegible] gustabit in eternum. Idem. Ait yhus Si mihi non uultis credere operibus credite.

Paulus ad romanos. ij. Non auditores legis iusti sunt apud deum sed factores legis iustificantur. Idem ad thymotheum. primo. Finis precepti est caritas de corde puro et conscientia bona et fide non ficta. Idem ad hebreos [illegible] Viuus est sermo dei et efficax et penetrabilior omni gladio ancipiti.

De timore dei capitulum. xij.

Iob ystoria. ca. xxviij. Timor dni ipse est sapientia.

Moyses in deuteronomio. ca. vj. Timeas dnm deum tuum et [illegible] omnia mandata ipsius.

Psalmista. ps. ij. Seruite dno in timore, et exultate ei cum tremore. Idem. xxiiij. Firmamentum est [illegible] timentibus eum.

[illegible] xxxviij. [illegible] timentes deum saluare ipsius.

Idem. C. ij. Misericordia dni ab eterno [illegible] [illegible]

[illegible] C. x. [illegible] sapientie est timor dni

[illegible] qui timet dnm [illegible] [illegible]

Idem. C. [illegible] timentibus [illegible] faciet et deprecationem eorum exaudiet, et saluos faciet eos.

Salomon in prouerbiis. ca. [illegible] Time deum et recede a malo. Timor dni odit malum. Arrogantiam et superbiam, et uiam prauam, et os bilingue detestabitur.

Idem. xv. Timor dni disciplina sapientie.

Idem. xvj. Timore dni declinatur a malo

Idem. xxiiij. Time deum fili mi et regem

Idem in Ecclesiastico. ca. vij. Qui timet dnm [illegible] Idem. xij. ca. et fi. Deum time [illegible] hoc est enim omnis homo

Thobias [illegible] Multa bona habebimus si timuerimus deum, et recesserimus ab omni peccato et fecerimus bona

Ieremias in lamentationibus. ca. ij. circha. fi. [illegible] [illegible] deos quidem uereri

Ihesus filius sirach in Ecclesiastico. ca. po. Timor dni gloria et gloriatio letitia et corona exultationis. Timor dni delectat cor letitia et gaudium et longitudinem dierum.

Idem. iij. Timenti deum bene erit et in extremis

et eiusdem definitionis sive vindicte. Ibidem. Timor domini [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dic confirmatus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] timet dominum honorabit parentes et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Ibidem. vii. capitulo. In tota anima tua time deum [illegible] [illegible] sacrifica. Idem xxiii. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] illum conservat et liberat a malis. Idem xxv. Timor dei initium dilectionis est.

Lucas in Evangelio [illegible] Timete eum qui postquam occiderit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Petrus epistola prima. Deum timete.

[illegible] in Epigrammatibus [illegible] [illegible] Deus sic timendus est [illegible] [illegible] [illegible] ipm

[illegible] epistolarum lib. [illegible] epistola xxi. [illegible] [illegible] [illegible] si celestis metus humanis moribus anteponatur hic omnibus virtutibus omnium summam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

12 De querendo et adeundo deum. ca. xiii.

Psalmista ps. ix. Non derelinquis querentes te domine. Idem xxxiii. Inquirentes dominum non minuentur omni bono. Idem xxxvi. Delectare in domino, et ipse dabit tibi petitiones cordis tui. Idem lxviii. Querite dominum et vivet anima vestra. Idem. C. iiii. Querite dominum et confirmamini.

Paralipomenon lib. [illegible] ca. xxviii. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] si autem dereliqueris eum derelinquet te.

Ieremias libro prophetiarum. ca. xxxviii. Cum quesieritis me in toto corde vestro inveniar a vobis ait dominus.

Ihesus filius Sirach [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] omnibus exquirentibus se in veritate.

Philon in libro sapientie. ca. p°. Sentite de domino in bonitate, et in simplicitate cordis querite illum quoniam invenitur ab his qui non temptant illum. apparet autem illis qui fidem habent in illum.

Matheus in Evangelio. ca. vii. Querite et invenietis pulsate et aperietur vobis.

Iohannes in Evangelio. ca. vi. dixit [illegible] eum qui venit ad me non eiciam foras.

Iacobus epistola prima. ca. iiii. Appropinquate 15 deo et appropinquabit vobis.

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fiducia ad thronum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] consolationem [illegible] eiusdem.

9 De spe et desperatione hominis ad deum. ca. xiiii.

Psalmista ps. xvii. Protector est deus omnium sperantium in se. Idem xxx. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] commendabit. Idem xxxi. [illegible] [illegible] [illegible] qui sperat in domino misericordia [illegible] Idem xxxiii. [illegible] [illegible] qui sperat in domino. Idem xxxvi. Spera in domino et fac bonitatem. [illegible] Revela domino vias tuas et spera in eo. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Idem xxxix. Beatus vir cuius est nomen domini spes eius, et non respexit in vanitates et insanias falsas. Idem lxxxiii. [illegible] homo qui sperat in te. Idem C. xvii. Bonum est confidere in domino quam confidere in homine. Bonum est sperare [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Idem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sperat super misericordia eius.

Salomon in proverbiis [illegible] [illegible] Habe fiduciam in domino ex toto corde et ne innitaris prudentie tue. In omnibus viis tuis cogita illum, et ipse diriget gressus tuos. Idem xvi. Qui sperat in domino beatus erit. Idem xxviii. [illegible] sperat in domino sanabitur. Idem xxviii. Qui sperat [illegible] [illegible] [illegible] Idem xxx. [illegible] clipeus est dominus omnium sperantium in se.

Regum. ii. ca. xxii. Scutum est dominus omnibus sperantibus in se. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] salutare domini

Gregorius in pastorali. ca. ii. De spe eterne hereditatis gaudium sumat, quos adversitas temporalis humiliat. Idem. [illegible] lib. ca. viii.

Isidorus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ca. xv. Qui veniam de peccato desperat plus [illegible] de desperatione quam de commisso crimine dampnatur. Ibidem desperatio auget peccata.

De oratione religiosa. ca. xv.

Idem in ps. xxxiii. [illegible] oculi domini super iustos et aures eius in preces eorum. Ibidem. Clamaverunt iusti et dominus exaudivit eos et ex omnibus tribulationibus eorum liberavit eos.
Idem. xxxxix. ps. Immola deo sacrificium laudis.
Idem. lxix. Deus in adiutorium meum intende. Domine ad adiuvandum me festina.
Idem. lxx. Domine ne elongeris a me deus meus in auxilium meum respice.
Idem lxxxiiii. Ostende nobis domine misericordiam tuam et salutare tuum da nobis.
Idem lxxxv. Tu deus suavis et mitis multe misericordie es omnibus te invocantibus.
Idem. Ci. Dominus respexit in orationem humilium et non sprevit preces eorum. Idem. Ciiii. Confitemini domino, et invocate nomen eius.
Idem. Cxxv. Qui seminant in lacrimis in exultatione metent. Idem. Cxxxvii. Opera manuum tuarum ne despicias. Idem. Cxl. Pone domine custodiam ori meo et hostium circumstantie labiis meis. Idem. Cxlii. Non intres in iudicium cum servo tuo domine, quia non iustificabitur in conspectu tuo omnis homo vivens. Idem. Cxliv. Prope est dominus omnibus invocantibus eum in veritate. Voluntatem timentium se faciet. et deprecationem eorum exaudiet, et salvos faciet eos.
Salomon in proverbiis [illegible] xv. [illegible] est dominus ab impiis et orationes iustorum exaudiet.
Iob ystor. ca. iiii. Omni tempore benedic dominum deum et pete ab eo ut vias tuas dirigat, et omnia consilia tua in ipso permaneat. Idem xii [illegible] est oratio cum ieiunio magis quam thesauros auri condere.
Ihesus filius Sirach in Ecclesiastico ca. iiii. Qui diligit deum exorabit pro peccatis et continebit se ab illis et in oratione dierum exaudietur.
Idem. ca. xviii. Ante orationem prepara animam tuam, et noli esse quasi homo qui temptat deum.
Matheus in Evangelio ca. vi. Cum [illegible] non eritis sicut ypocrite qui amant in synagogis et angulis platearum stantes orare ut videantur ab omnibus. Sed intra in cubiculum tuum et clauso hostio ora patrem tuum in abscondito, et pater tuus qui videt in abscondito reddet tibi.
Ibidem. Orantes nolite multum loqui.
Ibidem. Sic orabitis pater noster qui es in celis et sic usque ad finem. Et quotidianum dicas panem [illegible] supplendo substitutionem. Ibidem vii. Petite et dabitur vobis querite et invenietis pulsate et aperietur vobis. [illegible] xxvi. [illegible] orate ut non intretis in temptationem. Spiritus quidem promptus est, caro autem infirma.
Marcus in evangelio ca. xi. Omnia quecumque orantes petitis credite quia accipietis, et venient vobis.
Ibidem. Cum statis ad orandum dimittite si quid habetis adversus aliquem ut pater vester qui est in celis dimittat vobis omnia peccata vestra.
Lucas in evangelio. xi. [illegible] orate. Pater noster qui es in celis etc., et dimitte nobis debita nostra, et ipsi dimittimus omnibus dimittentibus nobis et ne nos inducas in temptationem.
Ibidem. C[illegible] ne intretis in temptationem.
Johannes in Evangelio. ca. ix. Peccatores deus non exaudit. Sed siquis dei cultor est, et eius voluntatem facit hunc exaudiet.
Iacobus prima canonica. ca. v. et fi. Orate pro invicem ut salvemini. Multum enim valet deprecatio iusti assidua.
Paulus prima ad corinthios. ca. xiiii. Si orem lingua spiritus meus non oret, mens mea sine fructu est. Idem ad colocenses. iii. c. et pe. Omne quodcumque facitis in nomine domini nostri yhesu xpisti faciatis.
[illegible] ca. v. et fi.
[illegible] sine intermissione orate.
Boetius de consolatione libro v. et fi. ca. vi. In deo preces posite si recte sunt, inefficaces esse non possunt.
Augustinus in Epigrammatibus prosperi Epigrammate lxxxix. Fideliter supplicans deo pro necessitatibus huius vite, misericorditer auditur, et misericorditer non auditur. Quid enim utile infirmo sit magis novit medicus quam egrotus. Si autem postulat quod precepit fiet omnino, quod postulat.
Idem lxxxxviii Epigrammate [illegible] male posset, dando irascitur, non dando miseretur.
Isidorus in Synonimorum soliloquiorum libro ii. ca. vii. Immundus spiritus orationis instantia vincitur, demonia oratione eiciunt, orationes demonia superant.

De ieiunii religione. ca. xvi.

Matheus in Evangelio. ca. xv. Non quod intrat in os

coinquinat hominem sed quod procedit ex ore coinquinat hominem.

[illegible] [illegible] manducat [illegible] spernat. Et qui non manducat manducantem non iudicet. Et qui manducat domino manducat. Gratias enim agat deo.

Idem epistola prima ad corinthios capitulo ix. Numquid non habemus potestatem manducandi et bibendi

[illegible] sunt [illegible] ut noceant sed ut placeant deo [illegible] offerunt cum ea que sibi de alimentis subtrahunt indigentibus largiuntur. Non enim deo sed sibi ieiunat si ea que sibi ad tempus subtrahit non pauperibus sed ventri postmodum offerenda custodit.

De voti religione capitulum xvii.

Moyses in deuteronomio capitulo xxiii. Cum votum voveris domino deo tuo non tardabis [illegible] reddere illud dominus deus tuus et si moratus fueris [illegible] tibi in peccatum. Si nolueris polliceri absque peccato eris.

Psalmista psalmo xlix. Redde altissimo vota tua.
Idem psalmo lxxv. Vovete et reddite domino deo vestro. omnes qui in circuitu eius affertis munera.
Salomon in proverbiis capitulo [illegible]. Ruina est homini devorare sanctos et post vota tractare.
Idem in ecclesiaste [illegible]. Si quid vovisti deo ne moreris reddere. displicet enim ei infidelis et stulta promissio. Sed quodcumque voveris redde. multoque melius est non vovere quam post votum non reddere.

Isidorus soliloquiorum libro ii. [illegible] In turpi voto muta decretum. Quod incaute vovisti ne facias. Impia enim est promissio que scelere adimpletur.

18 ## De iuramenti religione capitulum xviii.

In levitico capitulo xviii. Non iurabis in nomine meo nec polluetis nomen domini dei.

Ihesus filius sirach in ecclesiastico capitulo xxiii. Iurationi non assuescat os tuum. Multi enim casus in illa. [illegible] iurans replebitur iniquitate.

Matheus in euangelio capitulo v. Nolite iurare omnino neque per celum quia thronus dei est neque per terram quia scabellum est pedum eius neque per Ierosolimam [illegible] magni regis. Neque per caput tuum iurabis quia non potes unum capillum facere album vel nigrum. Sit autem sermo vester est est, non non, quod autem amplius est a malo est.

Iacobus epistola prima capitulo v. et fratres. Nolite iurare neque per celum neque per terram neque per aliud iuramentum. Sit autem sermo vester est est, non non.

[illegible] ad hebreos [illegible] homines per maiorem sui iurant. et omnis controversie eorum finis ad confirmationem est iuramentum.

[illegible] capitulo [illegible] iurandi [illegible]

Ysidorus in sinonimis [illegible] libro ii. capitulo [illegible]. [illegible] consuetudine fiat usus iurandi ad periurium ducat. Sit in ore tuo est est, sic in ore tuo non est. Veritas iuramento non indiget. Firma sit iuramenti tui fides.

9 ## De caritate religiosa proximi ad proximum. capitulum xix.

In exodo capitulo xx. Non loqueris contra proximum tuum falsum testimonium. Non concupisces domum proximi tui nec desiderabis uxorem eius. Non servum non ancillam non bovem non asinum.

Idem capitulo xxi. Si quis [illegible] proximum suum et per insidias ab altari meo [illegible] et moriatur.

Idem xxii capitulo. Advenam non contristabis neque affliges eum. Vidue et pupillo non nocebis. [illegible] vociferabunt ad me [illegible] fiuror [illegible] percutiamque vos gladio [illegible] vestre vidue et filii vestri pupilli.

Idem xxiii. Pauperis misereberis in negotio. Peregrino molestus non eris.

In levitico capitulo xix. Cum messueris segetes terre tue non tondebis usque ad solum superficiem terre nec remanentes spicas [illegible] neque in vinea tua racemos et grana decidentia congregabis. sed pauperibus [illegible] carpenda dimittes. neque mentiemini [illegible] [illegible] proximo tuo. nec debes opprimere [illegible] maledicens surdo neque coram ceco pones offendiculum. Si habitaverit advena in terra vestra et moratus fuerit inter eos ne exprobetis ei sed sit inter vos quasi indigena.

[illegible] in deuteronomio [illegible]
[illegible] transferes terminos proximi tui quos pri

ores fuerunt in possessione tua.

Idem xxiii. Non fenerabere fratri tuo ad usuram neque fruges nec aliquam aliam rem sed alieno. Fratri autem tuo absque usura id quo indiget commodabis ut benedicat tibi d[ominu]s deus tuus in omni opere tuo.

Idem [illegible] ingressus vineam proximi tui comede uvas quantum tibi placuerit.

Idem xxiiii. Si intraveris segetem amici tui frange spicas et manu contere, falce autem non metas. Cum repetes a proximo tuo rem aliquam quam debet tibi non ingrediaris domum eius ut pignus auferas, sed stabis foris et ille proferet tibi quod habuerit. Idem xxvii. Maledictus qui transfert terminos proximi sui. Maledictus qui errare facit cecum in itinere. Maledictus qui pervertit iudicium advene et pupilli.

Salomon in proverbiis ca. x. Universa delicta operit caritas. Idem xiiii. Qui despicit proximum suum peccat.

Iob ystorie ca. iiii. Quod ab alio odis tibi fieri vide ne alteri tu aliquando facias.

Ihesus filius Sirach in Ecclesiastico ca. xxix. Fenerare proximo tuo in tempore necessitatis illius. Multi enim causa nequitie non feneraverunt, sed quia fraudari gratis timuerunt. Vir bonus fidem facit proximo suo.

Tullius in oratione pro quinto ligario. Homines ad deos nulla re propius accedunt quam salutem hominibus dando. Idem scribit 3. libro ca. xxii.

Matheus in Evangelio ca. vi. Omnis qui irascitur fratri suo reus erit iudicio. Idem ca. vii. Quid vides festucam in oculo fratris tui et trabem in oculo tuo non vides. Ypocrita eice primum trabem de oculo tuo et tunc videbis eicere festucam de oculo fratris tui. Lucas ibidem. Omnia quecumque vultis ut faciant vobis homines et vos facite similiter.

Marcus in Evangelio ca. viii. Pacem habete inter vos.

Lucas in evangelio ca. vi. Mutuum date nil inde sperantes et erit merces vestra multa, et eritis filii altissimi, quia ipse benignus est super ingratos et malos. Date et dabitur vobis.

Iohannes in evangelio ca. xiii. Si ego lavi pedes vestros magister et dominus et vos debetis alter alterius pedes lavare.

Idem xiiii. [illegible] pacem meam do vobis. Idem xv. Maiorem hac dilectionem nemo habet ut animam suam ponat quis pro amicis suis. Dicit Ihesus: Hoc [illegible] vobis ut diligatis invicem.

Iacobus in epistola prima. Nolite alterutrum vos detrahere.

Petrus in prima [illegible]. Omnes honorate, fraternitatem diligite. [illegible]

Iohannes in epistola prima ca. ii. Qui diligit fratrem suum in lumine manet et scandalum in eo non est. Qui autem odit fratrem suum in tenebris est et in tenebris ambulat et nescit quo eat quia tenebre obcecaverunt oculos eius.

Idem iii ca. Qui habuerit substantiam huius mundi et viderit fratrem suum necessitatem habere et clauserit viscera sua ab eo quomodo caritas dei manet in eo. Filioli non diligamus verbo neque lingua sed opere et veritate.

Idem iiii ca. Diligamus invicem quia caritas dei ex deo est et omnis qui diligit fratrem ex deo natus est et qui non diligit non novit deum quia deus caritas est. Ibidem. Deus caritas est et qui manet in caritate in deo manet et deus in eo. Ibidem. Si quis dixerit diligo deum et fratrem suum oderit mendax est. Hoc mandatum habemus a deo ut qui diligit deum diligat et fratrem suum.

Paulus ad romanos xii. Sicut in uno corpore multa membra habemus, omnia autem membra non eundem actum habent, ita multi unum corpus sumus in Christo. Singuli autem alter alterius membra. Idem xiii. Qui diligit proximum suum legem implevit. Nam non adulterabis, non occides, non furaberis, non falsum testimonium dices, non concupisces rem proximi tui. Et si quod est aliud mandatum in illo verbo restauratur.

In prima ad corinthios ca. xiii. Si linguis hominum loquar et angelorum caritatem autem non habeam factus sum velut es sonans. Caritas paciens est benigna est. Non emulatur, non agit perperam, non inflatur, non est ambiciosa, non querit que sua sunt, non irritatur, non cogitat malum, non gaudet super iniquitate, congaudet autem veritati, omnia suffert, omnia credit, omnia sperat, omnia sustinet.

Idem ad Ephesios iiii ca. Loquimini veritatem unusquisque cum proximo suo quia sumus

[illegible] ... [illegible]
mor et blasfemia tollatur a vobis cum [illegible]
stote ergo invicem benigni misericordes [illegible]
[illegible]

Idem ad colloscenses iii et pe. Nolite mentiri invicem. Caritatem habete quod est vinculum perfectionis et pax christi exultet in cordibus vestris in qua et vocati estis in uno corpore.

Idem ad thimotheum ca. iiii. Si quis suorum et maxime domesticorum curam non habet fidem negavit et est infideli deterior.

Idem ad hebreos xii. Pacem sequimini cum omnibus et sanctimoniam sine qua nemo videbit deum.

Idem xiii et fi. Beneficentie et communionis nolite oblivisci talibus enim hostiis promeretur deus.

Cassiodorus de civitate dei [illegible] xxviii. Omnium radix est caritas.

25 De elemosina. capitulum xx.

Psalmista ps. xl. Beatus qui intelligit super egenum et pauperem in die mala liberabit eum dominus.

Salomon in proverbiis ca. xiiii. Qui miseretur pauperis beatus erit. Idem xvii. Qui despicit pauperem exprobat factori eius.

Idem xviiii. Feneratur domino qui miseretur pauperis et vicissitudinem reddet ei dominus.

Idem xxi. Qui obturat aurem suam ad clamorem pauperis et ipse clamabit et non exaudietur.

Idem xxviii. Qui dat pauperi non indigebit. Qui despicit deprecantem sustinebit penuriam.

Idem in ecclesiastico ca. vii. Bonum est te sustentare iustum sed ab illo ne subtrahes manum tuam.

Tob ystoria ca. iiii. Ex substantia tua fac elemosinam et noli avertere faciem tuam ab ullo paupere. Ita enim fiet ut nec faciem domini avertat a te. Quo potueris esse ita misericors. Si multum fuerit tibi abundanter tribue. Si exiguum fuerit etiam exiguum libenter impertire stude. Premium enim tibi thesaurizas in die necessitatis. Elemosina ab omni peccato et a morte liberat et non patitur animam ire in tenebras. Fiducia erit coram summo magno deo elemosina omnibus facientibus eam. Panem tuum cum esurientibus et egenis comede, et de vestimentis tuis nudos tegere.

Idem ca. xii. Elemosina a morte liberat et facit invenire vitam eternam.

Ysaias ca. lviii. Esurienti panem tuum et egenos vagosque duc in domum tuam. Cum videris nudum operi eum et carnem tuam ne despexeris.

Ihesus filius sirach in ecclesiastico ca. iii. Elemosina resistit peccatis. Idem iiii ca. Elemosinam pauperis ne fraudes, et oculos tuos ne transvertas a paupere. Cor inopis ne afflixeris, et ne protraxeris datum angustianti. Rogationem cum tribulatione ne abicias, et ne avertas faciem tuam ab egeno. Idem xvii. Elemosina viri quasi sacculus cum eo.

Matheus vi ca. Cum facis elemosinam noli tuba canere ante te sicut ypocrite faciunt in sinagogis et vicis. Idem xv ca. Non est bonum sumere panem filiorum et dare canibus. Idem xviiii. Dixit yhesus si vis perfectus esse vade et vende omnia que habes et da pauperibus et habebis thesaurum in celo et veni sequere me.

Lucas iii ca. Qui habet duas tunicas det non habenti. Qui habet escas similiter faciat.

Idem x ca. Dixit yhesus discipulis suis in quamcumque civitatem intraveritis et non receperint vos exeuntes in plateas eius dicite Etiam pulverem qui adhesit nobis de civitate vestra extergimus in vos tamen hoc scitote quia appropinquavit regnum dei.

Paulus ii ad corinthios ix ca. Hilarem datorem deus diligit.

Seneca de beneficiis libro ii. Dabo egenti sed ut ipse non egeam. Succurram perituro sed ut ipse ne peream.

Celius firmianus de beata vita libro iiii. Beneficentia nulla est utrumque necessitas non perit igitur quicquid gratia cum non indigentibus tribuitur.

Cassiodorus epistolarum libro xii et fi. epistola xxiii. Qui non potest esurientibus subvenire si non pascit occidit. Ibidem xxvi epistola. Et pecuniarum iustitiam est et non diminutio sed incrementum. Potius fundit qui metit in plenum.

Ysidorus in sinonomis soliloquiorum libro ii ca. lxiii. et antepenult. Qui bono affectu dispensat hilarem amat deus, qui autem cum tedio dat mercedem perdit. Non auferas uni ut alii des neque te misericordem ostendas spolio alieno.

De decimis et primiciis. ca. xxi.

In exodo xxii. Decimas tuas et primicias non tardabis offerre. Idem ca. xxiii. Primicias frugum terre tue in domum domini dei tui. Idem xxxiv.

22

loque filiis ut tollat m primitias ab omni q offer ultro accipiens eas.
In leuitico ca. p.° Omnes decime terre de frugibus sive pomis dni sunt et illi sanctificantur. Boves et oves et capre q pastoris uirga transeunt quicquid [illegible] sanctificabitur dno.
Moyses i deuteronomio. ca. xiiij. decimam partem separabis de cunctis frugibus terre q nascuntur in terra p annos et comedes i conspectu dni dei tui i loco quem elegerit ut i eo nomen eius inuocetur et decima frumenti uini olei et primogenita de armentis et ovibus tuis ut discas timere [illegible] deum tuum i omni tpre tuo. Idem. xviij. ca. Non habebunt sacerdotes et leuite et omnes q de eade tribu sunt partem et hereditatem cum aliquo pplo israel q sacrificia dni et oblationes comedent nichil aliud accipient de possessione patrum suorum. dns enim ipse est hereditas eorum sicut est locutus illis.
Salomon i prouerbiis. ca. iij. Honora dnm de tua substantia et primitiis tuis et replebuntur orrea saturitate et uino torcularia tua redundabunt.

22 De usurarum prohibitione religiosa et morali. caplm. xxij.

Moyses i deuteronomio ca. xxiij. No fenerabis fratri tuo ad usuram pecuniam nec aliquam aliam rem. sed alieno. et fratri tuo absque usura id quo indiget commodabis ut benedicat tibi dns deus tuus i omni tpre tuo.
Ezechiel. ca. xviij. ad usuram dederit et amplius acceperit numquid uiuet.
Isocrates i exortationibus. ca. ij. abstinentiam exercere [illegible].
Aristoteles i [illegible] ca. iij. [illegible] et [illegible] oppz accipit et un no oppz.
Ihus filius sirach i Ecclesiastico. ca. [illegible] Noli fenerari cum fortiori te. Idem. xxix. Qui facit misericordiam feneratur fratri suo. Fenerare proximo tibi i tpre necessitatis illius. Multi enim cum nequitia no fenerati sunt sed q fraudari gratis timuerunt.
[illegible] ca. [illegible] mutuum date [illegible] sperantes recipe. que uobis e gra. Mutuum date nichil inde sperantes. et erit merces uestra multa. et eritis filii altissimi quia

benignus e super ingratos et malos.

23 De puritate animi et cogitatione ac uoluntate peccati. ca. xxiij.

Salomon i prouerbiis. ca. iiij. Omni custodia serua cor tuum. q ex ipso uita procedit. Idem. ca. xx. Quis potest dicere mundum est cor meum. purus sum a peccato.
Matheus. v. Omnis q uiderit mulierem ad concupiscendum eam iam mechatus e eam i corde suo. Si oculus tuus dexter scandalizat te. erue eum. et proice abs te. Expedit enim tibi ut pereat unum membrorum q totum corpus mittatur i gehennam. Idem. vij. ca. Ab intus de corde hominum cogitationes male procedunt adulteria fornicationes homicidia furta [illegible] nequitie. dolus impudicitia inuidia. oculus malus blasfemia stultitia.
[illegible] xij. ca. Bonus homo de bono thesauro cordis sui profert bonum. Malus homo de malo thesauro profert malum.
[illegible] [illegible] [illegible] temptatur a concupiscentia sua abstractus et illectus. deinde cum concupiscentia conceperit parit peccatum. peccatum uero cum consummatum fuerit generat mortem.

24 De uanitate mundi et rerum et humanorum bonorum. ca. xxiiij.

[illegible] xxxviij. Uniuersa uanitas omnis homo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
Idem. lxxxviij. Anni mei sicut harena meditabuntur. Idem. lxxxxiij. Cogitationes hominum uane sunt. Idem. Ciij. [illegible] sumus. homo sicut fenum. dies eius tamquam flos agri sic et florebit. qm spus pertransibit i illo et no subsistet et no cognoscet amplius locum suum. Idem. Cxliij. homo uanitati similis factus e. dies hominis sicut umbra [illegible]. Idem. Cxlv. Nolite confidere i principibus hominum. quibus no e salus. Exibit spus hominis i terram suam i illa die peribunt omnes cogitationes eorum.
Salomon i Ecclesiastico. ca. p. Uanitas uniuersa [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dixit salomon. Uidi cuncta q fiunt sub sole et ecce uniuersa [illegible] [illegible] [illegible] spus. dixit salomon. magnificaui opera mea. edificaui michi domos. plantaui

domos. feci ortos et pomeria conseui
genus arborum, et extruxi mi piscinas aquarum
[illegible] silvam lignorum germinantium possedi
[illegible] ancillas multasque familias hui [illegible]
[illegible]
fuerunt ante me in Jerusalem [illegible] in auro et argen
tum et substancias regum ac provinciarum feci mi
cantores et cantatrices et delicias filiorum hominum
scyphos et urceos in ministerio ad vina fun
denda et superegressus sum opibus omnes qui
fuerunt ante me in Jerusalem. Sapientia quoque perseue
rauit mecum et omnia que desideraverunt oculi
mei non negaui eis nec prohibui cor meum
quin omni voluptate frueretur, et oblectaret
se in his que paraveram, et hanc ratus sum
partem meam si uterer labore meo. Cumque
me convertissem ad omnia opera que fecerant ma
nus mee et ad labores quibus frustra su
dauerim vidi in omnibus vanitatem et afflictionem
animi et nichil permanere sub sole. Dicit
Salomon moritur doctus similiter ut indoctus.
Idcirco me tedui vite mee videntem omnia
mala sub sole esse, et cuncta vanitatem et afflic
tionem spiritus. Ibidem v capitulo. Sic egressus
est homo nudus de utero matris sue, sic
reuertetur. et nichil auferet secum de labore
suo. Idem vii capitulo. Solummodo hoc inveni
quod fecerit deus hominem rectum, et ipse se in
finitis questionibus. Idem xi capitulo. Adolescentia
et voluptas vana sunt.

Isayas xl. Omnis caro sicut fenum, et omnis glo
ria sicut flos agri.

Ihesus filius Sirach in Ecclesiastico, capitulo p°. Omnis caro
sicut fenum veterascit. [illegible] homini [illegible]
[illegible] quia gutte amare [illegible]
[illegible]

Tullius de oratore libro iii et fi. O fallacem
hominum spem [illegible]
nostre cogitationes, que in mediocri spatio sep
[illegible]
[illegible] potuerunt

Matheus [illegible] vi. Ve mundo a scandalis.

Paulus ad romanos [illegible] vanitati cre
[illegible]
[illegible] ad paulum [illegible]
nos [illegible] sed fallaci voluptate [illegible]

prona dignitas potentia amicus quo plura cuique [illegible]
[illegible] genus humanum cupiditas obstupescit, cum la
bore possidentur, cum invidia [illegible]. Eosdemque
ipsos quos exornavit premit, et plus eis mini
tur quam prosint. et que recta sunt nusquam bene [illegible]
pentur.

Luchanus libro iii.
Felix qui potuit mundi nutante ruina
Quo iaceat iam scire loco

Boetius de consolatione libro p° capitulo iii.
Heu quam precipiti mersa profundo
Mens hebet. et propria luce relicta
Tendit in externas ire tenebras
Terrenis quotiens flatibus acta
Crescit in immensum noxia cura.

Idem libro ii capitulo viii. Quam est tam composite feli
citatis, qui non ex aliqua parte cum status sui qua
litate rixetur. Anxia enim res est humanorum
bonorum condicio. Et quod vel numquam tota proveniat
vel numquam tota subsistit. huic census exuberat
sed est sibi pudori degener sanguis. hunc no
bilitas notum facit sed angustia rei familiaris
[illegible] velet esse ignotus. Ille utroque circum
fluus vitam celibem deflet. ille nuptiis felix
orbus liberis alieno censum nutrit heredi
alius prole letatus, filii filieue delictis mestus
illacrimat. Idcirco nemo facile cum sue for
tune condicione concordat. Inest enim singulis
quod inexpertus ignoret et quod expertus exhorreat.
[illegible] multis amaritudinibus humane felicitatis
dulcedo respersa est, que etsi et fruenti iocunda
esse videatur [illegible] quin cum velit abeat reti
neri non potest.

Bernardus de [illegible] ix et fi.
[illegible] rerum [illegible]
Umbra velut tenuis veloci cuncta recedunt.

Walterus de castellione libro viii.
Quam fragilia gaudia rerum.
Idem libro x et fi.
Vite represse modicoque [illegible] fibras
Dissoluit toto, quecumque paravimus [illegible]
[illegible]
Sufficit [illegible] defossa marmore petra
Cuiusque pedum fabricata domus quam nobile [illegible]
Exigua requiescunt humo.

25 [D]e mundo et carnalibus concupiscentiis et contemnendis propter futuram gloriam. ca. xxvi.

Psalmista. ps. lxi. Divitie si affluant nolite cor apponere.

[I]hesus filius Sirach. in Ecclesiastico. ca. [illegible] Si dives fueris non eris immunis a delicto.

Matheus. vi. Nolite thesaurizare vobis thesauros in terra, ubi erugo et tinea demolitur et ubi fures effodiunt et furantur. thesaurizate [illegible] vobis in celo ubi neque tinea demolitur neque erugo et ubi fures non effodiunt neque furantur. Ubi enim est thesaurus tuus ibi et cor tuum.

[L]ucas. xvi. Quid enim prodest homini si universum mundum lucretur, anime vero sue detrimentum patiatur aut quam dabit homo commutationem pro anima sua.

Mathe[us] [M]atheus xviiii. Si vis esse perfectus vade et vende omnia que habes et da pauperibus et habebis thesaurum in celo, et veni sequere me.

[I]bidem. Dixit Ihesus discipulis suis. Amen dico vobis quia dives difficile intrabit in regnum celorum et iterum dico vobis facilius est camelum per foramen acus transire quam divitem intrare in regnum celorum. Auditis autem his discipuli mirabantur valde dicentes quis ergo poterit salvus esse. Aspiciens autem Ihesus dixit illis apud homines hoc est impossibile. apud autem deum omnia possibilia sunt.

[Ma]theus xviiii. Et omnis [illegible] [qui reliquerit domum] aut fratres aut sorores aut patrem vel matrem aut filios aut agros propter nomen meum, centuplum accipiet et vitam eternam possidebit.

[M]a[r]cus [illegible] [ce]pit [docere] discipulos quoniam oportet filium hominis multa pati et reprobari a senioribus et a summis pontificibus et scribis et occidi. et post tres dies resurgere. Et palam [ver]bum loquebatur. Et [ap]prehendens eum Petrus cepit increpare eum. qui conversus et videns discipulos suos [illegible] [dicens vade retro me sa]thanas quia non sapis que dei sunt sed que hominum sunt. Idem. x. Quam difficile est confidentes in pecuniis regnum dei introire.

[Luca]s. xvi. Filii huius seculi prudentiores sunt filiis lucis in generatione sua. Et ego vobis dico facite vobis amicos de mammona iniquitatis ut cum defeceritis

Idem in actibus apostolorum. ca. v. Oportet obedire deo magis quam hominibus.

[illegible]

[illegible]

[illegible] fui

fun[illegible] sapientia [illegible] prudicia, [illegible]

[illegible]

[illegible] bona [illegible]

[illegible] Unde bella et lites inter vos. nonne hic ex concupiscentiis vestris [illegible] [amicitia] huius mundi inimica est deo. [Quicumque] voluerit esse amicus huius mundi, inimicus [dei] constituitur.

[P]etrus prima. ca. ii. Abstinete vos a carnalibus desideriis [que militant adversus animam].

Iohannes prima. ca. ii. Nolite diligere mundum neque ea que in mundo sunt. Si quis diligit mundum non est caritas patris in eo. quoniam omne quod est in mundo concupiscentia carnis est et concupiscentia oculorum et superbia vite. que non est ex patre sed ex deo [illegible] et mundus transibit et concupiscentia eius. [Qui] autem facit voluntatem dei manet in eternum.

[P]aulus ad romanos. ca. viii. Qui secundum carnem sunt que carnis sunt sapiunt. prudentia autem spiritus vita et pax quoniam sapientia carnis inimica est deo. legi enim dei non est subiecta [illegible] vivetis moriemini, si autem spiritu facta carnis mortificaveritis vivetis. Quicumque spiritu dei aguntur hii sunt filii dei.

Idem prima ad corinthios. ca. iii. Sapientia huius mundi stultitia est apud deum.

Idem ad gal. v. Caro concupiscit adversus spiritum, spiritus autem adversus carnem. hec enim [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] Nam qui volunt divites fieri [illegible]

[illegible]

[illegible] desideria multa. et inutilia et nociva [que] mergunt homines in interitum et perditionem [radix enim] omnium malorum est cupiditas.

Idem prima ad thymotheum. ii. Nemo militans deo implicat se negotiis secularibus ut ei placeat cui se probavit. Servum domini non oportet litigare sed mansuetum [esse] ad omnes docibilem et patientem [illegible] corripe eos qui resistunt veritati.

[illegible] p. xxvii. Nec
e deo dignu [illegible]
nec tibi uiter [illegible]
tecipide possides [illegible] eta sin
[illegible]

[illegible] epistolarum liber iiii epl. xxvii
Melius e dana pritta ptinere qp exiguo q
fui perpetua comoda no hre.

Isidorus i sinonomia soliloquior. libro pmo. ca.
iiii. Transeunt omnia secula huius z no pma
net. hnt sub celo fine suu omnia.
Idem libro ii. ca. liii. Sine pcato nuqp acquirit.
neo pot amplecti gloria mudi sil et dei.

26 ## De peccatorum conuersione ad religionem. capl'm. xxvi.

Iob ystor. ca. xxiii. Si reuersus fueris ad oi
potente edificabis et longe facies iniquitatez
a tabernaculo tuo.

Tobias ystor. ca. iii. z fi. [illegible]
[illegible] et facite iustitiaz [illegible]
faciet uobiscu misericordia.

Ysayas. ca. lv. derelinquat impius via suaz z vir
iniquus cogitationes suas, et reuertatur
ad dnm et miserebitur eius, qm multus est
ad ignoscendum.

[illegible] xxx [illegible] uolutatis mee [illegible]
ipy dic dns deus, et no ut querat [illegible]
sua et uiuat. Cu auerterit se impius ab in
iquitate sua qua operatus e et fecerit iudiciu
et iustitiam ipe aiam suaz uiuificabit.
Idem. xxiii. dicit dns nolo mortez impy
sed ut conuertatur impius a via sua z uiuat.
Impietas ipy no nocebit ei i quacumqz die
conuersus fuerit a sua iniquitate.

[illegible] filius sirach [illegible]
uerta ad dnm, et ne differas de die i diez.
Subito [illegible]
te disperdet. Idem. xvii. Conuertere ad
dnm et relinquas peccata tua, qp magna
mia dni z ppiciatio querentibus se.

[illegible] epigramatibus [illegible] lx. Re
media conuersionis ad dnm, nullis cunctatio
nibus differenda sunt, ne tpus correctionis pe
at tarditate. Qui ez penitentia idulgentia p
misit [illegible] die [illegible] promisit.

Seneca de consolatione libro v. et fi. ca. xi. et fi.
Aduersarium meum et coluite (?) [illegible] ad uo
[illegible] spetios aliq sublevate [illegible] in
excelsa perrexgite. magna uis e dissimulatio
no [illegible]
[illegible]

Isidorus i sinonomia soliloquior [illegible]
[illegible] sceleribus assuetus diuelli ab eis vix
pot.

27 ## De peccatorum contritione et penitentia. ca. xxvii.

Psalmista. ps. xxxiii. Iuxta e dns his q i tribu
latione sunt corde z humiles spu saluabit.
Multe tribulationes iustorum z de oibz his
liberabit eos. Idem. c. xlvii. Qui seminant
in lacrimis [illegible] metent.

Ezechiel. ca. xviii. Si impius egerit penam
de omnibus peccatis suis, q operatus est, et
custodierit omnia precepta mea, et fecerit iu
diciu z iustitiaz uita uiuet z no morietur
et omnium iniquitatum eius quas operatus
est no recordabor ait dns.

Ihesus filius sirach [illegible] ca. [illegible]
ssimus adho hr pen [illegible] est
penitentibus.

Matheus i euang iii et iiii [illegible]
agite. Appropinquabit enim regnu celorum.
Idem. v. ca. Beati qui lugent qm ipsi conso
labuntur.

Lucas i euang. ca. iii. Facite fructus dignos pnie.
Idem i actibus aplorum. ca. iii. Penitemini ut
deleantur peccata uestra.

Paulus ii ad corinthios. Que sm deu tristitia e
pniam i salutez stabilem operatur. Seculi au
tristitia mortem operatur.

Seneca tragediarum i Agamenone. ca. iiii.
Que penitet peccasse pene innocens est.
Idem de naturalibus questionibus. libro. Fidelissimus e q
a honestate ex pnia transit.

[illegible] Firmianus de beata uita libro iii.
Multo firmior e fides, qua pnia reponit.

Isidorus i sinonomia soliloquior libro [illegible]
xii. Facile penitentibus diuina clementia [illegible]
[illegible] per pniaz indulgentia datur. p pniaz
delicta omnia absterguntur. Ibidem. xvi. ca.
[illegible] e pnia quam sequens culpa coinquinat.

De paradiso absolutione premio et gloria bonorum virorum. ca. xxviii.

Psalmista ps. xi. dns saluos faciet rectos corde.
Idem viiii. patientia pauperum non peribit in finem.
Idem xiiii. domine quis habitabit in tabernaculo
tuo aut quis requiescet in monte sancto tuo.
Qui ingreditur sine macula, et operatur iustitiam.
Idem xxxvi. Salus iustorum a domino, et pro
tector eorum in die tribulationis.
Idem C.xi. In memoria eterna erit iustus.
Idem C.xlix. et ante. dns exaltabit mansue
tos in salutem.
Salomon in prouerbiorum ca. xxviii. Qui ambulat
simpliciter saluus erit. Ibidem ca. [illegible] et fi.
Spiritus redit ad eum qui dedit illum.
Tob[ias] ysidor. ca. iii. Hoc pro certo habet omnis homo qui
colit deum, quia vita eius si in probatione fuerit
coronabitur. Idem iiii. ca. Multa bona ha
bebimus si timuerimus deum, et recesserimus
ab omni peccato et fecerimus bene.
[illegible] sapientia e
[illegible]
[illegible] probat aurum e
[illegible] homi[illegible] acceptabiles [illegible]
[illegible] laboris. Idem iii ca. Quarto ma[illegible]
Tullius tusculanarum [illegible] Socrates
disserit duas esse vias duplicesque cursus
animorum corpora excedentium. Nam qui se humanis
viciis contaminassent, et se totos libidinibus
dedissent quibus [illegible]
[illegible]
quoddam iter esse clausum consilio deorum [illegible]
[illegible]
[illegible] corpore contagio, seseque ipsos
[illegible] vitam [illegible]
his ad illos profectis reditum facile patere.
Philo in libro sapientie. ca. ii. Dixerunt apud se
non recte cogitantes Exiguum et cum tedio est
spiritus vite nostre, et non est refrigerium in fine
hominis et non est qui agnitus sit [illegible]
ab inferis quia ex nichilo nati sumus et post
erimus tanquam si non fuerimus.
Idem ca. iii. Iustorum autem in manu dei sunt et
non tanget illos tormentum mortis
Idem [illegible] Iusti autem in perpetuum viuent et apud
dominum est merces eorum.

[illegible] vi. ca. Concupiscentia sapientie deducit ad
regnum perpetuum.
[illegible] qui persecutionem patiuntur propter
iustitiam quoniam ipsorum est regnum celorum.
Idem xvi. ca. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] regno [illegible]
[illegible] in illo. Idem dicit lucas ca. xvi.
Idem xiii. Iusti fulgebunt sicut sol in regno patris
eorum. Idem xviii. paruulorum est regnum
celorum.
Marchi x. Quam difficile est confidentes in pecuniis
regnum dei intrare.
Idem xii. ca. Cum a mortuis resurrexerint neque
nubent, neque nubentur sed erunt sicut angeli dei.
Lucas in actibus apostolorum ca. xiiii. per multas trib
ulationes oportet nos intrare regnum dei.
Iohannes in apocalipsi ca. ii. Esto fidelis usque ad mor
tem et dabo tibi coronam vite dicit dns.
Ibidem xiiii. Beati mortui [illegible] in domino moriuntur.
Paulus ad romanos xiiii. Non est regnum dei
esca et potus sed pax et iustitia, et gaudi
um in spiritu sancto. Idem prima ad corinthios.
ii. ca. Oculus non vidit nec auris audiuit
nec in cor hominis ascendit que preparauit deus
his qui diligunt eum. Ibidem xv. ca. Non
viuificabitur nisi prius moriatur. Seminatur
corpus animale, surget corpus spirituale.
Idem ad gal. vi. et fi. Bonum facientes non
deficiamus. tempore enim suo metemus non
deficientes.
Seneca tragediarum in hercule octheo. ca. xxvi.
et fi.
Numquam stygias fertur ad umbras
Inclita virtus [illegible]
Nec [illegible]
Vos fata trahent, Sed cum summas
Exiget horas consumpta dies
Iter ad superos gloria pandet.
[illegible] honesta [illegible] vii.
[illegible] epylogus. In regno dei non
est distinctio [illegible] libro [illegible] ca. vi.
[illegible] in epigramatibus prosperi. Epigra
mma. Qui domino seruiunt ea bona acquirunt
que perire non possunt.

[illegible]
[illegible] quo nullus detrahat dies nullus detrahat potestas nullus cum finiat ipbutas
Que autem iste sint de maiori quam incomparabili pena dubitare sapiens nequeat. Nam cum bonum mal[um] p[ro]
Item pena [illegible] finiuntur adversa [illegible] in bono primo videmus accedere. Eadem ne[cessitate] est in mala pena [illegible] ex parte respondeat.
[illegible] epistola in libro [illegible] epistola [illegible] beatitudine eternaliter sine fine gaudium sine aliquo tedio manens semper eternitas et inspectio sola divinitatis efficiat ut beatus nil esse possit. hec eternitas [illegible] constat hec commoditates [illegible].
[illegible] in libro de [illegible] [illegible] xiiij [illegible] fuerimus [illegible] [illegible] [illegible] corporis [illegible] et [illegible] non [illegible] fiamus [illegible] [illegible] nec [illegible] [illegible] bonum [illegible] sed [illegible] [illegible] merentur aut [illegible] operationis [illegible] puritate letam. Quam [illegible] aut repudiati fuerimus aut ad regnum [illegible] admissi. Istos beatitudo bonos [illegible] [illegible] pena constringit.
Bernardus de [illegible] ca. [illegible] et finem. Id solum teme[n]t post mortis fata beabit.
[illegible] quod iuste quod recte fecerat ipse.
[illegible] [illegible] [illegible]
Est hec vita brevis tenebrosa sophistica vita.
Est ventura manens lucida vera dies.
Idem ca. [illegible] et [illegible].
Iustus obit non obit sed abit ab hospite migrans
Carne petit patriam deinde patris.

De dyabolo capitulum xxviiij.

[illegible] invisibilium dominarum potestatum que demones nuncupantur, superare [illegible] maius est opus quam facere valeat homo [illegible].
[illegible] filius Sirach in ecclesiastico ca. xxj. [illegible] [illegible] [illegible] ipse [illegible]
Johannes in evangelio ca. [illegible]. Qui facit peccatum ex dyabolo est. In hoc apparet filius dei ut dissolvat opera dyaboli.
Idem in apocalipsi ca. xij. [illegible] antiquus qui vocatur diabolus, et sathanas qui seducit universum orbem proiectus [illegible]
[illegible] [illegible] cum eo missi sunt.
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] diabolus [illegible]
Iacobus apostolus [illegible] ca. ij. Tu credis quod unus est deus [illegible] et demones credunt et contremiscunt.
Idem ca. iij. Nolite [illegible] et [illegible] veritatem. Non est ista sapientia desursum sed terrena animalis dyabolica.
Idem ca. iiij. Resistite dyabolo [illegible] fugiet a vobis.
Paulus ad ephesios ca. vj. et [illegible]. Induite vos armaturam dei, ut possitis stare adversus insidias dyaboli, et accipite armaturam dei ut possitis resistere in die malo et in omnibus perfecti stare. [illegible] ergo succincti [illegible] [illegible] in preparatione evangelij pacis. In omnibus sumentes scutum fidei in quo possitis omnia tela nequissimi ignea extinguere, et galeam salutis assumite, et gladium spiritus quod est verbum dei.
Idem ad thimotheum [illegible] Qui volunt divites fieri incidunt in temptationem, et laqueum dyaboli, et desideria multa inutilia et nociva que mergunt homines in interitum et perditionem.
Ysidorus in sinonomia soliloquiorum libro primo ca. [illegible] spiritus qui ad peccandum suaserit peccatum sepe subito rapit. Idem libro ij. ca. vj. Immundus spiritus [illegible] [illegible] instantia [illegible] demonia [illegible] oratione [illegible]. Oratione demonia separantur.

De peccato et peccatorum consideratione religiosa. ca. xxx.

[illegible] psalmista ps. p[rimo]. Beatus vir qui non abijt in consilio impiorum. Idem x ps. Qui diligit iniquitatem odit animam suam. Idem xxxvj ps. [illegible] [illegible] peccator iustum et [illegible] mortificare eum. Dominus autem non derelinquet eum in manibus suis.
Salomon in proverbiis ca. xxiij. Ne emuletur cor tuum peccatores sed in timore dei esto tota die [illegible] habebis spem in novissimo, et [illegible] tua [illegible].
[illegible] [illegible] [illegible] peccata et iniquitates hostes sunt anime sue.
[illegible] filius sirach in ecclesiastico ca. [illegible] Non adijcias peccatum super peccatum, et ne dicas miseratio domini magna est multitudinem peccatorum [illegible] miserebitur. Idem ca. viij. Non zeles gloriam et opes peccatoris. Nescis enim

presumere est et subversio.

[illegible] Exodus xx. Non homicidium facies. Non adulterabis. non facies furtum [illegible]

[illegible] [illegible] i. dixerimus quia peccatum non habemus [illegible] seducimus et veritas non est in nobis. Idem [illegible] ca. [illegible] ex eis non [illegible] peccatum. Idem epistola prima. Omnis qui facit peccatum et iniquitatem facit et peccatum est iniquitas. qui facit peccatum ex diabolo est. Idem ca. v. et fi. omnis iniquitas peccatum est et est peccatum ad mortem. Idem epistola iii. ca. primo. Qui male facit non videt deum.

Judas Alphei qui fuit frater Jacobi Alphei epistola [illegible] ca. ii. et fi. peccatores impii hii sunt murmuratores, querulosi secundum desideria sua ambulantes, et os illorum loquitur superbia mirantes personas questus causa.

Jacobus in epistola ca. primo. Peccatum cum consumatum fuerit generat mortem. Idem ca. iiii. Scienti bonum facere et non facienti peccatum est.

Paulus epistola prima ad corinthios x. Non potestis mense dei participes esse et mense demoniorum.

Seneca [illegible] [illegible] libro [illegible] epistola ii. omnibus crimen suum voluptati est. Idem de moribus, omne peccatum actio est voluntaria.

Isidorus [illegible] libro ii. ca. [illegible] Sepe occasio peccandi voluntatem facit.

Matheus Vindocinensis in poetria sua parte prima ca. vi. Peccati geminat peccati gloria culpa Diffamat fame dissipientis honor. Idem ca. xii. Est venialis indulgentia sed criminalis peccandi frequentia

31 # De inferno et penis animarum peccatorum. ca. xxxi.

Psalmista ps. xxxi. Multa flagella peccatorum. Idem xxxiii. Mors peccatorum pessima. Idem cxlv. Dominus omnes peccatores disperdet.

Salomon in proverbiis ca. xxiii. Noli subtrahere a puero disciplinam. Si enim percusseris eum virga non morietur in eternum. tu virga percuties eum et animam eius de inferno liberabis

Ezechiel ca. xviii. Cum averterit se iustus a iustitia sua et fecerit iniquitatem morietur in iniustitia sua, quam operatus est. Idem ca. xxxiii. Iustitia iusti non liberabit eum in quacumque die peccaverit.

Paralipomenon libro primo ca. xxviii. et pe. Si dereliqueris dominum, proiciet te in infernum.

[illegible] est in re vera defunctorum animas exstare et omnes melius esse malos [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] habebit in novissimo [illegible] apud inferos invenire abinum.

[illegible] [illegible] libro [illegible] [illegible] ut [illegible] libro ca. xxviii de paradiso

Idem in [illegible] [illegible] [illegible] aliqua in vita formido improbis esset etiam post inferis antiqua supplicia in hoc constituta esse voluerunt [illegible] ca. xxviii.

Matheus ca. iii. Omnis arbor que non facit fructum bonum excidetur et in ignem mittetur. Hoc dicit Johannes vii. Idem dicit lucas iii.

Marcus vii. ca. lata porta et spatiosa via est que ducit ad perditionem [illegible] sunt qui intrant per eam. Idem xvi. Quid prodest homini si [illegible] mundum lucretur [illegible] ut [illegible] libro ca. xvi.

Paulus prima ad corinthios vi. Iniqui regnum dei non possidebunt. Idem ad hebreos xiii. et fi. fornicatores et adulteros iudicabit dominus

Augustinus in epygramatibus [illegible] [illegible] non credendum est multum premio morituris quod accidat ut moriantur, sed quo moriendo [illegible] [illegible]

[illegible] de consolatione [illegible] libro iiii [illegible] vi. Magna [illegible] post defunctum corporis animarum supplicia relinquuntur quarum alia penali actione illa vero purgatoria dei clementia exercentur.

32 # De xpo et divina trinitate. ca. xxxii.

Psalmista ps. cxvii. lapidem quem reprobaverunt edificantes hic factus est in caput anguli.

Johannes in euangelio ca. iii. Spiritus ubi vult spirat. Idem v. pater non iudicat quemquam sed omne iudicium dedit filio ut omnes honorificent filium [illegible] honorificant patrem qui misit illum. Idem vi. ca. Hec est voluntas patris mei qui misit me, ut omnis qui videt filium et credit in eum habeat vitam eternam. Ibidem. Nemo potest venire ad me nisi qui misit me traxerit illum. Ibidem. Spiritus est qui vivificat.

Ibidem. dit yhs. q diligit me diligetur a pre meo [illegible] sermonem meum seruabit et pr meus diliget eum.

33 ## De fide seu firma credulitate religionis et diuine trinitatis capitulum xxxiij.

Moyses i deuteronomio [illegible] non tentabis dominum deum tuum.

Yhesus filius [illegible] de terra [illegible] duabus vys. ve disolutis [illegible] qui non credit deo et io non proteget [illegible] xxxij. Qui credit deo attendit mandatis [illegible] fide [illegible] minorabitur.

Philon. sapientie primo. apparet dominus hiis qui fidem habent in illum. Idem. ca. [illegible] Sentite de [illegible] in bonitate.

Marcus i euangelio [illegible] qui crediderit et baptizatus fuerit saluus erit. Signa autem q crediderint in me hec [illegible]

[illegible] dixit yhs discipulis suis si habueritis tantam fidem quantum e granum sinapis, et dixeritis huic arbori [illegible]

Iohannes [illegible] Qui credit i filium dei non iudicatur. Qui autem non credit [illegible] [illegible] filio non uidebit uitam. sed ira dei manet super eum. Idem. ca. v. dit yhs qui [illegible] meum audit et credit [illegible] [illegible] sed transiet de morte ad uitam. Ibidem. dit [illegible] et [illegible] de me enim ille scripsit. Idem. vj. dit [illegible] [illegible] et credit i eum [illegible] [illegible] operibus credite. Idem. xj. dit yhus ego sum resurrectio et uita. Idem. xij. Ego lux [illegible] ueni i hunc mundum, ut omnis q credit i me i tenebris no maneat.

[illegible] Ego fidelis [illegible]

Iacobus [illegible] ca. ij. fides sine opibus mortua e [illegible] et demones credunt et contremescunt. [illegible]

[illegible] sine fide impossibile [illegible] mortuum e [illegible] fides sine operibus mor[illegible]

[illegible] iustitiam [illegible] de credulitate ad iustitiam. Idem xiiij. Omne qd non est ex fide peccatum est. Idem ad galat. ij. Non iustificabitur homo ex operibus legis nisi per fidem yhu xpi. Idem. ca. iij. Omnes [illegible] per fidem [illegible] yhu ualet fides, que per caritatem operatur. Idem ad ephe. vj. et fi. Induite uos armaturam dei [illegible] usque ibi assumite gladium spiritus qd e uerbum dei. ut [illegible] ca. xxviij.

Idem prima ad thymotheum. po. ca. Finis precepti est caritas de corde puro, et consciencia bona, non ficta fide.

Idem ad hebreos. xj. Fides e sperandarum substantia rerum non apparentium. Sine fide impossibile e placere deo. Credere enim oportet accedentes ad eum, qz est et inquirentibus se remunerator fit.

14 ## De corporis et sanguinis xpi religione. ca. xxxiiij.

Matheus xxvj. Cenantibus illis accepit yhs panem [illegible] usque ibi i remissionem peccatorum. [illegible]

Lucas xxij. Yhus i cena qua agebat cu discipulis accepit panem [illegible] usque ibi q pro nobis effundetur.

Iohanes vj. Ego sum panis uite [illegible] usque ibi qui manducat meam carnem [illegible] bibit meum sanguinem i me manet [illegible] ego i illo. [illegible]

Paulus prima ad corinthios [illegible] [illegible] et biberit calicem domini indigne [illegible]

15 ## De baptismo. ca. xxxv.

Matheus xxviij [illegible] post resurrectionem suam euntes docete omnes baptizantes eos i noie patris filij et spiritus sancti. Amen.

Marcus xvj. et fi. Qui crediderit et baptizatus fuerit. saluus erit

[illegible] dit yhus nisi quis renatus fuerit ex aqua [illegible] spiritu sancto, non potest introire [illegible]

[illegible] ad gal. iij. [illegible] baptizati sunt xpm induistis.

[illegible] i actibus apostolorum ij. Petrus apostolus ait penitentiam agite, et baptizetur unusquisque uestrum i noie yhu [illegible] et accipietis donum spiritus sancti.

De commissione auctoritatis et potestatis a Ihesu Xpo data Petro et ceteris eius discipulis. ca. xxxvj.

[illegible] xvj [illegible] petrus [illegible] super hanc petram [illegible] edificabo [illegible] meam [illegible] xviij. dixit vniversis discipulis suis quecumque ligaveritis super [illegible]

[illegible] xx. dixit [illegible] discipulis suis post resurrectionem [illegible] suam pax vobis. sicut misit me pater et ego [illegible] usque ibi quorum retinueritis retenta sunt [illegible] Idem. xxj. [illegible] dixit ihesus petro pasce oves meas [illegible].

37 ## De confessione et indulgentia peccatorum. caplm. xxxvij.

Psalmista. xxxj. ps. Beati quorum remisse sunt iniquitates [illegible]. Idem. Cxvj. Confitemini domino quoniam bonus [illegible].

[illegible] xxviij. Qui abscondit scelera sua non dirigetur. qui autem confessus fuerit et reliquerit ea misericordiam consequetur.

Ihesus filius Sirach [illegible] non confundaris confiteri peccata tua. Idem. ca. [illegible] vivus et sanus confiteberis et laudabis deum et gloriaberis in miserationibus illius.

Matheus. vj. ca. Si dimiseritis omnibus peccata eorum [illegible].

Marcus. xj. Cum stabitis ad orandum dimittite si quid habetis adversum aliquem [illegible].

Lucas. vj. dimittite et dimittetur vobis. Idem. xvij. [illegible] frater tuus [illegible] usque ibi dimitte illi.

Johannes [illegible] Si confiteamur peccata nostra fidelis et iustus est deus ut dimittat nobis peccata nostra et emundet nos ab omni iniquitate.

[illegible] confitemini [illegible] peccata [illegible].

[illegible] ad romanos [illegible] corde creditur ad iustitiam [illegible] ore autem confessio fit ad salutem.

[illegible] confessio [illegible] confessio peccatorum [illegible] nulla tam gravis est culpa que non habeat veniam. Idem. xvj. et [illegible] et lugens [illegible] veniam meretur.

38 ## De futuro fine mundi de futura resurrectione mortuorum et de futuro universali iudicio dei secundum xpianam religionem. caplm. xxxviij.

[illegible]

Malachias. iiij. ca. Ecce venit [illegible] [illegible]

[illegible] reddent rationem [illegible] ex verbis enim tuis iustificaberis. Idem. xiij. [illegible] colliget de regno omnia scandala et omnes [illegible] iniquitatem [illegible]

Idem. xxij. In resurrectione [illegible] Idem. xxiiij. [illegible] hora nemo scit neque angeli celorum. [illegible] filius hominis [illegible] celum et terra transibunt [illegible] xxj.

Johannes. v. Venit hora in qua omnes qui in monumentis sunt audient vocem filii dei et procedent qui bona fecerunt [illegible].

[illegible] hora veniam.

[illegible] in quo celi magno impetu transient. elementa [illegible]

[illegible] peccatum [illegible] sepultus est et quia resurrexit tertia die secundum scripturas [illegible]

[illegible] apparere ante tribunal xpi [illegible] sive bonum sive malum.

[illegible] nos [illegible] diebus [illegible] tempora [illegible]

[illegible] libro primo i principio
[illegible] compage soluta
Secula tot mundi suprema coegerit hora
Antiquum repetens iterum chaos omnia mixtis
Sidera [illegible]
Astra petet tellus extendere [illegible]
Excutietque fretum fratrum contraria phebe
Ibit et obliquum bygas agitare [illegible]
Indignata diem poscet sibi [illegible]
[illegible] machina [illegible] foedera mundi

39 De falsis opinionibus contrariis xpiane religioni cognoscendis et damnandis in libris usualibus xpianorum. ca. xxxviij. et primo circha essentiam dei.

Tullius de natura deorum libro primo. Quidam dixerit totius de dijs immortalibus opinione [illegible] sapientibus vel [illegible] non iussisset eos ad officium [illegible]
[illegible] et [illegible] reliqua [illegible] ipsi [illegible] esse posita apud inferos [illegible] constituta esse voluerint [illegible] xxxj.
Statius thebaydos libro iij.
Primus in orbe deos amor fecit.

Circa fatum secundo.

Tullius de divinatione libro [illegible] fato omnia fiunt
[illegible]
[illegible] fatum vincere nulla valet.
Seneca [illegible]
Regitur fatis mortale genus.
Idem de naturalibus questionibus libro iij [illegible] fata rerum eterna [illegible] notat.
Idem de prudentia [illegible] et in eternum data lege decurrere [illegible] fata nos ducunt et quantum cuique restat prima nascentium hora disposuit
Idem de consolatione [illegible] fata non possumus [illegible] et [illegible]
Lucanus libro v. Nunquam sic cura deorum Se premet, ut vestre mortis, vestreque [illegible] fata vacent.
Idem libro vj.

[illegible]
[illegible]
[illegible] Fato vivimus la[n]guemus quales sumus morimur. Medicinam quid prestat nisi ut [illegible] te nemo desperet.
Iuvenalis libro iij satyra [illegible] Distat enim que sydera te excipiant modo primos incipientem [illegible] et adhuc a matre rubentem [illegible] quid enim [illegible] tullius [illegible] et occulte miranda potentia fati. Servis regna dabunt, captivis fata triumphos
Ibidem iij satira et sequitur
Fata regunt homines
Gualterus de castillione libro iij.
[illegible] stabilis ordo
Eventusque hominum series immobilis arctat.

Circa fortunam tertio.

Tullius de divinatione libro ij et sequitur Nihil [illegible] nec [illegible] quid casu [illegible] quid [illegible] fortuito fiet [illegible] sit.
Idem in oratione pro Marco marcello. Rerum hic moderatrix domina est fortuna.

Circa mundum quarto.

Salomon in Ecclesiastico ca. primo. Terra in eternum stat
Aristoteles de generatione et corruptione libro ij. et sequitur Semper continua erit generatio et corruptio et nunquam deficiet.
Idem de plantis [illegible] in medio. Mundus [illegible] perpetuus [illegible] nec cessabit unquam [illegible] et plantas et omnes [illegible]
[illegible] de naturalibus [illegible] libro ij ca. primo Mundum [illegible] esse par [illegible] eternum [illegible] genitum neque [illegible] unquam

Circa animam humanam quinto.

Salomon in Ecclesiastico ca. iij. Unus est interitus hominis et iumentorum et equa utriusque conditio. Quis novit si spiritus filiorum adam ascendit sursum et spiritus iumentorum descendit deorsum.
Ibidem ca. ix. Mortui nichil noverunt amplius nec habent ultra mercedem nec opus nec ratio nec sapientia erunt apud inferos quo tu properas.
Aristoteles Ethicorum libro iij ca. vj. Nichil ad huc mortuo videtur esse neque bonum neque malum.
[illegible]
[illegible] fert etas animumque

[illegible] metamorfoseos libro xv et fi.
Morte carent anime semper priore relicta
Sede novis domibus vivunt habitantque recepte
Omnia mutantur nichil interit errat et illinc
huc venit hinc illuc et quoslibet occupat artus
Spiritus eque feris humana in corpora transit.
[illegible]
Utque novis facilis signatur cera figuris
nec manet ut fuerat nec formas servat easdem
[illegible] sic semper eandem
[illegible] docet in varias migrare figuras
[illegible]
[illegible] quo iaceas post obitum loco
[illegible] non nata iacent.
Idem de consolatione ad martham. Cogita nullis defunctum malis affici illa que nobis inferos faciunt terribiles fabula est.
Plinius de naturali historia libro vii ca. lv[illegible] omnibus a suprema die eadem que fuit quam ante primam, nec a morte ullus sensus est aut corpori aut anime quam ante natalem.

Sexto circa resurrectionem mortuorum.

Aristoteles de generatione et corruptione libro ii et fi. Homines non reiterantur in se ipsos, ut iterum fiant generentur hydem numero. Corruptibiles necesse est species reiterari numero autem non.

Liber secundus prime partis. Iste etiam secundus liber prime partis tractat de bono et honesto virtutibus et contrariis sub his titulis sequentibus et primo de bono et malo. Capitulum primum.

Job [illegible] ca. xxviii. Recedere a malo est intelligentia.
In genesi ca. viii. Sensus et cogitatio humani cordis in malum prona sunt ab adolescentia sua.
Ysaye v [illegible] Odite malum, et diligite bonum.
Plato in menone. Non vult mala quisquam nullus vult mala.
Aristoteles ethicorum libro primo ca. primo. In principio omnis ars et omnis doctrina, similiter autem et actus et electio bonum quoddam appetere videntur. Ideo bene enunciaverunt bonum quod omnia appetunt. Ibidem multis differentia ex[illegible]
[illegible] et electio omni aliquid cui [illegible] et felicitatem non irrationabiliter videntur ex his que humana vita sunt existimare.
Ibidem libro ii ca. v. Malum infinitum est.
Ibidem libro iiii ca. iiii. Malum se ipsum destruit.
Ibidem libro viii ca. xv. Male bonum grave est.
Ibidem libro viiii ca. iiii. Unusquisque sibi [illegible] vult bona. Ibi[illegible]
Etiam in pravis est aliquid [illegible] bonum.
Idem magnorum moralium libro primo ca. primo. Nulla neque scientia neque potentia est cum malum in uno quoque enim bonum aut optimum est, quod per se [illegible] est appetibile, aut quia alia principalia bona sunt. Bonorum hec quidem in anima puta [illegible] alia non extremus, divitie [illegible] atus honor vel siquid aliud talium.
Idem rethoricorum libro primo ca. viii. [illegible] sui gratia est eligibile [illegible] et quod omnia appetunt. Ibidem ca. vi. Bo[num] [illegible] dicimus quod ipsum sui gratia et [illegible] eligibile est et quod omnia appetunt.
Ibidem. Bonum aut est delectabile, aut quod [illegible] eligibile.
Ibidem libro ii ca. xii [illegible] que sit mala sunt.
Idem politicorum libro primo ca. primo. Eius boni quod videtur boni gratia omnia appetunt omnes.
Ibidem libro iii ca. Quod efficitur a melioribus melius opus est.
Idem topicorum [illegible] omnia appetunt bonum.
[illegible] rethoricorum [illegible] novo [illegible]
[illegible] nat alius materies.
Idem [illegible]
malum [illegible] libro iiii [illegible]
bona videntur [illegible] figuras [illegible]
Idem de fine bonorum et malorum libro [illegible]
[illegible] sua sponte ipsum expetit, et propter se [illegible]
Idem paradoxorum [illegible] quod rectum et honestum est et cum virtute id solum opinor bonum.
Idem de legibus libro primo. Quod laudabile bonum est in se habet quod laudatur necesse est ipsum enim bonum non est opinionibus sed natura.
Ovidius de arte amandi libro iii. [illegible]
Pluraque sunt semper deteriora bonis
[illegible]
[illegible] prodest quod non ledere possit idem.

[illegible]

[illegible] pariter.

[illegible] i epigramatibus p(ro)p(er)ci. Epigra(mmat)e xxx. Non sufficit abstinere a malo nisi fiat [illegible] est [illegible] substantia [illegible] et permittit non est na[illegible] appetentis id quod sui ordinis [illegible] est.

[illegible] ullo modo [illegible] [illegible] neos boni para[illegible] intentione ad bonu(m) [illegible] Bonu(m) e(st) omne [illegible] iniustu(m) e(st) malu(m) [illegible] ca. xi. Et si futurez ord[illegible] minime considerare ualentibus confusa [illegible] conturbataque esse uidentur. Nichilo[illegible] [illegible] bonu(m) [illegible]

[illegible] fiat [illegible]

[illegible] libro iii. [illegible] notitia [illegible] contraria n(on) intrare unqua(m) n(on) cognitu(m) [illegible] Idem de ebdomadibus. Omnis enim ipsum esse bonu(m) e(st) bonu(m) esse essentia. Iustus uero est [illegible] bona sunt omnia et non [illegible] [illegible] de castellione libro iii. circa mediu(m) [illegible] cu(m) [illegible] ueniunt [illegible]

[illegible] ca. v.

[illegible] patrare [illegible]

[illegible] quibus [illegible] agat.

De honesto et licito et inhonesto seu turpi. ca. ii.

Aristoteles [illegible] libro p(rim)o ca. xiii. Honestu(m) e(st) [illegible] p(er) se eligibile existens laudabile [illegible] existens delectabile [illegible] bonu(m) [illegible] ca. xiii. [illegible] in domo [illegible] Idem i(n) [illegible] ca. xii. Non licet hominem sepe esse ut uult si res [illegible] sint.

Tullius de fine bonorum et malorum libro ii. Intelli[illegible] quod tale e(st) [illegible] utilitate sine [illegible] ipsum possit iure lau[illegible]

[illegible] de arte amandi libro iii et [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] [illegible] ueneris [illegible]

[illegible] nephas fugere [illegible]

[illegible] subiere locum [illegible]

[illegible] uis et amor sceleratus [illegible]

Uiuitur ex rapto non hospes ab hospite tutus.

Non socer a genero fratrum quoque gratia rara e(st).

Imminet exitio uir coniugis illa mariti

[illegible]

Filius ante die(m) patrios inquirit in annos

Victa iacet pietas et uirgo cede madentes

Idem [illegible]

[illegible] plus e(st) [illegible] sit honestu(m)

Et cu(m) fortuna stat caditque fides.

Nec facile inuenies multis in milibus unu(m)

[illegible] qui putet esse suu(m).

[illegible] facti si p(re)mia desint

Non mouet et gratis penitet esse probu(m).

Nil nisi quod prodest carum e(st) [illegible]

[illegible] fructus [illegible]

[illegible] redditibus [illegible] suos amat [illegible]

[illegible]

Sponte sua probitas officiumque iuuat

[illegible] tragediarum [illegible] ca. x.

[illegible] decet non quod licet

[illegible]

[illegible]

[illegible] libro ii. [illegible] Atheniensium [illegible]

[illegible] [illegible] Que facta ledunt pie[illegible] [illegible] et ut [illegible] mores sunt [illegible]

De virtutibus et viciis · ca · iii ·

Plato in Cleone · virtus est potentia acquirendi bona, bene agens bona sufficientes[illegible] virtutes, virtute summus boni · divina fore nobis apparet mentis virtus [illegible] est ·

[illegible] ca · p° · Virtute nulla possessio preciosior est nec securior [illegible] virtutis · quamque pueritia [illegible] salus [illegible] potior [illegible] claritate generis · Impossibilia quidem statuens metuenda non [illegible] audacter supp[illegible] [illegible] felicitatem non laudem existimans ·

Aristoteles [illegible] moralium · libro · p° · [illegible] esse [illegible] virtute hec sunt virtutes omnes in racionabili parte anime. In anima est virtus [illegible] virtute, [illegible] bene [illegible] [illegible] felicitatis optimum.

Ibidem · [illegible] virtus et malicia [illegible] delectatione [illegible] virtus [illegible] delectationes et tristitias.

Ibidem [illegible] virtus medietas videtur esse passionum.

Ibidem · ca · xxiiii · In virtute [illegible] laus [illegible] virtutem et maliciam [illegible].

Ibidem [illegible] omnis virtus boni et in bonum est.

Ibidem · libro · ii · ca · [illegible] · apta nata virtus est obedire rationi ·

Ibidem · ca · [illegible] virtus et malicia [illegible] contrarie [illegible] delectationem et tristitiam ·

Idem [illegible] bene dispositum est passionibus [illegible] virtute esse [illegible] passiones [illegible] [illegible] ·

Idem [illegible] libro primo [illegible] est virtus [illegible] acquisitiva [illegible] benefactiva multorum et magnorum et [illegible] omnia ·

Idem politicorum libro [illegible] Nullus bonum opus neque viri atque civitatis est sine virtute et prudentia. Ibidem [illegible] sine virtute impossibile est existere ·

Idem topicorum · libro · ii · Magis est fugiendum quod magis impedit virtutes ·

Salustius in Jugurtino · dux atque imperator vite mortalium animus est · qui ubi ad gloriam via virtutis [illegible] abunde pollens potensque clarus est ·

[illegible] epistolis [illegible] virtus est [illegible] fugere ·

Idem · epistola · [illegible] · [illegible] bonum [illegible] ·

Idem epistola · [illegible] · Virtus est medium viciorum utrimque reductum

Idem in sermonibus · ii · [illegible] · Nam vicijs nemo sine nascitur optimus ille, Qui minimis urgetur.

[illegible] virtus est animi [illegible] nature [illegible] partes quatuor [illegible] prudentiam iusticiam fortitudinem et temperantiam. [illegible] virtutis [illegible] aut iam certo nomine appellati, aut audacia [illegible] fidentie que perseverantie finitima est [illegible] certo ullo nomine.

Idem rhetoricorum [illegible] libro [illegible] fortuna [illegible] Omnes bene [illegible] virtute [illegible] virtute, qui in [illegible] presidium collocavit

Idem de officiis libro primo [illegible] laus omnis in actione consistit.

Idem paradoxorum distinctione · iii · [illegible] dicuntur ·

Idem de fine bonorum et malorum · libro · iiii [illegible] est virtus.

Idem tusculanarum questionum libro · iii · [illegible] summa [illegible] virtutum [illegible] ipsa nos ad beata [illegible] et ingrate sunt ·

Idem de natura deorum · libro · p° · Nichil [illegible] [illegible]

Idem de [illegible] libro primo [illegible] et virtus [illegible]

[illegible] mala sunt mixta bonis. errore [illegible]
p[ro]ximo virtus crimina sepe tulit.
[illegible]

Invia virtuti nulla e[st] via
Idem de ponto libro ii.
Tendit in ardua virtus.
[illegible]
[illegible] vicios virus est
[illegible] prima ad corinthios xii. virtus in infirm[itate]
[illegible]
[illegible] epla iii [illegible]
[illegible] sub virtutis no[m]i[n]e reperiunt.
[illegible] virtus no[n] aliud
[illegible] recta ro est [illegible]
dat na[tura] virtutem. ars est bonu[m] fieri. Vir
tus no[n] [illegible] nisi instituto et docto
et ad su[m]mu[m] assidua exercitatione p[er]ducto.
Ibidem libro xvi. ep[isto]la ii. Erras si existimas
[illegible] sap[ien]tiam [illegible] fit.
Ibidem libro xvii. ep[isto]la iiii. Studiis [illegible]
erum longe a uiciis [illegible] recedendum est.
Ibidem libro xviii. ep[isto]la [illegible] vicia [illegible], q[uia]
amamus defendimus et malumus ea excu
sare q[uam] excutere. Ibidem libro xx. et fi.
ep[isto]la iii [illegible] sit virtutibus vicia confinia
sunt et p[er]ditis quoq[ue] atq[ue] turpibus recti similitudo est. Ibidem ep[isto]la v. Omne vicium contra
naturam pugnat.
Idem de ira libro ii. Cum virtutibus vicia non
cohere[n]t
Idem [illegible] pro vicia et
[illegible] noxit.
Idem de beata vita. virtus malam vitam no[n]
admittit. In virtute e[st] posita felicitas.
Idem [illegible] virtus ne
mines dedignatur. q[ui] in illa dignu[m] se iudicat
Idem tragediarum in medea [illegible] iiii. Nunq[uam] pot no
[illegible]
[illegible] libro pri[mo]
Virtutis et [illegible] potestas. No[n] [illegible]
Valerius maximus libro [illegible] de pietate docti
na proficit ut politiora. no[n] ut meliora
fiant ingenia. q[uonia]m quidem solida virtus na
[illegible] magis q[uam] fingat. Idem libro ix. [illegible]
[illegible] Nullum vicium ibi fuit ubi nascit[ur].
Iuvenalis libro v. et fi. satira iii
[illegible] virtutis [illegible]

[illegible]
Marcialis cochus libro undecimo susceptis ca. iii.
Virtus absq[ue] [illegible] no[n] h[abe]t [illegible]
Credis opes solas te posse [illegible] beare.
Virtus est q[ue] te sola beare pot[est].
Ambrosius de officiis libro ii. ca. v. Certum est
solu[m] et su[m]mu[m] bonu[m] esse virtutem, eamq[ue] abun
dare sola ad fructu[m] [illegible] vite.
[illegible]
[illegible] p[er]mixta e[st] vicia [illegible]
tate p[er]mixta sunt [illegible] vicia cu[m] vir
[illegible] mala bonis adheret. et [illegible]
[illegible] sunt. Idem libro iii. Studia [illegible]
est ad bonu[m] suscipiendum malumq[ue] fugiendu[m]
nisi accedat virtus. virtus cu[m] [illegible] coniuncta
[illegible] vicia
virtus sua sponte [illegible] velut spinis ob
ducuntur. sed cu[m] verus cultor accesserit [illegible]
cedentibus [illegible] virtutum oriuntur
Idem libro vi. [illegible] est [illegible]
[illegible] no[n] [illegible] no[n] [illegible] sed
[illegible] perire.
Boetius de consolatione libro iiii. Evenit ut quem
transformatum vicijs videas hominem existimare
re no[n] possis. Avaritia fervet alienarum opum
violentus ereptor. lupi similem dixeris. Ferox
atq[ue] inquietus linguam litigiis exercet. Can[i]
comparabis. Insidiator occultus surripuisse fr[au]
dibus gaudet. vulpeculis exequetur. Ire intem
perans fremit. leonis animum gestare credatur.
Pavidus atq[ue] fugax non metuenda formidat.
Cervis similis habeatur. Segnis ac stupidus
[illegible]
studia p[er]mutat. Nichil [illegible]
[illegible]
sordidis fetidisque voluptatibus detinetur. Ita
fit ut qui probitate deserta homo esse desi
erit [illegible] transire no[n]
possit vertatur in beluam.
Ibidem ca. vi. virtus [illegible] morbi
[illegible] Ibidem [illegible] aliud [illegible]
[illegible] virtutem esse q[uam] probum
[illegible] in libro [illegible] hominis
virtus optimus [illegible]
[illegible] iiii [illegible]
Nec ope [illegible] animus [illegible]
Forte nec hostili [illegible]
solo virtutum que [illegible] robore [illegible]
[illegible]

[illegible] beatus [illegible]
[illegible] samaritanis [illegible]
[illegible]
Regnat et in populis grandi [illegible]
Iocardus iudex benefinus.
Divitias probitas virtus premit auro
Non est mendicus [illegible]
Est virtus vivax posse fugare necem.
[illegible] in spendo [illegible] parte pa. ex. primo
[illegible]

De felicitate beatitudine et summo bono capitulum iiii.

[illegible] primo beatus vir [illegible] cathedra
pestilentie non sedit. Idem. [illegible] Et quamvis
[illegible] felix esse [illegible] nunquam [illegible]
[illegible] Thales
ales qui primus sapiens vocatus est secundum
quem et septem sapientes vocati sunt interro-
gatus quis felix ait qui sanus est corpore et
[illegible] copiosus [illegible] docilis.
Aristoteles ethicorum libro primo ca. iii. Simpliciter utique
perfectum bonum est quod secundum se ipsum eligibile semper
et nunquam propter aliud tale. Itaque felicitas esse videtur
perfectum quid videtur et per se sufficiens feli-
citas [illegible] finis.
Ibidem. iiii ca. Optimum et pulcherrimum et de-
lectabilissimum est felicitas. Non enim felix est
qui specie turpissimus vel ignobilis, vel soli-
tarius vel sine prole.
Ibidem. ca. v. Quid prohibet dicere felicem secundum
virtutem perfectam [illegible] et exterioribus
bonis sufficienter [illegible]
Ibidem. ca. viii. Felicitas est operatio quedam secundum
virtutem perfectam. Ibidem libro vii ca.
xiiii. Indiget felix hiis que in corpore bonis, et
hiis exterius, et fortuna, ut non impediatur hoc.
Ibidem libro ix. ca. viii. Felix esse est bene
vivere et operari.
Ibidem libro x. et fi. ca. xxviii. Videtur felix
vita secundum virtutem esse. Felicitas est secundum
virtutem operatio [illegible] felix est [illegible]
operantis [illegible] et Anaxagoras non divitem
neque potentem existimare felicem esse. Est
sapiens maxime felix.
Idem magnorum moralium libro primo [illegible]
te adveniente nullo alio indigemus felici-
tatem esse [illegible] bene operari [illegible] vivere.
Bene vivere, et bene operari, nichil aliud quam
felicitatem dicimus. ergo felicitatem [illegible]

[illegible] est. In ipsa quidem et [illegible]
[illegible]
[illegible] felicitas [illegible]
[illegible]
perfectum [illegible]
[illegible]
Ibidem ca. xxviii. [illegible]
[illegible] perfecta
non est felicitas absque delectatione
Ibidem. ca. xxv. Absque exterioribus bonis [illegible]
[illegible] est fortuna non contingit esse felicem.
Idem rhetoricorum libro ii. ca. xiii. Non est vir qui
in omnibus felicitet.
Idem politicorum libro vii. ca. ix. Felicitatem sine
virtute impossibile est existere. Ibidem libro
viii. ca. ii. Habet non solum quod bonum est sed et
delectationem, felicitatem enim ex ambobus hic est.
Idem de bona fortuna. ca. primo. Felicitas non
est sine exterioribus bonis.
[illegible] Georgicis
Felix qui potuit rerum cognoscere causas
[illegible]
[illegible] pedibus strepitumque Acherontis [illegible]
Tullius de fine bonorum [illegible]
[illegible] ad beate vivendum [illegible]
[illegible] Ibidem libro iiii
Illud solum beatum est quod honestum est. Idemque
[illegible]
Ibidem [illegible] consequens est beatam
[illegible] esse [illegible]
[illegible] beata vita [illegible] ad
beate vivendum se ipsa contenta est.
Seneca epistolarum ad Lucillum libro ii epistola prima.
Non est beatus qui se esse non putat.
Idem libro viii. epistola. Apud Epicurum duo
bona sunt ex quibus summum bonum componitur [illegible]
corpus sine dolore sit et animus sine perturbatione
Idem de beata vita. Beatus est is cui omnes
[illegible] rerum suarum ratio commendat.
Idem de remediis fortuitorum. ca. xxi. et fi. Felix
est qui non aliis videtur sed qui sibi.
[illegible] Nulla est tam bona fortuna
de qua nil possit queri.
Valerius maximus libro vii. ti. de felicitate. [illegible]
[illegible]
[illegible]
dit. Adiciat animi rarissimas dotes, corpo-
ris vires ut sufficere laboribus possent
uxorem pudicam et fecunditate conspicuam.
Consulatus decus. Imperatoriam potestatem

[illegible] philosophie [illegible] fuit qui [illegible] tres filios, consulares [illegible] cum [illegible] amplissimas et terram primum [illegible] [illegible] et carius [illegible]
[illegible] spiritum [illegible] cum genere mortis [illegible] complexusque carissima pignora extinctum filii et generi [illegible] per urbem lati rogi [illegible] posuerunt.
[illegible] [illegible] [illegible] usque ad ultimum usque fati diem anapita fortune subiectus esset.

Plinius de naturali ystoria libro [illegible] capitulo xlviii. Mortalium est felix. [illegible] [illegible] [illegible] nisi qui [illegible] non infelix potest.
Idem capitulo xlviii. Nulla est perfecto solida felicitas.
[illegible] libro primo satyra iiii.
[illegible] malus felix.
[illegible] Epigrammatibus [illegible] Epygrama xlii.
Nichil infelicius felicitate peccantium, quam [illegible] [illegible] impunitas, et mala voluntas [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] Macrobius de sompnio Scipionis. Sola faciunt virtutes beatum. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] de consolatione libro ii capitulo vii. Quis est tam composite felicitatis ut non aliqua ex parte [illegible] [illegible] [illegible]
Idem libro iii capitulo xiiii. Quid mortales extra vos petitis intra vos positam felicitatem? Error vos inscitiaque confundit. Ostendam tibi breviter cardinem summe felicitatis. Est ne aliquid tibi te ipso preciosius? Nichil inquies. Igitur si tui compos fueris possidebis quod nec tu amittere umquam velis nec fortuna possit auferre.
Ibidem. Beatitudo est summum bonum [illegible] [illegible] nulle [illegible]
Ibidem libro iiii capitulo ii. Omnis mortalium cura quam multiplicium studiorum labor exercet diverso [illegible] calle procedit ad unum tamen beatitudinis finem [illegible] pervenire. Id autem est summum bonum quo adepto nichil ulterius desiderari queat. Quod quidem est omnium summum bonorum cunctaque intra se bona continens, cui si quid absforet summum esse non posset. Liquet igitur esse beatitudinem [illegible] [illegible] [illegible] mentibus hominum veri boni naturaliter inserta cupiditas sed ad falsa devius error [illegible] quod quisque prefert, petit id summum bonum.

[illegible] [illegible] beatitudine esse dissimilium. Non est aliud quod eam quam perfectissime [illegible] [illegible] [illegible] hominum status [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] bonum naturalis ducit intentio, et ab eodem multiplex error abducit.
[illegible] [illegible] Ea vera ipsa est felicitas que sufficientem, potentem, reverendum, celebrem, leticiamque [illegible] [illegible]
Idem capitulo xiiii et fine.
Felix qui potuit boni fontem visere lucidum.
Idem libro iiii capitulo v. Cum ipsum bonum beatitudo sit bonos homines eo ipso quod boni sunt fieri beatos liquet.

De tranquillitate et bona vita et non bona. Capitulum v.

Salomon in proverbiis capitulo xv. Animus gaudens etatem floridam facit. Spiritus tristis exsiccat ossa.
Idem in Ecclesiastico capitulo iii. Cognovi quod non esset melius nisi letari et facere bona in vita sua.
Idem capitulo iiii. Melius est pugillus cum requie quam plena utraque manus cum labore et animi afflictione. Ibidem capitulo v. Hoc mihi visum est bonum, ut comedat quis et bibat, et fruatur leticia ex labore, quo laboravit ipse sub sole.
Seneca in exortationibus capitulo ii ad finem. Maxime vivere tenta tutius.
Ihesus filius Sirach in Ecclesiastico capitulo xxviii. Vita nequam hospitandi de domo in domum.
Ibidem capitulo xxx. Non est census super censum salutis corporis et non est oblectatio super gaudium cordis. Iocunditas cordis hec est vita hominis. Exultatio viri est longanimitas. Ante tempus senectam adducit cogitatus.
Virgilius [illegible] [illegible]
O fortunatos nimium sua si bona norint
[illegible] quibus ipsa procul discordibus armis
Fundit humo facilem victum iustissima tellus.
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et alto graviore casu
Decidunt turres feriuntque summos
Fulmina montes.
Ibidem capitulo xvi.
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible] capitulo [illegible]
Non possidentem multa vocabis
Recte beatum, rectius occupat.

Nomen beati qui deorum
Muneribus sapienter uti
Duramque callet pauperiemque pati
Peiusque leto flagitium timet.
Idem in epodo libro primo capitulo
Beatus ille qui procul negotiis
Ut prisca gens mortalium
Paterna rura bobus exercet
Solutus omni fenore
Nec excitatur classico miles truci
Nec horret iratum mare
Forumque vitat et superba civium
Potentiorum limina
Idem in epistolis libro ii epistola ii [illegible] Scriptorum
chorus omnis amat nemus et fugit urbes.
Idem in sermonibus sermone [illegible]
Dum licet in rebus iucundis vive beatus.
[illegible] de senectute [illegible]
[illegible] infinitum [illegible]
Idem in tusculanarum questionum libro [illegible]
[illegible] magnum [illegible] ad beatam
vitam [illegible]. Ibidem libro [illegible] Quid deest
ad beate vivendum ei qui confidit suis bonis
aut qui diffidit beatus esse potest. Ibidem
[illegible] beata vita [illegible] posset [illegible]
[illegible] virtutibus.
[illegible] de tristibus libro iii epistola iiii
[illegible]
[illegible] magne fuge.
[illegible] vive [illegible] Athena [illegible]
[illegible] plus parvis [illegible] timoris habent.
Crede mihi bene qui latuit bene vixit et intra
fortunam debet quisque manere suam.
[illegible]
[illegible]
Vive sine invidia mollesque inglorius annos
Exige amicitias et tibi iunge pares.
Idem libro iiii epistola prima
[illegible]
[illegible] esse [illegible]
Idem de [illegible] libro iii
[illegible] et mortis male vivere
[illegible]
[illegible] paucos [illegible] quies.
Dum fata sinunt [illegible]
[illegible] cursu [illegible]
Volucrique die
Tota [illegible] anni.

Idem in thieste capitulo iiii
Stet quicumque volet potens
Aule culmine lubrico
Me dulcis saturet quies.
Idem in agamenone capitulo
Numquam placida sceptra quiete
Certum sui tenuere diem
Feriunt celsos fulmina colles.
Corpora morbis maiora patent
Idem epistolarum ad lucillum libro [illegible] epistola [illegible]
[illegible] beatam [illegible]
abile quidem sine sapiencie studio. Ibidem
epistola [illegible] Redige te ad parva ex quibus cadere
non possis. Idem libro [illegible] epistola [illegible] non mul
tum ad tranquillitatem locus confert animus est
qui sibi commendat omnia.
Idem de [illegible] ad paulinum studia [illegible]
[illegible] vanitate [illegible]
Idem de tranquillitate animi [illegible]
[illegible]
[illegible] de beata vita [illegible]
[illegible] venerit [illegible]
lex ff. de fideiussoribus libera [illegible] Cupiditas [illegible]
[illegible]
Valerius maximus libro vii [illegible]
[illegible]
[illegible] ad Apollinem phicium [illegible]
[illegible] mortalium esset felicior
[illegible]
[illegible] erat [illegible]
[illegible] etate iam senior [illegible]
[illegible] fructibus
ac voluptatibus [illegible] beati
[illegible] Apollo [illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible] gloriantem [illegible] magis
se probare securitate [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] exercitus et arma
et equitum [illegible]
et [illegible] horreum [illegible] appetendi
[illegible] thesauros [illegible] cupiditatibus
[illegible]
[illegible] habere [illegible] Ubi [illegible] soli
da et sincera esset felicitas didicit.
Ibidem. Anaxagoras [illegible]

esset beatus. nemo inquit ex his quos felices cu[illegible] [illegible] sed cum [illegible] repies qui a te ex insi[illegible] [illegible] accedunt. Non erat ille diuitiis aut [illegible] abundans sed aut exigui ruris [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] fecerit beatum.

[illegible]

Prudens simpliciter [illegible]

[illegible] de officiis libro [illegible] Vitam beatam efficiunt tranquillitas conscientie et securitas innocentie.

Augustinus in Epigramatibus [illegible] Epigramma [illegible] Quecumque sunt bona et mala. Ibidem. [illegible] Bona conscientia tranquilli[illegible] [illegible]

[illegible] ad Nicomachum. ca. [illegible] Summa quies nil velle super quod postulat usus [illegible] et semper [illegible] in [illegible] [illegible] Expletum modum [illegible] non habet [illegible]

[illegible] Contentum modicis uiuit sublimis [illegible]

[illegible] Vita magis propius est modico quam flumine [illegible] Claudianus libro [illegible] [illegible] exiguo [illegible] Quibus esse dedit [illegible] cognoscat [illegible] Boetius de consolatione libro [illegible] ca. [illegible] [illegible] timor non sinit esse [illegible]

Cassiodorus epistolarum libro primo epistola prima. Omni quippe regno desiderabilis debet esse tranquillitas in qua et propter hoc proficiunt populi et utilitas gentium custoditur. Hec enim [illegible] [illegible] parabilis [illegible] [illegible] cognoscitur qui mi[illegible] [illegible] Illa vita vere hominum est que [illegible] ordine [illegible] Nam beluarum ritus est [illegible] [illegible] vivere [illegible]

Gregorius in pastorali ca. [illegible]

[illegible] tempestas mentis [illegible] [illegible] repentinos excessus [illegible] [illegible]

Isidorus in sinonomis soliloquiorum libro [illegible] ca. [illegible] [illegible] Bona vita gaudium semper habet.

[illegible] Fabularum [illegible] fabula [illegible] Vita timor ubi inhibet non est sincera voluptas Nec est sollicito dulcis in ore fauus. [illegible] malo fabam [illegible] Degenerare arbores circa diuina [illegible]

Hugo de sancto victore in didascalo in prologo [illegible] Summum in vita solamen est studium sapientie. Idem in compendio philosophie in prohemio [illegible] solamen omnium [illegible] exercitatio sapientie.

Liber tertius prime partis. Iste tertius liber prime partis tractat de naturalibus et de pertinentibus ad eas partes sub his titulis. Primo de naturalitate et consideratione moralium. Capitulum primum.

[illegible] ca. [illegible] Hec argentum venam [illegible] principia et auro locus est in quo conflatur. [illegible] de terra tollitur et lapis solutus calo[illegible] [illegible] vertitur.

[illegible] cordis in malum [illegible] ab adolescentia sua.

Aristoteles Ethicorum libro [illegible] ca. [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] magnorum moralium libro [illegible] ca. [illegible] Difficilius sonabilia sunt naturalia factis ex [illegible] [illegible] alia consuetudine [illegible]

[illegible] libro primo ca. [illegible] Licet superbus ambules [illegible] [illegible] non mutat genus.

Idem epistolarum libro primo epistola [illegible] [illegible] Ibidem. epistola [illegible] [illegible] non aurum mutat [illegible] transmare currunt [illegible] de diuinatione libro [illegible] et [illegible] [illegible] plerosque status ac [illegible] effugere a parentibus liberos [illegible] [illegible] si hoc ius et natura [illegible] [illegible] sed temperantia [illegible] [illegible] Seneca de ira libro [illegible] Naturam mutare difficillimum est.

Idem epistularum ad lucillum libro ii epistola [illegible] Nulla sapientia naturalia corporis aut animi vitia deponuntur. Quicquid infixum et ingenitum est lenitur arte non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] multum se diu ipse cum se composuerit herebit

Valerius maximus libro v titulo de pietate. [illegible] natura proficiat ut politiora non ut meliora fiunt ingenia. quoniam quidem solida virtus nascatur magis quam fit [illegible]

[illegible]

Quod natura negat reddere nemo potest

[illegible] plautus libro iiii epistola xxviii. [illegible] pugnante natura quelibet cedit industria.

Idem libro [illegible] [illegible] non [illegible]

sit femina [illegible] et terre quantas fuit operata.

[illegible] fabularum [illegible] xvii fabula

Quod natura [illegible] nemo [illegible] audet displicet imprudens dum placere studet.

Henricus samariensis libro primo parte ii.

Seminat in spinis natura [illegible] [illegible]

Garrula dulcis rana palude nequit.

Iacobus beneventanus capitulo xxv.

Id se aura habit natura dat atque secundum [illegible] dorem cuique suum genus in prosa [illegible]

Idem capitulo xxvi.

Innatum [illegible] tollere nemo potest.

Proverbium vulgare

Di coda dasino non si puo far buono [illegible].
Lupo muta la pelle ma non muta el vezzo.
[illegible] nasce dolce erba pasce.
La rana non si puo trare fuor del pantano.

De moralitate capitulum ii

Aristoteles rethoricorum libro ii capitulo xvi Iuvenes non sunt maligni moris sed simplicis moris propter quod nondum viderunt multas nequitias.

Seneca de ira libro ii. Sumunt [illegible] omnibus mores. Idem de moribus [illegible] et disciplina mores faciunt

lex ff [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] bonos [illegible] sunt nec nos facere posse credendum est.

Valerius maximus libro vi titulo de mutatione morum. Lucius silla usque ad questuram [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] produxit. Quia propter gayum marium consulem moleste tulisse traditur, quod sibi asperrimum in africa bellum gerenti tam delicatus questor [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tate dominationem fregit. Themistocles ad [illegible] [illegible] puget attingere sive patre [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] filii [illegible] [illegible]. Cum omnis postea gratia singulis [illegible] [illegible] mediumque europe, et asie vel spei vel desperationis pignus fuerat [illegible] [illegible] sue patronum haud [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] posset.

Cassiodorus epistolarum libro xi epistola ii [illegible] [illegible] dum triumphare de moribus.

Isidorus in sinonimis soliloquiorum libro ii capitulo xli.

[illegible] faciunt

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Leonardus Iudex venetus libro de pertractatione [illegible] [illegible]

Usus et mores seris formantur ab annis

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Proverbium metricum ex ordine libro [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] rome romano vivito more
[illegible] [illegible] alibi vivito sicut ibi.
[illegible] [illegible] [illegible] monstrant
Cunctos [illegible] mores [illegible] in [illegible]
Ergo pravorum consortia fuge [illegible].

De affectibus et motibus animorum capitulum iii

In genesi capitulo iiii. Sub te erit appetitus peccati et tu dominaberis illius. Idem capitulo viii. [illegible] et cogitatio humani cordis in malum prona sunt ab adolescentia sua.

Oratius epistolarum libro primo epistola ii. Animum rege qui nisi paret Imperat hunc frenis hunc tu compesce cathena.

Quintilianus declamationum viii declamatione [illegible] [illegible] Vincit affectus [illegible]

Seneca epistolarum ad lucillum libro [illegible] [illegible] et [illegible] Facilius est initia affectuum prohibere quam impetum regere. Idem libro xviii epistola cix. Imbecillis est primo omnis affectus deinde ipse [illegible] [illegible] et [illegible] dum procedit paratur. excluditur facilius quam expellatur. Quis negat omnem

affectus cuidam qui nulli fuerit principio.
Idem de remediis fortuitorum ca. xxj et si [illegible]
[illegible]
Idem de moribus. hoc habet omnis affectus ut in quo
ipsum ceteros fuerit putet.
[illegible] de officiis libro primo [illegible]
fuerit non potestatis. Et sunt quedam nature
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Gregorius in pastorali ca. xij. humanum quidem est in
corde temptationem perpeti. demoniacum non est
temptatione [illegible]
[illegible] in sinonomia soliloquiorum libro ij. ca. iij.
[illegible] pessime [illegible]
[illegible] prava [illegible] non consentias illi.
[illegible]
[illegible]
[illegible]

De naturalitate animi circa se et alium. capitulum iiij.

[illegible] Thaletes. Thales, qui primus sapiens notatus est, sunt que
septem sapientes notati fuit interrogatus quid
difficile homini est. se ipsum noscere.
[illegible]
nullus eligit noscere. Ibidem libro ix. ca.
[illegible]
[illegible]
[illegible]
penitus magis possumus proximos quam nos ipsos
[illegible] et illorum actiones quam proprias.
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] est quod vulgo dici solet omnes sibi malle
melius esse quam alteri.
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] tristes gaudio sumus [illegible]
[illegible]
[illegible] et maiorum [illegible]
[illegible] se ipsum diligit. Idem tusculanis [illegible]
[illegible] valet tantum animus ut se ipsum [illegible]
oculus sic animus se non videns alia cernit.
[illegible] proprium stultitie est aliorum vitia
[illegible] oblivisci suorum.
[illegible] libro iiij. et fi. epistola [illegible]
[illegible]
Seneca epistolarum ad lucilium libro xiij. epistola [illegible]
[illegible] alteri [illegible] sibi [illegible] Ibidem libro
xiij. epistola prima [illegible] publica
[illegible]
et illis non tam [illegible] post se videre [illegible]
[illegible]
[illegible]
bemus mea a tergo.
[illegible]
Ad sere [illegible] lumina portus.
[illegible]
Bernardus de [illegible] malorum [illegible]
Et plures aliena notant sua crimina [illegible]

De moralitate circa se et alium. capitulum v.

[illegible] vero [illegible]
[illegible]
[illegible] in [illegible] ca. [illegible] intersisti [illegible]
si alienas iacturas [illegible]
[illegible] se ipsum fuisse [illegible]
Aristoteles [illegible] libro v. [illegible]
[illegible] ad se ipsum.
[illegible] de moribus libro primo [illegible]
[illegible] mala [illegible]
[illegible]
Seneca epistolarum ad lucillum libro ij. epistola [illegible]
[illegible] amari ama. Ibidem [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] epistola [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] quemadmodum [illegible]
Lex. ff. quod quisque iuris [illegible] enim [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Ibidem [illegible] de aqua plu. arc. [illegible] Celterum aut aliqua
pluviam prodesse sibi unusquisque dum alii non
noceat non phibetur.
lex. C. de iudi. l. nullus [illegible] iudiciorum [illegible]
[illegible] q publica tute. [illegible]
ne quis sibi permittere videat ultionem.
[illegible] lib. [illegible] fol. [illegible]
[illegible] q nullus amat te [illegible]
[illegible] dilige carus eris.
Nulli carus erat credimus [illegible] nullus
Idem [illegible]
Dilige nos omnes ut ameris ab omnibus [illegible]
[illegible]
Qui sua [illegible] alterius [illegible] crimine [illegible]
Et quo ipse [illegible] claudere claudet iter
[illegible] pro [illegible]
Nemo non prius se [illegible] alterum [illegible]
[illegible] ca. [illegible]
Cum te aliquis laudat iudex tuus esse memento.
Plus aliis de te quam tu tibi credere noli.
Idem ca. [illegible]
Cum fortuna tuam rerum [illegible] displicet [illegible]
Alterius specta [illegible] sis discrimine [illegible]
[illegible] in pastorali [illegible] Cuius [illegible] non [illegible]
ab altero tollerant [illegible] ab ipso tollerantur
attendit. Si enim sua que portant consideret
ea [illegible] ab altero [illegible]
Isidorus [illegible] libro [illegible]
esto aliis, qualis optas [illegible] te alios esse
Quod non vis pati [illegible]
alteri numquam infer. Ibidem [illegible] ca. Judicans
[illegible] alios [illegible]
Iohannes Salobriensis Anglicus in policratice
libro primo. [illegible]
arguentibus cum [illegible] omnes [illegible]
et [illegible] imperatore [illegible]
dit [illegible] imperatore esse velle [illegible]
[illegible] Imperatorem sibi esse privatum [illegible]
Bernardus [illegible] [illegible]batione viciorum. ca. primo
[illegible] plures aliena notant sua crimina [illegible]
Henricus [illegible] libro [illegible]
In te [illegible] alios [illegible]
Ricardus Iudex [illegible]
[illegible] ca. [illegible]
[illegible] plus aliis non debeo credere de me.
[illegible] Chi non a morthe [illegible]
[illegible] la batte [illegible] magia el lupo
[illegible] della sua [illegible] daltrui quello [illegible]
[illegible]

De naturali errore circa se et alium. ca. [illegible]
[illegible] ca. [illegible] Omne [illegible] sibi
[illegible]
[illegible]
[illegible] possimus [illegible]
[illegible] proprias mag.
[illegible] in [illegible] ca. [illegible] Quod
[illegible] videat [illegible] noceat [illegible] putet
[illegible] rectum sit quod [illegible] esse
[illegible] ut aliena magis iudicat quam sua [illegible] esse
[illegible] in re mea [illegible] gaudio [illegible]
[illegible]
[illegible] nulla [illegible]
parve videntur. [illegible] gravius [illegible]
[illegible] libro primo. Non valet tamen [illegible]
ut se ipsum videat adhuc oculus, sic animus se non
videns alia cernit. [illegible] acies se ipsam [illegible]
[illegible] non [illegible] hebescit. Idem libro [illegible]
[illegible] aliorum vicia cernere suos oblivisci.
[illegible] declamationum [illegible] declamatio [illegible] omnibus [illegible]
est ut sua [illegible] calamitas [illegible]
[illegible] tollerandam [illegible] Ibidem [illegible]
[illegible] infirmitatis [illegible] est ut ex omnibus [illegible]
[illegible] magnum putet quisque quod patit.
[illegible] epistola ad [illegible] libro primo epistola prima
[illegible] esse intelligunt neque cupiditati
Idem declamationum libro [illegible] ca. primo. Nec facile
[illegible] sit [illegible]
[illegible]
habemus [illegible] a te [illegible]
[illegible] de re militari libro [illegible] ca. [illegible] Interdum
[illegible] rusticitas plura promittit et credit
[illegible] q [illegible]
[illegible] pe [illegible]
[illegible] hominem
[illegible] libro [illegible] ca. [illegible]
[illegible] culpam [illegible] lumina [illegible]
[illegible] cum scelera nulla vel [illegible]
[illegible] de beata vita libro [illegible]
Nemo de se iudicare pot.
[illegible] sub [illegible] Epigramate.
Nemo sue mentis motus non existimat equos
Quodque volunt homines se bene velle putant
[illegible] epistolarum libro primo epistola [illegible]
[illegible] recta [illegible] passionibus non est.
[illegible]dus de [illegible]batione viciorum. ca. primo
[illegible] plures aliena notat sua crimina [illegible]
Proverbium vulgare Asino che non si vede
[illegible]

De diuersitate moralitatum et naturalitatum diuersorum hominum. ca. vii.

[illegible] ... p[illegible] ... qui
[illegible] ... [illegible] naturaliter sunt.
[illegible] lib. [illegible] sunt [illegible] deter-
tiones sunt hee actiones. Vnde lib. x et [illegible]
ca. vii. videtur [illegible] dominus [illegible] delectatio
[illegible] et [illegible]
Idem politicorum lib. primo. ca. v. Non idem omni-
bus delectabile est sed [illegible], sed altera alterius.
Therencius in phormione. ca. x. Quot homines tot
sine dominus [illegible]
[illegible]
Vnde non omnes eadem mirantur amantque
Tullius de natura deorum libro primo. Simulmus formis
[illegible] forma [illegible].
[illegible] de fato [illegible] dissimilitudines
fiunt
[illegible]
[illegible] quot in orbe figure
[illegible] libro [illegible]
[illegible] figure
Quetua non possunt offendi spina facte
Arestum hec alie Iudice crimen erat
Persius satyra v.
[illegible]
Velle [illegible] uno
lex ff de arbi. l. Item si [illegible] naturalis facilitas hominum est ad dissentiendum
[illegible] ad trebell. l. [illegible] Varie sunt
[illegible]
[illegible] re militari libro ii [illegible] xx. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] libri qui dicitur rudium doctrina.
Vnde dari voluit natura prouida cura.
Dissimiles formas dissimilesque [illegible]

De defectu naturali humane moralitatis [illegible] ca. viii.

Psalmista ps. cxlii. Non intres iudicium cum seruo tuo
domine quia non iustificabitur in conspectu tuo omnis
viuens.
Salomon in prouerbiis. ca. xx. Quis potest dicere
mundum est cor meum, purus sum a peccato.
Idem in Ecclesiaste. ca. vii. Non est homo iustus in terra
qui faciat bonum et non peccet.

[illegible] libro iii ca. viii. Non est homo qui non peccet.
Idem dicitur paralipomenon [illegible]
[illegible]
[illegible] oculi ad lucem diei se habent sic
et anime nostre intellectus ad ea que sunt omnium natu-
re manifestissima.
[illegible]
cognoscere atque ignoscere que veteres factitarunt
hec faciunt noui.
Idem in adelphis. ca. xxiiii. Numquam ita quisquam bene
sub ducta ratione ad vitam fuit quin res etas
usus semper aliquid apportet noui. aliquid moneat, et
illa que te scire credas nescias. Et que tibi
[illegible] repudies.
[illegible] ca. v. Omne filium [illegible] quem
non aliqua re videre sufficere posse [illegible]
[illegible] attributus est [illegible]
[illegible]
Vnde bonus dormitat homerus
Verum opere in longo phas est obrepere sompnum.
[illegible] libro primo [illegible]
Natura vitiis nemo sine nascitur. optimus ille
[illegible]
Tullius [illegible] libro ii [illegible] homo est errare
[illegible] insipiens in errore perseuerare.
Idem rhetoricorum dictis noue lib. ii. ca. po.
Nichil simplici in genere omnibus ex partibus na-
perfectum expleuit.
Paulus ad romanos iii ca. Est autem deus verax
[illegible] mendax.
[illegible] remediis fortuitorum. ca. ii. [illegible]
[illegible] sumus.
Plinius de naturalibus [illegible] libro vii ca. lxiiii. Ne-
mo mortalium omnibus horis sapit.
[illegible]
habere memoriam, et penitus in nullo peccare
[illegible] est potius quam humanitatis.
[illegible] de monachis. [illegible] humana natura quodam
modo labitur ad delicta. [illegible]
[illegible] Imperator. nos [illegible] humanum ge-
[illegible]
[illegible]
sed sine peccato nullum reperire valebis.
Priscianus in prohemio [illegible] perfectum
[illegible] inuentibus esse posse credo.
Boetius firmamus de beata vita. libro iiii. Neo
potest esse tam prudens ut non aliquando labatur.
[illegible] ca. ii.
[illegible]

[illegible] ep[ist]olaru[m] libro v. ep[istu]la i. Nimis ra rum est sol[i]de leg[ere] et cum multa d[ic]a[n]t [illegible] titubantia no[n] p[ro]ferre. [illegible] lib[r]o xi ep[istu]la ii. Do mus satur[a]e non p[otes]t [illegible] tota.

[G]regorius i[n] pastorali ca. xx. Nemo e[st] q[ui] ita [illegible] ut aliqua[n]t[ul]u[m] non delinquat.

[H]ugo de sancto victore i[n] p[ro]hem[i]o [com]pendii phy[si]c[e]. In humanis quippe[?] [illegible] vix ad inve[n]ie[n]dum [illegible] plures [illegible] expiatu[m] sit [illegible].

[illegible] timare[illegible] i[n] una [illegible]

[illegible] nu[n]q[uam] [illegible] [illegible]

De salute corporis et co[n]sideratio ne morali. cap[itu]l[u]m viiii.

[A]ristoteles ethicoru[m] libro p[rimo] c[apitulo] iiii. [illegible] va lidissimu[m] e[st] sanu[m] esse. Idem rhetoricoru[m] lib[r]o p[rimo] [illegible] v. Corporis virtus [e]st sanitas. [I]b[idem] [illegible] libro ii ca. xxi. [illegible] sanu[m] ee optimu[m] est, ut nobis videtur.

[illegible] [illegible] ca. xxv. [illegible] est census sup[er] censum salutis corporis.

[T]ullius rhetoricoru[m] [illegible] novoru[m][?] libro [illegible] xi. [In]columitas est salutis tuta atq[ue] integra conservatio.

Juvenalis libro v. sa[tira] [illegible] p[ri]ma.

Ora[n]du[m] e[st] ut me[n]s sit sana i[n] corp[or]e sano.

[C]ato. c[apitulo] iiii.

Corporis auxiliu[m] medico co[m]mitte fideli.

Sit t[ib]i p[rae]cipue q[uo]d p[ri]mu[m] e[st] cura salutis.

10 # De viribus corporis. cap[itu]l[u]m x.

[S]alomon i[n] proverb[iis] ca. xii. [illegible] fortitu[m] [illegible] bit, que aut[em] [illegible] e[st] [illegible]. [I]bide[m] ca. xxiiii. Vir sapiens fortis e[st] et vir doctus robustus et validus.

[I]socrates i[n] exortationibus ca. ii. Fortitudo ci[tra] pru dentia[m] fuit [illegible] male [illegible], et corpo ra q[ui]de[m] exercitu[m] [illegible] [illegible] no[n] [illegible] [illegible]. Corpus moderatis laborib[us] a[n]i[m]a v[er]o studiosis sermonib[us] augeri nata e[st].

[A]ristoteles de a[n]i[m]a lib[r]o ii. [illegible] carne [illegible] me te [illegible], molles aut[em] carne b[e]n[e] apto[s] mente. Idem rhetoricoru[m] libro ii. ca. [xvi]. Juvenes [illegible] sunt [illegible] [illegible] , quoru[m] hoc quide[m] timere, hoc a[ute]m audere fac[it]. Est aut[em] i[n] statu corporis a xxx annis usq[ue] ad xxxv, [illegible] e[st] usq[ue] ad quinquaginta.

[illegible] [illegible] [illegible] libro ii.

[illegible] [illegible] morsu spatiosu[m] [illegible]

[illegible] ane no[n] magno sepe [illegible] apri

[illegible] [illegible]bus. libro [illegible]

[illegible] e[st] fulva novus luctator harena

Et cu[m] sint tarda brachia fessa mora.

Idem metamorfoseos libro [illegible]

Dolor vires adimit.

Idem de po[n]to libro ii ca. vi.

[illegible] deficiant, tam[en] [illegible] omnia [illegible]

[illegible] vires corpus [illegible] fiat

[S]eneca ep[isto]laru[m] ad lucillu[m] libro ii ep[istu]la [illegible]. Stulta est et minime [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] occupatio exercendi lacertos et dilatandi cer vicem ac latera firmandi.

[P]alladius de agricultura ca. vi. In rebus agre stibus maxime [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] primo. Vel arbitrio virium fortis.

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] nolit.

[illegible] [illegible] pollet, cu[m] vim [illegible] negamt.

[illegible] [illegible] i[n] poetria ca. xxxiiii.

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] e[st] que [illegible] [illegible]

De possibilitate et impossibilitate. capitulum xi.

[Ari]stoteles ethicoru[m] libro x et fi[nali] ca. vi. Om[n]ia humana corpora [illegible] [illegible] [illegible]. Ibide[m] ca. viii. Speculari possimus mag[is] continue q[uam] op[er]ari.

[I]dem [illegible] libro ii ca. xviii. omnes [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[T]ullius philippicoru[m] libro vi. Nolite [illegible] q[uo]d fieri no[n] p[otes]t [illegible] [illegible] magnas [illegible] [illegible] uno tempore [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

lex ff. de cond[ictione] ist[itutionum] l[ex] filius. Que ledunt pietatem existimationem verecundiam n[ost]ram, et ut gene raliter dixeri[m] que contra bonos mores fiunt nec nos [illegible] posse credendum [e]st.

[B]oetius de consolatione libro iiii ca. ii. Duo sunt q[ui]b[us] humanoru[m] actuu[m] constat effectus

voluntas sed ac potestas [illegible]
[illegible] proet
A[illegible] soliloq[illegible]
[illegible]
[illegible] neqt [illegible]
[illegible]
[illegible] sed nusq possit hre.
[illegible]

Prouerbium uulgare. Chi uuole morire le se puote uendere.

12 ## De facilitate et difficultate. ca. xij.

Psalmista psa. C.ix. Maledictione cuius os plenum est et amaritudine sub lingua eius labor et dolor.

Ysaias. xxvi. cap. Semita iusti recta. rectus callis iusti ad ambulandum.

Aristoteles. Ethicorum. libro ij. ca. ij. Circa difficilius semper et ars et uirtus fit.

Idem de memoria et reminiscentia. Sunt ma[illegible] reminiscibilia [illegible] ordinatione habent [illegible] libros [illegible] ppter hoc [illegible] sic ponim. Sic eum paratum existere non [illegible]

Idem rhetoricorum lib. p°. ca. x. facilia sunt quecumque sine tristitia. difficile est determinatur [illegible]

Idem elenchorum libro p°. difficile est simul multa aspicere. Ibidem libro ij. et fi. preuidere quidem difficile est. p narrationis aut[illegible] facile est. Inuento facile est ad[illegible]

Therrentius in Eunuchoheautontimorumenon. ca. xvij. Nulla res est tam facilis quin difficilis sit quam inuitus facias.

Salustius in Cathilinario [illegible] que quisque facilia facta putat equo animo accipit.

[illegible] doctrina christiana uetere lib°. xij ca. ix. Facile fieri id dicimus quod sine magno aut sine ullo labore suptum molestias que breuissimo tempore efficitur pot difficile aut fieri quod quisque laboris suptus molestie [illegible] indiget [illegible] aut plures [illegible] ut maxias causas sit difficultatis [illegible] atque ad exitum pot perduci.

[illegible] est apta dissoluere quod dissipata conecti. Idem super timeo platonis [illegible] mun [illegible] est ex quisitione [illegible] exordium.

Ouidius [illegible] xij epistola.
[illegible] tempore arte labor.
[illegible] epistola. xvij
Difficiles culpe suspicor esse minas.
Idem de tristibus libro iij. elegia. iij.
In causa facile cuiuis licet esse [illegible]
[illegible]

Seneca de ira. libro ij. Nichil est difficile et arduum quod non humana mens uincat et in familiaritates perducat assidua meditatio.
Idem de consolatione ad helbiam. Nichil homini natura quod necessarium faciebat fecit operosum.

Idem aut. ti. de moribus. Si feceris non facile est [illegible] mutari. sed cum magni animi fit labore.

Vegetius de re militari. libro primo. ca. x. [illegible] in usus non laborat, et sit onerosa gestauerit. Ibidem. ti. xvij. omne opus difficile uidetur antequam temptes.

Augustinus in Epigramatibus prosperi Epy[illegible] [illegible] difficili [illegible] cosa sit figmenta mendacii qui aut uerum uult dicere non laborat.

Gualterus de castellione libro viij.
[illegible] difficilis [illegible] fore prebuit actus
[illegible] mortales et quos ascendere fecit
facile euertit magno fortuna labore.

Matheus Vindocinensis in poetria [illegible] hominis [illegible] inferre mihi [illegible] sanare.

Gualfredus in poetria. ca. xxx.
[illegible] grauitas cuiusque uolens
Est leuis. et leuitas ad cuiusque rebelli
Est grauis.
[illegible] iudex benignissime
Est labor [illegible] medicina apostolus
[illegible] non labor [illegible] adest
[illegible] in luna dexi.
leuiter fit quicquid amat.

De consuetudine. capitulum xiij.

Aristoteles. Ethicorum. libro ij. ca. p°. Nullum natura [illegible] assuescit. Idem lib°. viij ca. xj [illegible] consuetudo natura assimilatur. Ibidem lib°. x. et fi. ca. viij. non possibile uel non facile ex antiquo comprehensa sermone [illegible]
Idem de memoria et reminiscentia. [illegible] in natura [illegible] consuetudo est. Consuetudo est altera natura.
Idem rhetoricorum lib°. p°. ca. xx. Similis est consuetudo nature. ppter eum quod sepe et quod semper est
[illegible]

est aut ita eius quod semp [illegible] consuetud[illegible]
eius quod sepe. Quod consuetum e delectabile
est. Ibidem. ca. xxi. Omnis assueta servat.
Ibidem. libro. ii. ca. xii. Quod antiquum e [illegible]
videtur ee quod sim [illegible].
Idem pollitticorum. libro. vii. ca. xii. et si [illegible]
dit et ad frigora assuescere ex parvis [illegible]
hec enim et ad sanitatem et ad bellicas actio[illegible]
proficit. Omia quecumque possibile e assuesce[illegible]
Idem problematum particula. xviii. Consu
etum magis delectabile e insueto. Ibide
xviii particula. Magnum qd e consuetudo sin
[illegible] fit.
Idem metafisicorum libro. ii. ca. iii. [illegible]
[illegible] delectabile notius est.
[illegible]
dibus corporis semp [illegible]
sunt tardius ingrediunt [illegible]
suetudo laborum perpessione dolori effi[illegible]
fanhorē ferre et contemnere vulnus consu
etudo docet. Consuetudinis magna vis e.
Ovidius de arte amandi. libro. ii.
Fac tibi consuescat / nil consuetudine maius.
Iuvenalis libro. iii. satyra. prima.
Consuetudo mali tenet insanabile vulnus.
[illegible] sinsipido. ca. iii.
Venus assueta malo firmior erit [illegible]
Ibidem. ca. iiii.
Volubus assuetus loricam ferre recusat
Cerevici tenere ferrea cassis obest.
Sepius vetu man[illegible] capulo no[illegible] [illegible]
lota et feta cuius frigore et ibi e dolet
Isidorus ismoriola solloquiorum. lib. primo. ca. xviii.
difficile e pravam consuetudinem vincere. pra
[illegible] usus abolet assidua consuetudo [illegible]
[illegible] peccatum, consuetudo [illegible]
Ibidem. xxv. ca. et si vulnus [illegible]
sanat. Ibidem. libro. ii. ca. lxi. Usus diffici
le vinc[illegible]. Consuetudinis vincula vix solvu[illegible]
[illegible] mores facit. Iugis usus in naturam se
vertit. Omia usui cedunt. Usui omia parent
[illegible] rum difficultate operis per usum cum
facilitate perficies.
Matheus Vidonensis [illegible]
Consuetudo sapit naturam testa saporis
Que novat conceptum immemor esse negat.
Ibidem. ca. xii.
Est grave consueto vinis desuescere vergil[illegible].

[illegible]
[illegible]
Et quasi nature filius [illegible]
[illegible]
Non e res habilis [illegible]
Est radix alius [illegible] din.
Hec conexa diu mox et [illegible] videnit
Et facile dirimi ut [illegible] ista valent.
Idem. ca. xlviii.
Res est dura nimis usum depellere longum.
Radix evelli [illegible] valet alta bene.
Montanarius in luna [illegible]
Auget non minuit mala consuetudo [illegible]

14 De crebritate seu frequentia et raritate usus rerum. ca. xiiii.

Valerius maximus. libro. ii. ti. primo. Quique in
excelso fastigio positum est. huius et [illegible]
insuetudine quod sit venerabilius et [illegible]
cum esse querit.
[illegible] de natu. [illegible] libro. xi. ca. xviii. Nulla
e voluptas que non assiduitate sui fastig[illegible]
um pariat.
Ovidius de ponto. libro. ii. epla. vii.
Percussa crebro saxa cavantur aq[illegible]
[illegible] libro [illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible]
Iuvenalis [illegible]
Voluptates [illegible] dat rarior usus.
Marcianus [illegible]
Vilia diuturnis nobis est plerique placere
non quia sint vilia sed quia rara [illegible]
[illegible] plerumque [illegible] frequentior usus.
Cassiodorus eplarum. libro. viii. epla. xx. Bonum
insolitum plus [illegible]
[illegible] fabula xx.
Omne bonum [illegible] nimius [illegible]
[illegible] ca. xlv.
[illegible] rarum e stat [illegible]
Et qd e rarum carius carius esse solet.
[illegible]
Tanto tona fin che pioue.
Tanto cuppa cavallo chel male tiae
Tanto pigia il pinocho che la buscha
che [illegible] gli cade nellocchio.

15 De variis naturalitatibus. ca. xv.

[illegible] libro iij c [illegible] Spulchri qdes pa
uci sunt egeni aut multi ubiq;
[T]ullius de fine bonoru̅ et maloru̅ libro ij. In oi̅ arte
uel studio uel quauis [illegible] ipa uirtute
optimu̅ quoq; rarissimu̅ e̅.
[illegible]
[illegible] fit [illegible] experimento [illegible]
[illegible] uidentur.
Idem de amicitia. De rare amicitia difficile rep
itur in his q in honoribus rei pubce uersantur.
Iuuenalis libro v et xiij satyra. pa.
Rari quippe boni nuo sunt uix totidz quot
Thebarum porte uel diuitis hostia Nili.
Lex aut xij de consil. & itaq; ca. In his que raro
fiunt [illegible] est.
[I]acobus [illegible] ca xxxiij
Sed me [illegible]

De nouitatibus. capitulum. xvj.

[S]eneca declamat [illegible] libro [illegible] in
phemio. Ad noua hoies [illegible] ad nota [illegible]
uenimus. Idem de natalibus [illegible] libro. Na
e̅ magis noua q̅ magna mirari.
[P]linius de nat. ystor. libro. xij. Est na hominuz
nouitati auida.
[C]assiodorus epistolaru̅ libro p̊ epistola xxxviij. pri
ma [illegible] pauida sunt et ante timiditas [illegible]
tollit ni cum rebus [illegible] nouitas abrogat.
Ibidem libro iij epistola xvij. no̅ fit nouitas
molesta que proba e̅. Ibidez lib. xj. ep. ij.
Semp nouitas incerta temptat.

De iuuenum mobilitate et natu ralitate. capitulum. xvij.

[S]alomon in puer. ca. xxx. [illegible]
[illegible] adolescentia sua. [illegible] in Ecclesiaste. ca. x.
Ve tibi terra cuius rex puer est.
[A]ristoteles [illegible] iuuenes
[illegible]
cupiscunt. Iuuenes sectatores sunt earu̅ concu
piscentiaru̅ [illegible] uenerea sunt. Iuuenes se
ctatores sunt permutabiles, et cito satiabiles
[illegible]
[illegible] aut desistunt. Acute sunt uoluntates Iu
uenu̅, et no̅ [illegible] sunt
re. Iuuenes amatores sunt honoris, maxime
[illegible] aut con
[illegible]
est. et ambo hec mag[illegible] amatores peccu
nie [illegible] propterea q nondu̅ indigentiaz passi sunt. Iuuenes
no̅ sunt maligni mores sed faciles propterea quia
nondu̅ uiderunt multas neqitias. Iuuenes sunt
facile credentes propterea q nondu̅ in multis decepti
sunt. Iuuenes bone spei sunt propterea q nondum
in multis repulsam passi sunt. Viuunt fm plure
una spe. Spes q futuri e̅, memoria aute̅
preteriti. Iuuenibus aut id futuru̅ est multum
est preteritu̅ aut breue. Iuuenes facile se
ducibiles sunt. Sperat enim facile. Iuuenes
[illegible] sunt [illegible] et bone spei, quorum hoc
[illegible] facit [illegible]
enim iratus ullus timet. Sperare aliqd [illegible]
bile e̅. Iuuenes [illegible] sunt. Iuuenes
[illegible]
sunt. sed [illegible] sunt et magnificare
se ipos in magnis magnanimitas est. Hoc
aut eius qui bone spei. Nec eligunt agere
honesta, neq; conferentia. Iuuenes sunt am
[illegible] et amatores sode
[illegible] magis q aliaru̅ etatu̅ [illegible] gaudent in com
[illegible]. Iuuenes ualde omnia agunt amant ei
[illegible] ualde, et oi̅a alia similiter
Iuuenes scire oi̅a putant, et affirmant. Iuuen
es [illegible] sunt q omnes in meliores arbitrat
[illegible] indigna
[illegible] sunt amatores
risus propter quod, et eutrapeli. Eutrape
lia aut [illegible] est et [illegible] e̅ [illegible]
[I]uuenes quide uiriles et [illegible], senes
[illegible] et formidolosi.
Idem. Ethicoru̅ libro p̊. differunt in hoc Iuue
nes fm etate aut fm mores Iuueniles.
[illegible] quidez
Iuuene̅ [illegible]. Sene̅ aut usq; nullus
[illegible]. Ibidem lib.
vj [illegible]
Causa aut q̅m in singulis e̅ prudentia que
fit cognita experientia. Iuuenis aut expertus
no̅ est. [illegible] temporis facit experientiaz.
[I]bidem. libro. viij. ca. iiij. Fiunt Iuuenes ami
[illegible] Senes autem no̅.
Idem politicoru̅ libro. vij. ca. vj. [illegible] na
tum est potentiam quidem in iuuenibus
prudentiaz aut in senioribus esse. Ibidez
libro. viij. et fi. ca. ij. Iuuenes propter etatem
indelectabile nichil sufferunt uolentes.
[illegible] in [illegible] ca. viij. puer [illegible]
q plumbus [illegible] grauat.

[illegible] libro [illegible]
aundia in adolescente bonum signum est.
Idem de ira libro ii. Quo plus indulgetur
puppillo eo correptior fit.
[illegible] in tragediis [illegible] c. i.
[illegible] sua [illegible]
Idem in fedra c. iiii.
[illegible] non posse [illegible]
[illegible] libro [illegible]
[illegible] iuvenes [illegible] furore
Auctor libri qui dicitur pamphilus c. iii.
Gaudia semper amat [illegible] iuventus.
Bernardus in [illegible] c. xx. Male sedet in
iuventute [illegible] cognoscere.

De senum moralitate et naturalitate capitulum xviii.

Iob [illegible] c. xii. In antiquis est sapientia et in
multo tempore prudentia.
Aristoteles rhetoricorum libro ii. c. [illegible] Senes
[illegible] sunt quia multis annis vixerunt et in
pluribus decepti fuerunt et peccaverunt et plu
rima prava quia sunt negotiorum non affirmant. Mi
nus autem valde omnia quam oportet. et putant
Sciunt autem et nihil [illegible] sententiantes appo
nunt semper quod et forte. et omnia dicunt ita. firme autem
nihil. Senes [illegible] sunt. Est enim [illegible]
in deterius existimare omnia. Senes male su
spiciosi sunt propter incredulitatem. Senes neque a
mant valde neque odiunt propter experientiam secundum
Biantis additionem et amant ut odituri et o
diunt ut amaturi. Senes sunt pusillanimi
[illegible] Senes illiberales [illegible]
unum autem aliquid necessarium est ex [illegible] Simul
autem propter experientiam. sciunt enim quod difficile est pos
sedisse quod facile abire. Senes formidolo
si sunt et omnia [illegible] contrario enim dispo
sitionibus iuvenibus. infrigidati enim sunt. Hii
autem calidi. quare viam preparavit senectus formidi
ni. et enim infrigidatio quedam est. Senes di
fficiles sunt propter experientiam. plurima enim
eorum que fiunt mala sunt. Eveniunt enim
multa in deterius. Senes [illegible]
Idem ethicorum libro iiii c. viii. Senem
utique nullus laudabit. [illegible]
Ibidem libro viii c. iiii. Senes non fiunt
amici cito.
Idem politicorum libro [illegible] c. [illegible] est quedam
et corporis et mentis senectus. Ibidem.

[illegible] prudentia [illegible]
[illegible] prudentia autem in senioribus ex consenescente.
Ihesus filius sirach in Ecclesiastico c. xxv. Tres species
odivit anima mea pauperem superbum divitem men
dacem et senem fatuum et insensatum. Coro
na senum multa peritia.
Therentius in Adelphis c. xii. Solum unum hoc
vitium senectus affert omnibus. attentiores sumus
omnes ad rem quam sat est. Ibidem c. xxv. [illegible]
[illegible] est [illegible] ad rem [illegible]
attenti sumus.
Oratius in poetria.
[illegible] iuvenis [illegible]
Gaudet equis canibusque et aprici gramine campi.
Cereus in vitium flecti monitoribus asper
[illegible] tardus providus [illegible] prodigus eris
Sublimis cupidusque et amata relinquere pernix
Multa senem circumveniunt incommoda vel quod
Querit et inventis miser abstinet ac timet uti
Vel quod res omnes timide gelideque ministrat
Dilator spe longus iners avidusque futuri
Difficilis querulus laudator temporis acti
Se puero castigator censorque minorum.
Multa ferunt anni venientes commoda secum
Multa recedentes adimunt
Idem in epistola
Lenior et melior fis accedente senecta
Tullius [illegible] libro primo prudentia
cum cetera auferat non aufferet [illegible] se
nectus
Paulus in epistola ad thymoteum v. c. Seniorem
[illegible] sed [illegible] ut patrem
[illegible] libro [illegible]
Turpe est senex [illegible] exemplo [illegible]
momentario sape.
Cassiodorus [illegible] libro [illegible] epistola ix. [illegible]
consilio [illegible] Idem [illegible]
Corporalibus sensibus quicquid offendimus a
[illegible] hinc [illegible]
te maturi melius sape indicant quod senescen
tibus membris et corporalibus sensibus [illegible]
[illegible] parte [illegible] verbi [illegible]
[illegible]
[illegible] Sed iterum [illegible]
[illegible] debilitate experimur [illegible]
[illegible] voluptate.
verbum vulgare. Cane veccio non abaya
[illegible]

Hic incipit secunda pars huius operis. Iste liber primus tractat de iustitia et de pertinentibus ad eam sub his titulis sequentibus et primo videlicet de iustitia capitulum primum.

[illegible] ca. xi. iniquitate que est in manu tua abs
tuleris a te et non [illegible] maneat in tabernaculo
tuo iniustitia [illegible] poteris faciem tuam
[illegible] macula [illegible] non timebis.
[illegible] simplicitas [illegible]
[illegible] cogitationem [illegible]
[illegible] statuit [illegible] xxxv [illegible]
[illegible] non tenet. Cave ne declines ad
iniquitatem [illegible] accepisti sequi post miseriam.
In levitico. ca. xix. Non facies quod iniquum est.
Moyses in deuteronomio. ca. xxiiii. Non occidentur
patres pro filiis, neque filii pro patribus, sed u
nusquisque in peccato suo morietur. [illegible]
[illegible] diligit iniquitatem odit animam
Idem xxxiii. Oculi domini super iustos et aures
eius in preces eorum. Idem xxxvi. Noli emulari
[illegible] in eo qui prosperatur in via sua in homine faciente
[illegible] Iustus [illegible]
[illegible] et retribuet. Cum ceciderit non collidetur
quia dominus supponet manum suam. Iusti hereditab
unt terram et manebunt in seculum seculi super
eam. Considerat peccator iustum et querit mo
rtificare eum. Dominus autem non derelinquet eum in ma
nibus eius. Custodi innocentiam et vide equitatem.
Ibidem. Idem lxi. Nolite sperare in iniquitate.
[illegible] lxxxiiii. Iustitia et pax osculate sunt. De
[illegible] de terra orta est. Idem. C. xi. In
memoria eterna erit iustus. Ab auditione
mala non timebit.
Salomon in proverbiis. ca. iiii. Ne declines ad dexte
ram neque ad sinistram. Averte pedem tuum a
malo. Ibidem. ca. x. Benedictio domini super
caput iusti, memoria iusti cum laudibus.
Ibidem. ca. xi. Iustitia rectorum liberabit eos.
In insidiis suis capientur iniqui. Ibidem. ca. xii.
[illegible]
[illegible] iustus [illegible]
[illegible] bona. Ibidem. ca. xiiii. Iustitia elevat
gentem. Miseros facit populos peccatum [illegible]
[illegible] Tabernacula iustorum [illegible]
[illegible] Ibidem. ca. xv. Qui sequitur iustitiam
diligetur a domino. Ibidem. ca. xvi. In manu diei sive est
firma iustitia [illegible] iustitia firmatur solium. Ibidem.
ca. xxiiii. Septies in die cadet iustus et resurget.
Ysayas. ca. v. Ve qui iustificabitis impium pro mu
neribus et iustitiam iusti auferetis ab eo.
Idem. xxvi. ca. Semita iusti recta est, rectus
iusti callis ad ambulandum.
Ieremias in libro prophetarum. Ve qui edificat do
mum suam in iniustitia.
Aristoteles Ethicorum libro v. ca. primo. Preclarissima omnium
virtutum videtur esse iustitia et neque hesperus
neque lucifer tam admirabilis. Ibidem. ca. v.
Iustitia est habitus secundum quem iustus dicitur opera
tivus secundum electionem iusti, non est iustitia ad se ipsum.
Ibidem. ca. vi. Politici iusti hoc quidem naturale est,
hoc autem legale. Naturale quidem est quod ubique habet
eandem potentiam et non videtur vel non. Legale
autem quod ex principio nichil differt. Ibidem. ca.
vii. Iniustum patitur nullus volens.
Idem magnorum moralium libro primo. ca. [illegible]
est iustum quod secundum naturam est, eo quod secundum legem.
Ibidem. xxiii. Iniustum pati ledi est. Ibidem
libro ii. ca. vi. Iniustitia est in lesione, lesio
autem in privatione bonorum.
Idem rhetoricorum libro ii. ca. xiii. Iustitia est
virtus per quam que sua sunt singuli habent et ut lex.
Iniustitia autem per quam aliena non ut lex.
Ibidem. ca. v. Iustum honestum est. Ibidem.
ca. xvii. Iniustitiam facere est ledere nolentem
preter legem. Ibidem. ca. xxiii. Iniustitie
sunt quecumque non opinata a [illegible] aute
sunt.

Ibidem. ca. xxv. et [illegible]. Decertare iniusti facere
Ibidem. libro ii. ca. v. Non fit res ad iustum.
Ibidem. ca. vii. Iniusta pati [illegible]
divinum arbitrum auxiliari iusta petentibus.
Idem politicorum libro primo. ca. primo. Sicut perfectum
optimum omnium animalium est homo, sic separatum a
lege et iustitia pessimum est omnium. Ibidem.
ca. ii. Iustum violentum non est. Ibidem libro
iii. ca. vi. Coronatum virtutum dicimus esse
iustitiam, cui necessarium est omnes alias consequi.
Ibidem. ca. viii. et per iustum [illegible] me
[illegible] Ibidem libro v. ca. vi. Quod
iustum est equale videtur esse. Ibidem libro vi.
ca. ii. Semper querunt quod iustum est et equale
qui minores sunt, preeminentes autem nichil
curant.

Ibidem li. xviii ca. p°. Justicia nullius neque te[illegible] a fortuna, neque propter fortunam est.

[illegible] de magis phorum ca. xxviii. p°. Aristote-
les. Aristoteles ait. Justiciam virtutem esse [illegible]
distributiva digni

Ihesus filius Sirach in Ecclesiastico ca. iiii. pro Justicia
agonizare pro anima tua, et usque mortem certa
pro justicia, et deus expugnabit pro te inimi-
cos. Ibidem ca. v. persequatur te verbum
pacis et iusticie. Justifica pusillum et magnum
similiter. Ibidem ca. x. Execrabiles omnes ini-
quitates gentium. Regnum a gente in gentem transfertur
propter iniusticias et iniurias et contumelias et di-
versos dolos. Ibidem ca. xx. Qui operatur
iusticiam ipse exaltabitur.

Philon in libro sapientie ca. primo. Justicia est per-
petua et immortalis. Iniusticia est mortis
acquisitio. Ibidem iii. ca. Nationes inique
dire sunt consumationis.

Therrentius in Eautontimorumeno ca. xvi. Jus
summum sepe malicia summa est.

Salustius in cathilinario. Labore ac justicia
res publica crescit.

Tullius rhetoricorum dictis veteris libro ii. ca. ix.
Justicia est habitus animi communi utilitate servata
suam cuique tribuens dignitatem. Initium
iusticie est a natura profectum, deinde quedam in consue-
tudinem ex utilitate rationis venerunt, postea
res et a natura profectas et consuetudine probatas
legum metus et religio sanxit.
Idem rhetoricorum dictis nove libro iii. ca. ii.
Justicia est equitas jus suum unicuique rei tri-
buens pro dignitate cuiusque.

Matheus in Evangelio ca. v. Beati qui esuriunt et
sitiunt justiciam, quoniam ipsi saturabuntur. Beati
qui persecutionem patiuntur propter justiciam, quoniam
ipsorum est regnum celorum.

Paulus ad Thymo. ca. p°. Sectare justiciam pi-
etatem fidem caritatem etc.

Lex. ff. de just. et jure l. justicia. Justicia est constans
et perpetua voluntas jus suum unicuique tri-
buens. Ibidem [illegible] quod quisque juris [illegible]
[illegible] enim [illegible] idem jus sibi dici quod
ipse aliis dixit vel dici effecit. Quod quis in
alterius persona equum esse credidit, id in sua
quoque persona patiatur. Ibidem [illegible]

[illegible] scripta [illegible] quidem [illegible],
[illegible] equitas expetenda est.

[illegible] libro de formula honeste vite ca. v. Quid
est iusticia nisi nature tacita conventio in adiutori-
um multorum inventa? Quid est justicia nisi na-
ture constitutio seu lex divina et vinculum soci-
etatis humane? Quisquis iusticiam sectari
desideras deum time prius et ama, amari a
deo. Amabis deum, si [illegible] in hoc imitaberis
ut velis omnibus prodesse nulli nocere et tunc
te justum virum appellabunt omnes, sequentur te
et venerabuntur et diligent. Sic merito iustus
apparebis. Justus ut sis non nocebis sed non
[illegible] prohibebis.

Ambrosius de officiis libro ii. ca. xviii. Justicia
ipsa confirmat. Iniusticia dissolvit.

Celius Firmianus de beata vita lib°. iii. Neque
potest esse justus qui stultus est, neque sapiens
qui fuit iniustus. Ibidem libro iiii. In hoc
justicie summa consistit, ut non facias alteri
quicquid ab altero pati nolles.

Augustinus in [illegible] [illegible] lxxiii [illegible].
In magna egestate sunt divites justicie in
operibus.

Macrobius de somno Scipionis libro [illegible] primo
in principio. Sine justicia non solum res publica sed
nec exiguus hominum cetus nec quidem parva
domus constabit.

Cato ca. primo. Illud stude agere quod bonum est.

Boetius de consolatione libro p. ca. v. Obtemperare
iusticie summa libertas est. Ibidem libro
iiii ca. p. [illegible] florentibusque nequicia virtus
non solum premiis caret sed et scele-
ratorum pedibus subiecta calcatur et loco
facinorum supplicia luit.

Cassiodorus epistolarum libro ii. epistola x. [illegible] ab-
surdum est ut quos pena [illegible]
[illegible] Ibidem
xxvi. epistola. Satis absurdum est ut affligan-
[illegible]
Ibidem libro [illegible] epistola xi. Justa sequere.
Ibidem epistola xiii. Nescit personas respicere
qui [illegible] cogitat equitatem. Ibidem epistola
xxiii. [illegible] quod mundus letatur.
Ibidem epistola xxvi. Tam diu judex dicitur quam
diu judex putatur. Ibidem epistola xii. Tolle

rabile fit omne quod equali tollerantur [illegible] promitur quod diuisit omnes criminer subiectos certum est non grauiter. Ibidem libro iiij epistola x Sic certes iusti non sentiunt quod [illegible] ad vindictam sentiunt [illegible] respantia non requirunt. Ibidem epistola xiiij. Magis [illegible] et alienis debitis alium peccauit [illegible] dampna respondit. Ibidem libro vj. epistola [illegible] Qui de [illegible] aut per equitate [illegible] et nemo potuit [illegible] cui et obedire oppor[tet]. Ibidem [illegible] vij epistola viij. Quicquid non de [illegible] iusticia non putatur. Idem epistola xxvj [illegible] tanta [illegible] sensibus beneficium [illegible] attribuat ut et [illegible] rationem tam [illegible] agnoscat. Idem libro viij epistola xx. Ultra omnes [illegible] est nocere lesis qui sanare credit vulneratos. Ibidem libro viij epistola ij. Vix audet quisque in illos credere in quibus culpas non potest inuenire. Ibidem epistola x. Nulli ledit obseruata iusticia. Ibidem epistola xl. Omnia decet sub moderari ratione ut possit dici iusta que nimia sunt. Ibidem epistola xx. Intelligimus de copia iusticie copiam iudicare causarum. Ibidem libro xj epistola xiij. Predonis filius est qui sub iniqua cupiditate distrahere [illegible] consistat aliena [illegible] et considerationes iusticie non [illegible]. Ibidem libro xij [illegible] epistola ij. Iusticia omnes clarificat, quos sua [illegible] sublimat et omni laude decorabit qui iusticie dedit. Ibidem epistola iij. Iusticiam minus diligunt qui frequenter [illegible] tractant [illegible].

Idem [illegible] [illegible] Adulescens [illegible] iniqua iusticia [illegible] rectum est.

Montanarius in luna decima capitulo xxiij.

[illegible] sin in [illegible] sin [illegible] [illegible]

Prouerbium vulgare. [illegible] soma non rumpe dosso.

De puritate et impuritate. Capitulum ij.

In genesi capitulo viij. Sensus et cogitatio humani cordis in malum prona sunt ab adolescentia sua.

[illegible] ps. ix. Cuius maledictione os plenum est et amaritudine sub lingua eius labor et dolor. Idem ps. xiij. Quorum os maledictione et amaritudine plenum est veloces pedes eorum ad effundendum sanguinem. Idem xxv ps. In quorum manibus iniquitates sunt, dextera eorum repleta est muneribus. Idem xxxiij ps. Quis est homo qui vult vitam, diligit dies uidere bonos? Prohibe linguam tuam a malo et labia tua ne loquantur dolum. Diuerte a malo et fac bonum. Inquire pacem et sequere eam. Idem xxxvj. Considerat peccator iustum et querit mortificare eum dominus autem non relinquet eum in manibus suis. Idem ps. li. Quid gloriaris in malicia qui potens es in iniquitate.

Salomon in prouerbiis capitulo primo. Si te lactauerint peccatores, non acquiescas eis. Ibidem capitulo iij. Noli prohibere benefacere eum qui potest, sed ipse benefac. Ibidem xv capitulo. Non amat pestilens eum qui se corripit, nec ad sapientes graditur. Ibidem xvj capitulo. Vir impius fodit malum et in labiis eius ignis ardescit. Ibidem xxi capitulo. Anima impii desiderat malum. Idem xxij. Arma et gladii in [illegible] [illegible]. Custos autem anime sue longe recedit ab eis. Ibidem xxviij capitulo. Abhominantur impii qui in recta sunt via.

Plato in menone ultra medium. Non natura boni fiunt itaque disciplina. Ibidem circha finem. Neque boni erunt quidem.

Aristoteles Ethicorum libro primo capitulo iiij. Nullus est bonus qui non gaudet bonis operationibus. Ibidem libro ij capitulo iiij. Boni uel mali non efficimur natura. Ibidem capitulo v. Boni quidem simpliciter sunt, multifarie autem mali. Ibidem libro iij capitulo ij. Ignorat omnis malus que oportet operari et a quibus fugiendum, et propter tale peccatum iniusti et uniuersaliter mali fiunt. Neque in electione est ignorantia causa uoluntarii, sed neque [illegible] malicie neque [illegible] [illegible]. Ibidem libro v capitulo primo. Pessimus quidem est qui et ad seipsum et ad amicos utitur malicia. Ibidem libro ix capitulo viij. Boni operatio studiosa est et delectabilis secundum seipsam [illegible] secundum quod studiosus hic qui secundum uirtutem sunt actionibus gaudet. Hic autem que a malicia contristatur. Idem magnorum moralium libro ij capitulo viij. In exterioribus bonis que extra corpus sunt semper abundantia facta peiores fiunt. Ibidem capitulo viij. Iura sunt que fiunt in causa secundum quod propter [illegible] [illegible] [illegible] et bestialitate. Ibidem capitulo ix. Bestialis enim abundans quedam malicia est [illegible] enim aliquem uidemus [illegible] prauum, non hominem dicimus esse sed bestiam. Idem rhetoricorum libro primo capitulo xx. [illegible]

rere et bn pati delectabilium e. Bn pati quidem
est adipisci eorum que concupiscit. Ibidem xxvij.
ca° Opportet bonos honorare.
Idem politicorum libro viij. ca. x. Boni studi-
osi fiunt propter tria. Tria autem hec sunt natura
consuetudo et ratio
Idem prouerbiorum lib° ij. ca. lx. Sapientes boni sunt
Ihesus filius Sirach i Ecclesiastico ... De manibus
malefacientibus Idem ca. xxvij. Generatio pe-
ccantium odiosa, et risus eorum i delictis peccati.
Oratius i eplis epla. xvij.
Oderunt peccare boni virtutis amore.
Tu nichil admittes i te formidine pene.
Ouidius de tristibus libro ij. epla vltima
Et ... possunt corrumpere mentes
Idem de fastis libro ij.
Est aliquid magni criminis abesse malis.
Matheus i Euang° ca vij. Omnis arbor bona bonos
fructus facit. Non potest arbor bona malos fr-
uctus facere Neque arbor mala bonos fructus
facere.
Iohannes epla iij. ca primo. Noli ymitari malum
sed quod bonum est. Qui bn facit ex deo est.
Qui malefacit non videt deum.
Paulus ad galat vj. ca. Bonum facientes non defi-
ciamus. Dum tempus habemus operemur bonum ad
omnes, maxime autem ad domesticos fidei.
Idem ad romanos xij. Noli vinci a malo sed
vince i bono malum.
Seneca epistolarum ad lucillum libro xvij. epla ij. Ad
deteriora faciles sumus. Omnibus rerum finis
voluptatis est Ibidem libro xx. et ... Epl. vij.
difenda Nemo e casu bonus. discenda e virtus.
Idem de benificiis libro v. ... duo volumus
bonis, sed torpet modo adhuc ... modo
officii ...
Idem declamationum seu causarum ... lib°.
Vbi discrimen inter bonos malosque sublatum
est confusio sequitur, et morum corruptio.
Iuuenalis libro primo satyra iiij.
Nemo malus felix
lex. C de epi. et cler. l. presbri. Multo magis pena
sunt digni, quibus cum plurimi honores
collati sunt ... ...
lex aut ... de nuptiis. ... theod. ... ...
te hominibus ad malitiam ... sunt
Marcialis cocus libro ... ...
... nil ... ...
Augustinus i Epigramatibus prosperi Epy. xliij.

Nichil e infelicius felicitate peccantium qui penalis
nutritur impunitas et mala voluntas roboratur
velut hostis interior. Ibidem xlvij epigramat
Cum aliquibus bonis operibus vita cuiuslibet pe-
ssimi hominis difficillime inuenitur Ibidem lxxv
Epigramate non sufficit abstinere a malo nisi
fiat quod bonum est.
Prosper sub ... Epygramate
Et quiddam recti constat inesse mali
Ibidem sub xlviij epigramate
... se peccati gaudet felicitate ...
... felix nimium est prosperitate sua
... caput ... ...
Aurea luce sit semper exterior.
Lucanus ca. iij.
Indulget fortuna malis ut ledere possit
Boetius de consolatione libro p° ca. viij. Videre vi-
dere nephariorum sceleratorum officinas gau-
dio letitiaque ... ...
nouis delectationibus fraudibus imminere
iacere bonos prostratos flagitiosum quemque ad
audendum facinus impunitate ad efficiendum
vero premiis incitari. Insontes non non modo
securitate verum etiam ipsa defensione priuatos
... ... exclamare.
Ibidem libro iiij ... ... semper
mali sapientem tam corona non decidit, nec
... neque ... ...
aliena decerpit improbitas Cum ipsum bonum
beatitudo sit bonos omnes eo ipso quod boni sunt
fieri beatos liquet Ibidem ca vij. Infeli-
ciores necesse e malos cum cupita perfecerint
quam si ea que cupiunt adimplere non possint.
Ibidem ca xij. ... probis atque improbis nullum
fedus est, ita ipsi inter se ipsi nequeunt conuenire.
Quomodo cum a semet ... discrepantibus ...
... ...
Cassiodorus epistolarum libro iij Epla xij ad ...
... ...
... ... Idem libro ... epla.
xxvij. Bonos ..., malos ... ...
Ibidem libro vij epla xx. ... et boni pa-
... ...
... ... Idem libro x epla ... ...
mentum enim bonorum e sincera benignitas.
Idem epla xj ... ...
Gregorius i pastorali ca xxvij. Bona per se-
met ipsa amanda sunt et non penis ...

tenebris exequenda. Nam qui propter bona facit quorum
[illegible] mala metuit uult non esse quod metuit
[illegible]
. xlvii. Quo quisque melius sapit, eo deterius [illegible]
[illegible] Valerius cum [illegible] amaritudine iunguntur
[illegible] peius alligantur

Ysidorus. Sinonomi [illegible] loquorum libro ii. [illegible]
[illegible] se magis bonus quam [illegible] esse credit.

Autor libri qui dicitur Panphilus. ca. xxii.
Nobilis est bonitatis possessio que dat honores
Et possessorem sublevat atque suum.
[illegible] et opes bonitas sed opes non dat honorem
Que [illegible] bonitas, que vera viget.
[illegible] bonus ullus [illegible].
[illegible] iudex [illegible] libro [illegible] de [illegible]
[illegible] ca. xlv.
[illegible]

De conscientia benignitatis et malignitatis. ca. iii.

Oratius epistolarum libro primo. epistola prima.
Hic murus eneus esto.
Nil conscire sibi nulla pallescere culpa.
Tullius de senectute. Conscientia bene acte vite [illegible]
[illegible] recordatio iocundissima est.
Idem tusculanarum questionum libro ii. Nullum theatrum
virtuti conscientia maius [illegible]
[illegible] fastorum [illegible] primo.
[illegible] ut cuique est sic concipit [illegible]
pectora pro facto spemque metumque suo.
[illegible] libro iiii.
Conscia mens recti fame mendacia reddit.
[illegible] nos [illegible] credula turba sumus.
Seneca [illegible]
[illegible] nocentur.
[illegible] ad corinthios primo. ca. Gloria nostra hec
est testimonium conscientie nostre.
Statius thebaidos libro ii.
[illegible] semper timendum [illegible]
Iuvenalis libro ii [illegible]
[illegible] frigida mens est
Criminibus tacita sudant precordia culpa.
[illegible] ca. ii.
[illegible] ad omnibus [illegible] mundi
peccati [illegible] est conscia culpa [illegible]
Alterius [illegible] esto
Ambrosius de officiis libro ii. ca. [illegible]
[illegible]
conscie

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ca. ii.
Conscium [illegible] qui de se putat omnia dici.
[illegible] libro [illegible] epistola xxii. [illegible]
[illegible] conscientie puritas non habet.
Idem [illegible] epistola xliii. [illegible] conscientia [illegible]
[illegible] ita sub [illegible]
se [illegible] muneribus consecutus
[illegible] epistola xvii. [illegible] putat
[illegible] bona [illegible]
[illegible] libro ii ca. iii.
[illegible] ca. xxxvii.
[illegible] fama [illegible]
[illegible] xxxviii. [illegible]
[illegible] semper in pena est [illegible] male [illegible]
[illegible] agitat stimulis
[illegible] vulgare. Amore quasti la conscientia.

De innocentia. capitulum iiii.

Iob vicesimo. ca. xxii. Salvabitur innocens.
Psalmista. psalmo xxv. [illegible]
equitatem [illegible] Idem. lxxxiii. psalmo. Non privabit
bonis eos qui ambulant in innocentia deus
virtutum.
Tobias vicesimo. ca. iiii. Quod ab altero odis
fieri tibi [illegible] facias.
[illegible] libro [illegible]
Nulle nocendi artes.
Tullius tusculanarum questionum libro iii. Innocentia est affe
ctio talis animi que noceat nulli.
Ovidius de arte amandi libro primo.
Sanguis absit [illegible] manus.
[illegible] xviii [illegible] tibi [illegible]
centia ubi in potestate est scelerum [illegible]
[illegible] xxvii [illegible] iudice pilatus
[illegible] de ihesu qui dicitur christus? dicunt
omnes crucifigatur. Ait illis pilatus quid
enim mali fecit? At illi magis clamabant
dicentes crucifigatur. Videns autem pilatus
[illegible] magis tumultus fieret [illegible]
populo accepta aqua lavit manus coram
populo dicens. Innocens ego sum a sanguine
[illegible]
Seneca tragediarum in edipo. ca. iii. et [illegible]
Nemo fit fato nocens.
Idem in hercule oetheo. ca. viii. [illegible]

nocens quamquam non in potestate est nocens.
Idem epistolarum ad lucilium libro xviiii epla.
v. Securitatis magna pretio est non inique
fuerit.
lex ff. de novi operis nunciatione l. de pupillo § plu
rium Non debet nocere factum alterius ei qui
nichil fecit. Ibidem ti. de aqua plu. arcen.
l. i. § Item ait. Aquam pluviam in se suo sibi
unusquisque dum alii non noceat non prohibetur.
Ibidem ti. de iure [illegible] § [illegible] exe
cutio non habet iniuriam.
M[illegible] [illegible] libro [illegible]
Te nudo solum dum possis aule nocere
nec prodesse tamen sed peto ut noceas.
[illegible] libro de formula honeste vite ca. v. Amab
[illegible] Si illum in hac imitaberis ut omnibus velis
prodesse nemini nocere et tunc te iustum virum
appellabunt omnes sequentur venerabuntur et
diligent. Sic ergo merito iustus appellaberis [illegible]
S. e. in primo. Iustus ut sis non solum non no
cebis sed etiam nocentem prohibebis.
Ambrosius de officiis libro ii. ca. [illegible] vita be
atam efficiunt tranquillitas conscientie et secure
itas innocentie. Ibidem libro iii. [illegible] Non
latebra sapientis spes impunitatis est sed inno
centia.
[L]actantius firmianus lib. iii de beata vita. In
[illegible] iustitie summa consistit ut ne facias alteri que
quid ipse ab altero pati nolles.
Augustinus in epigramatibus prosperi. Epigrama te po
Innocentia vera est que nec sibi nec alteri nocet.
Ibidem Epigramate xxv. parum est nemini
nocere nisi studeas multis prodesse.
Prosper sub ultimo epigramate
Insontem vitam pacis amator agit.
Cassiodorus epistolarum libro vi. epla. xvi. Innocen
tia cuncta comendat. Idem libro viii. epla. ii.
vix audet quisquam in illos excedere in quibus culpam
non potest invenire. Ibidem epla. iii. honesta fu
lucra per que non leditur. Ibidem epla. x. nul
lum ledit observata iustitia. Ibidem libro xi
epla vii. In qua parte potest homo [illegible]
nocentiam probatus fuit amisisse.
[illegible] fabula xvii.
In te quicquid odis fieri malimine [illegible]
Qualibet arte mali caveas fere sodali.
[B]ernardus in libro de approbatione vite [illegible] ca. ii.
vir sapiens prodesse cupit nec ledere numquam

[illegible] Mitibus et gratis nemo nocere solet.

De iniuria seu contumelia. ca. v.

In exodo. ca. xxii. Non occides non mecaberis.
In levitico. ca. xviii. Non facies calumniam proximo
tuo, nec vi opprimes eum.
Moyses in deuteronomio. ca. xx. Quando obsederis
civitatem multo tempore et circumdederis eam
dederis non expugnes eam, non succides
arbores de quibus vesci potest, nec securibus per
circuitum debes vastare regiones quoniam lignum
est et non homo, nec potest bellantium contra te augere
numerum. Si qua autem ligna non sunt pomifera
sed agrestia et in ceteros apta usus succide
[illegible] [illegible] donec capias civitatem
que contra te dimicat. Idem. ca. xxvii. Ma
ledictus qui accipit munera ut percutiat
animam sanguinis innocentis.
Salomon in proverbiis ca. xx. Omnes stulti miscentur
contumeliis. Ibidem xxii. ca. Ne transgrediaris
terminos antiquos quos posuerunt
patres tui. Ibidem xxiiii. ca. non insidieris
et queras impietatem in domo iusti, neque vastes
requiem eius. Septies enim cadit iustus et
resurget.
Tobias. ca. iiii. Quod ab alio oderis fieri tibi
vide ne alteri tu aliquando facias.
Aristoteles Ethicorum libro ii. ca. iiii. Causa de
lectationis contumeliantibus est quia putant
quod ipsi male agentes excedat magis propter
quod et iuvenes et divites contumeliosi sunt
excedere enim putant contumeliantes [illegible]
Ihesus filius Sirach in Ecclesiastico. ca. x. Nichil a
gas in operibus iniurie. Idem xxi ca. Obiu
rgatio et iniurie annullabunt substantiam.
Salustius in cathilinario. multi mortalium iniurie
sue pene esse videntur. Multi eas gravius
[illegible] habent.
[illegible] ca. viii.
Ne minimum sinas fieri more molesti.
Tullius de senectute. [illegible] libro v. et fi. [illegible]
[illegible] facere iniuriam.
Ovidius de arte amandi libro iii. [illegible]
Quelibet [illegible] [illegible]
Quintilianus declamationum viii. decla. Contu
melias [illegible] facilius intelligit dignita
gravius.
Paulus ad gall. v. ca. Si invicem mordetis et
comeditis, videte ne sic ad invicem consumamini.
Seneca epistolarum ad lucillum libro xvii epla. vi.

[illegible] et contraria et [illegible] Ibidem libro xvi
epistola [illegible] remedium est oblivio Ibidem
epistola iii [illegible]
Ibidem libro xvii epistola ii Tuta scelera esse
non possunt proprium est nocentium trepidare
Idem in libro de clementia pestifera vis est valere
ad nocendum Idem de moribus Iniuriarum memoria tenax est. Idem in proverbiis Multis
minatur qui uni facit iniuriam.
Luchanus libro viii
Ius [illegible] multos facimus [illegible]
Lex ff. ad l. aquil. l. qui occidit § [illegible]
[illegible] damnum prestat, damnum fecisse [illegible].
Ibidem ti. primo l. ad [illegible]
[illegible] ne ab aliquo [illegible]
nobis iniuria [illegible].
Ibidem ti. de reg. iur. l. [illegible] non debet
alteri per alterum [illegible]
[illegible] non equum est [illegible] alterum [illegible]
[illegible] ne iniuria fiat [illegible].
Lex C. de [illegible] l. [illegible] Iniquum est ut
alieno odio aliquis pregravetur.
[illegible] firmianus de beata vita libro [illegible]
[illegible] iustitie summa consistit ut non facias alteri
quicquid ipse ab altero pati nolles
[illegible] sub ultimo [illegible]
Quod sibi quis nolit fieri non inferat ulli
Boetius de consolatione libro ii [illegible] v. Nequid
[illegible] in alium [illegible] facere possit quod ab alio
[illegible] non possit Ibidem libro iiii [illegible]
[illegible]
[illegible] qui faciunt quam qui patiuntur [illegible]
[illegible]
[illegible] epistolarum libro [illegible] semper iniurias facultates [illegible] Ibidem
[illegible]
[illegible] libro iiii
epistola xiiii Magnum peccatum [illegible]
[illegible] alterum pregravare [illegible]
[illegible] Ibidem epistola xxvi [illegible]
omnis iniuria. Maiorum omnium [illegible]
[illegible]
[illegible] culpas [illegible]
[illegible] et magis [illegible]
[illegible] inopinata deceptio Ibidem libro [illegible]
epistola xiiii Graviter [illegible] dolet iniuria [illegible]
[illegible] et si inde [illegible]
unde [illegible] auxilium [illegible]
[illegible] fabula
[illegible]

[illegible] qualibet urbe [illegible]
[illegible] fabula xxiiii
[illegible] fecisse [illegible]
[illegible] facias [illegible] pati.
[illegible] de [illegible] c. iii
[illegible] obest sibi non [illegible]
[illegible] c. xx.
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Quod tibi non vis illud non feceris ulli
Quod fieri tibi vis hoc quoque fac aliis.
Montanarius in [illegible] c. xvi
[illegible] fines [illegible]
[illegible] ex ordine librorum [illegible]
[illegible] stabit in marmore [illegible]
[illegible] gravius [illegible] dolorem.
[illegible] qui debet [illegible] esse [illegible].

De licita defensione capitulum vi.

Lex ff. de iust. et iur. l. iii. Hec iure evenit ut
quod quis ob tutelam sui corporis fecerit iure
fecisse existimetur Ibidem ti. ad l. aquil. l. iii.
Adversus periculum naturalis ratio permittit se defendere Ibidem ti. de bonis eorum [illegible]
[illegible] est his qui sanguinem suum [illegible]
[illegible]
Lex C. [illegible] Melius est [illegible]
[illegible]
Ibidem [illegible]
[illegible] Melius est [illegible] et post
vulneratam [illegible] remedium [illegible] Ibidem ti.
ad l. corn. de sicariis [illegible] defensor
proprie salutis [illegible] peccasse.

De voluntario et involuntario ca. vii.

[illegible] libro iii [illegible] voluntarium
[illegible] esse [illegible] in singularium
[illegible] nullus [illegible]
[illegible] voluntar[illegible] nihilominus et [illegible]
[illegible] involuntarium est voluntarie [illegible]
[illegible] habitum fuit [illegible] Ibidem libro v [illegible]
[illegible] involuntarium quod aliquis in se ipso [illegible]
[illegible] et non ignorans [illegible] operari
voluntarium est [illegible] nullus [illegible] et
iniusta pati. Iniustum pati nullus volens
[illegible] moralium libro [illegible]
[illegible] virtutem et malitiam esse voluntarium
Ibidem c. xvi [illegible]
non [illegible] operatur ex necessitate [illegible]
[illegible] operatur non per [illegible]

[illegible] ca. xviii. [illegible] fit [illegible] se
runt. Ibidem ca. lxiii. Iusta et iniusta oper
antur volentes. Nemo volūtarius ledi sustin
net.

[illegible] rhetoricorum libro p° ca. xviii. Volentes fa
ciunt quecumque scientes et nō coacti. Ibidem
ca. xviii. Voluntas ē cum ratione appetitus.
Nullus enim nisi cum putaverit esse bonum. Irra
tionales autē appetitus ira et concupiscentia.
Ibidem libro ca. iiii. Nullus ea que sibi app
aret impossibilia appetit. Ibidem ca. vi. [illegible]
te sunt voluntates iuvenum et nō magne.
Ibidem ca. xxviii. Nullus impossibilia affectat.
neque concupiscat ut in pluribus / omnes cum po
tentes volunt agunt.

Idem pollitrorum libro v. ca. vii. Quo no
lunt potentes agunt omnes.

Idem de [illegible] libro iii. Voluntas appetitus e

Therentius in Eautontumerumeno ca. xviii. Nulla
e tam facilis res quin difficilis sit, quam in
vitus facias.

Tullius rhetoricorum de arte nove libro ii ca. viii.
Voluntario facinori nulla ē excusatio impru
dentie et iusta deprecatio parata est.
Idem philippicorum libro vi. Nolite velle quod
fieri nō potest.

Seneca epistolarum ad Lucillum lib° viii ep° viii.
Da operam ne invitus facias quod quod futurum ē
necesse est futurum repugnanti. Id volente necessi
tas nō est. Qui ipsa libens excipit parentem
acerbissimam [illegible] effugit. Non qui iussus
aliquid facit miser ē sed qui invitus facit. Sic
itaque componamus ut quicquid res exigit id veli
mus. Idem libro viii. epistola prima. Nichil hone
stum quod ab invito quod coacto fit. Omne ho
nestum voluntarium ē. Ibidem libro viii. ep°
vi. [illegible] et beneficia et iniurie constant.
Ibidem libro xiii epistola iii [illegible] Actio recta nō
erit nisi recta fuit voluntas. Ab hac enim
actio est.
Idem de moribus. Omne peccati actio e [illegible] actio et
omnis voluntaria ē.

lex ff. de iudic. [illegible] si per errorem nō consentiunt
qui errant. Quid enim est tam contrarium consensui quam
error qui imperitiam detegit. Ibidem ti. de pactis
l. i. in prin° Quid tam congruum ē fidei humane
quam ea que inter eos placuerunt servare. Ibidem ti.
ad l. [illegible] de sicar. l. i. Crimen committitur si et
voluntas nocendi [illegible].

Valerius maximus libro viii. ti. viii. Error nō
sua sponte sed minus temptatus ymaginibus culpe
se implicat.

Boetius de consolatione libro iiii. ca. iii. Duo sunt
quibus humanorum actuum [illegible] voluntas
scilicet ac potestas quorum si alterum desit nichil est
quod explicari queat.

Cassiodorus epistolarum lib° primo epistola xvii. Nō ē
beneficium quod prestat invitus. Nil unquam utile ē
quod adversa voluntate geritur. Idem li° iiii
epistola vii. Iniquum ē ut homo [illegible] deputetur quod
eius voluntate nō regitur. Idem lib° v. ep°
xxxvii. Suspectum ē quod patiuntur nolentes.
Nam hoc ē re vera beneficium si sine [illegible]
[illegible] feratur acceptum.

Ysidorus in sinonimia solloquiorum libro ii. ca.
Nichil potest caro facere nisi quod voluerit animus.

Andreas ad gualterum de amore lib° p° [illegible]
rebus censetur meritis dignus quam bona sponte
peregit, quam quem [illegible] coactus exercuit.

De intentione et facto. ca. viii.

Regum libro p° ca. xvi. Deus intuetur cor.

Tullius rhetoricorum de arte veteris lib° p° ca. xii.
[illegible] imprudentes [illegible] ignosci convenit.
Ibidem libro ii ca. iii. Quo animo quisque fatiat
nō quo casu utatur ad rem pertinet.
Idem rhetoricorum de arte novo lib° p° ca. iiii. Vo
luntates in omnibus rebus spectare convenit
quod consulto facta nō sint ea fraudi esse non opor.
Ibidem libro ii ca. vii. Voluntario facinori
nulla ē excusatio imprudentie et iusta depreca
tio parata e.
[illegible] libro [illegible] ca. iii
[illegible] sint [illegible] tam ē laudanda voluntas.
Hec ego contentus [illegible] esse [illegible]
[illegible] epistola viii
[illegible] quod potuit dat maxima gratis abunde ē

Paulus ii ad corinthios viii ca. Si voluntas pro
mpta ē secundum id quod habet accepta ē.

Iuvenalis libro v. et [illegible] satyra [illegible]
Has patitur penas peccandi sola volunta
[illegible] facinus [illegible] tacitum qui cogitat ullum
[illegible] crimen [illegible] facti [illegible]
ff ad l. corneli. de sicar. l. divus [illegible] In malefi
ciis voluntas spectatur nō exitus.

Cassiodorus epistolarum libro viii epistola iii. [illegible]
actus in qualitate proposita ē.

Gregorius in pastorali ca. lvii. nō tam [illegible]

dum ap custodiunt penitentes insequuntur. In factis enim
se ex infirmitate sepe negligentia. In studiis vero
semper multum est intentione peccatur.

[illegible] sinonomi salve pueri. libro ii. ca. [illegible]
[illegible]. Talis erit [illegible] qualis fuerit [illegible]
tio tua.

[illegible] fabularum exopi fabula xl.
Operum debetur gratia mercis
Non opi gratum mercis bona reddit opus
Nemo licet possit si nult prodesse meretur
Nam prodesse potest hostis obesse putas.

Mathei vindonensis [illegible] libro ca. xiii.
Sola voluntatis forma moneat opus.

Proverbium metricum ex ordinem librorum magni.
Corpus agitur hominis intentio iudicat omnes.

Proverbium vulgare. Al buono volere dio da bu
ne [illegible].

De errore et erronea extimatione. ca. viiii.

Moyses in deuteronomio. ca. xxvii. Maledictus qui
errare facit cecum in via.

Quintilianus declamationum p. decla. Temere re
rum ymagines solent cogitationibus cetere corporum
cum vane absentia cogitationes fingunt.

lex. ff. [illegible] si [illegible] non consentit
errat. [illegible] tam contrarium consensui quam
error qui imperitiam detegit. Ibidem [illegible]
[illegible] l. ii. Facti interpretatio plerumque et prudentissimos
fallit. Ibidem ti. de supellectile legata l. labeo
[illegible] mente
[illegible] non accipimus. Ibidem ti. ad l. iul. [illegible]
[illegible] lubricum lingue facile ad penam
[illegible] trahendum non est. Ibidem [illegible]
inscripta non videtur qui errat consentire.

Valerius maximus libro ix. ti. ix. Error non sua
sponte sed vanis irritatus ymaginibus culpe se
implicat.

[illegible] libro [illegible] formula honeste [illegible]
facile veniam dare.

Andreas ad gualterum [illegible] amore libro [illegible]
est ab errato discedere, et ab eo quod absque consilio
minus recte presenserit resipiscere.

Proverbium metricum ex ordine librorum magni
Ut pruaret forsan non torquis habetur.

Proverbium vulgare. Tale si crede seguare che
si da del dito nellochio. El pasciuto non crede
al deiuno.

De necessitate. ca. x.

[illegible] ca. iii
Cui non vetat peccare cum potest iubet.

lex. ff. ti. de reg. iur. l. inscripta. nemo videtur fr
[illegible] qui sciunt et cognoscunt

Aristoteles [illegible] magnorum moralium libro p. ca. xxvi
[illegible] ex necessitate [illegible] pariter
vero per concupiscentiam delectatio [illegible].

Tullius rhetoricorum [illegible] libro [illegible] ca.
xii. [illegible] qui nemo [illegible] ut habeat gratiam non opor

Quintilianus declamationum [illegible] declamatione
Omnium beneficiorum est ista natura ut non sit neces
sitas sed potestas. Ibidem decla. xiii. Exa
sperat necessitate [illegible].

Seneca epistolarum ad lucillium libro vii. epla.
viii. Sic animum componamus ut quicquid res
exigit id velimus.

[illegible] libro iii.
Cupias compungi necesse est.

Palladius de agricultura ca. vi. Necessitas
ferias caret.

lex ff. [illegible] legata [illegible] necessitatis
nemo liberalis existit.

Cassiodorus epistolarum libro iii. epla v. Grande
incommodum est cum indigentibus
[illegible] ut [illegible]
necessitate possit exple[illegible]. Ibidem epla.
xiii. Sub quadam excusatione peccare credit
[illegible] non [illegible] dum nec criminum nec
cessitas tollit peccandi ambitus aufferet.
Ibidem epla xiii [illegible]
[illegible].

Andreas ad gualterum de amore. Importuna neces
tas [illegible] caritate.

Matheus vindonensis in poetria parte ii. ca. iii.
Necessitas non habet legem.

Andreas ad gualterum de amore [illegible]

Proverbium vulgare
El bisogno fa trottare il vecchio
El bisogno fa fare cosa da ragionare.
El bisogno caccia el lupo del bosco.
Cane per fame rode catene.

De violatione et coactione. ca. xi.

Moyses in deuteronomio. ca. xxiiii. Cum repetes
a proximo tuo rem aliquam quam debet tibi non
ingredieris domum eius ut pignus auferas
sed stabis foris, et ille dabit tibi quod
habuerit

Salomon in proverbiis. ca. xxii. Non facies violentiam pauperi quia pauper est, nec conteres egenum in porta quia dominus iudicabit causam eius.

[V]ornica de nugis phorum ca. vi. s. de Biate. Bi[as] cum omnibus de septem sapientibus aut persuade non volens.

[A]ristoteles in 3 ethicorum libro primo ca. ii. preter naturam est violentia. [illegible] Nichilominus coacti [illegible] et principes non directe [illegible], et facile [illegible] [illegible] requirentes [illegible]

Idem pollitorum libro primo ca. iiii. Iustum violentum non est. Ibidem libro v. ca. viii. Si per fraudem preparatur aliquis vel per violentiam hic videtur tyrannus esse. Non volentibus enim non est rex sed tyrannus.

Idem ethicorum [illegible] iii. [illegible] violentum [illegible] extrinsecum principium [illegible] confert vim passo

Idem magnorum moralium libro primo ca. xiii. Voluntarium est quod operamur non coacti. Opera vero ex necessitate sequitur tristitia. Ibidem libro ii. ca. iii. [illegible] est [illegible] per coactionem fit.

[S]eneca in Adelphis ca. [illegible] Cum natura ipsum credat gravius [illegible] stabilius quod fit quam quod clementia coniungitur.

[I]dem [illegible] libro v. [illegible] vii.

Cedit viribus equum.

[V]ictaque pugnaci iura sub ense iacent

Ibidem epla. xii.

Adde quod iniustum rigido ius dicitur ense.

[C]lauditur et remedio vulnera sepe foro.

[Q]uintilianus declamationum v. decla. habet pietas impetum suum, nec ullam domum novit iusto.

Ibidem vi. decla. Quamquam in honore alicuius inventum est desinit privilegium vocari posse si coguntur. Genus servitutis est coacta libertas.

[S]eneca in epistolarum ad Lucillum libro viii. epla. prima. Nichil honestum est quod ab invito coactione fit. Idem de tranquillitate animi. Male respondent coacta ingenia

Idem tragediarum in [illegible] ca. iiii.

Violentia imperia nemo tenuit diu.

Idem in [illegible] ca. x.

Quicquid exprimitur grave est.

lex. ff. ti. quod metus causa l. i. Vis est maioris rei impetus qui repelli non potest.

Ibidem [illegible] sequens pe [illegible]

omnes leges omniaque iura permictunt.

Ibidem ti. de act. empti. [illegible] Custodia adversus vim parum proficit.

[M]acrobius saturnalium libro ii. ca. xviii. Ex auctoritate liberi potestas non solum si nutu sed et si supplicat cogit [illegible] placet.

[C]assiodorus epistolarum libro v. epla. xviii. Nemo cogitur ut cedat iniuriis. Ibidem libro iiii. epla. xx. Quid a bellica confusione pax tranquilla distabit si per vim litigia terminentur. Ibidem libro xii. epla. viii. Nullus ad violenta confugit.

[C]laudianus libro primo

Peragit tranquilla potestas

Quod violenta nequit, mandataque fortius urget

Imperiosa quies.

[A]ndreas ad Gualterium de amore lib. primo. Maioribus censetur meritis dignus, qui bona sponte peregit quam qui ea coactus exercuit. Coacta namque servitia grata obsequia, et nullis digna premiis iudicantur.

Proverbium vulgare. La forza e lectha cosa.

El riaccha la rana che gh mette el pie adosso.

De culpa et excusatione. ca. xii.

[T]ullius rhetoricorum artis veteris libro primo ca. xii. [illegible] qui imprudentia les aut ignorantia [illegible]

Idem libro ii. ca. v. Nichil est indignius quam eum qui culpa caret supplicio non carere.

Idem rhetoricorum artis nove lib. ii. ca. vii. Voluntario facinori nulla est excusatio. Imprudentie et iusta deprecatio parata est

Idem in invectiva in Salustium. Ne procacitati lingue sordes dicant.

[S]eneca tragediarum in [illegible] ca. [illegible] et [illegible]

Nemo fit fato nocens

Idem in Hercule Oetheo ca. viii.

Error a culpa vacat

Idem epistolarum ad Lucillum libro x. epla. x. [illegible] amamus defendimus et [illegible] [illegible]

Idem de clementia libro [illegible] in prohemio. Hec est [illegible] ut [illegible] [illegible] effugere.

Idem de naturalibus questionibus lib. ii. Nichil [illegible] [illegible] utilitatis est quod non in [illegible] [illegible] culpa.

... maxime ... li buj. Error nō sua sponte sed vanis ... imaginibus culpe se implicat.
... Imperitia culpe annumatur.
... beata uita libro ... natura hominis ... bona sed etiam cum bone peccare.
Prosper sub ultimo epigramate.
Insontem uitam ... amator agit.
... epistola ... bonis ... deputatur ... uo luntate nō ... Idem libro v. ep. xxxij. Non ē ... culpa quā excusat ... Idem libro ... epla ... ... in quibus culpas nō potest inuenire.
Andreas ad gualterum de amore. lib. p. Importuna necessitas nulla pot iuris regula coarctari.
... ca lxxxij.
... nō minuit mala ... reatus ...
... lib. iiij.
... illata leuat minuit ... famā culpā
... metricū ex ordinez librorū ...
... nullū lex equa coegit

De iustitie n̄ali iudiciāb. ca. xiij.

Iob ... ca. viij. Tabernaculū impiorū nō subsistet. Idem ca. xj. Oculi impiorū deficient et refugiū pe ... bit ab eis. Idem xviij. ca. lux ipi extinguet nec splendebit ignis eius. Arctabunt gressus uirtutis ipi, et precipitabit eū cōsiliu suū.
... ps. vij. Consumet ... et diriges iustum. Idem ps. xxxj. Multa flagella peccatoris. Idem xxxiij. Oculi dn̄i sup iustos et aures eius ī preces eorum. Vultus aut dn̄i sup facientes mala ut pdat de terra memoriā eorum. Idem. Mors pecca torū pessima. ... xxxvj. ps. Noli emula ri ... neqz ... facientes iniquitatem ... quē ... cito arescent et quēadmodū olera herbarū cito decident ... exterminabunt ... peccatores ... non uidi iustum derelictum, nec semen eius querens panem. Iniusti punientur et semē impiorū peribit. Iusti aut hereditabunt terram. et inhabitabunt ī sclm̄ sclī sup eam. Considerat pecca tor iustum et querit mortificare eum. Dns ... non ... Vidi impiū supexaltatum sicut cedrus libani. ... et ecce nō erat quesiui et ecce non est ... Iniusti aut disperabunt sil ... Salus iustorū a dno ... protector eorum ī die tribulationis. et ad iuuabit eos dns et liberabit eos ... Idem liiij. ps. dns nō dabit ī eter nū fluctuationem iusto. Idem lxxxiij. Nō priuabit dns bonis eos q ambulat ī inno centia dns uirtutum. Idem C. ... dispgēt ... qui operant iniquitatem. Iustus ut palma florebit et ut cedrus libani multiplicabit. Idem Cxj. In memoria eterna erit iustus. Idem Cxlv. Dns iustos ... cornua peccatorum. Idem Cl. ... iniusti mala capient ī interitu.
Salomon ī puer. ca. ij. Custodit dns rectos ... protegit gradientes simpliciter. Qui recti sunt habitabunt ī terra et simplices ... Idem xxx. ... benedictiones ... iustorū ... iustorū quasi ... splendens procedit et crescit usqz ad perfectū diez. Via impiorū tenebrosa, nesciunt ubi corruant. Idem ca. ... Iniquitates sue capiunt impium. et funibus peccatoꝝ suorū constringit. Idem ca. x. Benedictio dn̄i sup caput iusti. Qui ambulat simpliciter ambulat confidenter ... quasi tempestas transiens nō erit impius. Iusti aute quasi fundamentum sempiternum ... anni ... impiorū breuiabuntur. Spes impiorū peribit. Idem xj. ca. Simplicitas iustorū diriget eos, et supplantatio peruersorū uastabit illos. Iustitia simplicis diriget uiā ... impietate sua corruet impius. Iustitia rectorū liberabit eos. et ī insidiis suis capient iniqui ... laqueus paratur ... ius ... malorū est opprimet ab eis. ... bonus ē hauriet a dno gratiā. Nō roborabitur homo ex impietate. ... peccata labiorū et ... proximat malo. Non ... fraudulentus ... In semita iustitie uita. Idem xiij. ... iustitia custodit innocentis uiam. impietas uo peccatorem supplantat ... malū et iusti retribuent bona. Ibidem ca. xiiij.

domus impiorum delebitur tabernacula autem iustorum germinabunt. Misericordia et veritas preparant bona. Iustitia elevat gentem, miseros autem facit populos peccatum. Idem xv. ca. Cum placuerint domino vie eius inimicos quoque eius convertet ad pacem. Qui recta loquitur diligetur. Contentionem parit superbia [illegible] inter turbam [illegible] spiritu. Idem xvii. Qui reddit mala pro bonis non recedet malum de domo eius. Idem xxii. Qui seminat iniquitatem metet mala. Qui pronus est ad misericordiam benedicetur. Qui iratus est domino incidet in foveam. Idem xxiiii. Septies cadet iustus et resurget. Impii corruent in malum. Lucerna impiorum extinguetur. Idem xxvi. ca. Qui fodit foveam incidet in eam. Idem dicit in Ecclesiastico x. no.
Idem xxviii. qui ambulat simpliciter salvus erit. Idem xxviiii. peccantem virum iniquum involvet laqueus [illegible] in ruinis impiorum videbunt. Clipeus est dominus sperantibus in se.
Idem in Ecclesiastico ca. iii. Iustum et impium iudicabit [illegible]

Tobias ystor. ca. iiii. Multa bona habebimus si timuerimus deum, et recesserimus ab omni peccato et fecerimus bonum.
[illegible] iii. Iustus fructu adinventionum suarum comedet. Ve impio in malum retributio enim manuum eius fiet ei. Idem xxxiii. ca. Ve qui predaris. Nonne et ipse predaberis.
Ieremias l. cº. et antepe. Cadet superbus et corruet, et non erit qui suscitet eum.
Aristoteles rhetoricorum libro iii. ca. vi. Malum seipsum destruit.
Ihesus filius Sirach in Ecclesiastico ca. ii. Ve manibus malefacientibus. Idem vi. cº. Improperium et contumeliam hereditabit malus. Idem ca. vii. noli facere mala, et non te apprehendent. Ibidem ca. x. Regnum a gente in gentem transfertur propter iniustitias et iniurias [illegible] contumelias et diversos do[illegible] [illegible] xx. cº. Qui operatur iustitiam ipse
no. exaltabitur. Idem xxvii. ca. Qui mittit nequissimum consilium super ipsum devolvetur et non agnoscet unde veniet illi illusio. Idem xl. Substantie iniquorum sicut flumen [illegible]
[illegible] sapientie ca. pº. In malivolam animam non intrabit sapientia nec habitabit in corpore subdito peccatis. Idem ca. iii. Nationes iniquae dire sunt consummationis. Idem vi. capº. Iniustitia [illegible] acquisitio
Matheus [illegible] ca. xxvi. Omnes autem [illegible] [illegible] peribunt.

[illegible] bonorum emulatores fueritis.
Iulius ad gall. vi. [illegible] que seminaverit homo hec metet. Idem [illegible] ca. iii et [illegible] iniuriam fecit recipiet id quod inique gessit.
Idem [illegible] ad Thymo. [illegible] bene ministraverint sibi gradum bonum acquirent.
Iohannes in Apocalipsi ca. xiii. Qui gladio occiderit oportet eum gladio occidi.
Seneca tragicus in Hercule furente ca. vi.
Quod quisque fecit patitur.
Auctor scelus
Repetit et suo premitur exemplo nocens.
Idem in Thieste ca. iii.
[illegible] in magnis scelera redeunt sua.
Idem in Hercule [illegible] ca. viii.
[illegible] qui petit mortem cupit
[illegible] epistolarum [illegible] libro vi [illegible]
[illegible] expectes alteri quod feceris.
[illegible] libro viii.
facere omnia seve
non impune licet.
[illegible] epistola [illegible] nemo discipulus. Maleficus [illegible] vindicta [illegible] [illegible] cida pariciada quod fecit semper expectet.
Valerius maximus libro pº ti. de neglecta religione ca. i. lento quidem gradu ad sui vindictam divina procedit ira, tarditatemque supplicii gravitate compensat.
[illegible] ca. iii.
Indulget fortuna malis ut ledere possit
Idem ca. v. et [illegible]
[illegible] enim deus iustus ulciscitur reos.
Boetius de consolatione libro iiii. ca. v. [illegible] est numquam bonis premia numquam sua sceleribus deesse supplicia.
Cassiodorus epistolarum libro pº. epistola ii. Cum sint bona sua iuncta cum faventibus nec recedere potest que sequestrat a primo. Idem lib. vi. epistola xx. Iniquitatis improbitas qui bene agit. Ibidem [illegible] ca. [illegible] remunerator est omnium honorum deus.
Gregorius in pastorali ca. xviii. Tanto apud [illegible] obligationes [illegible]
[illegible] peccamus,
[illegible] [illegible] [illegible] ca. [illegible] xxxvii. Mens male conscientie propriis agitatur stimulis.
Ysiodorus [?] fabularum exemplum fabula xlvi.

[illegible] mala [illegible] in [illegible]
[illegible] dolet [illegible]
[illegible]
[illegible] fuere [illegible] tota [illegible]
[illegible] sepe [illegible] sunt.
[illegible] ca. xlviij.
[illegible] dolore [illegible]
[illegible] egressus [illegible] regressus.
[illegible]
[illegible] supprimitur [illegible] suppri[illegible]
[illegible] plaga [illegible]
[illegible] ca. xxxviij.
[illegible] femine [illegible]
[illegible] libro de [illegible]
[illegible] qui mala [illegible] agit
[illegible] ex primo.
[illegible]
[illegible] sola solet.
[illegible]
[illegible] seminat illud [illegible]
[illegible] quello che no [illegible]
[illegible] che no crede. El [illegible]
[illegible] vergogna [illegible]

Iste liber secundus sexte partis tractat de ueritate et falsitate et de contrariis utriusque uel alterius earum sub titulis sequentibus et primo de ueritate falsitate et mendacio. ca. primum.

[illegible] ca. xxviij. [illegible] mendacium [illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible] sepe [illegible] et [illegible]
[illegible] ex [illegible]
[illegible] mendacium [illegible]
[illegible] de ueritate [illegible]
[illegible] mendacium [illegible]
[illegible] libro [illegible]
[illegible] ueritatis [illegible]
[illegible] ueritate [illegible]
[illegible] ueritate [illegible] ueritas [illegible]
[illegible] libro [illegible]

Rumor falsi crevit surgit et cito cadit
Seneca libelli de formula honeste vite ca. ii. Non verba
sed vero. Ibidem ca. v. Nichil tibi intersit an a-
ffirmes an iures de religione ac fide agi scias
ubicumque de veritate tractatur. si aliquando contradicis
. . . [illegible] . . . sed potius excusa-
beris.
Celius firmanus de beata vita libro ii. Ve-
ritas a vulgo solet variis sermonibus dissi-
pata corrumpi.

Augustinus in Epigrammatibus prosperi. Epigramma
xlv. difficilia et laboriosa sunt figmenta men-
dacii. qui autem vult verum dicere non laborat.
Macrobius saturnalium libro ii. ca. xviii. et in fa-
bula xxi. et in. Nuda veritas omnium malorum
morum falsitate circumdata pollet aliqua com-
mixtione non novit.
Cassiodorus in epistolarum libro iii epistola iii. pessima
. . . est despicere veritatem. Ibidem
libro iii. epistola iii. Teodericus rex gothorum
. . . [illegible] . . .
. . . inflammata regalis auctoritas fulminasset
. . . veritatem. Ibidem libro viii.
epistola xxiii. Quelibet malicia formidat contra
manifesta bona aliquid perpetrare dum generalibus
viris veritati expromi. Idem de amicitia. capitulo
xxiii. plerumque molesta veritas est.
Gregorius in pastorali. ca. xxvi. Impuri dum deprehen-
di metuunt semper improbas defensiones querunt
semper pavidis suspitionibus agitantur. Nichil
. . . est ad defendendum puritate tutius ni-
chil ad dicendum veritate facilius.
Isidorus in sinonomia soliloquiorum libro ii. capitulo
xxxiii. Omne mendacium peccatum est. Nec unquam
mentiendo fallas, non aliud loquaris, et aliud
animo teneas, non aliud dicas et aliud facias.
Auctor libri qui dicitur paphilus. ca. iii.
Credo . . . multis mederi . . .
Non semper verum dicere credo nephas.
Bernardus in libro de . . . ca. . .
Nil . . . medicari . . .
. . . libro . . .
. . . ca. xxvi.
. . . labor . . . medicina . . .
vera loquuntur . . .
Montanus . . .
Multa fides paucis adhibetur medicina.

. . .
Et si pungne . . . tosto el . . . che . . .
l'uomo . . . pero dire . . .
et . . .
. . . [illegible] . . .

De fide seu fidelitate et de infideli tate seu perfidia. ca. ii.

Salomon in proverbiis ca. xiii. legatus fidelis sanitas.
Idem. xx. capitulo. Virum fidelem quis inveniet.
Idem. xxviii. capitulo. Vir fidelis multum laudabitur
Aristoteles rhetoricarum libro primo ca. primo. Delectare
iniustum facere . . .
Salustius in iugurtino . . . sine . . .
parum fidei esse.
Idem in epistolis libro ii. epistola ii.
Multa fidem promissa levant
Tullius de officiis libro primo ca. x. fundamentum autem
iustitie est fides idest conventorum constantia et
veritas. Ibidem ca. xiii. Nec promissa
servanda sunt ea que sunt his quibus promiseris
inutilia, nec si plus tibi ea noceant quam illi
prosint, cui quid promiseris.
Ibidem libro ii ca. xxviii. Nulla res vehe-
mentius rem publicam continet quam fides.
Ibidem libro iii ca. xxii. Quod ita iuratum
est ut mens conciperet id fieri oportere id
servandum est, quod aliter si non fecerit nu-
llum periurium est . . .
Idem de amicitia. In vita tyrannorum nulla fides.
Idem rhetoricorum . . . veteris libro primo
ca. xii. . . . sine fide stabilis amicus esse non
potest. Qui sepe nos nimio fefellerint . . . fidem
eorum . . . fidem habere non debemus.
Ovidius de arte amandi libro primo.
Reddite depositum. pietas sua fedra fuerit.
Idem de fastis libro iii.
. . . difficilius . . .
Idem de ponto libro iiii et in epistola x.
Cuius labor est . . . non temerare fidem.
Seneca tragediarum in Agamenone ca. . .
precio parata vincitur pretio fides.
Idem de moribus. prius . . . promittas deliberes
et cum promiseris facies.
Idem . . . rem . . . fidem
. . . libro primo.
Nulla fides regni sociis omnisque potestas
impatiens consortis erit.
Idem libro x et . . .

a hec pietas est bene qui castra sequuntur.
Venalis [illegible] manus ibi fas ubi maxima merces.
[illegible] libro primo satyra iii.
[illegible] ipse sua numerum servat in archa
Tantum habet et fidei.
Lex ff. ti. de pac. l. i. in pri. Quid tam congruum est fidei humane quam ea que inter eos placuerunt servare.
Ibidem ti. de [illegible] l. i. in prin. Grave est fidem fallere. Ibidem de ma. l. fideiussor. Quedam bone fidei non convenit de apicibus iuris disputare. Ibidem ti. locati et conducti l. cum venditor. Bona fides exigit ut id quod convenit fiat.
Lex C. de [illegible] omnes [illegible] esse indempnitatis et quod quisque sua voce dilucide protestatus est, id in eundem casum infirmare testimonioque proprio resistere.
Marcialis cochus libro undique suscepto ca. p°. Sponsio res vacua sponsor [illegible] aurea nolo spondet fidere digne nimis.
Ibidem ca. ii.
Nil quod dare promittere prima decorum est.
Te facere et non gloria nulla tibi.
Ibidem ca. iii.
Insusceptabilis est male fidei semper abesse.
Vegetius de re militari libro iii ti. [illegible] Adversis rebus rarior est fides ubi mutare cepit qui [illegible].
Autor libelli de formula honeste vite [illegible] Cum consideratione promitte plenius quam promiseris presta. Ibidem nichil tibi intersit an affirmes an iures de religione ac fide agi. Scias ubicumque de veritate tractatur, si congrevit fidelitatem [illegible] redimi non mereris sed potius excusaberis.
Ambrosius de officiis libro primo ca. xxviii. liquet etiam in bello fidem et iustitiam observari oportere. Fundamentum iustitie est fides. Ibidem libro ii ca. vii. [illegible] perfida [illegible] est. Ibidem libro iii et fi. ca. xii. [illegible] nichil promittas inhonestum. Et si promiseris tollere. Abrius est promissum non facere quam facere quod turpe est.
Isidorus in sinonimis [illegible] libro ii ca. xxvi. Fac bonum quod spopondisti [illegible]. Ibidem ca. xxxvi. In malis promissis rescinde fidem. Impia est promissio que scelere adimpletur.
Cato ca. primo. Datum serva.

Idem ca. ii.
Rem tibi promissam certum promittere noli
Rara fides ideo quia multi multa loquuntur.
Versificator fabularum esopi xxxi fabula
Expedit iis non iterare fidem
[illegible] nulla venena pute.
Matheus vindocinensis in poetria parte [illegible]
[illegible] fidei nostre [illegible]
Properat in vario pectore rara fides.
[illegible] benevenuti [illegible]
Si tibi quod promissum fuerit, suscipe rapti
Mens a proposito nam resilire potest.
Ibidem ca. xx.
Qui spondet multa spondere pauca solet
Quod dare nolueris nulli spondebis amice
Dederit hec cunctos [illegible] bonos
[illegible] aliquid [illegible]
Auget enim meritum qui cito solvit idem.
Autor libelli de moribus mediocrum ca. iii.
Cum dolet infirmus promittit prima multa.
Cessat promissum cum dolor ipse cedat.
Leonardus iudex [illegible] libro de practicatione [illegible] ca. xxviii.
Quos bonus [illegible] fide
Est homo vas vanum defecte fidei
Virtutes alias [illegible]
Si virtuti fidei [illegible]

De perditione explanda. ca. iiii.

Salomon in proverbiis ca. iii. Non moliaris amico tuo malum, cum ille in te fiduciam habeat.
Ihesus filius sirach in ecclesiastico ca. xxvii. Non des [illegible] neque [illegible] prodendi.
Valerius maximus libro vi ti. de iustitia. Thimocrates [illegible] fabricio [illegible] pollicitus est se pirrum veneno per filium suum qui potationibus [illegible] necaturum. Ea res cum ad senatum esset delata missis legatis pirrum monuit ut adversus huiusmodi insidias cautius se gereret. Velut enim a filio Martis conditam armis bella non venenis gerere debere. Thimocratis autem nomen suppressit [illegible] ut neque hostem malo exemplo tollere neque eum qui bene mereri paratus fuerat prodere voluit.
Crassus carbonis nomini infesto [illegible] ut potentiam [illegible] sibi [illegible] sed tamen [illegible] servo carbonis [illegible] ad se [illegible] quibus facile opprimi posset, ut erat signatam cum servo catenato ad eum remisit.
Idem libro viii ti. de perfidia. Filiam virginem

[illegible] peteret regnante romulo [illegible] petitum extra menia egressus totius ut armatos sabinos in arcem secum reciperet corrupit. Ille eidem nomine pactam quod in sinistris manibus gerebant. Erant autem his armille ex magno pondere auri. Loco petito agrum sabinorum puellam primum flagitantem armis obrutam necavit. Proinde quod promissum erat [illegible] solvit. Absit res hec fortuito quod ipsa proditio celeri pena vindicata est.

[illegible] ca. xxvi. et [illegible] inimicus vitari non potest amicus non potest si insidiari velit.

[illegible] benevenuti [illegible] ca. viii.

Hec tibi moneo fugias ut proditionem.
Turpius hoc omni crimine nullum adest.
Proditor et nullus sibi iungat amicus.
Sepe sub amicitia mors inimica datur.

Autor libelli qui dicitur Astrolabii.

Proditor alterius non tibi fidus erit.
Obsequio superat meretrix et proditor omnes.

[illegible] falli sive obsidione ludi magister liberos faliscorum tamquam ambulandi causa extra muros eductos tradidit dicen[illegible] [illegible] imperata [illegible] non solum [illegible] insidiam, sed etiam restrictis post tergum manibus magistrum loricis agendum ad parentes reddidit. Pueris adeptus est beneficio victoriam, quam fraude non ceperat. Nam falisci ob hanc causam sponte ei se dedere. Ad Fabricium romanorum ducem [illegible] [illegible] pretio si mereat sibi in qua ope [illegible] esset astrueret. A fabri[illegible] [illegible] victoriam suam non arbitratus regis medicum detexit atque ea fide meruit ut [illegible] romanorum [illegible] [illegible].

De adulatione et blandimento et assentatione. ca. iiii.

Salomon in proverbiis ca. primo. Si te lactaverint peccatores non acquiescas eis. Idem xxvii. ca. Meliora sunt vulnera diligentis quam fraudulenta oscula blandientis.

[illegible] in exortationibus ca. Odi blandientes tamquam decipientes. Nam utque [illegible] facti [illegible] amisses.

[illegible] lib. primo ca. xx. Adulationes [illegible] detestabile est. [illegible] Idem libro ii. ca. viii. [illegible] presentem adulationis est.

Idem ethicorum libro iiii. ca. iiii. Omnes blanditores obsequiosi serviles humiles sunt. Ibidem libro viii. ca. v. [illegible]

Idem magnorum moralium libro ca. Adulatio est plus delectabilibus et existentibus adiacens.

Therentius in Andria ca. iii. Hoc tempore obsequium amicos veritas odium parit.

Tullius rhetoricorum [illegible] nove lib. v. ca. vi. Sic assentatio iocunda principia eadem exitus amarissimos affert.

[illegible] libro primo ca. viii.
Impia sub dulci melle venena latent.

Seneca epistularum ad Lucillum libro vi. epistola iii. Adulatio que similis est amicitie [illegible] illa. Sed imitatur [illegible] aptis ac propriis [illegible] recepit, ac in precordia yma descendit [illegible] et ipso gr[illegible] [illegible] ledit [illegible].

Idem in [illegible] sit sicut venenum blanda oratio.

Autor libri de formula honeste vite ca. iiii. Adulatores devita. Difficilimum continentie opus est assentationes adulantium repellere, quorum sermones animum quadam voluptate resolvunt. Nullius per assentationes amicitiam merearis. Hac promerendi ad te aditum alius pandas. Non acerba sed blanda timebis. Cunctis esto benignus. Nemini blandus.

[illegible] homines blando nimium sermone probare.
Fistula dulce canit [illegible] [illegible]
[illegible] ca. iiii.
[illegible] blando [illegible] vitare memento.
Simplicitas veri fama est fama ficta loquendi.

Cassiodorus epistolarum libro xii. et [illegible] epistola x. Gravius perit qui blandiendo decipitur.

Idem de amicitia ca. xvi. et [illegible] Hostis dulcis amicus amarus est.

[illegible] fabularum exopi [illegible] fabula [illegible]
Blandicie plus [illegible] quam dira venena nocent.

[illegible] ca. xxviii.
Sugit adulator lac pectoris adubere.

[illegible] lusinghe del nemico come passare al panno.

De simulatione et dissimulatione. capitulum v.

Salomon in proverbiis ca. xi. Simulator ore decipit amicum suum. Ibidem xii. ca. [illegible] [illegible]

Regum libro iii ca. iii. Due mulieres venerunt ad regem salomonem etc. ibi non occidatur hic enim est mater eius

Salustius in cathilinario. Ad ea [illegible] lucius tarquinius ad senatum adductus erat, quem ad cathilinam proficiscentem ex itinere retractum aiebant. Hic cum diceret se indicaturum de coniuratione cathiline si fides publica sibi data esset, iussus a consule que sciret dicere de paratis incendiis, de cede bonorum de itinere hostium. Senatum docet preterea se missum a marco crasso qui cathiline nunciaret ne eum lentulus et cethegus aliique ex coniuratione deprehensi terrerent. Eoque magis properaret ad urbem accedere quo ceterorum animos reficeret et illi facilius ex periculis eriperent. Sed ubi tarquinius crassum nominavit hominem nobilem maximis divitiis, summa potentia, alii rem incredibilem rati esse pars tamen in tali tempore tantam vim magis quam exagitandam iudicabat, plerique crasse ex negotiis privatis obnoxii. Clamabant omnes falsum indicem, deque ea postulant ut referatur. Itaque consulente Cicerone frequens senatus decernit tarquinium indicium falsum esse eum que in vinculis retinendum neque amplius potestatem faciendam nisi de eo iudicaret cuius tanta re manet mendatius.

Tullius de officiis libro ii. ca. xvii. Ficta omnia celeriter tamquam flosculi decidunt nec simulatum [illegible]

Ovidius de arte amandi libro i.
[illegible] pro sin lator ama[illegible]
[illegible] incipiens finxerat esse fuit

Seneca declamationum seu causarum libro primo in prohemio. Vilissima est simulata subtilitas quam effectum apparet hiis luret. Idem in proverbiis. Malum bonum ubi se simulat tunc est pessimum.

Frontinus libro primo ca. viii. [illegible] pompeium [illegible] ab exercitu medelorum senatum ne tumultum moveret si solos euocasset navibus maxime eius quod ex delictum erat mitere iussit ita et noxii minore animi metus quia non segregati ... ex eis culpe videbantur accessisse apparuerit et illi qui erat integra conscientia custodiendos quos noxii ne illorum fuga [illegible]

Vegetius de re militari libro iii. ca. iii. Si [illegible] ... parcas simulatio credulis in [illegible] quam arma

Valerius maximus libro vii. de sapienter dictis aut factis. Tusculanis dominum [illegible] consilii icol... parata est. Cum enim crebris rebellationibus meruisset ut eorum urbem funditus romam evertere vellet, atque ad id exequendum furius camillus maximus dux validissimo instructus exercitu venisset [illegible] et ... gratis obviam processerunt commeatusque et pacis munera benignissime prestiterunt armatum et intrare menia passi sunt nec vultu nec habitu mutato. Qua constantia tranquilitas non solum ad amiciciam romanorum sed et ad consortium [illegible] romane civitatis usque penetraverunt Sagaci hercle usi simplicitate quia aptius esse intellexerunt metum officio dissimulare quam armis protegere.

Auctor libri de formula honeste vite ca. iiii. Non tibi affingas quod non es. Nec quod [illegible] maius quam es velis videri.

Idem ca. iii.
Qui simulat verbis nec corde est fidus amicus
Tu quoque fac simile sic ars deluditur arte
Idem ca. iii.
Insipiens esto cum tempus postulat aut res.

Isidorus in sinonomis soliloquiorum libro ii. ca. xxxiii. Prebe affectum sine simulatione sine ficto exhibe bonitatem.

Cassiodorus de amicitia ca. xxxiii. Simulatio fucata et assentatio due virulentissime pestes sunt quas [illegible] ab amicitia relegantur.

Versificator fabularum exopi. lxiiii. fabula. Sub specie pacis amator simulat se perfidus hostis Cautius ut nullus exitiale ferat

De apparentia et existentia et ypocrisi. ca. vi.

Iob xvii. ca. viii. Opera ypocritarum habent in fine [illegible] Canem [illegible]
Idem ca. xxxiiii. Qui regnare facit ypocritam propter peccata populi.

Ihesus filius sirach in ecclesiastico ca. primo. Ne fueris ypocrita in conspectu hominum. Ibidem ca. xxxvii. Qui sophistice loquitur odibilis est.

Oratius in poetria
Ut pictura poesis erit que si propius stes
Te capiet magis et quedam si longius abstes

Hec amat obscurum uult hec sub luce uideri
iudicis argutum que nō formidat acumen.
Hec placuit semel hec decies repetita placebit.
Ovidius de tristibus libro v. epla v.
Tu tam ut possis falso qz pellere culpe
omnia q nō es ne uideare caue.
Matheus i euang. ca. vi. Cum orans nō eritis
sicut ypocrite qui in sinagogis et platearum
angulis stantes etc. Idem ca. vii. Attendite a
falsis prophetis qui ueniunt ad nos i uestim
entis ouium.
Seneca i prouerbiis frons rara pplo quiescat.
Valerius maximus libro vii. ti sapiet dra
[illegible] facta Socrates expedita ut compendiaria
via eos ad gloriam peruenire dicebat q id agere
[illegible] tales et essent.
[illegible]
[illegible] opinione [illegible]
ostentas sunt que nō uidentur bona esse.
[illegible] Non omne q [illegible]
simile ē stat et uerum ē stat et sepius
quod primum incredibile uidetur non oportuit
falsum. Crebro siquidem facie mendam ve
ritas tenet, et crebro mendacium fallacem
ueritatis occultat.
Ambrosius de officiis libro ii. ca. xviii. Qua
les hri uolumus tales et simus.
Ysidorus [illegible] ca. xxvii.
Esse magis bonus q uideri stude quali
haberi uis talis esto.
Henricus samariensis libro primo pte ii.
Et grauis hic labor q magis industria mentis
nostre ueraci cognitione bonos.
Sepe bonos mendax mentitur opinio prauos.
atq ex uerso prehibit ipa malos.
[illegible] plumescit amicti.
Nō est si simulet uera columba tenui.
Sepe sub agnina latet hyrcus pelle licaon.
Subq catone pio pfidus ille nero.
Multa [illegible] figuris
Que se longe alie q uideant hnt.
Auerbium meretrix ex ordine librorum magi.
vt sibi credat. fres sol gnozine cuncta
Sed lz ante parum mire sibi credo minus.
Fallere prudentes pellis ouina nequit.

De uersutia dolo malo seu malitia et deceptione. ca. vii.

In leuitico. ca. xix. Non mentiemini neqz decipiet vn
[illegible]
Moyses [illegible] in [illegible] spaculo in
[illegible] pondere [illegible] dno
[illegible] maior aut minor. pondus tibi
[illegible] iustum et uerum et modius equalis et ue
rus erit tibi.
Psalmista ps. v. [illegible] abhorr
abitur dns. Idem ps. ix. Cuius maledictione
[illegible] plenum ē et amaritudine et dolo sub lingua
eius labor et dolor.
Salomon i prouerbiis ca. xi. Statera dolosa
abhominatio apud deum ē, et pondus equum uolu
tas eius abhominabile ē dno cor prauum
et uoluntas eius i his q simplr ambulant.
Ibidem xii. ca. Non inueniet fraudulentus lucrum.
Idem xii. Fallax [illegible] labiis mendacium.
Idem [illegible] uir uersutus [illegible] est.
Ibidem xxii. ca. Vasa pessima fraudulenti.
Ihus filius sirach i Ecclesiastico. ca. ix. Est q ne
quiter se humiliat et interiora eius plena sunt
dolo.
Oracius i poetria.
Nunq te fallant animi sub uulpe latentes.
Tullius de officiis libro [illegible] ca. xviii. Totius
aut iniustitie nulla capitalior e q eorum
qui cum maxie fallunt id agunt ut uiri boni
esse uideant.
Idem rhetoricorum [illegible] ueteris lib. p. ca. xii.
primo quidem decipi incommodum ē. iterum stultum
[illegible]
Idem de na deorum libro iii. et si. Versutos eos
appello quorum celeriter mens uersatur. Cali
[illegible] aut quorum tanq manus ope sic animus
[illegible] ualitia est uersuta et fallax
ratio nocendi.
Ouidius eplarum epla. ii.
Fallere credentem nulla ē opera puella
gloria.
Ibidem epla. xii.
[illegible] solet rebus magnis esse fides.
Idem de arte amandi libro p.
Parua leues capiunt aios
Fallentes magna ex pte prophanum
Sunt genus i laqueos quos posuere cadunt
Non enim [illegible] ulla ē
[illegible] artifices arte perire sua.
Ibidem libro iii. et si.
Iudice me fraus ē grossa repellere fraudem
Arma pet i armatum fas sinit arma sinunt.

[illegible]

De bn ... [illegible] a falsis [illegible]

[illegible] libro [illegible]

Nam ipsa maxima [illegible]

Ibidem. xiiij. epla. et pe. Quod loquimur sentia
mus. Concordet sermo cum vita.

Idem declamationum seu civilium [illegible]
iiij. Circumscriptor semper [illegible] petere [illegible]
[illegible]

ex. ff. de dolo. l. i. ... Labeo diffinit dolum esse
omnem calliditatem fallaciam machinationem [illegible]
ad circumveniendum fallendum decipiendum
alterum adhibitam. [illegible]
[illegible] quisque [illegible] quam [illegible] suum
quemque revellare [illegible] Ibidem [illegible]
[illegible] Non videtur dolo facere qui fraude
non excludit. Ibidem ti. de reg. iuris [illegible]
[illegible] scripta. Nemo videtur fraudare eos qui
sciunt et consentiunt.

Marcialis cochus libro undique suscepto. ca. iiij.
Inscrutabilis est male fidei mens abusus.

Auctor libelli de formula honeste vite. ca. ii. [illegible]
dolis falli non pot nec fallere vult.

[illegible] sub [illegible]
Fallax [illegible] amarus.
Et mala mens numquam [illegible] pacis [illegible]

Cassiodorus epistolarum libro. ix. epla. xxxiij. Quia
liber malitie formidat contra manifesta bo
na aliquid profiteri diu generalibus odiis
[illegible] exponi.

Gregorius in pastorali [illegible] Impure diu de
fendi metuunt [illegible] defensiones que
[illegible] pavidos suspicionibus agitant.
Nichil autem est ad defendendum puritate
tutius. Nichil ad dicendum facilius veritate.
Unde [illegible]

[illegible] Fabularum [illegible]
Omne genus pestis superat mens dissona verbis
Cum sensus animi florida lingua polit.
Idem fabula. xx.
[illegible] [illegible] subit.
Idem fabula. xxiij.
Si [illegible]
[illegible] gulose coma.
Idem fabula. xxxij.
De [illegible] fraudes pellere fraude pari
Idem fabula. xxxviij.

[illegible]
Fallere qui didicit fallere semper amet.
[illegible] fabula. xlvj.
[illegible] mala [illegible] iniquus.
[illegible] sponte se dolet arte capi.

Auctor libri qui dicitur pamphilus. ca. xxiij.
Nam dolus insidias tendit ubique suas.

Auctor libri qui dicitur facetus. ca. viij.
Fraude sed est [illegible] omnibus hominibus.
Fallere fallentem nulla [illegible] vetat.
Condecet ut fallax [illegible] arte sua.

[illegible] in poetria. ca. [illegible]
Lex est [illegible] dolum referre dolore dolosum.
In caput unde fuit egressus [illegible] regressus.

Auctor libri qui incipit Astrolabi.
[illegible]

Bellum [illegible] speculo [illegible] parte [illegible] ex. ix. et [illegible]
Fallere fallentem de [illegible] potes.

In verbum vulgare. Le buone parole e i rei fatti
[illegible] inganna savi e matti.

8 # De simplicitate seu puritate et de multiplicitate animi. ca. viij.

Salomon in proverbiis. ca. ij. Regnabunt dno gradientes simpliciter. Simplices permanebunt in terra.
Idem. ca. viij. Qui ambulat simpliciter ambulat
[illegible] ca. xj. Simplicitas [illegible]
diriget eos [illegible]
Abhominabile est dno cor pravum et volun
tas eius in hiis qui simpliciter ambulat
[illegible]
propter fructum laborum suorum habebit amicum
regem. Idem. ca. xxviij. Qui ambulat sim
pliciter salvus erit.

Paralipomenon libro primo. ca. [illegible] dixit david. Scio deus
meus quod probes corda et simplicitatem diligas.

Ihesus filius Sirach in [illegible]
[illegible] Ibidem. [illegible] Cor ingrediens vias non
[illegible]
[illegible]
[illegible] duplici via [illegible]
est supbia lingue

[illegible] epistolarum [illegible]
[illegible] simplicitas [illegible] fallere [illegible]
Idem [illegible] libro [illegible]
[illegible] nos [illegible]
[illegible] ingeniosa [illegible]

[illegible] declamationum [illegible]
[illegible] simplicitas [illegible]

Matheus. ca. x. Estote prudentes sicut serpentes
et simplices sicut columbe.
Iacobus epistola prima ca. primo. Vir duplex animo in-
constans est in omnibus viis suis.
Seneca epistolarum ad lucillum lib. xiii. epistola
xiii. et penultima. Quod loquimur sentiamus. con-
cordet sermo cum vita.
Gregorius in pastorali. ca. xxxvii. Nichil est ad
defendendum puritate tutius.
Versificator fabularum esopi iiii fabula.
Sepe solet [illegible] crimina [illegible]
Idem fabula xxxviii.
Simplicitatis vera laus est.
Idem fabula. lxii. Lrat
Qui sine vi sine fraude manet hic fraude ne
Nullo damnatur crimine sepe boni
ate. ca. iiii.
Simplicitas vera fama est fraus ficta loquendi.
Gualterus de castellione libro. vii.
[illegible] est simplicitas [illegible] nocuitque nocenti.

9. De obliquis actionibus. ca. ix.

Iohannes in euangelio ca. Qui non intrat per hostium
in ouile ouium, sed ascendit aliunde fur et
latro est.

10 De confidentia seu credulitate et
de credulis et incredulis. ca. x.

Socrates in exortationibus ca. ii. expedit prius
credendum non esse temerarius, prius credendum
est bonis seu probis.
Aristoteles rhetoricorum. libro. primo. ca. ii. Maxime
credimus magis et velocius. Idem libro ii.
ca. xvi. Iuuenes sunt faciles creditores propterea
quod nondum in multis decepti sunt. Iuuenes fa-
cile seducibiles sunt. Sperant enim facile. Se-
nes incredibiles sunt propter experientiam.
Ihesus filius Sirach in Ecclesiastico. ca. xii. Non credas
[illegible] ca. xix. Qui
[illegible] cito leuis est corde, et minorabitur. non
omni verbo credas.
Tullius rhetoricorum ad herennium libro [illegible]
xii. Summa amentia est in eius fidem et spem
[illegible]
[illegible]
quam magnum [illegible]
[illegible]
[illegible] epistola
Credulitas damno semper solet esse [illegible]

Idem de arte amandi libro iii et [illegible]
Nec cito credideris [illegible]
exemplum [illegible] non leue [illegible]
Idem de [illegible] libro iiii epistola iii.
Crede quod est [illegible] ac desine tuta vereri
Atque fide certa sit tibi certa fides.
Seneca declamationum libro primo ca. [illegible] Nemo
facile credit quod credito sit dolendum.
Idem in prouerbiis. Utrumque vitium est, et omnibus cre-
dere et nulli.
Iohannes epistola prima ca. iiii. Nolite credere omni
spiritui, sed probate spiritus si ex deo sint.
Marcialis [illegible] libro [illegible] [illegible]
Omnibus et nulli credere [illegible] est.
Vegetius de re militari libro iii. ca. iiii. [illegible]
[illegible] partisque simulatio credulis no-
[illegible] solet quam arma.
Autor libri de formula honeste vite ca. iiii. [illegible]
moribus [illegible] suspicionibus minime
sis credulus sed potius malignus, qui per
spem simplicitatis ad nocendum aliquibus fuerit
prius oppositus [illegible]
Ambrosius de officiis libro primo ca. xxxi [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Fulgentius [illegible]
xv. Credulitas [illegible]
[illegible] ca. primo. Nil [illegible]
Idem [illegible] iii.
[illegible] referet credere [illegible]
Exigua est tribuenda fides, qui multa [illegible]
Cassiodorus epistolarum libro. iii epistola. iiii. Illi cre-
dere debetis, quem vestris utilitatibus accede-
re cognoscitis.
Versificator fabularum esopi fabula ix
Non satis est tutum mellitis credere verbis.
Ex hic melle solet pestis amara sequi.
Idem fabula. xxv.
Ipse non omni, non omnibus omnia credas
Qui misere credit, credit esse miser.
Idem fabula. xxxi.
Qui me lesit iterum ledit si ledere posset.
Expedit infido non iterare fidem.
Que dedit infidus mella venena puto
Baldo fabula. xi.
Nec confidatis secreta, nec his detegatis
Cum quibus egistis pugnam discrimina [illegible]
Idem fabula. xxvi.

Nullus fidus hostis tibi sit
Prior tuus et hostis sit tibi frater uilis
Mathe[us] Vindocinensis in poetria parte prima ca. xv
[illegible] fistula [illegible]
[illegible] uulgare tutum credere non est [illegible]

De suspicione et suspiciosis ca. xi.

[P]salmista ps. c xi. Ab auditione mala non timebit iustus.
Aristoteles rethoricorum libro ii ca. [illegible]. Senes [illegible] sunt [illegible] omnia [illegible] existimare omnia. [illegible]. Senes male suspiciosi sunt propter incredulitatem.
[T]herentius in adelphis ca. [illegible]. Omnes qui [illegible] sunt [illegible] magis sunt [illegible] [illegible] omnia [illegible]
[illegible] ipsi [illegible] se [illegible] credunt neglig[illegible].
[Q]uintilianus [illegible] x [illegible] apud [illegible]
[S]eneca epistolarum ad lucillum libro primo epistola [illegible] [illegible] fallere [illegible] fallit
[illegible]
[illegible]
[V]alerius maximus libro ix ca. [illegible] qua ex [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] quadraginta annorum.
[illegible] mundum peregit. Sunt [illegible] locum [illegible] et a familie [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ferreum non [illegible]
[illegible]
[illegible] manibus barbam sibi et capillos adhureret. Nec [illegible] [illegible] syracusane et [illegible] matrimonio [illegible] fuit. [illegible] tam [illegible] complexum peregit. [illegible] et in cubiculum lectum [illegible] castra lata fossa cinxit in que se lignee ponte recipiebat. Cum foret [illegible] claustro ipse diligenter obseruabat.

[C]ato ca. ii.
Ne cures si quis tacito sermone loquatur.
Idem ca. [illegible]
[illegible] tibi suspectum est [illegible]
Naiss solet primo q[uod] sunt neglecta nocere
[Y]sidorus epistolarum libro xi epistola x [illegible]
humana facile suspicat[illegible] de quibus [illegible]
[illegible] Idem de [illegible] ca. [illegible]
[illegible] semper curiositas sequitur
[G]regorius in pastorali ca. xxx[illegible] [illegible] deprehendi metuunt semper [illegible] defensi[illegible] querunt semper pauidi suspicionibus [illegible]
Versificator fabularum exemplum xx fabula
Cui nimis est [illegible] recta [illegible] subit.
[O]uidius libro ii [illegible]
De quo [illegible] mulieres [illegible] amare
Et uerum falso [illegible] sepe [illegible].

De clandestinatione et publicitate ca. xii.

[S]alustius ca. xliii. Non maledicens [illegible].
Salomon in prouerbiis ca. i. Frustra iacitur rete ante oculos pennatorum.
Idem in Ecclesiaste ca. x. In cogitatione tua regi ne detrahas, et in secreto cubiculi tui ne maledixeris diviti. quia et aues celi portabunt uocem tuam.
[Y]socrates in exortationibus ca. ii. Nunquam ullum peccatum facinus latere credas. Cum existimes [illegible] et [illegible] celabere postmodum reuelaberis.
Aristoteles. libro iiii ca. [illegible]
[illegible]
[O]ratius in odis libro ii ca. [illegible]
Paulum sepulte distat [illegible] uirtutis
Ut pictura poesis erit [illegible]
[illegible]
Ne amat obscurum [illegible]
Iudicis argutum quod non formidat acumen.
Hec placuit semel hec decies repetita placebit.
Idem [illegible] epistola [illegible]
Stultorum incurata pudor malus [illegible]
[illegible]
Facta in lucem se collocare [illegible].
[illegible] epistola xv.
[illegible]
lumine qui [illegible] prodit ipse suo.
Idem de arte amandi libro ii.

Que nunc apparet vetta uitat amis
[illegible] tes xe [illegible]
[illegible] neq fontes fecit neq estuit [illegible]
athens i Cuari ca v. Non pot Ciuitas absco
di supra montes posita. Idem ca x. Nichil
est opertum quod no reueletur et occultu qd
non manifestetur. Idem dicit lucas xii ca.
[illegible] ca. Non e aliqd absconditu qd
no manifestetur.
Lucas viii ca. Non e occultu, qd no manifestet.
nec absconditu, quod no cognoscatur, et i
palam ueniat
Johannes iii ca. Omnis qui male agit odit luce
et no uenit ad lucem. ut no arguantur opa
eius. Qui aute facit ueritatem uenit ad
lucem ut manifestentur opa eius. Idem xii
ca. Ambulate dum luce habetis, ut tenebre uos
no cophendant, et qui ambulat i tenebris ne
scit quo uadat.
Seneca tragediaru i medea ca iii.
Magna no latent mala.
Idem epistolaru ad lucillu libro i epla iii. Sic
viue cum hoibus tamquam deus uideat. Sic lo
quere cum deo tamquam homines audiat. Ibidem
libro vi epla ii. Bona conscientia turba aduo
cat. mala i solicitudine anxia atque sollicita e.
Idem libro xi epla. [illegible] uiuendum est
tamquam i conspectu uiuamus.
Idem declamationu seu causaru [illegible] i phemio.
Magis nocent insidie q latent.
Statius thebaydos libro x.
Nunquam apta latent.
Turba dolo.
Marcialis cochus libro [illegible] ca ii.
Occultus hostis serior
Judiciu culpe nos clima dicimus esse
Tu sup latebras [illegible] sep amas.
Autor libri de formula honeste vite ca ii. [illegible]
opare quod optaret coram omnibus pot
[illegible] ca iii.
I [illegible] peccata latet et tpre paret.
Boecius de consolatione libro ii ca viii. Si opa
medicantis expectas, opportet ut uulnus detegas.
Idem de ypoteticis silogismis i phemio et si
ipa speculatio ueritatis, sua quadam spe
spectanda e fit tamen amabilior cu i uce
deducitur.
Cassiodorus epistolaru libro xi et [illegible] epla
viii. Conscientia recta [illegible]

amicu est omnium nolle nescire
Montanarius i luna dext ca xxviii et pe.
Aliqd nocet [illegible] tenebre si mane [illegible]
nil occultatur qd no alicui sciatur.
Prouerbiu uulgare. Ne lamore ne la tosse si puo
te celare.

Iste liber tertius secunde partis tractat de dilectione et amicitia sub his titulis et primo vz de amore et dilectione. Capitulum primum.

Salomon i Canticis circa fi. Fortis e ut mors di
lectio. sicut infernus emulatio. Ibidem. Aque
multe no potuerunt extinguere caritatem nec
flumina obruent illam.
Si dederit homo omnem substantiam domus sue pro
dilectione, quasi nichil despiciet eam.
Aristoteles Ethicoru libro iiii ca pmo [illegible]
magis opa sua, ut parentes et poete. Ibidem li
x et fi. ca v. Unusqui [illegible] circha hec et his
operatur, que maxime diligit.
Idem yconomicoru libro primo. dissimilitudin
es moru, nequaquam amabunt.
Idem magnoru moraliu libro ii ca lxix. Vo
lumus multotiens, aut audire aut obaudire
aliqd de aliquo beniuoli sumus.
Idem rhetoricoru libro [illegible] ca xx. diligere dilec
tabile est. Ibidem libro ii ca vi. Quos timet
amat [illegible] xxi [illegible] no opportet amare tamquam
aditurus, sed magis odire tamquam amaturus.
Jhesus filius sirach i Ecclesiastico ca xiii. Omne aial di
ligit simile sibi. et omnis ho proximu sibi.
Ibidem xxxiii ca. Si tibi e seruus fidelis sit
tibi qsi aia tua.
Therentius i ethira ca ix. Qui amat cui odio
ipius e [illegible] facere stulte dico. laborem inanem
ipius capit, et illi molestia [illegible]
Tullius de officiis libro ii ca vii. Omnium reru [illegible]
ptius e quicquam ad opes tuendas ac tenendas
[illegible]
ca. Vehementer multitudinis amor [illegible]
ipa fama et opinione liberalitatis beniuole
tie justitie fidei, omniumque earum virtutum pti
net ad mansuetudinem moru ac facultatum.
Idem de amicitia. Nichil e virtute amabilius
[illegible] magis alliciat ad diligendu quippe
[illegible] virtute ac probitate et eos quos nunquam
vidimus [illegible] diligimus. Confirmatur
amor [illegible] beneficio accepto et studio perspecto
[illegible] ne adiuncta.

Idem de fine bonorum et malorum libro v. et fi. Omne animal se ipsum diligit.
Idem de legibus libro primo. Nati propensiores sumus [illegible]
Idem de natura deorum libro p°. [illegible] in uestris ipsum est an[illegible]
[O]uidius de Arte amandi lib° ij.
[illegible] a nobis nepl[illegible]
Vt ameris amabilis esto.
[illegible]
Cura mansura quinque amo[illegible] habet.
Dulcibus est mollis [illegible] amor.
Varescat abnus et [illegible] amor.
[M]atheus in Euangelio ca. vj. Vbi thesaurus tuus ibi et cor tuum.
[I]ohannes xv. [M]aiorem dilectionem nemo habet ut animam suam ponat quis pro amicis suis.
Idem epistola prima ca. iij. Non diligamus uerbo nec lingua sed opere et ueritate. Idem iiij. ca. Timor non est in caritate sed perfecta caritas foras mittit timorem.
[S]eneca epistolarum ad lucillum libro [illegible]
Si uis amari ama. Ibidem libro iiij. epistola viij. et fi. Occultari non in turpi [illegible] amor turpium potest. Idem libro vj. epistola v. Qui colitur et amatur. Non potest amor cum timore misceri. Idem declamationum libro viij. ca. vj. et fi. Magnus est amor qui ex [illegible] uenit.
[I]uuenalis libro primo satira ij.
Quos non diligere [illegible] fecunes.
Extinat occultus amor semper tacendus.
[illegible] ff. de don[illegible] inter virum et uxorem l. iij. [illegible]
Amor honestus solis animus extimatur.
[M]arcialis cochus libro viij. [illegible] ca. ij.
Miraris [illegible] nullus amat te calliane.
Nunquam amas ullum diligere [illegible]
Nulli [illegible] erat [illegible] et sibi nullus.
Idem ca. iiij.
Conuictus mores [illegible]
Moribus ut uariis [illegible] distrahit.
Idem ca. v.
Inuitus nemo nemo coactus amat.
Blanditijs non ipso [illegible] cessat amoris
[illegible]
Querit amor pariles dissimiles odium.
Idem ca. vj.
[illegible] amor uehemens ad quoque pietas [illegible]
[illegible] in epigramatibus [illegible] Epigramma ij.
Sic diligendi sunt homines ut eorum non di[illegible] [illegible]

[illegible] libro primo [illegible]
[illegible] odiosa dissimilitudo atque contraria. Amore dilectionemque similitudo conciliat.
Idem de consolatione libro ij ca. xvj.
O felix hominum genus
Si uestros animos [illegible]
Quo celum regitur regat.
[C]assiodorus de Amicitia ca. primo vbi dicit dilectio quod non sit [illegible] et uenalis. Ibidem ca. iij. Amor est quedam uis appetitiua rerum quas desiderio eligimus et amplectimur ad fruendum. Dilectio ex certo animi iudicio [illegible] Idem ca. xxvij. et fi. Dilectionis [illegible] et amico beneficia exhibere.
[M]ethaphorator fabularum esopi fabula xxviij.
Nullus amor durat nisi fructus seruet amorem.
Quilibet est tanti munera quanta fiat.
[illegible] libello [illegible] ca. iij.
Excitat et nutrit facundia dulcis amorem.
Idem ca. xiij.
[illegible] cessat amor [illegible] decrescit in usu.
[illegible] et [illegible] attenuatur amor.

De pietate capitulum ij.

[V]alerius [illegible] ca. ix.
[illegible] pietas est [illegible] sanguine coniunctis patrieque beniuolum [illegible] et diligens tribuitur cultus.
[illegible] Nec pietas [illegible] ultum [illegible]
[P]aulus ad thymo. v. ca. [illegible] pietas ad omnia utilis est promissionem [illegible]
Idem ca. vj. Si quis suorum et maxime domesticorum curam non habet fidem negauit et est infideli deterior.
[S]eneca tragediarum in thieste ca. viij. nullis vnis maior pietate uera [illegible]
[illegible] libro viij. [illegible]
Qui uult esse pius.
[F]rontinus libro [illegible] Alexander macedo [illegible]
[illegible]
lea aquam spectantibus vniuersis effudit [illegible] ex temperantie [illegible] curare uoluisset.
[illegible] ff. de [illegible] l. [illegible] pietas parentibus et si equales non est eorum potestas equa debet.
[V]alerius maximus libro v. ti. de humanitate seu clementia. Quintus metellus celaber [illegible] in [illegible]

partes inueni quod sola conuelli poterat disiectis ut [illegible] uideretur humanitatis [illegible] uictore pre [illegible]. Nam cum omnes regionis filios qui ad eum [illegible] celebricenses [illegible] omnibus [illegible] esset [illegible] pueros in conspectu parentum [illegible] [illegible] consumerent quod ipse rethores [illegible] garet esse impedimento quominus etiam per [illegible] sanguinis seu expugnationem ab obsi[illegible] [illegible]

et si non omnis [illegible] tam [illegible] eorum urbium animos cepit effectumque ut ad regendas eas in dicionem populi romani non multis sibi obsidentibus opus esset.

No. Item [illegible] de pietate. Nulla acerbitate fortune nullis sordibus preciosum pietatis uilescit. [illegible] etiam eo certius quo miserius experimentum habet [illegible] quo non penetrat aut quod [illegible] pietas. Uerum nam pietatis est magna.

Ambrosius de officiis libro primo ca. xxxii. Beniuolentia enim quedam parens omnium est que [illegible] [illegible] connectit et copulat [illegible] fidelis in prosperis leta, in tristibus mesta. [illegible] beniuolentis se magis quam sapientis credit consilio.

Ambrosius de officiis libro primo

Ibidem xxxiii ca. Beniuolentia et morum similitudinem facit. Inter dispares mores et studia cum pugnantia beniuolentia esse non potest. Ibidem libro ii ca. vii. Nil tam utile quam diligi [illegible] ad agamus ut omni sedulitate commende mus [illegible] opinionemque meam, ac primum placida mentis, et animi benignitate in [illegible] in affectu hominum. Populariis enim et grata est hec omnibus. Nichil est, quod tam facile humanis sensibus illabatur. Ibidem ca. xxx. et [illegible] [illegible] nichil pare [illegible].

[illegible] libro xii et [illegible] epistula xiii. [illegible] [illegible] impiu. Et [illegible] illis [illegible] digna redditur [illegible] rei publice membra seruant.

[illegible] de castellione libro iiii

Que [illegible] tyrannis

Semper inest [illegible] pietas [illegible]

3 ## De predilectione sui ipsius. ca. iii.

Salomon in prouerbiis. ca. v. Non des alienis honorem tuum.

[illegible] ca. xxx [illegible] non [illegible] [illegible] nomen tuum ne desperes.

Ihesus filius Sirach in Ecclesiastico ca. xxxiii. Filio muli eri fratri et amico tuo non des potestatem super te [illegible] ne forte peniteat te et depreceris pro illis. Dum [illegible] adhuc superes et aspiras non mutabit te omnis [illegible] est enim ut filii tui te rogent quam te [illegible] in manus filiorum tuorum.

Seneca de beneficiis libro [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] si [illegible] [illegible] sed ut ipse non peream.

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ob tutelam sui corporis fecerit [illegible] [illegible] existimetur.

[illegible]

[illegible] ne [illegible] tibi [illegible] in [illegible].

[illegible] ca. ii.

[illegible] ut [illegible] tibi [illegible]

Cassiodorus [illegible] libro primo epistula xiiii. [illegible] cogitantem [illegible] cum se [illegible] proprie necessitatis expleuerit.

[illegible] fabularum [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] nulli tendere debes.

[illegible] benevenutinus. ca. xxvii

[illegible] [illegible] uelles

Nate tuis [illegible] nocitura [illegible]

Dum retinere potes [illegible] non dabis ulli

[illegible] tuum nulli [illegible] honorem.

Sed tibi conserua [illegible] ut esse queas.

[illegible] Iudex beneventinus libro de [illegible] nuptiarum ca. xxvii.

plus alios quam se [illegible] stultus amat

De parentibus et liberis. ca. iiii.

[illegible] ut sis longeuus super terram quam dominus deus tuus dabit tibi. Idem xxi ca. Qui percusserit patrem suum aut matrem morte moriatur. Qui patri [illegible] maledixerit sanguis eius super eum.

Moyses in deuteronomio ca. xxvii. Maledictus qui non honorat patrem suum aut matrem suam.

Salomon in prouerbiis ca. [illegible] custodi precepta patris tui et ne dimittas legem matris tue, liga eam in [illegible] [illegible] [illegible] parcit uirge odit filium qui autem diligit filium instanter erudit. [illegible] [illegible] et stultus homo despicit matrem suam. Ibidem ca. xvii. [illegible] patris filius stultus et dolor matris sue que genuit eum. Ibidem xx [illegible] Qui ma

[illegible] patris [illegible]
[illegible] tenebris. Idem xxiiii. ca. Virga atque
[illegible]
unitati sue confundet matrem suam. Erudi filium
[illegible]
Ibidem xxx. ca. Oculum subsanat et despicit pa[trem]
[illegible]
et comedat illum filii aquile.

Tobias ystorie ca. iiii. Honorem habebis matri tue
omnibus diebus uite eius.

[illegible] ca. ii. Parentes colere [illegible]
[illegible] ca. iii. de Solone. So[lon]
[illegible] fuit [illegible] septem sapientibus ait Pa
[illegible] xxxi. [illegible]
[illegible] factum est [illegible] pater [illegible]
[illegible] iuuentus
[illegible]
[illegible]

[illegible] Parentes [illegible]
[illegible] existentes.
Item [illegible] opus dilige
[illegible]
[illegible] libro ii. ca. lxxxiii.
[illegible] et id hoc quoda[m]
modo ad filium ipsius existere factorem. Memor iste
[illegible] propter quod pater magis filium amat
quam filius patrem.

Ihesus filius Sirach in Ecclesiastico ca. iii. Qui honorat
[illegible] Qui timet
[illegible]
[illegible] et in omni patien
tia honora patrem tuum, et superueniet tibi [illegible]
[illegible] a deo et benedictio illius in [illegible]
[illegible] patris firmat domos filiorum [illegible]
[illegible]
[illegible] filii, et dedecus filii pater
[illegible] suscipe senectutem patris tui
[illegible]
[illegible] et ne spernas eum in tua uir
[illegible] est qui relinquit patrem et
[illegible] ideo qui exasperat matrem.
[illegible]
[illegible]
corpus illarum et non ostendas illam [illegible]
[illegible] illas. Trade filiam [illegible]
et homini sensato da illam [illegible]
omnibus matris tue ne obliuiscaris.

[illegible] Ne iocunderis in filiis impiis. Si mult[iplicati]
[illegible]
[illegible] Ibidem xxiii. cap. In
[illegible]
occasione utatur se. Idem xxx. ca. Qui diligit
[illegible] filium suum
laudabitur in illo. Mortuus est pater et quasi non est mortuus: similem enim reliquit
sibi post mortem. Equus indomitus euadit durus
et filius remissus euadit praeceps. Non des filio
potestatem in iuuentute.

Therencius in [illegible] ca. iiii. Quem
feret si parentem non suffert. Ibidem xxi. ca.
Mitte omnes filios in peccato adiuuare
[illegible]
Idem in Adelphis [illegible] filius
patrem [illegible] tanto magis aude
[illegible] pudore et liberalitate [illegible]
[illegible] Sanctius credo quam metu hoc patrem
[illegible] facere filium sua sponte facere quam ali
eno metu.

Paulus ad romanos viii. Si filii et heredes.
Item ad Ephesios vi. et [illegible] Filii obedite paren
tibus [illegible] hoc enim placitum est
domino. patres nolite ad iracundiam prouocare
filios uestros ut non pusillo animo fiant.

Marcialis cochus libro [illegible] ca. iii.
Dilige si bonus est [illegible] pietate parentes.
Si malus est tolleres filius esto bonus.

Cato ca. primo. Parentes. parentes patienter
uince.
Idem ca. ii.
Cum tibi sit natus nec opes tue [illegible] illos
Instrue quo possit inopem defendere uitam.
[illegible]
[illegible] uerbis in exit [illegible]
[illegible] de consolatione libro iii. [illegible]
[illegible]
In infortunio esse filiorum.

Cassiodorus epistolarum in [illegible] Contingit difficile
[illegible] libro [illegible]
epistola xviii. Quibus fuit exosa societas paren
tum ciuium non merentur habere consortium
ne puri corpore [illegible]
[illegible]

[illegible] fabularum [illegible] xxx. fabula.
[illegible] natorum [illegible]
[illegible] spreta [illegible]
[illegible] libri qui dicitur pamphilus. ca. xviii.
Saepe solet filius filio esse pater.
[illegible] ca. [illegible]

Nate tuus natus non demonstrabis amorem
Que gestat vulgus dissimulando foris.
Est pater in culpa si filius sit viciosus.
Si vicio careat laus erit inde patri.

De cognatis capitulum v.

Psalmista ps. cxxxij. Ecce quam bonum et quam iocundum habitare fratres in unum.

Salomon in prover. ca. xviij. Qui affectat propinquitatem [illegible] peccat.

Aristoteles rhetoricorum libro ij. ca. [illegible] Species amicicie est sodalitas et domesticitas et cognatio.

Valerius maximus libro ij. c. 1. de institutis antiquis. Convivium solenne maiores instituerunt idque caristiam appellaverunt, cui preter cognatos et affines nemo interponebatur, ut si qua inter necessarias personas querela esset orta apud sacra mense et hylaritatem animorum a fautoribus concordie tolleretur.

Cato ca. primo. Cognatos cole.

Cassiodorus epistolarum libro xij et fi. epla [illegible] Gratificante natura illius amplius debemus qui nobis aliqua proximitate iunguntur.

De amicis propinquitate et longinquitate capitulum vj.

Salomon in prover. ca. xxvij. Melior est amicus iuxta quam frater procul.

Jhesus filius Sirach in Ecclesiastico ca. xxv. Dilige proximum tuum et coniungere fide cum illo.

Oracius epistolarum libro primo.
Nam tua res agitur paries cum proximus ardet.

Juvenalis libro v. et fi. satira iij. et per.
Inde furor vulgo quod [illegible] antiqua simultas
Inmortale odium et nunquam sanabile vulnus

Cassiodorus epistolarum lib. 1 epist. xiij et [illegible] Idem libro x epla xxxiij [illegible] maior affectio [illegible] gratissime redduntur [illegible] assidue [illegible] sermone iunguntur.

Autor libri qui dicitur pamphilus ca. iij.
Nam solet amoto plus ledere proximus ignis

Bernardus in sinonima ca. viij. Superbia contra dominum habentem est expectans [illegible] Idem xiij [illegible] hereditatis non vendas te potentiori sed potius minori presto te minori totum aut vende plus afferenti. Idem xvij ca. Nichil emas in conspectu potentioris. parvum consortem potentior sublimior [illegible] tibi solet fortunam.

[illegible]
[illegible]
Inter bigamos [illegible] maxima crescit
[illegible] longinquum [illegible] illud [illegible]
[illegible]
[illegible]
Vivimus melius [illegible] bono.
Proverbium vulgare [illegible] lingua [illegible]

De conversatione conspectu societate et solitudine c. vij.

In genesi ca. ij. Non est bonum esse hominem solum.

In libro iiij ca. xx. [illegible] quod tetigerit immundus immundum fiet.

Psalmista ps. xvij. Cum sancto sanctus eris et cum viro innocente innocens eris, et cum perverso perverteris.

Salomon in proverbiis ca. xiij. Qui cum sapientibus graditur sapiens erit amicus stultorum similis eis erit. Idem xviij ca. vir amicabilis ad societatem magis amicus erit quam frater. Idem xx ca. Siquis revelat misteria et ambulat fraudulenter et dilatat labia sua ne commiscearis. Idem xxij. Noli esse amicus homini iracundo neque ambules cum homine furioso ne forte discas semitas eius et sumas scandalum anime tue. Idem xxiij ca. Ne emuleris viros malos nec esse desideres cum eis.

Idem in Ecclesiaste ca. iiij. Melius est duos esse simul quam unum. habent enim emolumentum societatis sue. Si unus ceciderit ab altero fulcietur. Ve soli quia si ceciderit non habet sublevantem se. Et si quispiam prevaluerit contra unum duo resistunt ei. Funiculus triplex difficile rumpitur.

Plato in thimeo circa finem [illegible]

Seneca in exortationibus ca. primo [illegible] consuetudines paulatim [illegible] dissolvit [illegible] non federa [illegible] Idem [illegible] plurimis te geras ad omnes optimus [illegible] Sic illis quidem odiosus non eris [illegible] amaberis. Esto adherentibus tractabilis non sublimis. Nam despicietur tumorem [illegible] equidem tollerabunt ferum morem non tractabilem [illegible] eris rixosus non eris implacabilis nec apud eos litigiosus nec adhereatur iras appetere [illegible] nisi iniuste irascantur sed illos quidem

[illegible] sedata uero ira [illegible]
[illegible] nec etatas [illegible]
[illegible] nemo [illegible] plures [illegible]
ministrator uere dilectus cum tedio ne [illegible]
[illegible] eorum existens molestus [illegible] primus
[illegible] [illegible] conversantes [illegible]
[illegible]
[illegible] sibi [illegible] simile. Ibidem libro ix [illegible]
[illegible] difficilis [illegible] uita [illegible] libro x [illegible]
[illegible] omne cum altero [illegible]
solitarium
Idem rhetoricorum libro [illegible] est sodalitas et domesticitas [illegible]
Ibidem [illegible] separari ab amicis et consuetis [illegible] urbanis
[illegible]
[illegible] tractatu [illegible]
[illegible] omnes [illegible]
[illegible] multi transferet.
[illegible]
[illegible] coinquinabitur ab ea [illegible]
[illegible] superbo induet [illegible]
[illegible] ad similem sibi coniungitur. Omnis homo sibi
simili sociabitur. Ibidem xxx [illegible] Narratio fa[illegible]
[illegible] Ibidem xxx [illegible] Cum
insensato ne [illegible]
molestiam habeas. Ibidem [illegible] Cum
uiro sancto assiduus esto.
Therentius in Adelphis ca. xi. ut homo [illegible] ira [illegible]
[illegible]
Tullius de officiis libro primo ca. [illegible] Cum [illegible]
[illegible] nulla prestantior nullaque firmior [illegible]
[illegible] boni moribus similes sunt familia[illegible]
[illegible] amici[illegible]
[illegible]
Omnibus [illegible] solitudo [illegible] societate [illegible]
Idem in Oratione pro rege deiotaro familiari[illegible]
tatem et consuetudo [illegible]
[illegible] de remedio amoris libro [illegible]
[illegible] spectant oculi lesos, leduntur et ipsi
[illegible] corporibus [illegible]
[illegible] harenam [illegible]
[illegible] flumine manat aqua
[illegible] a tectis [illegible] defenditur [illegible]
Non facile [illegible] posita [illegible]

[illegible] sibim
Non [illegible] retinere [illegible]
[illegible] adhuc [illegible]
[illegible] declamationum [illegible]
[illegible] etatibus [illegible] uitam hab[illegible]
[illegible] firmi [illegible]
Seneca tragediarum in Agamenone ca. iiii
[illegible] sociis [illegible] nec [illegible]
[illegible] epistola [illegible]
[illegible] solito [illegible] Idem epistola
[illegible] mutuo [illegible] tenere
[illegible] et parum tenax [illegible]
[illegible]
ipso quantum potes. Cum [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] epistola [illegible]
sic omne tamquam te spectet aliquis. Sic nunc [illegible]
[illegible] sub alicuius boni uiri [illegible] semper proprio
oculis omnia nobis mala solitudo persuadet.
Idem libro [illegible] epistola [illegible] Conspectus [illegible] et
[illegible] habet aliquid [illegible]
si non [illegible] quem uelis sed qualem [illegible]
Ibidem [illegible] Nulla res magis
uos honesta induet dubiosque et in prauum
[illegible] reuocat [illegible]
[illegible]
[illegible] frequent[illegible]
[illegible] Non [illegible]
[illegible] profuisse deprehendes.
Idem [illegible] libro iiii [illegible]
[illegible]
Idem de tranquillitate [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] de officiis [illegible]
equali [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ca. [illegible]
[illegible] ille leuitem
non [illegible] ipso [illegible] sibi [illegible] posuit.
[illegible] spectant [illegible] sodales
[illegible] nemo [illegible]
[illegible] fidelem
Sed [illegible] et ira [illegible]
[illegible] libelli [illegible] ca. [illegible]
[illegible]

Boetius de consolatione libro iii capitulo viii
efficacior ad nocendum quam familiaris inimicus
Isidorus contrariorum libro primo capitulo xxxviii.
Illi prudentiores semper sunt qui multorum hominum
conversationibus probantur. Idem libro
iii et sic [illegible] Nemo amplius acquirit quam
qui se bona conversatione tractavit.

Isidorus in sinonomia soliloquiorum libro ii capitulo xxx.
Vita malos cave iniquos. Si fueris socius conversationis eorum et virtutis. Similis sibi iungi
solet. periculosa est vita cum malis ducere. periculosissimum est tutam cum his qui prave voluntatis sunt sociari. Qui tetigerit immundum coinquinabitur.

Auctor libri qui dicitur Facetus capitulo iii.
Doctior efficitur senioribus associatus
Idem capitulo vi
Nemo placet stulto nisi dicat quod placet illi
Et malus efficitur qui sociatur ei

Auctor rudium doctrine libro.
Stulta sequi fatuus consuevit recta peritus.
Convenientur eos non tenet una domus.

Bernardus libro de improbatione vitiorum capitulo v.
Tristis abhorretur, nec socialis erit

Iacobus beneventanus capitulo iii.
Qui iacet in terra non habet unde cadat
Idem capitulo xxxvi.
Stat male solus homo, solus male vadit et ipse
Qui vivit solus, mors sibi vita manet.

Auctor libri qui dicitur Astrolabi.
Infames fugiat tua conversatio semper
Et sociis gaude te meliore frui.

Proverbium vulgare. Solo per via andare e follia.

De amicitia vera et amicis veris. capitulum viii.

Iulianus [illegible] Dicere amicum tuum [illegible] [illegible] Qui neglexit damnum propter amicum suum iustus est.

Isocrates in exortationibus capitulo primo dicit Natos suos substine sic et parentes dilectionis esse heredes.
Ibidem ii capitulo Absentium amicorum memor esto, [illegible] [illegible] neglige. Proinde velis amicos [illegible] imbuere [illegible] aliquid boni perficere. Initium enim amicitie [illegible] inimicitie vero crimen.

Aristoteles Ethicorum libro viii capitulo ii Amicitia maxime necessaria est in vita. Sine amicis nullus eligeret vivere, habens reliqua bona omnia, et in divitiis

et principatus et potestates possidentibus. Videtur amicis maxime esse opus. Ibidem iii capitulo Perfecta est bonorum amicitia et secundum virtutem similium. Talium quidem amicitie rare sunt. Amicitia autem [illegible]
Idem iiii capitulo Non videntur severi neque seniores amicabiles esse [illegible] [illegible] [illegible] ad delectationem est.
In senioribus et senibus minus fit amicitia, quanto magis difficiles sunt, et minus colloquiis gaudent. Hec enim videntur esse amicabilia et factiva amicitie propter quod iuvenes fiunt amici cito. Senes autem non.
Senes et severi benivoli quidem sunt. Volunt quidem bona et obviant ad necessitates. Amici autem non [illegible] [illegible] propter non commorari neque congaudere invicem. Commorari et congaudere ad invicem maxime videntur amicabilia. Et multis esse amicum secundum perfecta amicitia non contingit.
Ibidem vii capitulo In communicatione omnis amicitia est.
Ibidem libro ix capitulo iiii Amicus est alius ipse.
Ibidem x capitulo Alter amicus ipse est.
Ibidem xi capitulo Difficile est et congaudere et condolere familiariter multis [illegible] [illegible] multis esse amicum valde propter quod neque amare plures. Ibidem xii capitulo Est et presentia sua ipsa amicorum delectabilis et in bonis fortunis et in infortuniis. Alleviant enim tristati condolentibus amicis. Consolatur enim amicus et visione et sermone. Ibidem xiii capitulo et sic amicis eligibilium est vivere. Convictio enim est amicitia.
Idem magnorum moralium libro primo capitulo Amicitia est medietas adulationis et inimicitie. Amicitia enim circha opponens et sermones. Adulator est qui plus decentibus et decentibus addicere est. Inimicus aut inimicus, et ab eis que sunt [illegible] aufferens. Neuter ergo [illegible] laudabilis est. Amicus autem in medio illorum neque enim plus eis que sunt adiicit neque laudabit quam [illegible] sunt.
Idem libro ii [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] firma et optima est in studiosis amicitia secundum virtutem et secundum bonum existens. Ibidem lxxxvi capitulo Est utique amicus alter ego.
Idem rhetoricorum libro primo capitulo vi Amicus est qui eorum que putat sua esse illa operativus est propter illud. Ibidem libro ii capitulo iii Amici condolent. Ibidem capitulo vi Amare est velle alicui que putat bona illius sed non sui et secundum posse activum esse horum. Amicus est qui

amat et contra amat. putat at amari esse. qui sic habere putant amicos. Vere est amicus esse congaudentem bonis et condolentem tristibus. [illegible] hinc videtur amicus esse facta [illegible] requisito [illegible] non manifestare. Sic enim unus erit vide non pro altero. Ibidem. xvi ca. Iuvenes sunt amatores amicitie et amici et amatores [illegible] dabu magis quam aliarum etatum. quia gaudent in [illegible]vivendo.

Idem politicorum libro [illegible] Amicitiam quidem putamus maximum esse bonorum civitatibus. Sic enim utique minime seditiones facit.

Idem [illegible] libro [illegible] eligenda est superabundantia amicitie quam pecunie.

[illegible] de vitis philosophorum ca. xxviii. [illegible] aristoteles [illegible] interrogatus quid est amicitia inquit una anima equivalens duo corpora. Idem amicitiam terminabat esse [illegible] benivolentie [illegible].

Ihesus filius Sirach in Ecclesiastico ca. vi. Noli fieri [illegible] proximi amico fideli [illegible] nulla est comparatio [illegible] est digna ponderatio auri et argenti [illegible] bonitatem fidei [illegible].

[illegible] velle eadem demum firma amicitia est.

[illegible] aut auro parare queas officio et fide pariuntur [illegible] amicitia [illegible] quibus se [illegible].

[Tullius rhetoricorum] veteris libro [illegible] [illegible]

[illegible]

Idem de amicitia. Ego vos hortari tantum possum [illegible]

[illegible]

[illegible] et caritate firma [illegible]

Nec sine amicitia ullo pacto esse potest. Quid dulcius quam habere amicum cum quo omnia possis loqui ut tecum. Secundas res facit splendidiores amicitia et adversas leviores. Concordes et patiens tanta vis amicitie concordie sit et dissensionibus atque discordiis [illegible] Nulla est excusatio peccati. Si amici causa peccaveris. Hec lex in amicitia sanciatur ut neque rogemus res turpes neque faciamus rogati. Vere amicitie difficile reperiuntur in his qui in honoribus rei publice versantur.

Idem de officiis libro iii ca. ix. Neque contra rem publicam [illegible] iusiurandum ac fidem amici sui causa vir bonus faciat.

Idem de finibus bonorum et malorum libro [illegible] [illegible] ad beate vivendum sapientia comparat nichil est [illegible] amicitia [illegible] vita sine amicis insidiarum plena sit ratio ipsa monet amicitias comparare.

Idem [illegible] amicitia gratuita est.

[illegible]

[illegible] nostra manus [illegible].

[illegible] epistolarum [illegible] libro [illegible] [illegible] homines non sibi [illegible] hic [illegible] amicitiarum [illegible] non utique amicus est [illegible] amicitia semper [illegible]

[illegible]

[illegible]

Marcialis cocus Epigramaton libro v

[illegible]

[illegible]

Ulixes amat sed non qui amat omnis amicus. [illegible] maxime [illegible] et [illegible] amicitie [illegible] et presidium [illegible] explorata [illegible] voluptas [illegible] deserta et futura vita hominis nullius amicitie cincta presidio.

... libro ij et si. ca. ... et si.
Si est non tolleremus pp amicum cum (?) ...
plerumque immaturé subeunde. sicut ppt amici ... Inter ... non potest
esse amicitia. non quis quia non pecunia par
atur sed gratia. Meliores amicitie sunt in
... plerumque quam diuitiis.
Boetius de consolatione libro iij. ca. ... Amicorum
quidem sanctissimum genus est quod non in fortuna
sed in virtute numeratur.
Cassiodorus de amicitia ca. ... Amicitia ex q
dam usu diligendi cum electione ... diligenda
est et deliberatione procedit. Vera amicitia in
se solida est et in omnibus ... necessitatibus ad
omnes ... et tollerationes se ...
In humanis rebus nichil dulcius amicitia
inuenitur nichil sanctius appetitur nichil fru
ctuosius custoditur. hec enim fructum vite que
... est et firmior. Amicitia ... fiducia ...
... Iustitia ...
... Solum est quod ... amico est.
Ibidem ... ca. In amicitia vera nichil est ho
nestius ... nichil ...
aut ... glorie venatur. Fons et origo a
micitie amor est et ... genus ad spem. Amicitia
sine amore numquam consistit. Idem ... ca. Non
est amicitia ... non in ... sed in
veritate et fide. Est autem amicitia suauissima
omnes sinceritas affectionum mutua obsequia ve
rum honestum ...
tum iugis et inuiolabilis fides.
Idem ... ad amicitie ...
non arbitror eligendos fides in amicitia ma
... plerumque ...
... amicitie solidiores ... quam magnatum.
Tanto purior est erga parentes caritatis affec
tio quo nulla circa eam subest adulationis
aut simulationis ... Idem ...
... amico impenderis numquam improperes.
Ibidem xxiiij ca. Ubi assentatio fit, procul a
... amicitia ...
et assentatio due virulentissime pestes sunt
que semper procul ab amicitia relegentur.
Ibidem xxv ca. Inhonestum est bellum ...
... familiaritatis ...
luta amicitia semper et quem amicum habueras
honor est exhibendus. Ibidem xxvij ca. et si.
Dilectionis et fide et amico ... exhibeo

Veteris amicitie ... aliquam ...
... est, nisi eam enormitas reatus exi
geret.
Terentius in pastorali ... amicitie ...
amicitie ...
Versificator fabularum ... fabula.
Nemo sibi satis est eget omnis amicus amici.
Auctor libri qui dicitur facetus. ca. ...
Utilius homini nichil est quam fidus amicus.
... loquatur ...
Rebus in aduersis dabit hic solamen ...
Prosperitate quidem gaudet uterque ...
...
Valerius ... libro ...
... diligit ille.
Verus amor ... numquam fastidit amantem
Matheus vindocinensis de ystoria tobie. ca. xxxij.
Est sine melle fauus sine messe seges sine fructu
Arbor amicitie ... carens.
Iacobus benedictinus ca. xxxiiij.
Sibi est rebus bonus amicus ... In dubiis fidus non dilectat amor ...
Gaudet enim factus ... sibi
Infidum fugias fidumque sequaris amicum
Hunc pro posse stude ferre benignus opem.
Auctor libri qui dicitur Astrolabii
Omnia dona dei transcendit verus amicus
Si passis omnis ... hic.

De amicis leuibus verbalibus fictis et non veris. ca. viij.

Salomon in prouerbiis. ca. xiiij. Etiam proximo suo pa
... odiosus erit. Amici vero diuitum multi.
Aristoteles ethicorum lib. viij. ca. ... In tyrannide ni
chil vel amicitie est. Idem libro ix. ca. xiij
et si. Fit prauorum amicitia mala. Communicant e
nim praui instabiles existentes. Mali autem fi
unt similes ...
Idem magnorum moralium libro ij ca. ...
... amicitia non firma est sed cum ...
... mutatur
Idem rhetoricorum libro ij. ca. xx. ...
amicus adulator est.
Tullius de amicitia. Utilitates quidem et ab his
percipiunt sepe qui simulationem amicitie ...
... In vita tyrannorum nulla fides
nulla caritas nulla stabilis beniuolentie
potest esse fiducia. omnia semper suspecta atque solli
... nullus locus amicitie. Quis enim aut

eu diligit quem aut a quo se mali putat.
Columtur tamen simulatione amicitie duntaxat
ad tempus.
[illegible] Ouidius de ponto libro ii epla iii.
Turpe quidem dictu sed si modo vera fatemur
Vulgus amicitias utilitate probat
[illegible] quondam venerabile numen
[illegible] meretrice sedet.
[illegible] prima decla. Cum pro premio amicus idem amoris et spei finis est.
[illegible] decla. Nescias an diligas cuius non
[illegible] nisi sola facultas
Seneca epl[illegible] ad lucillum lib. primo. epla ix.
[illegible] amicum in arcus [illegible] probat
Autor libelli de formula honeste vite [illegible]
[illegible]
[illegible] ad te aditum alius pan
[illegible]
[illegible]
[illegible] simul [illegible] non corde est fidus amicus
Tu quoque fac simile sic ars deluditur arte.
[illegible] de amicitia [illegible]
dilectio que non sit questuaria et venalis
Ibidem [illegible] Qui simulatorie amat in prospero est amicus in adversitate [illegible]
Autor libri qui dicitur facetus ca. [illegible]
Si tibi in mundo non est fidus amicus
Gaude sed est enim [illegible] omnis homo
Sed qui non potest solum sibi querere fidum
diligat hic alios sicut amatus erit.
Gualterus de Castellione lib. ix. [illegible]
Testante [illegible]
finis amicitias regum non esse perhennes
Henricus samariensis lib. primo pte prima
delitias [illegible] sed tempore brume
desert ablato [illegible] falsus amor.
Bernardus in [illegible] ca. xii. de [illegible]
magna copia amicorum
[illegible] ca. xxxiii
[illegible] multi dicunt [illegible]
Tollere qui cupiunt sed dare [illegible]
Proverbium vulgare. [illegible] amico tuo al [illegible] suo.

De experientia amicorum et cognitione. capitulum x.

[illegible] ca. [illegible] omni tempore diligit
qui amicus est et frater in angustiis comprobatur.
Isocrates in exortationibus ca. ii. Nec [illegible] no
[illegible] amicum [illegible]
[illegible] manca[illegible] velis [illegible] si ne
[illegible] indigeas [illegible] similes indigeas [illegible]
[illegible]
nichil ledens fortunas non magis ppendas e
[illegible]
[illegible]
[illegible] plures
[illegible]
[illegible]
Ihesus filius sirach in ecclesiastico ca. xii. Non agnoscitur in bonis amicus et non abscondatur in malis inimicus.
Seneca epistolarum ad lucillum lib. primo epla iii.
[illegible] cum amico delibera sed de ipso prius.
Valerius maximus libro iiii ti. de amore et dilectione [illegible] Sincere fidei amici precipue adversis rebus cognoscuntur [illegible] quibus quicquid prestatur totum ex benivolentia proficiscitur. Felicitatis cultus [illegible] ex parte adulationi quam caritati erogatur certe suspectus est proinde ac plus petat quam impendat.
Cassiodorus de amicitia ca. [illegible] In dtuitiis fides amicitie latet.
[illegible] fabularum [illegible] fabula lxii
Quis amet et quis non sola procella docet
Dorsum aspera monstrat amicum.
Autor libri qui dicitur facetus ca. [illegible]
fidus in adversis [illegible] amor
Andreas ad gualterum de amore lib. iii. Verus amicus in amici adversitatibus fidelior invenitur et [illegible] in omni tribulatione [illegible]
Henricus samariensis libro primo pte prima.
Prevalet hoc solo mala sors quia monstrat amicum
[illegible] ca. xxxiii
Notus in adversis omnis amicus erit.
Proverbium vulgare [illegible] si [illegible]

De capiendis amicis. ca. xi.

[illegible]
[illegible] prius perpendas quo pacto se gesserit erga priores amicos. Credas enim eum erga te huiusmodi futurum cuiusmodi erga illos fuit.

Seneca eplarum ad lucillum lib. primo epla iii. cum amico delibera, sed de ipso prius.
Idem de remediis fortuitorum ca. xx. Ubi am

cu querat [illegible] Quere iter lib[illegible]
iter recta et [illegible] officia que [illegible]
mesam ista rei non quedam. Quere al[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
no fortuna hois e sed uita petenda.

De conmeruandis et retinendis amicis capitulum xij.

[illegible]
[illegible]
[illegible] sic et pene dilectionis ee [illegible].
[illegible] tercia libro ij ca xj. Separa ab [illegible]
[illegible] et [illegible] miserabilis [illegible] debili[illegible]
[illegible]
[illegible] tractat ca [illegible]. Non [illegible]
[illegible] amicum tuum antiquum [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Amicus [illegible] possiden[illegible]
Marcialis cochus libro [illegible] susceptio ca iij.
Prudens primo e [illegible] retinendus amicus.
Quo fero quesiui sed [illegible] pdes eius.
Autor libri [illegible] ca [illegible].
[illegible]
[illegible] retine lab[illegible].

De confidentia amicorum ca xiij.

[illegible] de [illegible] phorum ca [illegible] de Biante.
[illegible] dicebat diliter[illegible]
[illegible]
[illegible] de amicitia [illegible] negabat nullam
[illegible] amicum posse [illegible] eius
[illegible] dixisset ita amari opportere, ut aliquando
[illegible] nec uero se adduci posse ut hoc
[illegible] putaret a biante esse dictum credit et
qui sapiens esset, unus ex septem, sed [illegible]
[illegible] aut ambitiosi aut [illegible] ad suam
potentiam reuocantis esse sinas. Quonam
modo [illegible] amicus esse poterit cui [illegible]
[illegible] se putabat esse posse.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ctere sup[illegible] ut [illegible]
philippi [illegible] pinde ac pecunia corrupti
a dario [illegible] quod cum legisset sine ulla
[illegible] hausit [illegible]
[illegible] philippi [illegible] pro [illegible]
[illegible] medicum [illegible] dignissima [illegible] morte
[illegible]
[illegible] iudicio noluerit.
[illegible] plato cum
[illegible] audierat xenocratem discipulum suum
de se multa impie locutum, sine ulla cunctatione
[illegible]
[illegible] Causam querens cur sibi fidem non
adhiberet, [illegible] non esset credibile eum
quem tanto tempore amaret [illegible]
non diligeret. Postmodum cum ad iusiuran-
dum [illegible] ferentis malignitas con-
fluxisset ne de pennas eius disputaret, [illegible]
[illegible]. Xenocratem illa dicturum fuisse [illegible]
dici expedire sibi indicasset.
Ibidem. De amore et dilectione. Damon et
[illegible]
tam [illegible]
[illegible] alterum ex his dyonisius syracusanus
interficere uellet atque is ab eo [illegible]
et domum profectus res suas ordinaret im-
petrasset, alter uadem se pro reditu eius ty-
ranno dare dubitauit [illegible] omnes, et in
primis dyonisius noue atque ancipitis rei
[illegible] speculabatur. Appropinquante deinde fini-
ta die, nec illo redeunte unusquisque [illegible]
tam temerarium sponsorem dampnabat. At is
nichil se de amici constantia metuere pred-
icabat. Eodem autem momento et hora [illegible]
[illegible] constituta, qui eam [illegible] superuenit. Ad-
miratus amborum animum tyrannus supplicium
fidei remisit, insuperque [illegible] ut se in
societatem amicitie [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] amicitie [illegible] ut meminisset eam [illegible]
[illegible] inimicitias posse conuerti. Quod [illegible]
preceptum prima [illegible] fortasse [illegible]
uideatur, [illegible] simplicitati qua amicitia
a precipue gaudet. Sed si amicum alter[illegible]

[illegible] eperit.

[illegible] saturnaliorum [illegible] ca. xviii. Ex auctoritatibus publii ita amicum habeas ut posse fieri huius inimicum putes.

[illegible] libri [illegible] c. [illegible]
[illegible] est enim calidus omnis homo.

14 ## De amicorum constantia et inconstantia. capitulum xiiii.

Salomon in proverbiis ca. xviii. Occasiones querit qui [illegible] amico. Ibidem xviiii. ca. [illegible] amicos plurimos. A paupere autem [illegible] quos habuit separantur.

[illegible] in exortationibus ca. p°. [illegible] suum [illegible] et patre dilectionis esse heredes. Ibidem ca°. [illegible] lente quere fias amicus. Factus persevera.

[illegible] de [illegible] ca. viii. [illegible] de [illegible] sapientibus [illegible] amicos [illegible]

[illegible] libro viii. ca. iii. [illegible] amicitia [illegible] dissolvitur. Sola [illegible] amicitia [illegible] non dissolvit amicitiam simpliciter sed operatione. Ibidem [illegible] ca. Mali firmum quod non habent neque enim sibi ipsis fiunt amici, gaudentes adinvicem malitia.

Ihesus filius sirach in Ecclesiastico ca. vi. Amicus si permanserit fixus erit quasi coequalis et [illegible] tuis fideliter aget. Ibidem xxii [illegible] ad amicum [illegible] produxeris gladium ne desperes. [illegible] ad amicum. Fidem posside cum [illegible] In paupertate illius et in bonis illius [illegible] In tempore tribulationis illius [illegible] in hereditate ill[illegible]

Tullius de officiis libro primo ca xxii. Benivol[illegible] [illegible] sed stabil[illegible] [illegible] deamus.

Idem rhetoricorum [illegible] libro [illegible] ca. [illegible] fortunis aliquis inducit amicitia eius [illegible] sunt hi simul ac cum fortuna dilapsa [illegible] devolant omnes.

Idem de finibus bonorum et malorum libro primo. Si [illegible]

Idem de amicitia. In vita tyrannorum nulla fides nulla caritas nulla stabilis benivolentia [illegible] suspecta atque sollicita. Nullus locus amicitie est. Quis enim eum diligit quem metuit, aut eum a quo se metui putat. Coluntur tamen simulatione [illegible] durtaxat ad tempus. Vide supra.

Ovidius de tristibus libro p° [illegible] viii.
Donec eris felix multos numerabis amicos.
Tempora si fuerint nubila solus eris.
Ibidem epistola.
[illegible] ut fulvum spectatur in ignibus aurum
[illegible] fides.
[illegible]
Indelibatas cuncta sequuntur opes
[illegible] fugerit [illegible]
Agminibus comitum qui modo cinctus erat.
Idem de ponto libro ii epistola iii.
Diligitur nemo nisi cui fortuna secunda est
Que simul intonuit proxima queque fugat
Ibidem epistola vi.
[illegible]
Auxilium nulla parte tulisse tuum
[illegible] amicum
[illegible] felix esse [illegible]

[illegible] Cum [illegible] amoris et spei finis est.

Seneca epistolarum ad lucillum libro ii epistola p°. [illegible] utilitatis causa assumptus est, tamdiu placebit quamdiu utilis erit. Idem libro [illegible] epistola [illegible] Est quidem supinus ac negligens qui [illegible] amici memoriam ab aliqua regione moveri.

Lucanus libro viii.
Dat penas laudata fides cum sustinet inquit
Quos fortuna premit.
Adversis non deesse decet.

Valerius maximus libro iiii [illegible] Tempore [illegible] divi augusti cum Antoniano bello sepe numero excellentes pugnas edidisset [illegible] interrogantibus quid de [illegible] quia non [illegible] neque morte supplicio [illegible] cesaris [illegible] esse [illegible] Ceterum quod constantius vitam contempsit, et facilius impetravit. Antonius enim [illegible] illius incolumitatem tribuit.

Aristotiles [illegible] libro [illegible] ca. vi.
Nescit amor [illegible] ad queque [illegible]

Boetius de consolatione libro ii ca. [illegible] Amicorum fidelium [illegible] fortuna detexit. Hec tibi certos sodalium vultus ambiguosque secrevit. [illegible] fiunt [illegible] familiaris inimicum.

[illegible] de ca[illegible] epistolarum libro x epistola iii. [illegible]
tantum e certior quantum uetustior [illegible] e
permutari no pot p longa tpra custoditur.
Versificator fabularum exopi fabula xl iii.
Nullus amor durat n[isi] fructus fuerit amorez.
Idem fabula lxii
Nam refugit viso turbine falsus amor.
Du[m] fortuna tonat fugitiuos [illegible] amicos.
Quis amet et quis no sola probla docet
Autor libri qui dr facetus ca. vi.
Qui fuit felix multis ueneratur amicis.
Sed miser effectus soluo ad yma cadit.
Andreas ad gualterum de amore lib. iii. Verus a
micus [illegible] aduersitatibus fidelior inuenit et
efficit i omni tribulatione constantior.
Henricus samariensis libro primo parte pa.
Du[m] zephirus flabat multis comitabar amicis
Nunc omnes aquilo turbine flante fugat.
Idem libro ii i fine.
Nulla remota dies solidum permutat amorez.
Iacobus beneuentanus. ca. xxiii.

Liber quartus secunde partis.

Iste liber quartus se[cun]de p[art]is tractat de odio discordia et pace s[ecundu]m his titulis sequentibus et primo v[idelicet] de odio. capitulum. primum.

Salomon i prouer. ca. x. Odium suscitat rixas.
Idem xxvi ca. Qui operit odium fraudulenter reuellabitur malicia eius i consilio.
Aristotiles Ethicorum libro iii ca xxi. No oportet amare tamq[uam] odituru[m] sed odire tamq[uam] am aturum.
Ihesus filius sirach i Ecclesiastico. ca. viii. Temerarius i uerbo suo odibilis est.
[illegible] ca iii. Veritas odium parit.
[illegible] lib. [illegible] Odium est ira [illegible] ueterata.
[illegible] sub titulo sine amoris. lib. p. ca. viii.
Sepe simulatos ira moranta facit.
[illegible] decla iii decla. Odium omne [illegible] [illegible] et hac i pectoribus humanis fi
[illegible] accedit Nec leuis animis accedit [illegible] [illegible] xxiii [illegible] [illegible] declamatione Non adeo desunt [illegible] [illegible] tam rara simultas sit et uideatur [illegible] magis q[uam] malos odisse. Idem xiiii declamatione omnia facinora nisi fallor causas ul de cupiditate uel de simultatibus trahunt.
Iohannes epistola pa ca p. Qui odit fratrem suum i tenebris e et i tenebris ambulat et nescit quo uadat qm tenebre obcecauerunt oculos eius.
Iuuenalis libro v et sa. satira iii et pe
Inter finitimos uetus atq[ue] antiqua simultas
Immortale odium [illegible]
[illegible]
Non odium terrore moues.
[illegible] i Metologicum lib. p. fabula vi. Non [illegible] [illegible] [illegible] conflant statu et [illegible] [illegible]. Nale odium [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] zelus atq[ue] inuidie [illegible] e qd aut [illegible] abcrit ut hominum aut [illegible] [illegible]
Boetius de consolatione libro iiii ca vii. Bonos quos nisi stultissimus oderit.
Idem topicorum libro iii. Ex arrogantia fit quisq[ue] odiosus.
Idem i musica libro primo. Odiosa e dissimilitudo [illegible]
[illegible] epistolarum lib. x epistola xi de [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] lib. ii c xxiii [illegible] ne neque no [illegible] dolorem. Odium a regno dei separat hominem. Ibidem xlv ca. Odium timor generat.
Andreas ad gualterum de amore lib. iii. Nullus tante dilectionis [illegible] [illegible] [illegible] illigatur si cognouit ipm p[ro] sue uxoris uel filie uel propinque constanter esse amore sollicitum qm statim [illegible] ipm incipiat odii liuore mouere [illegible]

De Inuidia zeli et nemesitate. ca. ii.

Iob [illegible] ca. v. Paruulum occidit inuidia.
Salomon [illegible] ca iiii. dit [illegible] [illegible] laboreshonim et industrias [illegible] patere inuidie proximi
Aristotiles rhetoricorum libro ii ca xii [illegible]

fac ē uestra [illegible]
ibidem · ca · xiii [illegible]
una actione appare[illegible]
Videnť amatores [illegible]
nō amatores bono [illegible]
falce amatores fame [illegible]
dia hec ibidem [illegible]
quedam sunt appa[illegible]
[illegible]
[illegible]
se ipm preparat pp emulationes ut obtineat
lma · Inuidus autē ut praius nō heat ppt
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
los gloriā et opes peccatoris · [illegible]
q̄ futura sit et subuersio · Idem · xxx · [illegible]
lux et uerecundia minuit dies ·
[illegible] epla
Inuidus alterius rebus optimis
[illegible]
[illegible] facit · Inuidet hoīes maxime
[illegible]
et eo magis si tollerantus se iactat et [illegible]
aūs iuxta plurima dignitatis fortune [illegible]
sserit plerūq; sūt mundi maximeq; aut an
[illegible] florent plurimaq; fortune [illegible]
hec opione minuit et illa excellens opio ne
fortuna cū laboribus et miserijs promota [illegible]
[illegible]
ē egritudo ex alterius rebus secundis
Idem philippicorum libro · ix · Nemo qui sue re
fidit uirtuti inuidet ·
Idem de stā mundi · plus neī inuidet
Inuidus sī tūdo sine amor · li · p · ca · xx · et si
[illegible] iminus liuor post fata quiescit
[illegible] suus ex merito [illegible] honor
Idem de arte amandi libro · primo
[illegible] alienis [illegible]
[illegible] pecus grandius uber ht
Idem de remedio amor · circa fi ·
Summa petit liuor pflat altissima uenti
Summa petit dextera fulmina missa iouis
Idem de fastis · libro · iiij ·
[illegible] liuor adest ·
Idem de ponto libro · iiij · epla · iij

liuor thera meū · mores no exit [illegible]
[illegible] latenis unia [illegible] fecit humo ·
Ibidem epla · iiij ·
Scripta placet a morte sere quia ledere uiuo
liuor et iniusto carpe dente solet ·
Ibidem · libro · iiij · et fi · epla · xvj · et fi ·
Nā solet ingenijs summa nocere dies ·
famaq; post cineres maior uenit ·
Quintilianus declamationū · xvj · decla · Que non
penetras improbe liuor · [illegible] scribere mali-
gnitati datum ē ·
Matheus ī euangelio · ca · xxxiij · Nō ē ppheta
sin honore nisi ī patria et ī domo sua ·
luchas ī euan° · iiij · ca · Nemo ppheta acceptus ē
ī patria sua ·
[illegible] ppheta ī patria sua
honore nō ht
[illegible] gall · v · ca · Si inuicē mordetis et
comeditis · uidete ne ab inuicē consumamini ·
[illegible] ca · iij ·
[illegible] premet ·
[illegible] regni ē posse ad inuidiā pati ·
Idem eplarū ad lucillū · libro · xiiij · epla · pa ·
Nemo eorū q ī re publica uersant · nō quos
uicat sed a quibus uincat aspicat et illis nō tā
[illegible] post se [illegible] graue
ē aliquē an se hr̄e · Edax ē inimica semper
alienis pfectibus inuidia ·
[illegible] infelix ī
[illegible] et oms desertū cupit qui se preceder
non possit
[illegible]
[illegible] longe posita miramur ·
Idem ī puerbijs · Inuidia est dolor aīi · ex alienis
[illegible]
[illegible] libro · iiij ·
Absendit [illegible] multis sors inuida laudi
Iuuenalis libro · iiij · satyra · prima ·
Quosdā precipitat subiecta potentia magne
inuidie
Marcialis cochus Epygramaton · libro · v ·
[illegible] fama negatur
Et sua quod rarus tpra lector amat
[illegible] mos
[illegible] antiquas sēp ut ipsa nouis
[illegible] sexto · ca · p° ·
[illegible]
Et semel recesserit · tenerq; quatenq; cupit ·
[illegible]
[illegible] liberas
exsecrata cuctis omnibus īsinuat ·

Morres invidia sed te non aliud.
Valerius maximus libro iiij ti. de amore et dilectione. Nulla tam modesta felicitas est que malignitatis dentes vitare possit.
Priscianus libro xviij et fi. de significatione. Verba significantia actionem et transitionem. Invideo tibi quia non invides tibi filio. Hec enim non fero te bonum agentem invideo.
Boetius in libro divisionum. Quicquid novum est, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
Idem de scolastica disciplina libro ij. Invidia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est simpliciter [illegible] [illegible] victores [illegible].
Cassiodorus epistolarum libro [illegible] epistola viij. [illegible] quod ex invidia venit veritas non putatur.
Ibidem libro [illegible] epistola xxij. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] invidia plus timetur.
Ibidem libro xj epistola vij. [illegible] [illegible] prima est [illegible] [illegible] invidia [illegible] tolerantia.
[illegible] [illegible] [illegible] semper augetur.
[illegible] [illegible] [illegible] xxxv. Invidi [illegible] [illegible] corde non [illegible] sed ad aptas opum neqhas devolvuntur.
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pamphilus [illegible] xxv.
Omnia non cessat carpere livor edax.
Matheus vindocinensis in poetria [illegible] ca. iiij.
[illegible] [illegible] omne bonum. Invidia est odium aliene felicitatis.
[illegible] in poetria xviij [illegible]
Pessima res livor est eius mortale venenum.
Iacobus beneventanus ca. vj.
[illegible] [illegible] ferrum [illegible] edax [illegible] [illegible]
Sic hominis lacerat intima livor edax.
[illegible] verbum vulgare [illegible] [illegible] [illegible] parerum desiderat.

De detractione. capitulum iij.

Psalmista [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] persequebar.
Salomon in proverbiis ca. iiij. Remove a te os pravum et detrahentia labia sint procul a te.
Idem xxiiij [illegible] abhominatio [illegible] [illegible] detractor. Cum detractoribus ne commiscearis.
Idem xxv ca. Ventus aquilo dissipat pluvias et facies tristem linguam detrahentem.
Idem in ecclesiastico ca. x. Si momorderit serpens in silentio nichil eo minus habet qui in occulto detrahit.

De inimicitia et inimicis. ca. iiij.

Salomon in proverbiis ca. xxvij [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] inimicos qui [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et qui septem neque [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in galio. Idem xxvij ca. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
[illegible] in rhetorica veteri libro ij ca. vij. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] contraria.
Ihesus filius sirach in ecclesiastico ca. xij. Non absconditur [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] inimicus tuo [illegible] [illegible]. In labiis suis indulcat inimicus et si invenerit tempus non sanguine saturabitur. Si [illegible] tibi inimicos illic [illegible].
[illegible] [illegible] [illegible] libro [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] temporis obscuritas.
Idem in invectiva in salustium [illegible] [illegible] res publicas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nemo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
Seneca epistolarum ad lucilium libro iij epistola v. leve es alienum debitorem facit [illegible] [illegible].
Idem de remediis fortuitorum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sic [illegible] [illegible] [illegible] quibus illos aut arceas aut quod optimum est places.
Idem in proverbiis. Cum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] loquax [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Gravior est inimicus qui latet, quam humilis doctus est metuere loquax inimicus [illegible] [illegible] [illegible].
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] gladio sed [illegible] [illegible] [illegible] inimicum. [illegible] [illegible] habes inimicum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Habes inimicum [illegible] oculum tuum pro custode. Si habes inimicos [illegible] non habeas omni [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] parte sed [illegible] [illegible] tempus. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] exponis.
Iacobus beneventanus ca. xxv.
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] anhelat consumere corpus et ipse necat.
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

fert [illegible]

De discordia. capitulum quintum.

Salomon in proverbiis ca. xxx. [illegible] provocat [illegible]

[illegible]

[illegible] in inspectione Concordia parve res crescunt [illegible] maxime [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Jacobus prima ca. iiii. Unde bella et lites in vobis [illegible]

[illegible]

[illegible] Si invicem mordetis et comeditis. Videte ne ab invicem consumamini.

lex. ff. de arbi. l. Item si unus. § fi. [illegible] facilius [illegible] dissentiendum [illegible] propter [illegible] intentiones [illegible] Ibid. [illegible] Quod solet excitare discordias.

[illegible]

[illegible]

[illegible] sub ultime [illegible]

[illegible]

[illegible] egro regno innumeri.

Impia confuso fecit discordia mundo.

Pax abyt terris.

[illegible] nullum fedus est. Ita ipsi inter se ipsos nequeunt [illegible] discrepantibus [illegible] improbi quique dissentiunt.

Gregorius in pastorali. ca. xlviii. Omnes [illegible] per discordiam [illegible]

De susurratione et seminatione discordie. capitulum vi.

In levitico ca. xviii. [illegible] seminator neque susurro in populo.

Salomon in proverbiis ca. xxvi. Qui seminat inimicitiam [illegible] mala. Idem. xxvi. ca. Cum [illegible] et susurrone subtracto iurgia conquiescunt. Verba susurronis [illegible] supplicia et ipsa perveniunt usque ad intima ventris.

Jhesus filius sirach in ecclesiastico ca. v. Non appelleris susurro in vita tua, et lingua tua ne capiaris et confundaris. [illegible] xxi. [illegible] coinquinabit animam suam, et in omnibus odietur. Idem xxviii. ca. Vir peccator turbabit amicos et in medio [illegible] immittit inimicitias. [illegible] turbavit pacem habentes. lingua tertia multos commovit et dispersit illos de gente. Civitates muratas divitum destruxit et domos magnatum effodit. Virtutes populorum concidit et gentes dissolvit. lingua tertia mulieres viratas eiecit et privavit illas laboribus suis. Qui respicit illam non habebit requiem, nec habebit amicum in quo requiescat. Beatus qui tectus est a lingua nequam. Noli audire linguam.

Valerius maximus libro vi. [illegible] Aut [illegible] Julius [illegible] bellum [illegible] maxima cupiditate accensus cum aliquot adversus primos [illegible] animadverteret insidiosa [illegible] quod volebat compulit. Nam cum spectandorum ludorum gratia magna vulgi [illegible] multitudo roma quesisset consulibus dixit vehementer se timere ne quid hostile sub [illegible] molirentur monuitque ut essent cautiores et primus ipse urbe egressus est. Quam rem consules ad Senatum detulerunt [illegible] nulla suberat auctoritas [illegible] tamen [illegible] ut ante noctem volsci abirent decrevit. Qua contumelia [illegible] facile ipsum potuerit ad rebellandum [illegible] mendacio [illegible] simulatione benivolentie involutum duos [illegible] populos fefellit [illegible] ut [illegible] reseruaretur.

[illegible] susurrone appetens [illegible] suffodias.

Gregorius in pastorali. ca. xlviii. [illegible] seminatores [illegible] caritate [illegible] omnium mater extinguit.

Gualterus de castellione libro primo. Consultor [illegible] suos constringe bilingues.

De contentionibus. ca. vii.

Salomon in proverbiis ca. iii. Non contendas adversus hominem frustra. Idem. xiiii. ca. Non contendas cum pessimis. Idem. xx. ca. Honor est homini qui se separat a contentionibus. Idem. xxviii. ca. Vir sapiens si cum stulto contenderit sive irascatur sive rideat non inveniet requiem.

Jhesus filius sirach in ecclesiastico. ca. viii. Non litiges cum homine linguato, et ne struas in ignem illius lingua. Idem. xi. ca. De ea re que non te molestat ne certaveris.

[illegible] repistolis [illegible] epla [illegible]
[illegible] de lana sepe caprina
Paulus [illegible] Nichilum enim valet nisi ad subversionem audientium.
[illegible] quia generant lites.
Seneca de ira libro ii. Cum pare contendere anceps est, cum superiore furiosum, cum inferiore sordidum.
[illegible] omnes plerumque res ad divisionem pervenerunt.
[illegible] libri de formula honeste vite ca. iiii. [illegible] cede nec [illegible] defendas.
Ambrosius de officiis libro p°. Absit pertinax in familiari sermone contentio. Quaestiones enim magis excitare [illegible] quam utilitatis aliud [illegible]
[illegible] Saturnalium libro ii. ca. [illegible] Et aucte libertas nimium altercando veritas amittitur.
[illegible]
Contra [illegible]
[illegible] maxime [illegible]
Ysidorus in sinonomis soliloquiorum libro ii. ca. xxvi. Cave contentiones, contentio iurgia gignit. Contentio fraces odiorum accendit, contentio pacem cordis extinguit. Contentio concordiam rumpit.
Idem libro iii. ca. xxxiii. Crede [illegible] in omni disputatione crede rationi.

8 # De rixis et scandalis ca. viii.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] stulti immiscet se rixis et [illegible] proverbiorum.
[illegible] Cum [illegible] a [illegible] in rixa superborum.
Matheus in [illegible] ca. xviii. Ve mundo a scandalis. Necesse est ut veniant scandala, verumtamen ve illi per quem scandalum venit.
[illegible] ca. ii. [illegible] fuge ne incipias novus auctor [illegible]
Ysidorus in sinonomia soliloquiorum libro [illegible] xxvi. Fuge rixam.
[illegible] benedictinus ca. v. Lingua [illegible] parit [illegible] tibi litem. Effrenem lingua surgere bella solet.
Proverbium vulgare. Cane [illegible] [illegible] so gnay la pelle.

9 # De litibus et iurgiis ca. viiii.

[illegible] inter superbos sepe iurgia sunt. [illegible] Melior est bucella sicca cum gaudio quam domus plena victimis cum iurgio. Sepe iurgia [illegible] Idem xviii ca. Os stulti iurgia [illegible]
[illegible] noce potente ne forte incidas in manus illius. Non contendas cum viro locuplete ne [illegible] litem tibi. Multos enim perdidit aurum et argentum [illegible] et extinguit. Ibidem ca. xxviii. Abstine te a lite et minues peccata. [illegible] litem.
[illegible] Pithilenus qui fuit unus de vii. sapientibus dicebat [illegible] nec inimicum.
Ovidius de arte amandi libro primo.
Iurgia precipue vino stimulata caveto
Et nimium faciles ad fera bella manus.
Idem libro ii.
Esto procul lites et amare [illegible]
Paulus ii. ad Timo. ca. ii. Servum domini non oportet litigare sed mansuetum esse docibilem patientem cum modestia corripientem [illegible] resistunt veritati.
Lex. ff. de alien. iudi. mu. [illegible] Item si reus [illegible] verecunda cogitatio [illegible] est vituperanda.
Lex. C. de iudi. l. properandum [illegible] sepe causarum [illegible]
[illegible] Non [illegible] iurgia disceptationesque [illegible]
[illegible]
Item inferre cave [illegible]
Ysidorus epistolarum libro iiii. epla xxxvi. Longa protractio litigantium non tam auget patrimonium quam evertit. Idem libro xi. epla xviii. Si [illegible]
[illegible]
xxv. Nullus evitat [illegible]
[illegible]
[illegible] benedictinus ca. xxviii.
Nec tibi proprio [illegible] ut planta [illegible]
Si poteris, quam predia sepe movet.
[illegible]
[illegible]

De seditionibus civium ca. x.

Aristoteles politicorum libro iiii. ca. iiii. Multi quidem [illegible] medium minime fiunt conturbationes et dissensiones politicarum. Et magne civitates sunt sine seditionibus propter eandem causam quia multum

[illegible]

[illegible] nuum consulit prem negligit [illegible] adducunt sediciones [illegible]

[illegible] pace sublata [illegible] privatos fieri [illegible] decretis iuris uideri [illegible]

extremibus humane nature exterminandum puto. Ideo nichil hec Cive Nichil hec hoie terenus. Si autem cives aut homo invidus, qui civile bellum [illegible]

[illegible] Evangelium xij ca. Omne regnum in se ipsum divisum [illegible]

[illegible] Si regnum dividatur non potest stare regnum et si domus super se ipsam dispertiatur non poterit illa domus stare.

[illegible] de re militari libro iij. Nulla quippe [illegible] nacio potest ab adversariis deleri nisi propriis simultatibus se ipsam consumpserit. Nam civile odium ad inimicorum perniciem precipitat [illegible] defensionis [illegible]

[illegible] civilia bella fatum.

[illegible] Civiles enim dissensiones semper rem publicam ledunt.

[illegible] theologus [illegible] dissipatur et dissolvitur [illegible]

Iterum: e fundata, que e divisa.
Regno [illegible] e diviso.

De tranquillitate plebis. ca. xj.

Cassiodorus epistolarum libro p. epla p. Omni quippe regno desiderabilis debet esse tranquillitas in qua et populi proficiunt et utilitas gentium custoditur. Hec est bonarum artium [illegible] ignarus agnoscit quod ea minime quesivit [illegible] sentit [illegible]

[illegible] Ibidem xiij epla [illegible] regalis [illegible] generalitas [illegible] concordiam ad laudem regnantis trahitur si ab omnibus pax amatur. Ibidem libro [illegible] Regnantis est decus subiectorum otiosa tranquillitas. Ibidem libro iij. Epistola xxviij. Principis opinione longe lateque dilatat [illegible] subiectorum custodita securitas. Ibidem libro x. epla xxviij. [illegible] populi et dispositio tranquilla regnorum [illegible] probatur esse regnantium. Ibidem libro xj. epla [illegible] turbulento studio [illegible]

De satisfactione illate iniurie. ca. xij.

[illegible] soliloquiorum libro ij. ca. xxij. [illegible] in aliquo fratrem tuum satisfac [illegible] age prius coram illo [illegible]

De pace et concordia. ca. xiij.

[illegible] ca. xxiij. [illegible] et per hoc habebis fructus bonos [illegible]

[illegible] Iustitia et pax osculate sunt [illegible] in questionibus ca. xij. [illegible] pacis [illegible] gaudium sequitur eos [illegible] ad pacem.

[illegible] dicebat [illegible] amici [illegible]

libro xvij. ca. p. Con[illegible]

[illegible] pacis et Iustitie [illegible]

[illegible]

Pacem laudate [illegible]

[illegible] potest

Idem philippicorum libro ii. Nomen pacis dulce est et ipsa res salutaris. pax est tranquilla libertas.
Ibidem libro xii et pe. dulce est nomen pacis res vero ipsa tum iocunda tum salutaris
Ovidius de fastis libro primo
Pax ceres nutrit pacis alumna ceres
Ibidem libro [illegible]
Pace ceres leta est et vos orate coloni
Perpetua pace pacificique ducem.
Quintilianus declama. viii. decla. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] est et [illegible] [illegible] nichil
aliud [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] animum mutatio est cum exemplo [illegible]
[illegible]
Matheus in evangelio ca. v. Beati pacifici quoniam
ipsi filii dei vocabuntur. Idem viii. ca. dixit ihesus
pacem [illegible] [illegible] [illegible]
Johannes in Evang. ca. xiiii. dixit ihesus pacem meam
do vobis pacem meam relinquo vobis.
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] qui vult vitam diligere et
dies videre bonos coherceat linguam suam a
malo, et labia sua ne loquantur malum [illegible]
[illegible] et faciat bonum inquirat pacem et
sequatur eam.
Paulus ad romanos xiii. que pacis sunt sectemur.
Idem ad [illegible] ca. iii. et pe. pax [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Idem ii ad thymo. ii ca. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et pacem.
Idem ad hebreos xii. pacem sequamini cum omnibus
et sanctimoniam sine qua nemo videbit deum.
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ca. iii.
Pacem reduci velle victori expedit.
Victo necesse est
Idem epistularum ad lucillum libro viii. epistula iii. Non
est dubium quin felicior pax sit [illegible] [illegible]
est multo reparata sanguine.
Idem de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in amicitiam commutatur.
Idem in proverbiis. pacem cum omnibus habeas bellum
cum viciis. semper dissensio ab alio incipiat.
Valerius maximus libro ii. ti. de institutis anti-
quis. Communium scilicet maiores instituerunt
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et affines nemo interponebatur ut si que
[illegible] necessarias personas querela esset orta apud
[illegible] [illegible] et inter ylaritatem [illegible] a [illegible]
[illegible] concordie tolleret. Idem lib. iii. ti.
[illegible] placidum mare ex aspero reliquum ex
[illegible] serenum [illegible] [illegible] [illegible] sic bellum

pace mutatum plurimum gaudii affert. Sepe aliquo in
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
persentit.
Prudentius de sichomachia ca. x.
[illegible] plenum virtutis opus pax summa laborum
Pax [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible]
Nil placitum sine pace deo
Prosper sub ultimo Epigr.
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] epla xiiii. [illegible] [illegible]
prudentes viros in pacis constituta pericula.
Idem libro xi. epla viii. [illegible] [illegible] [illegible]
Idem libro xii. et fi. epla iii. [illegible] fortes semper
in pace modesti sunt.
Ysidorus in sinonomia [illegible] libro ii. ca. xxv.
Pacem cum omnibus retine [illegible] [illegible] [illegible]
semper in pace
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ca. xi.
Esto pacificus. fuge iurgia. vincula pacis
Celica sunt. que pocula corpus alunt.
Verbum vulgare. Ragione mette pace.
Chi no si vuole inganare tosto s'accorda.

14 ## De causis inducentibus pacem et concordiam. ca. xiiii.

Aristoteles pollitico. libro v. ca. iii. Congregat
separatissimos communis timor.
Lucas in Evan. ca. xxiii. et pe. et multitudo iudeorum
duxit ihesum ad pilatum capitis dicens commovet
populum docens per universam iudeam et galileam usque
[illegible] adhuc [illegible] usque ibi et ex illa hora amici
facti sunt herodes et pilatus.
[illegible]
[illegible]
[illegible] p. ca. viii. Silla cum regi [illegible]
[illegible]
[illegible] amati [illegible]
[illegible] hostem esse ad arma [illegible] [illegible] [illegible]
signa cum [illegible] discussa seditio est [illegible]
[illegible]
[illegible] viii. S[illegible]
[illegible] armis [illegible]
[illegible] tentandum [illegible]
[illegible] posset concordia [illegible] cives [illegible] duos
[illegible]
inter ipsos pugnantibus lupum ondit [illegible]
[illegible] canes inter se obmissa ira [illegible]
[illegible] exemplo prohibuit barbaros [illegible]
[illegible] romanis proficisci.

Quintus liber secunde partis. Iste quintus liber secunde partis tractat de beneficiis sub his titulis et primo de petitionibus et rogationibus et exauditionibus et negationibus eius capitulum primum.

[illegible]

[illegible] epistola [illegible]

[illegible] est.

[illegible] libro iii [illegible] ca. xi.

[illegible] et verba potentia quedam [illegible] sum stultus et [illegible]

[illegible] libro primo.

[illegible]

[illegible] libro [illegible]

Ignavis precibus fortuna repugnat

Ibidem libro [illegible]

[illegible] epistola [illegible]

Conspicit numquam meliore potentia causa

Que quoties vanas non sinit esse preces.

[illegible] tragediarum [illegible] ca. [illegible]

Qui timidus rogat docet negare

Idem de beneficiis libro ii. Si quest [illegible] plura [illegible] verba [illegible] sunt ne roga[illegible] [illegible] ratione approbemus.

[illegible] libro [illegible] Nemo [illegible] pietatem [illegible] rogavit.

[illegible] cum avaro [illegible]

[illegible] facti [illegible] Cum [illegible]

[illegible] Ibidem [illegible]

Alexander cum ad excidium lampsacene urbis summo studio ferretur [illegible] preceptorem suum vidisset, quia manifestum erat futurum ut preces suas ire eius opponeret, non facturum se quod petisset iuravit. Tunc Anaximenes peto igitur ut Lampsacum [illegible] opidum [illegible] nobilitatis [illegible] exitio [illegible] fuit [illegible]

[illegible]

Cum deus effectum precibus non prestat inique

Multis concedit cui [illegible] negat.

Macrobius saturnalium libro ii. ca. [illegible] civitate publice pax beneficium [illegible] petit si Cato negret.

Cato ca. ii.

Quod iustum est petito vel quod videatur honestum.

Nam stultum est petere quod possit iure negari.

Cassiodorus epistolarum libro ii. epistola xxx. [illegible] illud tabemus [illegible] in multa [illegible] dona substinere. Idem libro iii epistola xxiii. xliii. [illegible] precandi [illegible]

[illegible] Ibidem [illegible]

[illegible] est perfecta pietas que [illegible] flectat [illegible]

Idem de amicitia ca. xxii. Generosus [illegible] magis erubescit quam petere

[illegible] fabula.

[illegible] nectit [illegible]

[illegible] Ypomenes [illegible] Spes [illegible]

[illegible] Vindocinensis de [illegible] ca. xxi.

[illegible] Idem ca. xxx

[illegible] plena [illegible]

[illegible]
[illegible] dine librorum [illegible]
[illegible] denta [illegible]
[illegible] supernos esse potere

De beneficiis capitulum .ij.

Psalmista .xxxvij. psalmo Iustus miseretur et tribuet.
Salomon in proverbiis .xxvij. Qui porrigit danti [illegible]
[illegible] persona potentis.
[illegible] de senectute. Ci
[illegible] debet bene
facere [illegible] amicus ut amicior fiat.
[illegible] de statura [illegible]
quoniam cupiditatem que improbo tribuerat [illegible]
contribuit hominum sed humanitati. Idem [illegible]
tus quante sit erga suos [illegible]
dominus eos se erga nos gerere.
Plato in thimeo circa finem Bonorum [illegible] amo
dos esse.
[illegible]
[illegible] in
impendentes pane ut in quolibet lateat
Aristoteles [illegible] libro iiij ca. p. Virtutis est ma
gis benefacere quam bene pati. Item libro viij ca.
viij. et [illegible] bene pati multi volunt bene autem facere
fugiunt ut inutile. Ibidem libro viij ca. vij. Mul
[illegible] bene pati [illegible] appetit [illegible]
[illegible] amicia magis est bene facere quam pati tamen et
virtutis est bene facere amicos quam extraneos.
Idem politicorum libro ij ca. ij. largiri et auxi
liari amicis aut extraneis aut alteris delecta
[illegible]
Idem rhetoricorum libro p. ca. xiij. Magnanimi
tas est virtutis factiva magnorum beneficiorum
[illegible] Ibidem libro ij ca.
vij. factiva amicitie est gratia et non vocasse facere
et si fecerit non manifestare Sic enim ipsius
[illegible] videtur non propter alterum.
Ihesus filius sirach in Ecclesiastico ca. iiij Ne sit porre
cta manus tua ad accipiendum vel ad dandum
collecta Ibidem .xxxvij. ca. Vir bonus fidem
facit proximo suo
Tullius de officiis libro p. ca. xxvij. Quicquid sine
[illegible] ignoto.
Idem rhetoricorum divus veteris libro ij ca. v. Est
[illegible] verum
[illegible]
Ovidius de ponto libro ij ca. ij. et angeli
[illegible] in res est fluminis lapsis
[illegible] hominum est hinc servare voluntas
[illegible] nulla querenda [illegible] favor.

[illegible] fit [illegible]
[illegible]
Matheus in Evangelio ca. vij. Omnia quecumque vultis ut vo
bis faciant homines et vos facite illis.
Paulus ad galathas .vj. ca. Alter alterius onera por
tate
Seneca de beneficiis libro p. [illegible] Beneficia sine ullo de
lectu magis proicimus quam damus. Beneficium est
benivola actio gaudium tribuens capienti et tribuens
quod facit prona et sponte sua parata.
Ibidem libro ij. Ingratum beneficium est quod diu inter
manus dantis exit. Maioris est muneris gratia
quo munus diu pependit. Omnis benignitas pro
peret, et proprium est libenter facientis cito face
re. Non sunt exasperanda beneficia non [illegible]
traste illis [illegible] si eidem velis muno
nere aliud tempus elige. Qui dedit beneficium
taceat. Narret qui accepit.
Ibidem libro iij. Turpissima [illegible] in beneficio reddere
Ibidem libro iiij. Honestius est prodesse malis propter
bonos quam bonis deesse propter malos.
Idem epistolarum ad lucillum libro vj. Non [illegible]
beate degere qui se tantum tuetur qui omnia ad utilita
tes suas convertit. Alteri vivas oportet si vis tibi
vivere. Ibidem libro xiiij. epistola xiij. Nec [illegible]
tas certa in beneficiis mutuum ut non sepe fallat.
[illegible] et beneficia et [illegible] [illegible] tene
[illegible] libentius accipit quam reddat.
Idem de beata vita. Ubicumque homo est ibi beneficio
locus est. Idem de moribus. Primus quam promittas
deliberes. et cum promiseris facito.
Idem in proverbiis. Ab alio expectes alteri quod
[illegible] est gratum quod opus est si ultro offeras.
Beneficium qui dare nescit iniuste petit. Beneficia
plura accipit qui digno dedit. Beneficium
sepe dare est reddere. Benignus autem etiam
dandi cogitat habet in adversis auxilia qui
in secundis commodat.
Valerius maximus libro v. [illegible] de gratis dandi et
accipiendi. Beneficium commercium est sine quo vita
hominum est mors. Tollit quisque qui bene merito
[illegible] referre gratiam negligit
lex ff. [illegible] si ut certo [illegible] sicut autem.
Adiuvari quippe nos non decipi beneficio oportet
lex C. de negotiis gestis l. [illegible] Sufficit si cui vel
in paucis Amici laboribus consulat.
[illegible] Indigo si scripto [illegible]
Ne noceas tibi sic aliis prodesse memento.

Ambrosius de officiis [illegible] iii et fi. ca. iii [illegible]
hec vero nomen sic [illegible] ab humo usque [illegible]
[illegible] [illegible] oma [illegible] oibus et dive
sor sustines omnium atantum usum ministrat. Inde
appellata humanitas specialitas et domestica
virtus hominum [illegible] con [illegible] subven-
[illegible] humanitatis e divitie aut plus ex
poscere quam dederis. Ibidem ca. v. Si non po 3
tes alteri subvenire non alter ledatur quomodo
[illegible]

[illegible] sub lib. [illegible] Epigramate.
[illegible] fructus que spes [illegible] edu
[illegible] ca. p. [illegible] beneficium.
[illegible] ca. ii.
[illegible] sic alios ut sis [illegible] carus amicus.
[illegible] vero esto bonis ne te mala dampna sequantur
[illegible] alterius multis narrare memento
Ne dubites cum magna petis impendere parva
[illegible] quam gaudent [illegible] cara [illegible]
[illegible] iii. ca.
[illegible] ignotis [illegible] prodesse memento.
[illegible] tempore [illegible] annos.
Idem ca. iii.
[illegible] salva [illegible]
[illegible] potes [illegible] amici
[illegible] epistolarum libro p. ep. xiii. Non de
cet esse difficile beneficium quod non patiture sui laz
gitate detrimentum. Ibidem ep'la xxxiii. non
e beneficium quod [illegible] nec [illegible] e [illegible]
quod [illegible] voluntate concedit.
Ibidem libro ii. ep'la xxiiii. Beneficium dici non
potest quod nulla utilitate sentitur. Angusta sunt
[illegible] de futuris aliquid pollicentur.
Ibidem [illegible] ep'la xxiiii. devotius ampl-
ius quod sub aliqua dilatione prestatur.
Ibidem libro x. ep'la [illegible] quedam res
agitur cuius [illegible] alterum [illegible] complentur.
Ibidem [illegible] ep'la subvenire semper amantis est.
Ibidem libro xii. et fi. ep'la prima persona
tua refugium est oppresso [illegible] defensio
[illegible] aliqua calamitate [illegible] Ibidem [illegible]
ep'la. Gratificanto [illegible] illis amplius debemus
qui nobis aliqua [illegible] tenguntur
Idem de amicitia ca. xxx. Quicquid amico [illegible]
[illegible]

Andreas ad [illegible] de amore libro p. [illegible]
oblata recusat recipe [illegible] nimio rubore
[illegible]
[illegible]

[illegible] libri qui dicitur Alfrolabi
[illegible] tibi vis hec quoque fac aliis
Montanarius in luna [illegible] ca.
[illegible]
Proverbium vulgare luna mano lana l'altra
[illegible] in vale l'amico che nom giova, qu
[illegible] il nemico che nom noce.

De liberalitate et munificentia. ca. iii.

Ysayas propheta. ca. p. Omnes diligunt munera
sequuntur retributiones.
Aristoteles Ethicorum libro iiii. ca. primo. Non in
multitudine datorum e quod liberale e sed
i dantis habitu. Dictum non facile e liberale neque
[illegible] existentem neque custoditum. Ibidem
[illegible] velociter declinget [illegible] datos [illegible]
[illegible] videntur prodigi esse [illegible]
[illegible] ca. iii. Amicos magis quam extraneos exist
mamus oportere elargiri.
Idem in [illegible] moralium libro p. ca. xvi. li-
beralis est laudabilis.
Idem rhetoricorum libro p. ca. xiii. liberalitas
est virtus circa pecunias benefactiva. Illibe
ralitas aut contrarium. Ibidem libro ii. cap.
xvi. Senes illiberales sunt. unum enim aliquid
necessarium est substantia. Sunt autem per experientiam.
sciunt enim quod difficile e possedisse et facile ab-
icere.
Idem politicorum libro ii. ca. ii. largiri et auxili-
ari amicis aut extraneis delectabilissimum est.
Idem priorum analeticorum libro ii. ca. lxx. Am-
bitiosi liberales sunt.
Ihesus filius Sirach in Ecclesiastico ca. iiii. Non sit por-
recta [illegible] tua ad accipiendum et ad dandum non
collecta. Ibidem ca. xii. Benefac humili et non
[illegible] impio. Idem xiiii. ante mortem benefac
amico tuo. Idem xvii. ca. Omni dato ne des
tristitiam verbi mali. Idem xxv. ca. [illegible]
[illegible]
[illegible] ca. iii. Et inique opatur
e ut [illegible] qui munus habent semper aliquid addant
[illegible]
[illegible] libro p. ep'la [illegible]
[illegible] mihi [illegible] ingeniosa dare.
Ibidem
Pinguis et fultus donat quod spernit et odit.
[illegible] segetes ingratos tulit et feret omnibus annis.
Vere bonus et sapiens dignis ait esse paratus
Nec tamen ignorat quod distent vena lupinis.
Ovidius de Arte amandi libro iii. et fi.
Munera dat dives.

Matheus i ewan° ca. xxv. Omni habenti dabit[ur] et abu[n]d[abit]
Ei aut[em] q[ui] n[on] h[abe]t et q[uo]d h[abe]t auferetur ab eo.
Lucas i ewan° ca. vj. Date et dabitur vobis.
Idem viij. ca° Qui h[abe]t dabit[ur] illi et quicumq[ue]
non h[abe]t et q[uo]d putat h[abe]re auferetur ab eo.
Paulus ij. ad corinthios. viiij. ca. Hilarem dato-
rem deus diligit.
Seneca de beneficiis libro [illegible] [illegible] est decipi q[ui]
de accipiendo cogitavit dum daret. Ibidem.
libro ij. dabo egenti sed ut ipse non egeam
succurram perituro sed ut ipse non peream. Respice
[...] sunt eius facultates sic donare p[ro][illegible] aut
plus p[re]stemus q[ua]m possumus aut minus.
Ibidem libro iiij. Recipiendi muneris signum est
[illegible] aliud mittere et mi[n]i[m]e munus
[illegible].
Idem de clementia. Non e[st] magnum dare q[uo]d de alieno
[illegible] sed ille q[ui] [illegible] donat sibi subtra-
hit.
Valerius maximus [illegible] gratis amplissi-
m[is] [illegible] spetiosissime divine sue felicitatis exo-
gratis beneficijs late posse referri.
[illegible] de offi[ciis] p[ro]sul[...] solet [...] valde in-
humanum est a nece accipere sed passim [illegible]
lissimum est [illegible].
Ibidem [illegible] legiitas. In necessita-
tibus nemo liberalis existit.
Marcialis [illegible] Epigramaton libro iiij
[illegible] munera [illegible] fenibus [illegible] mittis
[illegible] munifici [illegible] notem.
Perdidimus nihil e[st] [illegible] tuus
[illegible] dona [illegible] tua.
Sic avidis fallax indulget piscibus hamus
Callida sic stultas decipit esca feras
Quid sit largiri vel q[ui]d donare docebo
Si nescis dona [illegible].
Ibidem libro [illegible].
Cur in [illegible] [illegible] semper tacebo.
[illegible] post me tu loq[ue]ris.
Inopi [illegible] dona referre
Plures [illegible] dixerat ille [illegible].
[illegible] preda [illegible]
[illegible] ut loquar ipse tace
[illegible] posthume [illegible]
[illegible].
Idem libro xj
Nil [illegible] dare [illegible] post fata [illegible].
Si [illegible] stultus [illegible] male [illegible].
Idem libro [illegible] ca. iij.
[illegible] dare [illegible]

Te facere contra gloria nulla tibi.
Attollunt ylares vilissima munera vultus.
Et [illegible].
Si donas tristis et dona et p[re]mia p[er]dis
Ibidem ca. iiij.
O! [illegible] sanctusq[ue] [illegible] ministrat
Sumit ubi donat spargit et accumulat.
Autor libri de formula honeste [illegible] ca. iij. Cum con-
sideratione p[ro]mitte [...] plenius [illegible] [illegible].
Cato ca. ij.
Exiguum munus cum dat tibi pauper amicus
Accipito placide et plene laudare memento.
Idem ca. iiij.
Laudati e[st] ad [illegible] tempus postulat aut res.
Idem ca. iiij.
[illegible] divitie [illegible] fine senecte
Munificus facito vivas non parcus amicis.
[illegible] epistolarum libro p[ri]mo epistola [illegible]
[illegible] facultas [illegible] fit ditior cum remittit [illegible]
[illegible] thesauros fame [illegible] utilitate
[illegible] epistola datur plerumq[ue] q[uo]d
maiori utilitate recipitur et frequentius homo
lucra sua complectitur cum necessaria p[ro] t[em]p[o]r[i]s quali-
tate largitur. Ibidem xxxiij epistola. Tunc de ex-
teris cogitandum est cum se vero [illegible]
expleverit. Ibidem libro [illegible] epistola [illegible]
mendantur priora posterioribus donis.
Ibidem libro iiij epistola xxxviij. Hec sunt regia
dona q[ue] semina sparsa i[n] segetes coalescunt
i[n]num[er]a coacta deperierunt.
Idem de amicitia ca. xxxij. Illarem [illegible] serena
facie et sermone [illegible] condire studeas mu-
nificentiam tuam.
[illegible] [illegible]
et antepellit. Quanto largius cum hilaritate
largire.
Versificator fabularum exopi [illegible] fabula.
[illegible] amor [illegible] [illegible]
[illegible] e[st] tanti munera q[ua]nta [illegible].
Idem [illegible].
[illegible]
Gualterus de castell[ione] [illegible]
Iunge [illegible] donis [illegible] appone liquore.
Hec egre [illegible] poterit medicina mederi.
[illegible] inopi dives [illegible] avaro.
At si forte [illegible] non respondeat alto
Copia si desit vel si minuatur acervus
Non minuitur amor [illegible].
[illegible] pollicitis promissaq[ue] tempora [illegible].

[illegible]

plus in diabolo displicet ille dator.

[illegible] feremus ho[minem] cui[us]q[ue] servat animu[m]

[illegible] ipsa dedit retrahat unca manu[s]

[illegible] de cavallo donato no[n] guardare [illegible]

De celeri ac morosa p[re]stacione m[u]nerum. ca[pitulum] iiij.

[S]alomon i[n] proverb[iis] ca[pitulum] iij. Ne dicas amico tuo [illegible] dabo tibi cu[m] statim [illegible] Ibidem xiij [illegible] spes que differtur affl[igit] [illegible]

[illegible] ad spem [illegible]

[illegible] epla [illegible] Non possimus [illegible] ensis [illegible] Idem libro [illegible] stum cu[m] celeritatis amod[illegible] quod [illegible] reddit [illegible] putanie.

[illegible] hic humana adiac[illegible] ut celeriter adepta fastidio sit [illegible] vilescat oblatu[m]. dulcius accipit q[uo]d sub aliq[ua] dila[ta]tione p[re]statur.

[illegible] pollutis [illegible]

[illegible]

Ne te pigritie [illegible]

[illegible] bona [illegible]

Nam mora demerat donu[m] mer[i]tu[m]q[ue] minorat

Sed cita gradiat[ur] munera pura manu[s]

[illegible] obus beneficiarius ca[pitulum] xx.

Cu[m] [illegible]

[illegible]

De amicitia et favore. capitulum v.

[illegible] in exortationibus ca[pitulum] ij. Nulla [illegible] adsi[illegible] [illegible] Vidchis enim [illegible] talia [illegible] qualia [illegible]

A[illegible] libro ij ca[pitulum] viij [illegible] arbore [illegible]

[illegible] fine meum

[illegible] ca[pitulum] vj. A quonis hoie cu[m] est [illegible] gaudeas.

[illegible] Auxiliu[m] ab o[mn]ib[us] petas [illegible]

[illegible] manus pradium [illegible]

[illegible] de officiis libro ij ca[pitulum] xxiij [illegible] quippe [illegible] humanu[m] honoratorius. [illegible] xxv.

[illegible] faciemus [illegible]

[illegible] poetria ca[pitulum] lxxv

[illegible] Subsidio

De utilitate oblacionis m[unerum]. capitulum vj.

[M]oyses i[n] deuteronomio ca[pitulum] xxiij [illegible] tuo absq[ue] [illegible] quo indiget commodabis ut benedicat t[ibi] [illegible] tuus i[n] o[mn]i [illegible] tuo

[Sa]lomon i[n] p[ro]verbiis ca[pitulum] xvij. et [illegible] de sinu impius accipit ut pervertat semitas iudicij. Idem xviij ca[pitulum] donu[m] ho[min]is dilatat viam eius et ante principes spatiu[m] ei facit. Ibidem xviij ca[pitulum] [illegible] sunt dona tribuentis. Idem xxi ca[pitulum] [illegible] abscondit[us] extinguit iras et donum i[n] sinu indignationem maximam. Idem xxij ca[pitulum] [illegible] honore[m] acquiret qui dat munera [illegible] autem accipientium auffert.

Socrates i[n] exortacionibus ca[pitulum] viij. Beneficiato bo[n]o [illegible] bonus enim thesaurus [illegible] studiosis[illegible] [illegible]

[illegible] rhetoricorum libro ij [illegible] iustite est [illegible]

[Ie]sus filius Sirach i[n] Ecclesiastico ca[pitulum] xij [illegible] [illegible] a d[omi]no.

[illegible] de amicitia. Cu[m] firmat amor ex bene ficio accepto

[illegible]

[illegible] ipse [illegible] munus gaudet.

[illegible] eo p.
Sepe Jovem vidi cum iam sua mittere vellet
Fulmina, thure dato sustinuisse manum
[illegible] [illegible] in [illegible] ca. iij.
Vince obsequendo potius inimicum tuum
Idem in heraule oetheo ca. xv.
Dextra vincit malos.
Ibidem vincit et ma[illegible]
Idem de benefic[iis] lib. [illegible]
Nullum [illegible] [illegible] [illegible] q[uo]d non cura mitiget
et [illegible]morem sua vertat
Idem epistolarum ad lucillum libro viij epistola xj. Nemo
non cum alteri prodest sibi proficit. Ibidem libro xvj
epistola ij. Ab alio expectes alteri quod feceris.
Idem in proverbiis hic in adversis auxilia [illegible] [illegible]
comodat.
Valerius maximus libro ij. ti. de his qui ex [illegible]
[illegible] Marcus cicero ad [illegible] [illegible]
[illegible] summo studio defendit, qui eum in
consulatu suo urbe expulerat. Idemque publium
[illegible] dignitati sue semper infestum duobus pu
blicis iudiciis tutatus est. [illegible] ullo [illegible]
[illegible] Ita cum aliqua laude [illegible] speciosius
[illegible] iniurie beneficio vincantur [illegible] [illegible]
[illegible] pensentur.
Marcialis cochus libro undecimo [illegible] ca. ij.
Vincas muneribus [illegible] damnare tuus
[illegible] [illegible] libro iiij ca. [illegible] Ex
auctoritate publica [illegible] dand[illegible] [illegible] qui
digne dedit
[illegible] ca. iij.
[illegible] [illegible] [illegible] et prodesse memento.
[illegible] [illegible] meritis acquire amicos.
Boetius de scolastica disciplina libro ij [illegible]
[illegible] destituit labor restitutio [illegible] [illegible]
[illegible] favoris adeptio.
Cassiodorus epistolarum libro primo epistola xxvij. Dat
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] recipit et [illegible]
[illegible] laudem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] largitur. Idem libro iiij epistola
xxiij. [illegible] munere magis [illegible] cum opportuni
digna prestantur
Idem de caritate sua et dilectione dei xxvij ca.
Nemo adeo crudelis est qui colla ad beneficia
non inclinat.
Exsificator fabularum [illegible] [illegible] fabula
Nullus amor [illegible] [illegible] fructus [illegible] amore
Quilibet [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] libri qui dicitur pamphilus ca. xv.

[illegible] [illegible] ipse erat et auffert commoda [illegible]
Iurisque leges suo destruit ingenio
Gualterius de castellione alexandreidos lib. primo
Munus enim offert mores invenit avaros
[illegible] [illegible] [illegible] sub [illegible] [illegible]
Non opus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] pax ingeat seu rupto federe [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] discordia semat orbe
[illegible] [illegible] [illegible] subitisque timentibus [illegible]
Est dare pro muro et solidum muneris [illegible]
Terencius samaritesis libro ij.
Quelibet officiis [illegible] [illegible] [illegible] sit homo
Nam multos caros letus [illegible] honor.
Galfredus de vyronia curie papalis
[illegible] muneribus placant numina [illegible]
[illegible] in predam cogitque [illegible] [illegible]
[illegible] deprehensa [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in yconomica ca. viij. Non semp[er]
[illegible] sed sepe servitio [illegible] immanis.
[illegible] bonovent[ur]inus ca. xxxiij.
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] vulgare [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
di ferro

De nocumento susceptionis beneficiorum et munerum ca. vij.

In exodo ca. xxiij. Munera excecant etiam pruden
tes et subvertunt verba iustorum
Psalmista xxv ps. In quorum manibus iniquitates sunt
dextera eorum repleta est muneribus.
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] munera
[illegible].
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et iustitiam iusti auffertis ab eo
Ihesus filius sirach in Ecclesiastico ca. xx. Datus insipi
entis non erit utilis tibi [illegible] [illegible] sunt septem
plices. Exigua dabit et multa improperabit.
Idem xxj ca. Exsenia et dona excecant oculos
iudicum,
Marcialis cochus. Epigramaton libro viij
Munera que tibi dat locuples gaude semper
Si sapis et sentis hoc agit ut taceas.
Isidorus in [illegible] [illegible] lib. [illegible] ca. [illegible]
[illegible] et dona legibus damna tulerunt. Ibidem
libro ij ca. xlviij. Cito violatur auro iustitia
Cito corrumpitur munere.

[illegible]

De credito et debito. ca. viii

[illegible] ps. xxxvi. Mutuabitur peccator [illegible]

[illegible]

[illegible] Ecce ergo quod [illegible] proximi tui [illegible] ne dimiseris tibi nec dederis somnum oculis tuis nec dormitent palpebre tue. Erue te quasi damula de manu et quasi avis de insidiis aucupis. [illegible] xxxi. [illegible] Qui impetrat mutuum servus est [illegible]

[illegible] proximo [illegible] primo in tempore suo. Multi non ex nequitie non [illegible]

[illegible] bonus fidem faciat proximo suo.

[illegible] ca. xxii. Reddite que sunt cesaris cesari et que sunt dei deo.

Paulus ad romanos. xiii. Reddite omnibus debita. [illegible]

[illegible]

[illegible] ut nullis persuasionibus [illegible]

Ibidem x. epla. [illegible]

[illegible]

[illegible] epla. debitus [illegible] debet [illegible] semper [illegible] fiant [illegible]

fiant que sine expulsione [illegible]

[illegible] ca. xxxv.

[illegible] filii longevi sic

Aut illis et qui tibi semper eget

[illegible] et cum vel [illegible] reddere curat.

[illegible] tum reddere verba pia.

De gratia gratitudine et de ingratitudine. capitulum viiii.

[illegible]

Salomon in proverbiis ca. xvii. Qui reddit mala pro bonis non recedet malum de domo eius.

Aristoteles rethoricorum libro ii. ca. vi. Factum dimittie e gratia et non requisitum facere et [illegible] non manifestare. Sic et enim ipsa gratia videtur non propter alterum. vide sup.

[illegible] libro v. ca. iiii [illegible] proprium gratie, refamulari enim oportet ei qui gratiam fecit.

Cronica de nuris phorum ca. xxviii. [illegible] Aristoteles interrogatus quid citius senescit inquit gratia.

[illegible] ca. iiii. Non sit porrecta manus tua ad accipiendum, ad dandum [illegible] vide sup. [illegible]

Multi qui venditiones [illegible] et [illegible] molestias [illegible] amplectantur [illegible] manus [illegible] et in promissionibus humiliant voces suas et in tempore [illegible]

Idem. xxx. ca. Gratiam fideiussoris non obliviscaris. dedit enim pro te animam suam.

[illegible] in andria ca. iii. [illegible] quid facies aliquid [illegible] damnum aut malum.

[illegible] his qui nemo profuerit [illegible] gratia non oportet.

Ibidem libro ii ca. viii. Gratia est virtus in qua amicitiarum et officiorum alterius memoria et remunerandi memoria continetur.

[illegible] plinii [illegible] libro [illegible] ta non pot quanta debetur. habita tum est quam maxima animi mei capere possit.

Ouidius sine titulo sive amoris [illegible] cratia [illegible] probis [illegible] omnia conductor solvit mercede soluta
Non manet officio debitor ille suo.

Seneca epistolarum ad lucillum libro xiiij epistola [illegible]. Ingratus est qui beneficium reddit sine [illegible] Ingratus est qui beneficium negat quod accepit. Ingratus est qui dissimulat. Ingratus qui non reddit. Ingratissimus omnium qui oblitus est.

Idem de moribus. [illegible] memoria beneficiorum fragilis est. Iniuriarum tenax.

Marcialis coquus epigramaton libro v.
Non reddet sterilis semina iacta seges.

Valerius maximus libro v. de gratis. Gay Mary non solum proprius sed et propositus grate fuit mentis impetus. Duas enim canerinorum cohortes mira virtute vim cymbrorum sustinentes ipsa acie adversus conditionem federis civitatem donavit. Quod [illegible] factum [illegible] et [illegible] excusavit dicendo inter armorum strepitum verba se iuris civilis exaudire non posse. Et sane id tempus erat quo magis defendere quam audire leges oportebat. Mitridates rex munifice gratus apparuit, qui pro leonico acerrimo pro salutis sue defensore a rhodiis navali pugna excepto omnes hostium captivos [illegible] permutavit [illegible] esse existimans [illegible] invisissimus remunerari, quam bene merito gratias non referre.

Ibidem de gratis dandi et accipiendi. Commissum inveniri sum quod vita hominum est more, tollit quisquis merito bene parem gratiam referre negligit. Unde [illegible] lycurgo. Neque iuste summe sinceritatis neque constantissimus erga patriam amor neque leges salutares exemplo [illegible] esse potuerunt, quominus infestos cives experiretur. Sepe enim lapidibus petitus publico furore [illegible] et oculo adultum [illegible] patria lacedemonia pulsus est [illegible] aliae fatent urbes ubi etiam illa que constantie modestia et gravitatis eximia sibi laudem vendicavit, tam ingrata adversus tam bene meritum extitit.

Ambrosius de officiis libro primo ca. xxx. Non [illegible] quamvis licet non reddere non nocuit. Vixerit [illegible] gratiam bonum est. At qui referre nescit [illegible] infirmus est.

Cato ca. primo. Beneficii accepti memor esto.
Idem [illegible]
Officium alterius multis narrare memento
Atque aliis cum tu benefeceris ipse sileto.
Exiguum munus cum dat tibi pauper amicus
Accipito placide et plene laudare memento.

Versificator fabularum esopi fabula viij.
Nil prodest prodesse malis. mens prava malorum
Inmemor accepti non timet esse boni.
Idem fabula x.
Reddere gaudet homo neque pro melle venenum
Pro fructu penam pro pietate dolum
Idem fabula xxiij
Non debet meritum turpis delere vetustas.
Accepti memores nos decet esse boni.

Andreas [illegible] de amore libro primo. Mercenarius [illegible] merite [illegible] qui bene [illegible] quam qui ea coactus exercent. Cuncta nemini sunt grata obsequia et nullis digna premiis indicant.

Iacobus beneventanus ca. xxiij.
[illegible] acceptor sepius esto memor.
[illegible] tibi profectum pauper factus
Compensare stude merito similiter
Exigeret dantis animus cum viderit ipse
Cui dedit ingratum munere esse suum
Idem ca. xvi.
Noli serpentem fili tibi dico nutrire
Mordebit qui te primus ille malus.

Matheus vindocinensis de ystoria tobie ca. xxi.
Non tibi quod dabit sed quod intellige quam
Sola voluntatis forma monetat opus.

Auctor libri de moribus medicorum ca. xvi.
Ingratos homines inflata superbia reddit.

Bellinus in speculo vite parte prima c. xij.
Beneficium nullus perdit quod reddere multa desistit. reddit [illegible] illud homo.

Proverbium vulgare. Chi lava il capo all'asino perde il sapone. Chi serve al reo signore ne grado ne guidardone. Chi dispicca il ladro impicca se

Chi dispicca [illegible]

De mercede premio retributione. c. l. x.

In levitico ca. xix. Non morabitur opus mercenarii tui apud te usque mane.

Moyses in deuteronomio ca. xxiiij. Non negabis mercedem [illegible] et pauperis fratris tui [illegible] advene qui tecum moratur sed eadem die reddes ei [illegible] laboris sui ante solis occasum [illegible]

est et ex eo sustentat .... suus ne clamet contra te
ad dominum et reputetur tibi in peccatum.

Salomon in proverbiis ca. xvij. Qui reddit mala
pro bonis non recedet malum de domo eius

Tobias .iiij. ca. Quicumque tibi aliquid operatus est statim
ei mercedem restitue et merces mercenarii tui apud
te non remaneat.

[illegible] ... [illegible]
[illegible] ...

[illegible] fim ... [illegible]
[illegible] ... [illegible]
[illegible] ... [illegible]
qui laboribus susceptis [illegible]
et mercedem eternam gratiam desiderent glorie.

Matheus. Matheus in Evangelio ca. x. Dignus est operarius cibo
suo. Ibidem .xx. ca. Voca operarios et redde
illis mercedem suam.

Luchas in Evangelio ca. x. Dignus est operarius
mercede sua.

Johannes .ij. canonica ca. primo. Videte vosmet ipsos
ne perdatis que operati estis sed mercedem plenam
habeatis.

Paulus ad romanos .iiij. ca. Merces non imputatur
secundum gratiam sed secundum debitum.
Idem prima ad corinthios ix. ca. Quis militat suis
stipendiis umquam? Qui in sacrario operantur que de sacrario sunt
edunt, et qui altari serviunt cum altari participant.

Quintilianus declamationum .v. declamatione. Si oportet
[illegible] incumbere ibi premietur effectus.
Ibidem: Inaudita crudelitas est quam spem non habere.

Vegetius de re militari libro .iij. ca. xxvj. et fi. Milites
in expeditione devotos spes et premia faciunt
meliores.

Juvenalis libro .iiij. satira prima.
Quis enim virtutem amplectitur ipsam
premia si tollas.

Lex. C. de statu et ymaginibus l. ob virtutum. Virtutum
premia laborum mercedibus queruntur.

[illegible] ... [illegible]
[illegible]
[illegible] ... [illegible]
Pugne solus levat sed iuvat ipse labor.

Boetius de consolatione libro .iiij. ca. primo. Imperante florenteque
[illegible] ... [illegible]
[illegible] ... [illegible]
[illegible] supplicia luit. Ibidem ca. v. [illegible]
numquam bonis premia numquam sua sceleribus deesse supp-
licia. Probos mores sua premia non relinquunt.
Sicut proborum probitas [illegible]

[illegible] supplicium. Ibidem ca. vij. Si melioribus
[illegible] fortunis nichil est opus iudice premium
[illegible] tu ipse te excellentibus addidisti.
[illegible] ... iustissimis iudicabitur
[illegible] puniri vel remunerari pro hoc.
[illegible] ... [illegible]
[illegible] ... [illegible]
[illegible] ... [illegible]
[illegible]
[illegible] ... [illegible]
[illegible] epistolarum libro primo epistola xj. [illegible]
neratio meritorum [illegible] reddit
ipsum apud quem [illegible] promptum
[illegible] contigerit. Ibidem [illegible] epistola [illegible]
Non deficit rei studium quod premium [illegible]
Ibidem epistola xv. Nutrit premiorum exempla
virtutes [illegible] summam
mitatur ascendere, qui remunerationi [illegible]
[illegible] quod [illegible] Ibidem xxj
epistola. Grave nimis videtur ut fructus laboris
sui fraudetur industria et cui debet pro sedulitate
conferri premium dispendium patiatur iniurium.
Ibidem .xxviij. epistola. Tribuenda est iustis labo-
ribus [illegible] Ibidem xxviij epistola
[illegible] est ut [illegible] proficiat labor suus.
Idem libro .iij. epistola xviij. [illegible]
debet publicus labor. Idem libro .iiij. epistola iij.
[illegible] ... rex gothorum [illegible]
[illegible] ait. Tande. [illegible] adhuc bonis [illegible]
ad potiora successus. Ibidem laudare est
[illegible] ... Ibidem xiij epistola.
Emolumenta deesse laborantibus non oportet,
ut et bone spei aditus aperiatur et desudantium
[illegible] iusta compositione claudatur. Ibidem
xxv. epistola. In parvis conatibus omnes langue-
[illegible] ... [illegible]
[illegible] ... [illegible]
[illegible] ... [illegible]
[illegible] ... Ibidem libro v. epistola
[illegible] sibi facit [illegible] efficaci-
ter [illegible] Ibidem libro vij. epistola
v. Ille dignus est premia accipere qui pervenire
[illegible] equitatem. Ibidem .xj. epistola. [illegible]
[illegible] premium est [illegible] Ibidem
xxij. epistola. Indiscreti hominum mores [illegible]
[illegible] si aut culpa formidinem aut
virtus premia non haberet. Ibidem libro xj
epistola xviij. [illegible] ... [illegible]

[illegible] fuerit [illegible] karam
Ibidem xxvi epistola Sicut equum est dissoluti [illegible] laborantibus premia denegare ita [illegible] tibus remuneracionis optata concedere.
Ibidem xxvi epistola [illegible] si efficaci actione laudatis digna moribus [illegible] tudo prestetur. Idem xxxvi epistola Dignum est ut sequatur nota fidelium fructus labor et superior gradus excipiat quos gestarum integritas efficaciter commendat.
Idem de Civitate dei capitulo xlviii Siquidem est consonum rectum ut invicem rependamus amati consequenti officium gratias largienti.
Auctor libri qui dicitur pamphilus capitulo [illegible]
Cum mercede labor gratior esse [illegible]
Auctor [illegible] dogmatis [illegible]
Optat premia quisque labor.
Andreas ad gualterum de amore libro primo [illegible] laboribus consonum meritis dignis. [illegible] supra
Auctor libelli de moribus mediocrum capitulo x.
Premia quisque labor optat hec sua.
Si labor ipse perit perit omnis in arte voluntas.
Amisso studio fit piger omnis homo.
Idem capitulo xxii
Cibus est turpe sed turpius est generosis
Non compensare mutuum merito.
Idem capitulo xxxvi et fine.
Si munus desit perit omnis sollicitudo
Sollicitum munus quemlibet esse facit.
Sollicitat pigros studiis [illegible] reddit [illegible]
Galfredus de vinosalvo [illegible]
Excitat in predam [illegible] sitibus [illegible]
Que sue deprehensa [illegible] canes.

Sextus et ultimus liber secunde partis. Iste sextus et ultimus liber secunde partis tractat de pollitia et moribus sub hiis titulis et primo de pollitia seu civilitate. Capitulum primum.

Salomon in proverbiis capitulo xi In benedictione iustorum exaltabitur civitas et ore impiorum subvertetur.
Idem xxxviii capitulo homines pestilentes dissipant civitatem. Sapientes vero avertunt furorem.
Socrates in exortationibus capitulo ii Ex omnibus civis [illegible] non ditior sed gloriosior. Nam potius pluribus opibus preconium quam a multitudine.

C[illegible] qui fuit unus de septem sapientibus ait a divitibus magnatibus perit civitas.
Aristoteles pollitiorum libro primo [illegible] omnem civitatem videmus communitatem quandam existentem et omnem communitatem gratia boni institutam. Homo natura civile animal est. Et qui incivilis est per naturam vel propter fortunam aut pravus est aut melior quam homo.
Ibidem libro ii capitulo primo Civitas enim ordine quedam est multitudo quedam secundum naturam est civitas. Non fit Civitas ex similibus. Amicitiam putamus maximum bonorum esse civitatibus. Ibidem capitulo v. Omnis civitas [illegible] et [illegible] [illegible] non [illegible] hanc pollitiam non est possibile [illegible] secundum pollitiam principari. [illegible] est ordo quidam habitantium civitatem. Civitas [illegible] civium quedam multitudo. Civis non est [illegible] Civis simpliciter nullo aliorum determinatur magis participare iudicio et principatu consiliativo vel iudicativo. Huius civitatis civem dicimus esse talium multitudinem [illegible] Ibidem libro iii capitulo ii [illegible] Civitas [illegible] est pars [illegible] ex dissimilibus [illegible] civitas [illegible] Ibidem iiii capitulo primo Pollitia est civium ordo quidam circa principatus quomodo distribuantur et quod dominans pollitie et quod finis est communis singulis.
Ibidem capitulo ii Pollitia principatuum est ordo.
Ibidem iiii capitulo ubi non principantur leges non est pollitia. Ibidem vii capitulo Est pollitia ut simpliciter [illegible] mixtio oligarchie et democratie.
[illegible] capitulo Pollitia vera quedam est civitas.
[illegible] Civitatibus tres sunt partes civium [illegible] opulenti valde hi autem egeni [illegible] qui medii horum quia sunt excessibus [illegible] aliorum talium subici neque volunt neque sciunt. Et hic status [illegible] existit preterea excessibus [illegible] subici [illegible] [illegible] qui aut secundum excessus in indigentia sunt [illegible] principari nesciunt [illegible] civitas ex equalibus esse et similibus quod maxime. Hoc autem existit maxime mediis. Salvantur in civitatibus medii maxime civium neque enim ipsi aliena desiderant sicut pauperes [illegible] quemadmodum pauperes ea que divitum concupiscunt. Et propter hoc neque insidias patiuntur neque fraudes moli[illegible]

uniunt. Sine periculo degunt. Ciuis pollitia optima est
[illegible] eos et tales quot bene pollitizare ciuitatem
in quibus utique multum quod medium. Est fortuna
maxima [illegible] dictantes hec subiaui mediam
[illegible]
me fiunt conturbationes et dissensiones pollitiaro
et magne Ciuitates sunt sine sedicionibus propter
[illegible] quod multum quod medium. In
paruis autem facile diuidere omnes in duo ut ni
hil relinquatur medium et omnes fere egeni uel
opulenti sunt. Ibidem libro v. ca. vj. [illegible]
est [illegible]
[illegible] reddere ualde illum
[illegible] sed magis tentare paruas
et multi temporis dare honores quam breuiter ma
gnos. Corrumpunt enim et non omnes [illegible]
non omnes bene ferre bona fortune [illegible]
Sic ordinandum est ut nullus multum fiat ex
cedens potentia neque amicorum neque pecuniarum
Difficile autem impossibile est bene legibus regi [illegible]
Ciuitatem que ualde multorum est
Idem yconomicorum libro primo ca. [illegible] Ciui
tas domorum multitudo est et loci et pecuniarum
copia ad bene uiuendum. Ibidem vi. ca. Ci
uitas multitudo est non quecumque sed ad uitam
[illegible] Ibidem ca. x. omnis pollitia
ciuitas constat ex principantibus et subiectis.
Ibidem xj. ca. [illegible]
[illegible]
[illegible] rubiginem contrahit sic ferrum
pacem ducentes.
Idem rhetoricorum libro primo ca. xij. Sunt [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Oligarchia autem in qua quorum honoribus aristocra
tia in qua per secundum eruditionem. Eruditionem autem
dico in legis positis eam que est a lege posita. [illegible]
[illegible]
necesse autem hos uidere optimos. Monarchia
autem est secundum nomen in qua unus [illegible]
[illegible] autem quidem secundum [illegible] regum
[illegible]
Idem Ethicorum libro x. et fi. ca. viij. desideran
rantibus de pollitica fieri opus et uidetur
experiencia.
Idem magnorum moralium libro primo [illegible]

liquis debet in pollitias peractione esse secundum mores
[illegible] studiosum. pollitica est optima potentia.
Ibidem ix. ca. pollitiam est quod lege est
[illegible] filius sirach in Ecclesiastico ca. x. Ciuitates [illegible]
[illegible]
[illegible]
cresat. Semper in ciuitate ubi opes nulle sunt bonis
inuident, malos extollunt. uetera odere noua exo
ptant [illegible]
[illegible] philippicorum libro primo [illegible] re publica re
rum laudari coli diligi gloriosum est metum uero
et ob id [illegible]
lum caducum. Ibidem libro ij. Caritate et beniuo
lentia ciuium septum oportet esse non armis.
Ibidem libro viij. In corpore siquid huiusmodi est
quod reliquo corpori noceat [illegible] secarique pa
timur ut membrorum aliquod potius quam totum corpus
[illegible] sic in re publica ex corpore [illegible] sa
[illegible] sit quicquid est pestiferum amputetur.
Ibidem libro xij. et per [illegible] bonis expedit sal
uam esse rem publicam sed in hiis qui fortunati sunt
magis apparet.
Idem in [illegible] catilinam libro primo fuit quon
[illegible] re publica [illegible] fortes
[illegible] suppliciis Ciuem perniciosum quam a
[illegible]
Idem in inuectiua in salustium [illegible] rem publicam
[illegible]
[illegible]
Seneca epistularum ad lucillum libro xiiij. epistola prima
Nemo eorum qui in re publica uersant [illegible]
uincat sed a quibus uincatur aspicit, et illis non
tam iocundum est multos post se uidere quam [illegible]
[illegible] est aliquem ante se hiis
[illegible] maximus libro ij. [illegible] de institutis antiquis
Romani adeo magna ciuitate [illegible] tenebantur
tur, ut archana consilia patrum conscriptorum [illegible]
illos seculos nemo senator [illegible]
Idem libro [illegible]
[illegible] actanabus [illegible] ut grauem et
in administratione rei publice et emulum sibi
uehementem aduersarium, sed aliquem [illegible] et
ornatum bonum quibus uoce uel tolleret uel sub
[illegible] negauit se facturum ne quem in [illegible]
[illegible] omnes cuius loca obtineret malus
et [illegible]
[illegible] patria egregio [illegible]
uere peroptauit. Ibidem ti. de hiis qui ex
inimicis iuncti sunt amicicia Emilius lepi
dus bis consul et pontifex maximus splen

dereqꝫ hrꝛ̄ [illegible] ute [illegible] Dumnag [illegible]
[illegible] fi [illegible] Imp[illegible]
[illegible] gesste quas simul ut cēsores remitterent
sūt ī campo deposuit, existimās nō oportere
eos preuatis immicitys desidere ꝙ publice
sūma tineri esset potestate. Sextus limu
lnatori. Et si neronis odio ardens [illegible]
[illegible] fi [illegible] ꝙ [illegible]
[illegible] tamen postꝗ̄ [illegible]
gam illi ī consulatu [illegible] Et [illegible] fui q[illegible]
[illegible] p [illegible] imperat obliuisci sibi ipa uit ne desidente ammo
[illegible] pexi [illegible] plura
rem se exhibendo immiunz malus cōsulatum
ageret que quidem mente ad tranquillore [illegible]
[illegible] ī aspero ac difficil [illegible] pu
[illegible] salutis uelit atqꝫ ytulit [illegible]. Quia
[illegible] uirtute impetu cōmixi terribiles [illegible]
[illegible]
meritis tm̄ ciues debuerit aut [illegible]
[illegible] aut eius suffic [illegible]
[illegible]
[illegible]
Postꝗ̄ aūt pax uictoria parata est [illegible]
[illegible]
[illegible] ultraꝗ̄ rei publice necessitas [illegible]
rat permaneret. [illegible] reaꝑ [illegible]
na pace ꝯsensu ciuiz offerre[illegible] duerti
[illegible]
[illegible] magnitudine [illegible]
[illegible] pro pugna ꝑ patria.
[C]assiodorus epistolarū libro· p°· epla xx· Vnicui
qꝫ patria sua carior est. Ibidem· xxvii q
[illegible] qs possit agrere. Idem libro· ii· xxviii
epla. Res publica siquidem [illegible] capitur
[illegible] ·xii· epla· vi· [illegible]
[illegible] ciuium honorata [illegible]
[illegible] Nobilissimi ciues [illegible]
[illegible]
[illegible] pub[illegible]
[illegible]
fue augmenta [illegible]
[illegible] publica summis honoribus obligauit.
Ibidem libro· v· epla xxxi· Vtilitatem publicā
[illegible] nō querit ludificatione differri
Ibidem libro· vi· epla· ii· diu [illegible] potestate [illegible]
[illegible] queratur [illegible] nō [illegible].

Idem libro· vi [illegible] xi [illegible] fuit [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] libro x epla [illegible]
[illegible] rei publice personas [illegible]
Idem [illegible] xii et fi· epla [illegible]
[illegible] esse sollicitus [illegible] moral [illegible]
[illegible]

De populo· capitulum secundum·

[illegible] Cōmisatioē [illegible] opportet demulcere populum.
[Ari]stoteles rhetoricorū libro· iii· et fi· ca· xiii· Qua
[illegible] remotus intellectus
Idem politicorū libro vi ca iii [illegible]
[illegible]
Tullius rhetoricorū ueris noue libro· vi· et fi· [illegible]
[illegible] Nole satiemne nimium popul.
[illegible]
Idem philippicarū libro· ii· Cm̄ [illegible] beniuolē
tia ciuium septum oppꝫ esse nō armis.
Idem tusculanarū questionū libro· ii· [illegible]
[illegible] ē contenta iudicibus. Multitudine cōsulto
[illegible] suspecta [illegible]
Quintilianus declamationū· x· decla°· Non habet
turba ulla prudentiam singulorū sine ꝙ publicos
animus capimus [illegible]
qui se nō putat soluere debere [illegible]
[illegible] facimus. Cuiz [illegible] ē [illegible] morte
[illegible] quos populus occidit.
[S]eneca tragediarū ī octauia· ca· iii·
[illegible] magna populi [illegible]
Ibidem· ca· x· et fi·
[illegible] multi [illegible]
[illegible] fauor [illegible] flatu
[illegible] secundo [illegible]
[illegible]
deserit alto feruoꝗ̄ mari
Idem eplarū ad lucillū· libro· iiii· epla viii· et fi·
Nunꝗ̄ uolui populo placere. Nā quod ego scio
nō pbat populus. ego nescio quis eīn placet
uirtus placere pōt populo. Malis artibus fa
uor popularis queritur. Ibidem· libro· vii·
epla· ii· et pe· Hos mores hēt pplus [illegible]
[illegible]
Idem [illegible]
Meliorē uitam [illegible]
[illegible]

[illegible] [illegible] Nescit plebs ieiuna timere.
[illegible] mori [illegible] [illegible] [illegible]
Non sibi sed domino gravis est qui fuit egestas
Valerius maximus libro v. ti. de ingratis [illegible]
[illegible] vite summe sinceritatis nec constantissimus
erga patriam amor [illegible]. vide Supra.
Lex. C. ti. de penis l. decurionum Vane voces populi non
sunt audiende [illegible]
Marcialis cochus libro vndecimo de suscepto ca. ij
predicat hermogoras non omnibus esse placendum.
E [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Celius firmanus de beata vita libro ij. veritas
a vulgo solet sermonibus variis dissipata corrumpi.
Claudianus [illegible] [illegible] primo.
Mobile mutatur semper cum principe vulgus.
Cato. ca. iij.
Iudicium populi numquam contempseris vnus.
Ne nulli placeas dum vis contemnere multos
Boetius de consolatione libro iij. ca. xj. plures sepe
magnum nomen falsis vulgi opinionibus abstulerunt.
Sapientis nomen sine non populari rumore, sed
[illegible] veritate metitur. popularis gloria
[illegible] iudicio [illegible] numquam firma perdurat.
Henricus samariensis libro primo parte ij
[illegible] [illegible] [illegible] victus. [illegible] triumphat
Regnat et in populis grande tribunal habet
Cassiodorus epistolarum in phemio [illegible] sup
[illegible] populi [illegible] [illegible] Ibidem libro vij [illegible]
[illegible] Nescit plebs tacere. plebs [illegible] hoc loquitur
quod a nemine perpetratur.
Proverbium vulgare. Quello chel popolo divina
o è [illegible] o che non sia.

De principibus ducibus et regibus capitulum iij.

In exodo. ca. xxij. Principi populi tui ne maledi-
xeris
Salomon in proverbiis ca. xj [illegible] [illegible] gubernator
populus corruet. Idem. xiiij ca. In multitudine
populi dignitas regis et in paucitate plebis ign-
ominia principis. Idem. xvj ca. Indignatio re-
gis nuncius mortis et vir sapiens placabit eam.
In hilaritate vultus regis vita. Clementia regis
quasi imber serotinus. Non decet principem labium
mendax. Idem. xx. ca. Sicut rugitus leonis
ita et terror regis qui provocat eum peccat in
animam suam. Idem. xxj. ca. Dissipat impios rex
sapiens [illegible] [illegible] et veritas custodiunt regem

et roboratur clementia tronus eius. Ibidem xxij ca.
Qui diligit cordis mundiciam propter gratiam labiorum
suorum habebit amicum regem. Ibidem xxiiij.
ca. Time dominum et regem. Ibidem xxviij ca.
Cum impii sumpserint principatum gemet populus.
Rex iustus erigit terram.
Idem in ecclesiastico. ca. x. Ve tibi terra cuius rex
puer est et cuius principes mane comedunt.
Beata terra cuius rex nobilis est et cuius
principes vescuntur in tempore suo ad reficiendum
non ad luxuriam.
Cronica de nugis phorum. ca. iij. s. de Solone. So-
lon qui fuit vnus de vij. sapientibus dicebat
regem fortissimum eundem dicebat principare
primus electus subesse principi. Ibidem v. ca.
s. de pictagora. Pictacus. Mitilenensis qui
fuit vnus de septem sapientibus. dixit principa-
tus virum ostendit.
Isocrates in exortationibus. ca. ij. prope finem. Sicut con-
versantem in democratia oportet demulcere populum
sic et conversantem in monarchia decet mirari
regem.
Aristoteles politicorum. libro primo. ca. primo. principa-
tivum et subiectum natura propter salutem sunt
Idem. ca. iij. Semper melior est principatus qui meliorum
est subiectorum. Ibidem vij. ca. et fine. Mas-
culus natura femella principalior est, si principans
non erit sobrius et iustus quomodo principatum be-
ne erit. si vero subiectus non subiacet bene
principem quidem oportet perfectam habere moralem vir-
tutem. Ibidem libro ij ca. vij. principari
quidem non facile valde pauperibus. Ibidem ca.
viij. primum vnumquodque videtur esse plebes principa-
tum eundem principari. Ibidem libro iij ca. ij.
Non est bene principari qui sub principe non
fuit. Ibidem vj [illegible] [illegible] principatus.
Ibidem. viij. ca. et pe. Qui intellectum iubet prin-
cipari videtur iubere principari deum et leges.
Qui autem hominem iubet apponit et bestiam.
In concupiscentia et furor principatum habentes
tandem et optimos viros iterimet.
Ibidem libro iiij. ca. iij. Sine principibus impossi-
bile est esse civitatem. Idem libro v. ca. vj.
Non simile facile est malignari paucos princi-
pantes et multos. Tria quidem oportet habere
futuros principari principales primo principa-
tus quidem amorem ad constitutam politiam

Unde potestas maxime opus [illegible] ad vir
tutem et iusticiam.
Idem rhetoricorum libro p. ca. xx. principatu de
lectabilissimum e. principes oppz sape.
Idem Ethicorum libro iiij ca. [illegible] Nec iuvenes
[illegible] dicere [illegible] non constat esse prudentes.
[illegible] ca. x principatu [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
iniustitias et iniurias, contumelias et diversos
dolos. Idem xviij ca. Cui potestate sibi
[illegible] Idem xxxij [illegible]
ctore te posuerunt, noli te extollere. Esto in illis
quasi unus ex ipsis.
Salustius in Iugurtino. Nam mortalium avida e
imperij
Tullius philippicorum libro [illegible]
[illegible] civium [illegible]
Philo [illegible] libro [illegible] reg sapiente [illegible]
[illegible]
[illegible] epla. xvj.
In nescis longas regibus esse manus
Idem de arte amandi libro ij et fi.
[illegible] regna bene [illegible]
[illegible]
Conveniens homini est hominem [illegible]
Et [illegible] queritur arte favor.
[illegible]
[illegible] ad romanos xiij omnis anima potestatibus
sublimioribus subiecta sit [illegible] non sunt
timori boni operis sed mali. Vis non ti
mere potestatem [illegible] potestatem
laudem ex illa. Dei enim minister est tibi in bo
num. Si autem malum feceris time. Non enim
sine causa gladium portat. Dei enim minister e
vindex in iram ei qui malefecit.
[illegible]
[illegible]
[illegible] sanctitas pietas fides
[illegible] regnum est
[illegible] in medea [illegible]
[illegible]
[illegible] ca. viij
[illegible] imperium [illegible] fides.
[illegible]
[illegible] omne regit iudicium domini.
Idem in octavia ca. x
[illegible] principem
[illegible] fides.

[illegible]
[illegible]
[illegible] dolores
Idem [illegible] clementia. Nam [illegible] est [illegible]
[illegible]
Idem de consolatione ad Marciam [illegible]
[illegible] rector, cui gubernacula [illegible]
fluctuantia vela deserunt [illegible]
Lucanus libro viij
[illegible] fortuna [illegible]
Regnorum [illegible] novo.
Frontinus libro iiij et [illegible] Paulus orator
senex moribus dicebat esse oportere [illegible]
moderatora [illegible] consilia.
Vegetius de re militari libro p. [illegible]
decet vel meliora scire vel plura quam princeps [illegible]
Cuius doctrina omnibus potest prodesse subiectis
Idem libro ij [illegible]
humana diligenda e et colenda. Nam imperator
cum augusti nomen accepit tamquam presenti et corpo
rali deo fidelis e prestanda devotio impendendus
pervigil famulatus. Deo enim vel privatus vel mi
litaris servit cum fideliter eum diligit qui deo regnat
auctore. Ibidem [illegible] ad [illegible] laudes [illegible]
dat [illegible]
[illegible]
ut bono et gravi presidi [illegible] ut pacata
atque quieta sit provincia quam regit.
Boetius de consolatione libro p. ca. viij. Plato ait be
atas fore res publicas si eas vel studiosi sapi
entie regerent vel si earum rectores studere sapi
entie contigisset.
Cassiodorus epistolarum libro primo ep. viij. [illegible]
est condicio subiectorum ubi vivunt sub equitate
regnantium. Ibidem [illegible]
tunc fit ditior cum remittit et acquirit nobiles
thesauros [illegible]
Ibidem xviij epla. pretiosa res e in imperante te
[illegible]
[illegible] generalitates habere custodiam.
[illegible]
pax [illegible] Ibidem xxviij epla. Benigni
principis e non tam velle dicta [illegible] quam tollere
Idem libro ij epla ij. Sub imperio boni principis
[illegible]
[illegible] quod subiectus acquirit. [illegible] est
gloria subiectorum otiosa tranquillitas.
Idem libro iij epla xi. [illegible] sunt
[illegible]

Jugiter pot crescere si sibi subiectos studeat amare [illegible] facilius e[st] propter [illegible] e[ss]e [illegible] nam q[uod] dissimiles sui princeps possit formare [illegible] [illegible] [illegible] sub decore tractare. Ibidem xxiiij ep[isto]la [illegible] sicut regia dona q[uo]d semina sparsa i[n] segetes reales [illegible] i[n] bonu[m] reacta depereunt unde [illegible]. Ibidem ep[isto]la xxxvij. Principis opiniones longe lateq[ue] dissemi[nat] subiectoru[m] custodita securitas. Ibidem [illegible] ep[isto]la [illegible] Theodericus rex gothoru[m] ait propositu[m] n[ost]r[u]m est deo iuvante, ut sic subiecti se doleant nostrum [illegible] [illegible]. Ibidem [illegible] ep[isto]la [illegible] regnantes e[ss]e familiarites amare. Idem libro iiij ep[isto]la [illegible] [illegible] [illegible] ob[illegible] iustitia. Ibidem [illegible] ep[isto]la [illegible] [illegible] divini regni [illegible] concordia qui dum pro munere leniunt maiore semp[er] [illegible] [illegible]. Ibidem ep[isto]la xxxviij. Cives suavissima [illegible] et dispositio tra[n]quilla regionu[m] [illegible] probatur esse regnatiu[m]. [illegible] ep[isto]la [illegible] [illegible] principib[us] humilitas gloriosa queadmodu[m] i[n] mediocrib[us] e[ss]e [illegible] [illegible] [illegible]. Idem libro vij ep[isto]la xvij. Omnia sine [illegible] [illegible] sunt et [illegible] unusquisq[ue] iuxta [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Idem libro viij ep[isto]la xvij. [illegible] [illegible] decet fore gratissimos. Ibidem xxvij ep[isto]la. Utile e[st] semp[er] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], obedire q[uam] singularitas diversorum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Ibidem libro viij [ep]la [illegible] [illegible] [illegible] felicitatis genus e[st] obtinere sine [illegible] principatu[m]. Ibidem ep[isto]la x. Ardiu[m] principis e[st] meruisse servitium. Idem libro ix ep[isto]la viij. Disciplina [illegible] [illegible] e[st] amare q[uo]d [illegible] expedire. Ibidem xiij ep[isto]la. Dona regalia [illegible] [illegible] sublimat quia firmaq[ue] meritoru[m] gratias recepisse credit[ur] q[uod] principali munere sublimatur. Ibidem libro x ep[isto]la [illegible] [illegible] [illegible] principib[us] [illegible] [illegible] quotiens assueverunt [illegible] moderari. [illegible] xij ep[isto]la. Quicq[ui]d a subditis p[ro]ficit [illegible] [illegible] [illegible] applicatur. Ibidem libro xj [illegible] [illegible] e[st] profecto difficilimu[m] regnantis [illegible] [illegible] [illegible] invenire i[n] suis sensib[us] principantium. Ibidem libro xij et fi[nali] ep[isto]la [illegible]. Omnes qui [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aliorum pessimus emendare peccata. Equat

tamen omnes [illegible] iniquitat. Et ideo discutiens ab i[n]cusato debet esse qui iudicat. Ibidem ep[isto]la iij. Variu[m] p[ro]sat remediu[m] diversa qualitas [illegible] sic qui [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] distractione [illegible] sunt, mansueti [illegible] ammonendi [illegible] [illegible] simplices sub lenitate tractandi sunt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] xij [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] do digna reddit[ur] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] servat. Ibidem xvij ep[isto]la. Rex letus [illegible] ab omnibus.

Gregorius i[n] pastorali [illegible] [illegible] [illegible]. Sit rector bene agentibus propter humilitatem socius contra delinquentium vitia p[er] celsitudine[m] iustitie erectus. Tunc necesse est ut rectores a subditis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut humana saltem formidine [illegible] [illegible] metuat qui divina iudicia no[n] formidat. Summus locus bene regitur cum [illegible] q[ui] preest [illegible] [illegible] potius q[uam] fratribus [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Traianus imperatoru[m] optimus [illegible] [illegible] amicis q[uod] i[n] omnes et ultra q[uam] imperatorem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vero esse privatis quales imperatores sibi [illegible] privatus optasset.

Walterus de castellione [illegible] [illegible].
Precor [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
Non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
Instabile regni est q[uo]d [illegible] clementia firmat.
Idem libro viij et [illegible].
Testis [illegible]
Finis dominatus regni no[n] esse [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] rector [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

De moribus subditoru[m] et de regibus et principib[us] ca[pitulum] iiij.

Ihesus filius sirach i[n] ecclesiastico ca[pitulum] x. Qualis est rector civitatis tales [et] habitantes i[n] ea.

[illegible] epistolaru[m] libro iij ep[isto]la xij. Facilius e[st] quippe, si dic[illegible] [illegible] e[ss]e [illegible] [illegible] q[uod] dissimiles sui princeps possit formare rem publicam.

De tyrannide et tyranno ca[pitulum] v.

Iob xv ca[pitulum] v. Cunctis diebus suis impius

superbit. et nunc amor iocatus est tyrannidis eius. [illegible] terroris eius [illegible] eius et cum rex sit semper [illegible] Idem. xxxiiii. ca°. dns regnare facit ypocritam propter peccata populi. Policraticon de nugis philosophorum. ca. viii. f. de Periandro [illegible] corinthius unus de vii. sapientibus aut. Decentes securos fieri tyrannos benivolentia subditorum non armis.

Aristoteles ethicorum libro. viii. ca. vi. Tyrannus sibi ipsi conferens intendit. Rex autem quod subditorum [illegible] tyrannus autem rex malus fit. In tyrannide [illegible] Idem [illegible] libro [illegible] ca. viii. [illegible] sunt [illegible] regum. tyrannos autem [illegible] eum secundum legem et voluntariis. hii autem involuntariis principantur. Idem ca. viii. et [illegible] principari eligibilius est [illegible] iubet principari [illegible] deum et leges. Qui autem hominem iubet apponit et bestiam. Unde supra. Cum concupiscentia totaliter et furor principatum habuerit tandem. et optimos viros interimet. Ibidem viii. ca°. Si [illegible] tyrannidem principatur aliquis [illegible] iam ex hoc tyrannus videtur esse non volentibus mox non erit rex sed tyrannus. et non volentibus. Ibidem. viii. ca°. Sunt et olim dicta ad salvationem ut possibile est tyrannus excellentes prohibere et sapientes destruere. et neque communicationes sinere neque sodalitatem neque disciplinam [illegible] aliud tale [illegible] omnia [illegible] consueverunt fieri [illegible] sapientia et persuasio. et neque scolas neque alias collationes [illegible] permittere fieri [illegible] et omnia facere ex quibus quam maxime ignoti invicem erunt omnes. notitia enim fidem facit magis [illegible] tyranni. Tyranni adulatione recipientes gaudet. hec autem nullus utique faciet sensum habens liberum. Coniecturat tyrannus [illegible] autem ut modica sapiat subditi. Nullus enim pusillanimis insidiatur. Primus enim [illegible] et [illegible] credat subditi sibi ipsis. propter quod et [illegible] adversantur tyrannis necessario ad principatum non solum propterea quod non volunt [illegible] sed quia fideles sunt sibi ipsis et aliis [illegible] quia non prodiunt neque seipsos neque alios. Tertium autem impossibilitas negotiorum. Nullus enim [illegible] ad impossibilia quare neque tyrannidem dissolvere non existente potentia. omnia reducit quis tyrannos volunt ad

[illegible] iudex [illegible] [illegible] reddere custodia omni [illegible] virum facere magnum [illegible] [illegible] enim invicem [illegible] [illegible] facere magnum nequam [illegible] [illegible] enim [illegible]
Idem. libro. v. ca. viii. propter iniustitiam propter contemptum multi subditorum insurgunt adversus monarchias.

Terentius in adelphis. ca. Quicquid imperium credat gravius aut stabilius usque sit quam quod amicitia iungitur.

Tullius de amicitia. In vita tyrannorum nulla fides nulla caritas. nulla stabilis benivolentie potest esse fiducia. Omnia semper suspecta atque sollicita. Nullus locus amicitie. Quis enim eum aut diligit quem metuit. aut eum a quo se metui putat Coluntur. tamen simulatione amicitie dumtaxat ad tempus.

Seneca tragediarum i. [illegible] ca. iiii.
Violenta imperia nemo tenuit diu.
Idem de clementia. Tyrannum in voluptate desinunt reges autem non. nisi ex causa et ex necessitate.

Valerius maximus. libro. vii. ti. sapienter dicta et facta. Aristophanes in comedia dixit [illegible] ab inferis athenienses tyrannum pervicacem nutritum se opportere in urbe nutrito leone sin autem sit alterius obsequi ei [illegible] monet enim ut precipue nobiles [illegible] iuvenes reprimerent nimio [illegible] favore [illegible] passi quominus potentiam obtineant ne impediantur [illegible] et [illegible] sit eas obtemperare [illegible] ipse [illegible] al' [illegible]

Boetius de consolatione. libro. iii. ca. ix. Expertus sortis sue periculum tyrannus regni metus pendentis super verticem gladii terrore simulavit.

De [illegible] fabularum [illegible] fabula.
Nil magis horrendum quam flebilis aula tyrannum
Qua pietas omnis cum rone perit.
Raptores famulique truces scelerumque ministri
Iniusti domini impietate placent.
Non amat [illegible] sed [illegible] aula tyrannum
Cum placet iniuste raptor iniquus hero.

Gualterus de castellione. libro. iiii.
Que rara tyrannis
Semper inest. Regum pietas generosa rigore.

De iure lege et pacto. ca. vi.

Ysayas. ca. x°. Ve qui condunt leges iniquas.
Policraticon de nugis philosophorum. ca. iiii. f. de Solone. So

[illegible]

[illegible] libro [illegible]

[illegible]

[illegible] opinio [illegible]

[illegible] libro [illegible]

[illegible] veritatem. Consuetudo [illegible] prestare [illegible] aut [illegible]

[illegible]

[illegible] Jus est id quod jussu populi sanccitum est [illegible] quod sine lege [illegible] sit vsitatum est

[illegible] prohibet contraria [illegible]

[illegible] sed omnia honesta et turpia

[illegible] de officiis libro primo ca. xxxviij. [illegible]

[illegible] lex nature [illegible]

[illegible] libro [illegible]

[illegible] qui facilius ab ipsius tenearis [illegible] mos [illegible] sit jubeat non [illegible] Valerius maximus libro vij de sapienter dictis aut factis. Anacharsis leges araneaz telis [illegible] Nam ut illas infirmiora animalia [illegible] [illegible] alli [illegible]

[illegible] bonum et equm [illegible] [illegible] suum cuiusque [illegible] [illegible] Ibidem [illegible] puto nec verecundie [illegible] pietati querere quicquam non jure [illegible] Ibidem [illegible] deinde Est quidem res sanctissima ciuilis sapientia que precio numario operari non potest [illegible] hec [illegible] medicamenta morbis hec exhibet [illegible] [illegible] libro [illegible] xx [illegible] [illegible] profecto ferendus [illegible] leges bone ex malis moribus procreant

[illegible] primo [illegible] lege [illegible]

Cassiodorus epistolarum libro iiij epistola xlvij. Jura publica certissima sunt humane vite solatia infirmiorum auxilia potentium frena.

Ibidem libro iiij epistola xxvij. Quicquid contra leges [illegible] justa actione damnatur.

Idem libro v epistola xxxviij [illegible] hominum est, qui juris ordine [illegible] beluarum ritus est sub casu viuere [illegible] [illegible]

Idem libro ix epistola xv [illegible] leges ut bonis aperiunt, ita claudunt malis moribus actiones

Contrarium in summa decretorum ca. xvij.

Cum jura silent nequeunt peccata silere

De licentia facultate et regularitate. capitulum vij.

Terencius in Eautontimorumenos. ca. ix. Deteriores omnes sumus licentia.

Persius v. Satyra

Apposita intortos extendit regula mores.
Et premitur ratione animus vincique laborat

[illegible] epistola [illegible] ad [illegible] libro [illegible] epistola [illegible]
e et ex prudentibus q[ui] velint sibi [illegible]
Gregorius in pastorali ca. iiii. Plerumque qui ad necessitatis magisterio sub disciplina opprimitur si ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] promittunt.

Isidorus in sinonimis soliloquiorum lib° ii. ca. [illegible] sepe [illegible] causa peccandi voluntatem facit.

[illegible] epistolarum libro ii. epistola xiii. [illegible] [illegible] sepe legum pondere pressa [illegible] audacia et [illegible] metus [illegible] [illegible] [illegible] licentia non prohibetur. Idem libro iiii. epistola xxx. Obruitur quippe innocentia si laxetur audacia.

[illegible] Verbum vulgare. Que no e gatta sorço balla. Quando gatta no e in casa sorço p[er] basero va.

De iudicibus et iudiciis ca. viii.

In exodo ca. xiii. Non declinabis in iudicio pauperis.
In levitico ca. xix. Non facies quod iniquum est nec iniuste iudicabis. Nolite facere iniquum aliquid in iudicio in regula in pondere in mensura. Statera iusta et equa sint pondera iustus modius equusque sextarius. Idem xxiiii. ca. Equum iudicium sit inter nos sive peregrinus sive civis peccaverit.

[illegible] in deuteronomio [illegible] xxvii. [illegible] maledictus qui perverterit iudicium advene pupilli et vidue.

Psalmista ps. lvii. Si vere utique iustitiam loquimini recte iudicate filii hominum. Idem ps. C.v. beati qui custodiunt iudicium et faciunt iustitiam in omni [illegible].

Salomon in prover. ca. iiii. Non declines ad dexteram neque ad sinistram. Ibidem xvii. ca. Qui iustificat impium et qui condemnat iustum abhominabilis est uterque apud deum. Idem xxvi. ca. Iudicium terminat causas.

Isayas ca. v. Ve qui iustificatis impium pro muneribus et iustitiam iusti aufertis ab eo.

Aristoteles Ethicorum libro ii. ca. xiii. Iudex est [illegible] [illegible] [illegible] iusta [illegible].

Ihesus filius Sirach in Ecclesiastico ca. v. Iustifica pusillum et magnum simile. Idem xviii. ca. Ante iudicium prepara iustitiam tibi.

Philon in libro sapientie ca. p°. Diligite iustitiam qui iudicatis terram.

Catus odarum libro ii. ca. l.
Quoniam bonus atque fidus
Iudex honestum pretulit utili
[illegible] dona [illegible] nocentium
Vultu per [illegible] [illegible]
Explicuit sua victor [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] verum exuit omne
corruptus iudex.

Tullius de legibus libro ii. Quid decimus ei posse decerne [illegible] [illegible]. Idem de oratore libro ii. plura [illegible] homines iudicant odio aut amore [illegible] [illegible] [illegible] aut [illegible] [illegible] [illegible] aut [illegible] aut spe aut timore aut errore [illegible] [illegible] promotione [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] legibus.

[illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] officium est ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] meliore [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] non sunt esse [illegible]

[illegible] [illegible] declamationum xii. [illegible] Nos ideo magistratum legesque moribus vestris accepimus ne [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] se [illegible] Si ultro [illegible] [illegible] si ad arma [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nocendi [illegible] et [illegible] legis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et pauperum [illegible] subiecta plebs [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in quo iudicio iudicaveritis iudicabimini et in qua mensura mensi fueritis remetietur vobis.

Iohannes vii. ca. Nolite iudicare secundum faciem sed iustum iudicium iudicate.

[illegible] [illegible] [illegible] ca. iii. Iudicium sine misericordia fiet ei qui non fecit misericordiam. Superexaltat autem misericordia iudicium.

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Qui statuit aliquid parte inaudita altera
[illegible] [illegible] statuerit haud equus fuit
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] officiat
[illegible] de clementia. prope est ut libenter damnet qui [illegible] [illegible] prope est ut inmeritos puniat qui nimis.
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] qui [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] Centiloquio ca. xii. Benivolentia et malivolentia homines in iudiciis errare faciunt.

lex ff de orig. iur. l. ii. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] amplius [illegible] parum est enim ius in civitate nisi sit qui iura gerere possint.

lex C de iud. l. nullus. Ideirco iudiciorum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] net quisque sibi permittere valeat ultionem.

[illegible] [illegible] [illegible] libro ii. ca. xxiii. In iudicio [illegible] absit. Cause merita decernat.
[illegible] [illegible] libro primo.

[illegible] ix [illegible]
[illegible] primo [illegible] judici
[illegible]
[illegible]
nec [illegible] judicia [illegible]
[illegible]
Judicas aliud sub imagine teste rogato.
Isidorus ep. [illegible] libro primo epla iii. [illegible]
[illegible] persuaderi e [illegible] judex [illegible]
i [illegible] judicibus [illegible]
[illegible] libro iii epla [illegible] Tam diu judex [illegible]
[illegible] xxiiii. ep. [illegible]
[illegible] forma [illegible]
severitas. Idem libro iiii epla x. Quid a [illegible]
[illegible] tranquilla distabit si p[illegible]
[illegible] Ibidem xx ep. [illegible]
[illegible] sequenda decernere q sibi medium i
[illegible] non e [illegible] que sanctionem imponere
Idem libro vi epla iiii. Est in [illegible] magna et
[illegible] premiis [illegible] non [illegible] ubi
sunt q multa dare [illegible] Ibidem xxi epla
prima equitas e a se [illegible] ut vel
[illegible] nequeat [illegible] reprre [illegible]
se culpas timet reus quas [illegible]
[illegible]. Suos actus nulli [illegible]
[illegible] humanam [illegible] ut vitat pravus judica
re q se [illegible] consuesse [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] novimus
Ibidem xo epla [illegible] e reprehe judi
ces exquisitos [illegible]
[illegible] aliena crimina sua fi
[illegible] esse peccata. Idem libro viii epla ix. Non
minus e belli malum eu vitasse q[illegible] discussi
[illegible]
est, de nulla judicis [illegible]
[illegible] xxiiii epla [illegible]
si reus crimen i judicate non [illegible] Idem lib
x epla vi. Cum justitia [illegible] multis [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] agnoscat [illegible] Ibidem xxiiii
epla. Illa sunt vera judicia ubi [illegible]
[illegible] Idem libro xi epla ix
[illegible] bonum judicem non [illegible] et multe
[illegible] Ibidem epla
xxxiiii. Non est exaltationis manus ubi non e ju
dicis veracis auditus. Ibidem libro xii i[illegible]
epla prima [illegible] periculosum i [illegible] judice [illegible]

[illegible] ne
[illegible] constat gravitas [illegible]
Isidorus i [illegible] libro [illegible]
[illegible] leges avaritia judicantis [illegible] et
dona legibus vires tollunt ubi pecunia [illegible]
[illegible] est. Ibidem libro [illegible]
[illegible] judices [illegible]
[illegible] arbitrio [illegible] et sic judica [illegible]
sum e [illegible] de suspicione judicare. Ibidem
xliiii ca. et Munera sepe veritatem pervertunt.
Cito violatur auro justitia. Cito corrumpitur
munere.
Auctor libri qui dicitur facetus ait
Qualis erit judex tales et quippe ministri.
Si malus est dominus fit populusque malus.
Gualterus de castellione libro [illegible]
Si lex [illegible] te judice [illegible] libram
Judicii nec flectat amor nec munera palpent
Nec [illegible]
Cum semel obtinuit [illegible] mater i aula
Pestis avaritie q sola [illegible] omnes
[illegible] moderamine juris.
[illegible] facinus [illegible] leges curia [illegible]
Montanarus i [illegible] ca. C. viii.
Judex q [illegible] fomenta ministrer
noscatur esse deo q non negligit hostes.
Proverbium metricum ex ordine librorum [illegible]
[illegible] ista metus [illegible] dilectio [illegible]
Sepe solent hominum justos [illegible] sensus.
Proverbium vulgare [illegible] p amore [illegible]
[illegible]

De placiditate et ferocitate reg is et judicis. ca. viii.

Seneca de clementia. et Magni animi [illegible] e pla
cidum esse tranquillumque.
Lex. ff. de offi. [illegible] observandum est jus
reddenti ut i adeundo quidem facile se prebeat
[illegible] non patiatur judex i [illegible] ex
[illegible] debet adversus eos quos malos putat
[illegible] illacrimari [illegible]
[illegible] non est [illegible] et [illegible] judicis [illegible]
animi motus vultus detegit.
Auctor libri [illegible]
[illegible] sermone [illegible]
[illegible] Claudianus libro [illegible]
Peragit tranquilla potestas
[illegible] fortius urget
[illegible]

[illegible] nere [illegible]
Publicus hic ardescat amor cum moribus eq
Inclinat populo regale modestia culmen.
[C]assiodorus epistolarum libro vi epistola xii et pe
[...]terque laudabile est ut bonus populus benignus
Iudices faciat et mansuetus iudex quam consuetum
populum equali rone componat. Idem epistola
vii. Iudiciaria virtutis est lingue bonis abund
are et mentis temperantiam custodire.
[G]regorius in pastorali. ca. xvi. Sit rector bene
agentibus per humilitatem socius, contra delin
quentium vitia per zelum iustitie erectus. Si
mus locus bene regitur cum is qui preest vitiis
potius quam fratribus dominatur.
[G]ualterius de castellione libro
Civile dogmat fontes.

10 # De causidicis et causidicatione. caplm. x.

[T]ullius de oratore libro ii. Ego serissime video i
causis aliquid mali facere homines minime malos.
[O]vidius epistolarum xvi epistola [illegible] et pe.
Optima nam nullo causa tuente perit.
Idem de arte amandi libro iii [illegible]
Ius qui profitetur adsit
Facundus causam sepe clientis agat.
Idem de ponto libro ii epistola ii.
Non est confessi causa tuenda rei
[Q]uintilianus declamationum x declamatio. Multum me
vel vos fallit opinio iudices, si illam tam ita
evidentem deferri in forum posse putatis. Cui
nulla ne mendacium quidem uel amicta componere.
[I]uvenalis libro primo satyra p
Purpura vendit causidicum, vendit [illegible] [illegible]
[illegible] illos.
Est trepidum et fabe maioris iudicis nunc censu.
lex ff. de orig. iur. l. i. In foro causidicentibus neph
as ut ita dixerim videtur esse nulla professione
facta res exponere.
lex [illegible] [illegible] pusillis [illegible] usque adeo provecta fi
erit [illegible] ut [illegible] [illegible] super probus putet [illegible] [illegible] tandem
opinionis sue minutiones patiatur.
Ibidem. ff. de advocat. diver. iudi. laudabile
laudabile vita [illegible] honum negocium educationis
officium premiis oppz remunerari.
Ibidem. ff. si per vim uel alio modo. l. ii. Negotio
rum meriti [illegible] esse bone pandunt.

De legatis et nuntiis. caplm. xi.

[S]alomon in proverbiis. ca. xiii. Legatus fidelis sanitas.
[Q]uintilianus de [illegible] x declamatione. Legatus
a populo non venditur.
[L]ucas in evangelio. ca. x. Qui spernit me spernit eum
qui me misit.
[C]assiodorus epistolarum libro ii epistola vi. Vir legatio virum
sapientem requirit. Idem libro iii epistola xxiii. Iu
vat probitatem ordinanda mandare. Erit secura
substantia est que amicis approbatur. Idem libro vi
epistola xvi. Referenti non licet aliquid immutare.

12 # De obedientia et continentia. ca. xii.

[M]oyses in deuteronomio. ca. v. Non declines neque ad
dexteram neque ad sinistram sed per viam quam precepit dominus
deus ambulabitis ut vivatis et bene sit vobis
et protellentur dies in terra possessionis vestre.
[S]alomon in proverbiis. ca. xx[i]. Vir obediens loquetur [victorias?]
obedientiam. Idem in ecclesiaste. ca. iiii. Multo me
lior est obedientia quam victime stultorum.
[R]egum libro primo. ca. xv. Melior est obedientia
quam victime.
[T]herentius in formione. ca. iiii. In [sci]tia est quod adversum
stimulum calcitres.
[V]irgilius Eneydos libro iiii. circa medium.
[illegible] omnes
Imperio leti paret ac iussa facessunt.
[T]ullius de legibus libro iii. Qui paret imperet
aliquando necesse est. Qui modeste paret, videtur qui
aliquando imperet dignus esse.
[P]etrus epistola prima. Subditi estote omni humane
creature propter deum sive regi precellenti, sive re
gibus tanquam ab eo missis ad vindictam malefac
torum laudem vero bonorum. Ibidem. Adolescentes sub
diti estote senioribus.
[L]ucas in actibus apostolorum. ca. viii. Durum est contra
stimulum calcitrare.
[P]aulus ad romanos. xiii. Omnis anima potestatibus sub
limioribus subdita sit. Qui resistit potestati
dei ordinationi resistit.
[S]eneca tragediarum in medea [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fratri.
[illegible] [illegible] primo [illegible] fero.
[C]assiodorus epistolarum libro i epistola xii. Imperium si
ipso crescit in omni parte violetur. Idem libro xi
epistola viii. Multum sibi excitat qui iussis resi
stit imperii.
[P]uccebuis [illegible]. E non è sereno a repettarne alla fino.
Con tutti equali dio nuole male.

De facti probatione et testimonio. capitulum .xiij.

In exodo .ca. xx. Non loqueris contra proximum tuum falsum testimonium.

In libro [illegible] ca. [illegible] Ad unius testimonium nullus con[illegible]

[illegible] Non stabit testis [illegible] [illegible] pro [illegible] in ore duorum vel trium testium stabit omne verbum.

Salomon in proverbiis ca. [illegible] Testis falsus non erit impunitus.

[illegible] Facilius enim quis credit falsa dicenti quam vera et plerumque [illegible] non dicit vera. et facile mendaces [illegible]

Tullius rhetoricorum veterum novae libro .ij. ca. .ij. [illegible] ex antefactis spectabitur. argumentum est [illegible] [illegible] argumentis certioribus argumentis et magis [illegible] suspicione an sit factum maleficium hoc modo spectabitur si telum si vestimentum [illegible] non relictum aut si vestigium rei repertum fuit [illegible] Ibidem libro .iij. ca. p°. [illegible] testimonium [illegible] rem non potest [illegible] firmare.

[illegible] ca. xiij. et fi. Testimonium dicimus esse [illegible] quae extrinsecus sumitur ad faciendum [illegible] testimonium [illegible] ad fidem enim faciendam auctoritas queritur. plerumque [illegible] his qui experti sunt. propter summum nomini et infamiam multa patefiunt.

Idem in invectiva in Salustium contra Catilinam libro primo. Quid expectas cum de loquuntur quorum voluntatem tacitorum perspicias.

Idem in invectiva in Salustium. [illegible] rei testimonia [illegible]

[illegible] de amore libro p°. [illegible]

[illegible]

Idem libro ij epistola [illegible]

Culpa non ex facili [illegible] manifesta probat

Paulus .ij. ad corinthios .xiij. et fi. In ore duorum vel trium stabit omne verbum.

Seneca in proverbiis. Facit facinus qui iudicium fugit.

Auctor libelli de formula honeste vite .c. ij. Testimonium veritati non amicitie reddas.

[illegible] testium [illegible] tamen ante pudore.

[illegible] potes celare crimen domini

Cassiodorus epistolarum libro v. epistola xxxviij. [illegible] pena [illegible] rei debet inquisitio plus haberi ne amore vindicte innocentes videantur vite periculum sustinere.

De malis iudiciis facti. ca. xiiij.

[illegible] epistola [illegible] libro p° epistola p°.

Hic murus aheneus esto

Nil conscire sibi nulla pallescere culpa

Ovidius metamorphoseos libro .ij.

Heu quam difficile est crimen non prodere vultu.

Quintilianus declamationum [illegible] non decla[illegible] nocentibus solet obvia semper [illegible] patronorum verba errare. Idem [illegible] declamatione et fi. Integritatis prima simplicitas est nichil timere.

Seneca in tragediarum in thieste ca. [illegible]

Heret in vultu [illegible] ymago facti

Cum fugida mens est

[illegible] ... [illegible] culpe.

[illegible] thebaidos libro .ij.

Semper timendum [illegible]

Prudentius de [illegible] ca. xx.

Pallor ore

Conscius audacis facti dat signa reatus

De famosa sive vulgari asseveratione facti. ca. xv.

Isocrates in [illegible] .ca. ij. [illegible] falsa sint. Nam plerumque veritatem ignorantes opiniones [illegible]

[illegible]

Fama mali quo aliud velocius ullum

Mobilitate viget [illegible] crescit eundo

Parva metu primo mox sese attollit [illegible]

Ingrediturque solo et caput inter nubila condit

Idem libro .iiij. ante medium et in textu [illegible]

Fama volat

Tullius topicorum libro [illegible] ca. xiij. et fi. [illegible]

[illegible] testimonio [illegible]

[illegible] declamationum [illegible] mos est eos sine teste iudicare. Res [illegible] improbissima maligna fallax

Seneca in proverbiis. Bona opinio hominis tutior est pecunia. Bona fama in tenebris propriorem splendorem obtinet. Damnum appellandum est cum mala fama lucrum.

[illegible] libro undique suscepto [illegible]
[illegible] facile fugit et [illegible]
[illegible] premium honeste vite [illegible]
[illegible] criminibus et suspectionibus minime sit ret
[illegible] potius malignus qui [illegible]
litatis ad nocendum aliquibus surrexit opposi
tis [illegible].
[illegible] libro primo.
[illegible] solent falsa in preconia linguas.
[illegible] consolatione libro [illegible] ca. vij. et pe plu
res magni sepe nomen falsis vulgi opinionibus
abstulerunt. Sapiens bonum nomen suum non
populari rumore sed sapientie veritate metit
[illegible] [illegible] epistola [illegible] po
testas est qualitate fame sue de ore hominum
[illegible]
[illegible]
[illegible] crescit sed non cito fama gescit.
[illegible]
verbum meteum ex [illegible] librorum vagu
fama boni [illegible] volat [illegible] retinere.
[illegible]

De diversis penis diversorum cri minum statutis in lege moysai ca. capitulum xvj.

[illegible] ca. xxj. [illegible] percussit hominem volens
[illegible] morte moriatur [illegible]
[illegible] proximum suum et per insidias ab altari me
o evellet eum morte moriatur. Qui percussit pa
tre suum aut matrem suam morte moriatur. Qui
furatus fuit hominem et vendiderat eum [illegible]
[illegible] morte moriatur. Qui maledixerit patri
suo aut matri sue morte moriatur. Qui p
cusserit servum suum vel ancillam virga et mor
tui fuerint in manibus eius criminis reus e
rit. Si autem uno die supervixerit vel duobus non
subiacebit pene quia pecunia illius est. Si per
[illegible] servi sui vel ancille
et luscos eos fecerit dimittet eos liberos
[illegible] qui si [illegible]
servo vel ancille sue [illegible] et eos dimittet li
beros. Si quis aperuerit cisternam et foderit
[illegible] dominus cisterne
reddet pretium iumentorum quod autem mortuum est
ipsius erit. Si bos alienus vulneraverit bo
[illegible] et ille mortuus fuerit vendet bovem
[illegible] et dividet [illegible] cadaver autem mortui
inter se dispartiet. Si autem sciebat quod bos cornupeta
esset [illegible] et non custodivit eum
dominus suus reddet bovem pro bove et cadaver integ
rum accipiet. [illegible] xxij. ca. Si effringens fure
domum sive suffodiens fuerit inventus et accep
[illegible] mortuus [illegible]
[illegible]
[illegible] ubi moriet [illegible]
[illegible]
tabit eam et habebit eam in uxorem [illegible] vir
ginis dare noluerit reddet pecuniam [illegible]
dotis quam virgines accipere consueverunt. [illegible]
cos non patieris vivere. Qui coierit cum iu
mento morte moriatur.
In levitico ca. xx. [illegible] fuit [illegible] uxore
alterius et adulterium perpetraverit cum [illegible]
proximi sui morte moriatur et mechus et adultera.
Qui dormierit cum masculo coitu femineo vtri
que operati sunt nephas et morte moriantur. Qui
supra uxorem filiam duxerit matrem eius sce
lus operatus est et vivus ardebit cum eis. [illegible]
cum iumento et pecore coierit morte moriatur
[illegible] quod [illegible] [illegible]
[illegible] cum eo. Qui maledixe
rit et blasphemaverit nomen domini morte moriatur
lapidibus obruat eum omnis multitudo populi.
[illegible] percusserit et occiderit hominem morte mori
atur. [illegible] percusserit animal reddet [illegible]
[illegible] intulerit cuilibet
civium suorum sicut fecit sic fiet ei fracturam
pro fractura oculum pro oculo dentem pro den
te restituet [illegible]
Moyses in deuteronomio. xix. ca. Cum diligentissime
perscrutantes invenerint falsum testem dixisse
fratrem suum mendacium reddat ei sicut fratri
suo facere cogitavit ut audientes ceteri timo
rem habeant et nequaquam facere audeant, non
misereberis eius sed animam pro anima oculum pro
oculo dentem pro dente manum pro manu pedem
pro pede exiges.

De iudiciali mundicia. ca. xvij.

Moyses in deuteronomio ca. xxiiij. non occidentur
patres pro filiis nec filii pro patribus sed
unusquisque pro peccato suo morietur.
Salomon in proverbiis ca. xx. dissipat impios rex
sapiens. Idem in ecclesiastico ca. viij. Quia non
profertur cito contra malos sententia absque ullo timo
re filii hominum perpetrant mala.

Ieremias ca xxxi. Omnis homo qui comederit uuam acer[bam] [illegible] [dentes] eius [stu]pescent.

[illegible] Factus est sermo domini ad me [illegible] parabolam uertitis [illegible] prouerbium istud in terra Israel dicentes patres comederunt uuam acerbam et dentes filiorum obstupescunt. Anima que peccauerit ipsa morietur, filius non portabit [iniquitatem] patris [illegible] portabit iniquitatem filii [illegible] iustum erit et impietas impii erit [super] [eum].

Aristoteles [illegible] libro primo ca xlviii differt autem punitio et castigatio. Castigatio enim gratia patientis, pena punitio autem facientis ut satietur. Ibidem libro iii et fi. ca viii vindicta nocumentum quoddam [illegible] est. Idem [illegible] libro vii [illegible] punitiones quedam [illegible] fit.

[illegible] libro sapientie ca xi per que peccat quis per hec et [torque]tur.

[illegible] rhetorice [illegible] libro ii ca [illegible] [illegible] carcer supplicia non [illegible] [illegible].

[Quintilianus] declamationum xiii decla. [illegible] est [illegible] eos [e]uadere nocentes.

[Seneca] [illegible] [f]uerit ca xi et fi. Sepe vindicta obfuit. Idem in prouerbiis. Numquam scelus scelere uindicandum est.

.ff. de [illegible] [illegible] pupillo [illegible] parentum [illegible] debet nocere factum alterius ei qui nichil fecit. Ibidem ti. de fideiuss. l. si [illegible] eo [illegible] pena ob maleficium solum eo spectet. Ibidem ti. de reg. iur. l. [illegible] non debet alteri per alterum iniqua conditio inferri.

[illegible] de epi. et cler. l. [illegible] multo maior pena [illegible] [illegible] plurimum honoris collatum est [illegible] Ibidem ti. de iudi. [illegible] [illegible] [illegible] tutela [illegible] instituta ne quisque sibi [illegible] [illegible] Ibidem ti. de penis l. si operis. Non temere penam facile publice [illegible] ne ad maleficia quisque facile prosiliat.

[Boetius] de consolatione libro iiii ca [illegible] [illegible] [illegible] iustum est impunitos [illegible] etiam iniquum esse manifestum est.

[Cassiodorus] [epistolarum] libro primo epla iiii [illegible] [illegible] formidine [illegible] [illegible] [illegible] libro iiii epla xxv [illegible] clemen[tie] studium si fraus subreptitia luctaret effectum. Ibidem epla xlix. Necesse est ut vindicte subiaceat qui prauis moribus obscundat. Ibidem libro v epla xl. Iustitie eo persuade[illegible]

[illegible] [illegible] [cum] possit [puni]re.

Ibidem libro viii epla xii. Indiscrete homines confusique uagarentur si aut culpa formidinem [illegible] penam non haberet.

[Auctor] libri qui de pamphilus ca xxii. Penas sepe luit quas homo promeruit.

De iudiciali misericordia uenia pietate. ca. xviii.

Valerius in [illegible]. Ignoscendo malis bonos [illegible].

Tullius rhetoricorum [illegible] libro primo ca xx [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

Ouidius de ponto libro primo epla ii

[illegible] [illegible] pro pena [illegible].

Iacobus in epistola prima [illegible] Iudicium erit sine misericordia illi qui non fecit misericordiam, superexaltat autem misericordia iudicium.

Seneca de clementia [illegible] pene debite remissio. Idem de moribus. Bonis nocet qui malis parcit.

.ff. [illegible] famosi [illegible] lubricum linque facile ad penam trahendum non est.

Ibidem ti. de penis l. absentem. Satius est impunitum relinqui facinus [illegible] innocentem damnare. Ibidem ti. de bonis eorum qui ante sen. [illegible] Ignoscendum est his qui sanguinem suum qualitercumque redimere uoluerunt.

[Auctor] libri de formula honeste vite ca iii. [illegible] facile ueniam dato.

Cassiodorus epistolarum libro ii epla viii. Benignitas principis est [illegible] [illegible] [illegible] equitatis. Ibidem libro iii ca xlvi. Nisi aliquam occasionem [illegible] locum pietas non haberet. Causidicus [illegible] [illegible] est [illegible] iustitie [illegible] moderamen [illegible] nec vindictam [illegible] [illegible] peccatum nec culpam [illegible] patiam [illegible] impunitam. Idem libro iiii epla xlviii. Habet ueniae locum qui delinquit ammonitus. Idem libro xi et pe. epla vii et fi. [illegible] clementis actus induat.

[Gregorius] in pastorali ca xlviii disciplina uel misericordia multum destruitur si una sine [altera] teneat, sed erga subditos suos [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et pie seuiens disciplina [illegible] [illegible] seueritate faciendo quoddam ex utroque [illegible] ametum ut neque multa asperitate exulcerentur subditi neque nimia benignitate [illegible]. Idem xviii ca. Cum non malitia sed sola igno[rantia]

rantia uel in iminitate delinquit, perfecte necesse est ut magno moderamine ipsa delicti correctionem moderet. Ibidem .xli. ca. Nec nunquam mansuetudini presunt, uicinum, et qui uix pristinum tempore desidie patiunt, et plerumque nimia resolutione lenitatis, ultra quam necesse est rigore districtionis emolliunt.

Isidorus in sinonomia soliloquorum libro .ii. ca. xlix. Impia iustitia est humane fragilitati non ignoscere. Non ames dampnare sed emendare potius et corrigere. Tene rigorem in discussione iustitie. Misericordiam in diffinitione sententie. Ibidem l. ca. In ambiguis dei iudicio reserua sententiam.

Arthurus vindocinensis in poetria parte .ii. ca. xiii. et pe. Transgressione impunitas magna est transgressionis.

Montinaricus in lima dem. ca lxxii.

Crimen frequentari facit impunitus crimen.

Accendit penam facilis dimissio pene.

De seueritate seu rigore et crudelitate seu seuitia. ca. xix.

Seneca de clementia. Tam omnibus ignoscere crudelitas est quam nulli. Medium tenere debemus. Voluntas opportet ante seuiendi [illegible] deficiat. Alioquin quemadmodum precise arbores plures ramos pullulant, ita regia crudelitate augetur inimicorum numerus plectendo. parentes enim liberique eorum qui interfecti sunt et propinqui et amici in locum singulorum succedunt. Tyranni in uoluntate seuiunt, reges non nisi ex causa et ex necessitate. Clementie contrarium imperiti putant seueritatem. Sed nulla uirtutis uirtuti contraria est. quid ergo opponitur clementie? Crudelitas, que nil aliud est quam atrocitas animi in penis exigendis.

Idem in prouerbiis. Respice crudelitatem et malorum crudelitatem [illegible] iram.

Lucanus libro viii. Facere omnia seue non impune licet.

Valerius maximus libro ii ti. de seueritate. Cambises mali cuiusdam iudicis corpore pelle detracta sellam intendi [illegible] eius filium [illegible] consedere iussit. Ceterum et rex barbarus atroci ac noua pena iudicis ne quis postea corrumpi iudex possit prouidit. Idem libro viii ti. de crudelitate. Sempus

fuit bienus taurus inuentor in quo inclusi subditis ignibus et abditu cruciatu mugitum resonantes [illegible] [illegible] excogitabat [illegible] [illegible] sono uocis expressi fallaciditis misericordia [illegible] [illegible]. Quia qz calamitosum esse uoluit tetterrimi [illegible] sui opus primus inclusus merito expirautus est.

Auctor liber de formula honeste uite. ca. iiii. Seuior esto iudicio quam sermone. uita quam multu. ultor crimininis seuitie detestator.

Cassiodorus in planum libro .xii. et pe epla .xli. Qui iustitie [illegible] exaibat necesse est ut illum pietas benigna distinguat.

Gregorius in pastorali. ca. xviii. disciplina uel misericordia multum destituitur, si una sine altera teneat. sed erga subditos suos inesse rectoribus debet, et iuste consulens misericordia, et pie seuiens disciplina.

Gualfredus in poetria. ca lxxxxiii.

Cum possis noli seuire, memento neronis.

Hic incipit tertia pars huius operis. Iste liber primus tertie partis tractat de intelligentia et scientia consideratione morali sub his titulis et primo de

Iob ystor. ca xvii. Auris uerba diiudicat, et fauces comedentes sapores. Idem .xxxii. ca. Inspiratio omnipotentis dat intelligentiam. Auris uerba probat, et guttur escas gustu diiudicat.

Cronica de [illegible] [illegible] ca ii. s. de Solone. Solon qui fuit unus de septem sapientibus dicebat intellectum face ducem. Idem. ca. xvi. s. de Socrate. Socrates dicebat pene scire nichil nisi ipsum ignorare.

Marc ithimee Inuisibilium diuinarumque potestatum qui demones nuncupant substantie [illegible] maius est opus, quam scire ualeat hominis ingenium

Isocrates in exortacionibus [illegible] Maximum est in minimo bonus intellectus, humano corpore.

Aristoteles in Methaphisica libro p. ca. primo in prin. Omnes homines natura scire desiderant. Scientis signum est posse docere.

Idem de anima libro p. Recto enim et ipsum obliquum cognoscimus. Iudex enim utrorumque rectum est. contrarium (?) enim obliquum neque sui ipsius neque recti. Ibidem libro .ii. Fortes carne ineptos mente uidemus, molles autem carne bene aptos

mente

[illegible] xxx [illegible]
[illegible] aut phyas aut pollitias aut poesiz a[illegible]
[illegible] melancolica esse.
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] lxx.
[illegible] moralium lib° p° ca. lxxij intellec[illegible]
[illegible] intelligibilium entium [illegible]
[illegible] parare non utique exit [illegible]
[illegible] intellectus [illegible] lxxij.
[illegible] Sapientia ex intellectu et scientia composita.
[illegible] intellectu [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] libro ij ca. xlij. Juvenes [illegible]
[illegible] et affirmant.
[illegible] sapientie ca. viiij. Corpus quod corrum-
pitur aggravat animam et deprimit terrena in-
habitatio sensum multa cogitantem. difficile exi-
stimamus que in terra sunt et que in prospectu sunt inve-
nimus cum labore. Que autem in celis sunt quis
investigabit.
[illegible] ingenium
valet.
Tullius de officiis libro p° ca. viij. Omnia trahuntur
[illegible]
in qua excellere pulcrum putamus.
Idem de oratore libro ij. [illegible] non
[illegible]
Ibidem libro iij. Non est tanta [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] libro [illegible]
[illegible] magis tollere [illegible]
[illegible] libro p° [illegible]
[illegible]
[illegible] amplius [illegible] oculis quam auribus
[illegible]
[illegible]
futuris [illegible] Idem libro xij [illegible]
[illegible] Idem libro xiij. epla [illegible]
[illegible] humanis [illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible] quam secularis aut palliatis
[illegible]
[illegible]
[illegible] animum [illegible]
[illegible] nullum magnum [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] homines [illegible]
[illegible] sermone [illegible]
[illegible] amor animi cibus est quod cognitio verita-
tis. Primus gradus sapientie est falsa intelligere
Secundus vera cognoscere.
[illegible]
Non intellectu nulla est curatio morbi.
[illegible] libro p° [illegible]
[illegible]
Ibidem libro ij. [illegible]
[illegible]
[illegible] concepit [illegible]
descriptione quam sermone.
[illegible] poetas.
Sequimur [illegible] p[illegible]
[illegible] fabricata [illegible]
[illegible] Theologia [illegible]
[illegible] puto scire quod nescias.
[illegible] ca. iij.
Consilio pollet [illegible]
[illegible] de consolatione libro p° ca. xij [illegible]
[illegible] esse [illegible]
[illegible] falsis opinionibus induunt
Ibidem ca. xiij. et [illegible]
Nubibus [illegible]
[illegible] possunt [illegible]
[illegible] libro p° [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] epla [illegible]
[illegible] oblectat [illegible] potius turba
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] libro ij ca. xlij.
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] labore [illegible]

[illegible] bidonensis i poetria [illegible] ca vi.
Ingenium dolor auget opes rebusque sinistris
Sepe animus anxietas ingeniosa sapit.
Idem particula ii et fi. ca xiii et pe-
fundit na ingeniu sed pruebit usus.
Dualfredus i poetria ca xxviii.
[illegible]
debitor e amulus.
Idem de yronia curie papalis
Multa iuvat paucis pectora magna noctis
[illegible] libri de moribus [illegible] ca p.
Omnia sorte dedit alta patrare noct
Scire malum qui vivit idem res quierens e
Scire bonum distat quilibet id quod agat.
Idem ca ii
Ignara medica demit medicina salutem
Dum prodesse putat semper obesse solet
[illegible] Iudex venusinus libro de [illegible]
one [illegible] ca xxviii.
Sepius audivi quod post gurnia non e
Consilium. opos stat nemo bn sui
Est hebes ingenium dape multa vetere repleta
Non est perfecte tunc rationis homo.
Cum bachus [illegible] cessat defectio [illegible]
Cum satur e venter spus alter iest
Precipue bachus in nobis si dominetur.
Proverbium vulgare
Bene e orbo chi no vede p [illegible]
E meglio ingegno che forza.

2.

De experientia. capitulum ii.

Aristoteles ethicorum libro p. [illegible] inexp-
[illegible]
Idem libro vi [illegible] iuvenis expertus non e [illegible]
[illegible] experientiam. Ibidem libro
x et fi. ca viii et fi. desiderantibus de politica sci-
re opus esse videtur experientia. Experta circa singu-
la recte iudicat opera et per que et qualiter per-
ficiuntur intelligit.
Idem metafisicorum libro p. ca p. hominibus scientia
et ars per experientiam evenit. Experientia enim artem
facit, sed inexperientia casum ut dicit polus.
Expertos magis [illegible] sine experientia
[illegible]
[illegible] est cognitio [illegible]
[illegible] filius Sirach in Ecclesiastico ca xxxiiii. Qui
non est expertus pauca recognoscit.
[illegible] Eneydos libro xi [illegible]

Crede experto credito
Paulus ad thessalonicenses [illegible] et fi. [illegible]
quod bonum e tenete.
Cassiodorus epistolarum libro p. epla xxiii. [illegible]
sine strepitu e gaudium comprobari [illegible] sub [illegible]
laudabilis fortitudo et dum se probandi non hit
spacium occulta e luce tota melior. Idem libro
iiii epla xxiiii. Multo maior e opinio purgata
quod si desinentibus gradis non fuerit imperata.
Idem libro [illegible] epla ii. [illegible] testis e [illegible] q laudet
expertus. Ibidem xiii epla et fi. peiores ipsa
vitare novit quo se lesisse eis novit. Vinea illa
non repetit ubi in foveam ceciderit. Cervus
laqueos [illegible] capta [illegible]
dius suspecta non insidet.
Isidorus i sinonomis a soliloquiorum libro ii ca vi.
Experientia plus sapit.
Versificator fabularum exopi. l. fabula.
Preterita [illegible] futura [illegible].
[illegible] qui [illegible] probavit.

De naturali perspicacitate veri. ca. iii.

Aristoteles rhetoricorum libro [illegible] ca p. homines ad ve-
ritatem apti nati sunt sufficienter sed veriora
et meliora [illegible] subtiliora [illegible] persuasibiliora sunt.
Idem ethicorum libro p. ca viii. Vero inde omnia
consonat existentia falso aut cito dissonat verum.
Tullius de oratore libro ii. Magna quedam est vis
incredibilisque natura. Omnes enim quodam sensu taciti
sine ulla arte que sunt in artibus ac rationibus recta
ac prava diiudicant. Miserabile e cum plurimum in
faciendo intersit inter doctum et rudem quod non
multum differat in iudicando.
Persius satira v.
Ars dedit et veri speciem cognoscere calles
Nequa sub aurato mendosum tinniat auro.
Queque sequenda forent et que vitanda vicissim.
Seneca epistolarum ad lucillium libro viii epla
[illegible] veritatis in omnem partem sui eadem e. Que
decipiunt nihil habent solidi. tenue mendacium translucet
si diligenter inspexeris.

De ratione morali consideratione capitulum iiii.

Plato in menone. Quotiens absque mente audit ho-
[illegible], quotiens non animo mente proficit.
Aristoteles ethicorum libro p. ca viii [illegible] omnia
[illegible] sonant [illegible].

Idem magnorum moralium libro ii capitulo iii. Que sunt [illegible] fictum sit.
Idem phisicorum libro viii capitulo ii. Ordinatio omnis ratio est.
Tullius tusculanarum questionum libro iiii. Et dominus est ratione bene uti. Sapientis animus ita semper affectus est ut ratione vel optima opinione utatur. Ibidem libro iiii. Bene adhibita ratio cernit quod optimum sit neglecta uero multis implicatur erroribus. Nichil sine ratione [illegible] fieri potest. Idem de legibus ubi primo [illegible] non [illegible] ratione divinius que cum adoleuit perfecta est [illegible] sapientia. Ibidem libro ii. Lex uera atque princeps apta ad iubendum et uetandum est ratio recta.
Idem de fine bonorum et malorum libro ii. Nichil est [illegible] melius.
Seneca epistola [illegible] ad Lucillum libro v epistola [illegible] Si [illegible] omnia tibi subiicere subice te rationi. Ibidem libro viii epistola prima. Ratio nichil aliud est quam in corpus humanum pars diuini spiritus mersa. Nullum bonum est sine ratione. Quicquid uera ratio commendat solidum et eternum est firmat animum [illegible] semper in excelso. Virtus non aliud [illegible] omnes virtutes rationes sunt. Sequitur ratio naturam. Quid ergo est ratio? Imitatio [illegible] Ibidem libro xiii epistola ii. Ratione nichil ualentius est. Casus doloresque et iniurias [illegible] humus [illegible] amabit. Idem libro xvii epistola iiii et penultima. Omnia ad rationem reuocanda sunt.
Idem de beneficiis libro iiii. Nichil sine ratione faciendum.
[illegible] ff de legibus l. non omnium. Non omnium que a maioribus nostris tradita sunt ratio reddi potest. Ibidem [illegible] contra rationem disputandi pro utilitate [illegible] recepta sunt.
[illegible]
plus ratio quam uis ceca manere solet.
[illegible] plinio libro primo epistola ix. Fides singulorum [illegible] colligimus [illegible] desiderandi [illegible] si sine uestigiis perquiratur.

De meditatione. capitulum v.

[illegible] capitulo xii et fi. Frequens meditatio carnis est afflictio.
Aristoteles de memoria et reminiscentia. Meditationes memoriam saluant in reminiscendo. Hoc autem nichil est quam alterum quam speculari multotiens sicut ymagines, et non sicut per se.
Ihesus filius Sirach in Ecclesiastico capitulo xxx. Ante tempus senectam cogitatus adducit.
[illegible] in Euangelio capitulo [illegible] Ubi est thesaurus tuus ibi et cor tuum.
Seneca de ira libro ii. Nichil est difficile et arduum quod non humana mens uincat et in familiaritatem perducat assidua meditatio.
Vegetius de re militari libro [illegible] Nichil est difficile et arduum quod assidua meditatio facilimum non reddat.
Idem libro ii titulo xxiii et penultima. Antiquitas est prudentia quam omnes artes in meditatione consistere.

De ymagine memoria et reminiscentia et obliuione morali consideratione. capitulum vi.

Plato in thimeo [illegible] Certum illud experimentis tenaciorem fore eorum memoriam que prima etate discuntur.
Aristoteles de memoria et reminiscentia. Meditationes memoriam saluant in reminiscendo. Hoc autem nichil est quam alterum quam speculari multotiens sicut ymagines et non sicut per se. Memorari est non nunc reminiscentem sed ex principio scientem aut addiscentem aliquid. Sunt magis reminiscibilia que aliquam ordinationem habent. Que multotiens intelligimus uelocius reminiscimur.
Idem de natura animalium libro viii capitulo primo. Memorationes [illegible]
Idem rhetoricorum [illegible] obliuio fit. [illegible] est [illegible] Ibidem libro [illegible] capitulo x. Memorant [illegible] que [illegible] sunt [illegible] habet [illegible]
Valerius in Augustino. Quintus Marcius Publius Scipio princeps ciuitatis romane solitus erat ita dicere. Cum maiorum ymagines [illegible] sed memoria rerum gestarum [illegible] egregios uiros in pectore [illegible] gloriam adequauerit.
[illegible] in poetria
[illegible] pleno de pectore manat
Tullius in rhetoricorum arte noua libro primo capitulo [illegible] Memoria est firma [illegible] et dispositionis perceptio. Ibidem libro ii capitulo iii. [illegible] facile memorie commendantur.
Ibidem xii capitulo. Si quas res in uita uidemus

parvis usitatis [illegible] meminisse
nō solemus ppea q2 nulla ñ noua aut ad
mirabili re comouetur ans. aut sup videm'
aut audimus [illegible] turpe aut inhonesti
inauditū magnū incredibile ridiculosum i[illegible] diu
meminisse consueuimus. Vsitate res facile
memoriam elabunt. Insignes et noue diutius
manet ī aīo.
·Idem de oratore libro ij. ad finē. Fingēde sūt
nobis ymagines. quibus semp utamur rerū
memoria.
·Idem de nā deorū libro. Nichil ē difficilius
q̄ a consuetudine oculorū aciē mentis abducere.
Seneca tragediarum ca. vij.
Dediscat aīus sero q̄d didicit diu.
·Idem de beneficijs libro vij. et fi. Solet plus
podesse si pauca pcepta sapientie teneas et i
ppmptu et usu tibi sint q̄ si multa didiceris
sed illa nō habeas ad manū. Est fragilis
memoria et rerū turbe nō sufficit.
·Idem declamationū seu [illegible] libro p°
ī phemio. Sepe q̄d querenti nō occurrerat aliud
agenti p̄sto este.
Idem ī epistolis ad lucillū libro v. epla iij.
Turpe ē senem aut ostentem senectutem et co
mentario sapere. Aliud ē meminisse aliud
scire. Meminisse ē res commissas memorie
custodire. At contra scire facere [illegible] n° ad
exemplare pendere et totiens respicere ad ma
gistrū aliquid [illegible] et librū.
·Idem de moribus. Memoria beneficiorū
fragilis ē iniuriarū nō tenax.
Macrobius saturnaliū ī phemio. distincta meli
us seruant̄ ī aīo.
Idem [illegible] lib v epla xxij. Magnum
beneficiū ē obliuionis nescire defectū quādam
similitudo nature celestium ē. turpe dare
sa sep h̄re pnpria. Idem libro xj et pe
epla xxxviij. Memoria mā et si causas
9tinet verba ymutat.
Hugo de sc̄o victore ī didascalo lib° iij ca x.
Memoria hebes ē et breuitate gaudet et
si ī multa diuidit fit minor ī singulis.
Idem ī compendio phye libro ij ī pheo. In
om̄i doctrina breue aliqd̄ ē et certū debe
mus colligere ut ipm̄ ī alta sede memorie
[illegible]
Andreas ad gualterū de amore lib° primo.
[illegible] [illegible] solidate firmatur
et attentiori [illegible]
Gualfredus ī poetria ca. vij
Cellula q̄ meminit ē cellula [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Et rerū turbe nō sufficit.
Delectatio sola
Vim memoratiua validam facit

De opinione capitulum vij.

Aristoteles ethicorū libro iij. [illegible]
[illegible] opiniones. Idem libro vj.
ca iij. opinio est [illegible]
Idem topicorū libro p° Posita ē opio [illegible] no
torij s̄m philosophiam. Idem posteriorū
ca xvij et fi. Opinio incertum quid est. Melius
est scire q̄ opinari.
Ouidius de arte amandi libro p°.
Iudicio forme noxque meruque nocet.
Boetius de consolatione libro primo ca x. Eam
[illegible] esse [illegible] ut [illegible]
vera falsis opinionibus induantur.

8 ## De dubio caplm viij.

Salomon ī Ecclesiastico ca xxvij. Ne glorieris ī cra
stinū ignoras eīz qd̄ supuentura pariat dies.
Therentius ī Andria ca primo. Dū in dubio ē
aīus. paulo momento huc illuc ipellit.
Iacobus ī canonica ca p° Qui hesitat silis est
fluctui maris. a vēto mouetur et circūfert̄.
Vir duplex aīo īstabilis ī omnibus vijs suis.
Seneca epistolarū ad lucillum libro xvij epl̄ iiij
et pe. In uolutatione rerū humanarū nichil
certi nisi mors certum est.
Idem tragediarū ī edipo ca iij.
Vbi leta duris mixta ī ambiguo iacent
Incertus ē aīus scire cupiat timet
Idem ī agamenone ca vij.
Clades scire qui refugit suas
Grauat timores. dubia plus torquent mala.
Idem de naturalibus questionibus libro v. Arduum est
ex his que coniectura sequenda sūt aliqd̄ certi
pmittere.
Auctor libri de formula honeste vite ca ij. De du
bijs non diffinias. sed suspēsas tene sn̄ias
Cassiodorus de amicitia ca ix. Melius ē ī omni
bus causis confiteri ignorantiam q̄ periculosas
assumere fortassis audacias.

Petrus Alfonsus in Disciplina clericali [illegible] libro [illegible] ca. xl. Ad ca[illegible] putem dum delibera sententiam. Idem [illegible] In ambiguis [illegible] de iudicio reserva sententiam.

Auctor libri qui dicitur pamphilus. ca. [illegible]
[illegible] hinc animus hominum depellitur illuc.
Sepe [illegible] breui dum manet in dubio

[illegible] ex [illegible] libro[illegible]
Sub dubio forsan respondet sepe pericula.

De iudicio et pronosticatione futurorum. capitulum. viiij.

Salomon in prouerbiis. ca. xxx. Penitus ignoro viam [illegible] sit.

Seneca epistola [illegible] ad lucillum. libro v. epistola vij. [illegible] sit [illegible] et quod veres dixit et [illegible]

[illegible] epistolarum libro xij et fi. epistola xix. Non est [illegible] magni [illegible] tat.

Versificator fabularum exempli fabula [illegible]
preteritum ratio sapere futura facit

De coniectura morum per aspectum et gestum. capitulum. x.

Salomon in prouerbiis. ca. xxvij. In facie prudentis lucet sapientia. Idem xxvij ca. [illegible] in aqua resplendet uultus respicientium. sic corda hominum manifesta sunt prudentibus. Idem in Ecclesiastico. cap. viij. Sapientia hominis lucet in uultu eius.

Aristoteles Ethicorum. libro viij. ca. iiij. [illegible] est talia dicit et operatur et sic uiuit. Idem x ca. et fi. erubescunt uerecundati morte autem timentes pallescunt. Idem libro x. et fi. [illegible] [illegible] hec et [illegible] operatur [illegible] operatur.
Idem rhetoricorum. libro primo. ca. xxvij. opera signa habitus sunt.

Ihesus filius sirach in Ecclesiastico. ca. xiij. Cor hominis [illegible] faciem eius, siue in bono siue in malo. Idem xix ca. Ex uisu cognoscitur uir, et ab occursu faciei cognoscitur sensatus. Amictus corporis et risus dentium et ingressus hominis enuntiat de illo. Idem xxi. ca. Fatuus in risu exaltat uocem suam. sapiens uix tacite ridet. Idem xxvi ca. [illegible] et pauperis cor bonum in omni tempore [illegible] uultus illorum hillaris. Fornicatio mulieris in extollentia oculorum, et in palpebris illius agnoscitur.

Theodulus in Eantontimerumenon. ca. xx. Uultus quoque hominum fingit scelus.

Tullius de Oratore. libro ij. Imago animi est uultus [illegible] oculi nam hec sunt una pars corporis [illegible] motus sunt tot significationes [illegible] efficere.

Ouidius de arte amandi libro ij et fi.
Sepe tacens [illegible] femina uultus habet.
Idem de nuce
Et color et macies et uestis et omnis egestas
ostendunt quales sensus sub pectore gestas

Matheus in Euangelio ca. vj. lucerna corporis tui est oculus tuus. Si oculus tuus simplex fuerit totum corpus tuum lucidum erit, Si autem oculus tuus nequam fuerit totum corpus tuum tenebrosum erit.

Seneca tragediarum in Thieste. ca. viij.
Deret [illegible] parte [illegible] fuit

[illegible]
[illegible] efficere [illegible]
[illegible] signa [illegible]

Prudentius de Sichomachia. ca. x.
Pallor in ore
Conscius audacis facti dat signa reatus.

Marcialis cocus libro [illegible] undique suscepto. ca.
Est speculum mentis facies, omnibus reuelat
Qualia sint intus mens hominisque animus.

Ambrosius de officiis libro ij. ca. xij. degeneres animos uita arguit.

Prosper sub xxij epigrammate.
Ex opum specie cl[illegible] intima cordis

Cassiodorus epistolarum. libro ij. Epistola ix. pandit enim animum [illegible] uultus. Idem. libro vij. epistola viij. Superbus [illegible] passibus [illegible] [illegible] luminum feruore declamat [illegible] na prodit oculorum. Avarus [illegible] [illegible] explanat. Idem. xij. epistola. Sollicitus [illegible] sepe in [illegible] [illegible] quod tacetur.
Ibidem. libro xij et fi. epistola. [illegible] puli magistri sanis prodit, sic nos [illegible] mores aperuit.

Aristoteles in Phisionomia [illegible] [illegible] libro ij [illegible] [illegible] animus in corporis habitu apparet. Gestus corporis signum est mentis. Conuertere [illegible] nec [illegible] [illegible]

Andreas capellanus ad gualterium de amore libro primo. Exterior habitus manifeste demonstrat qualis sit intus dispositio mentis.

Cmalcomus de [illegible] libro primo.

Q[uod] difficile studium non prodere vultu
Matheus vindocinensis in poetria parte prima · ca · xij ·
oppositum vultus esse prophetia potest ·
Ibidem · ca · xviij ·
Est odor interioris mentis vultusque propheta
Coniectura patet exteriore nota expositiva mali ·
Idem particula ij · ca · iij ·
Mens vultu loquitur · hinc vultus propheta doloris ·
Ira patet vultus exteriore nota ·
Herrinus samaziensis · libro primo · parte prima
Nam facies hominum mentis studiumque fatetur
Denique quod intus agit putat illa foris ·
Gualfredus in poetria · ca · lxxv ·
Fremitu pallet rubet ira superbia turget ·

De coniectura morum per verba · capitulum · xj ·

Salomon in proverbijs · ca · xiij doctrina nos[citur]
stultus vir ·
[Ag]renca de nugis philosophorum ca · [ ] · scilicet de Solone
Solon qui fuit unus de vij · sapientibus dicebat
verbum ymaginem esse operum ·
Aristoteles Ethicorum libro iiij · ca · xiij · Unusquisque
[illegible] talia dicit et operatur et sic vivit ·
Ihesus filius sirach in Ecclesiastico · ca · xxvij · verbum
verbum ostendit cogitatum hominis · ante sermo
nes non collaudes virum ·
Seneca epistolarum ad lucillum · libro · xix · epistola
[c]viij · facundia hominis facunda oratio est
[illegible] · ca · v · et si
Prospicito cuncta tacitus · quod quisque loquatur
Sermo hominis mores celat et indicat idem ·
Ysidorus epistola [illegible] phoronei oratio dispar
moribus vix potest inveniri · Idem libro · v · epistola
xxij est [illegible] speculum morum [illegible] oratio
nec mauis potest esse testimonium quam qualitas
inspecta verborum · Ibidem libro · vij · epistola · ix ·
siquidem cordis hominum verba sunt ·
Ysidorus in sinonomia soliloquiorum · libro · ij capitulo
xxxj · Sermo vanus vane conscientie est iudex
Mores hominis lingua pandit Qualis sermo
ostenditur talis animus comprobatur ·
Bernardus in libro de informatione morum · ca · v ·
Ex fedda testa fetidus exit odor ·
In [illegible] vulgare Cotali parole come tu mi
dici cotal chuore tu mi fay ·

Liber secundus tertie partis · Iste liber secundus tractat de prudentia et

de pertinentibus ad eam sub hys titulis et primo de prudentia et sapientia · capitulum primum ·

[illegible] In Iniquis est sapientia [illegible]
[illegible] prudentia · Idem xxviij · ca · Timor domini ipse
est sapientia · et recedere a malo est intelligentia ·
Salmista [illegible] xxxvj [illegible] equitate [illegible]
[illegible] quidem [illegible]
sapientie [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] pati
[illegible] sapientia
[illegible] e placuerit, consilium [illegible]
[illegible]
[illegible] qui [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] non valet [illegible]
[illegible] in dextera sapientie et in sinistra
[illegible] et gloria · Vie sapientie vie pulcre et
omnes semite illius pacifice Gloria [illegible]
Ibidem · vij · ca · Dilige sapientiam et servabit te ·
glorificaberis [illegible] sapientia cum eam fueris ample
xatus [illegible] capiti tuo [illegible] gratiarum et
corona inclita proteget te · Ibidem · vij · ca · Dic
sapientie soror mea es · et prudentiam voca
amicam tuam · Idem · viij · ca · et Melior est sapi
entia cunctis opibus et omne desiderabile ei non
potest [illegible] sapientia [illegible]
regnant et legum conditores iusta decernunt iusti
tiam, et ego diligentes me diligo et qui mane
vigilant ad me meum sunt opes super me et iu
stitia et cetera · Beatus homo qui audit me qui vigilat ad
[illegible] meas cotidie et observat ad postes hostij
[illegible] qui me invenerit inveniet vitam et hauriet
[illegible] a domino · Qui autem in me peccaverit ledet
animam suam · Omnes qui me oderunt diligunt mor
tem · Idem · viij · ca · da sapienti occasionem et
[illegible] sapientia · principium sapientie timor domini
[illegible]
in vite · Si sapiens fueris tibimet ipsi eris ·
si autem illusor solus portabis malum · Ibidem ·
xij · ca · lingua sapientium sanitas est ·
Idem xviij [illegible] sapientum [illegible]
[illegible]

[illegible] sibi et confidit [illegible] sua sapientia exornat seipsum.
[illegible] sapiens [illegible] querit doctrinam [illegible] xvij ca.
[illegible] sapientiam [illegible] melior est [illegible] operire
[illegible] [illegible] Cor sapiens cor-
rigit [illegible] laus eloquentie ma-
[illegible] percipiet. [illegible] os eius et la-
biis illius addit gratiam. Idem xviij ca. Auris sa-
pientium querit doctrinam. Idem xxij ca. Inclina
aurem tuam et audi verba sapientum. Vir sapiens
fortis est, et vir fortis robustus et validus.
Idem in Ecclesiaste ca. primo. In multa sapientia
multa indignatio est. Ibidem vij ca. Utilior est
sapientia cum divitiis [illegible] magis prodest. Sicut pro-
tegit sapientia sic protegit pecunia. Hoc autem hoc
[illegible] et sapientia [illegible] tribuit possessori suo.
Noli esse plus sapiens quam necesse est.
Ibidem viij ca. Sapientia hominis lucet in vultu eius.
Ibidem x ca. Cor sapientis in dextera eius
et cor stulti in sinistra illius. In verbis oris
sapientis gratia.

Idem filius Sirach in [illegible] libro [illegible] ca. primo. Omnis sapientia a domi-
no deo est. Deus prebet sapientiam diligentibus se. Concupi-
scens sapientiam serva iustitiam et deus prebebit
illam tibi. Idem v ca. Honor et gloria in sermone
sensati. Ibidem vj ca. Investiga sapientiam et
manifestabitur tibi. Idem x ca. Principatus
sensati stabilis erit [illegible] servo sensato liberi
servient. Ibidem xv ca. Ideo et philosophia et sa-
pientia [illegible] xviij [illegible] est sapientia [illegible]
[illegible] et non est cogitatus peccatorum prudentia.
Ibidem xx ca. Sapiens in verbis seipsum ama-
bilem facit. Sapiens in verbis producet seipsum [illegible]
prudens placebit magnatibus. Idem xxj ca.
Verba prudentium statera ponderabuntur. Idem
xxv ca. Corona senum multa peritia. Ibidem
xxxij ca. Importune noli extolli tua sapientia.
Idem xxxvij ca. Sapiens anime sue sapiens [illegible]
[illegible] replebit [illegible] benedictionibus et videntes illum
laudabunt. Idem xxxviij ca. Sapientia omnium
iniquorum acquirere sapientiam. Idem xl ca.
Vinum et musica letificant cor et super utraque
dilectio sapientie.

Aristoteles magnorum moralium libro primo ca. xxiij. Pr-
udentia est circa operabilia in quibus electio [illegible]
[illegible] circa operationes et operabilia est prudentia.
Prudentia [illegible] operationis [illegible] eorum
que in nobis sunt. Ibidem lxxiij ca. Sapientia est ex
intellectu et scientia composita. [illegible] architecto-
nica circa [illegible] et intellectus. Idem lxxiiij ca.
Sapientia [illegible] est circa perpetua et divina. Pru-
dentia autem circa conferentia. Ibidem lxxvij ca. Pru-
dentis et prudentie est optima perficere et horum eli-
gere esse et operari. Idem lxxxj ca. Etiam
prudentia sicut architector quedam virtutum est.
Ibidem libro ij ca. viij. Neque absque prudentia
alie virtutes sunt, neque prudentia perfecta est
absque aliis virtutibus sed co-operantur quodam-
modo adinvicem consequentes prudentiam.
Idem Ethicorum libro vj ca. iij. Videtur esse pruden-
tiam esse habitum cum ratione verum circa
humana operativum. Ibidem v ca. Sapientia est
intellectus et scientia honorabilissimorum. Prudentia
autem est circa humana de quibus consiliari. Pru-
dentis enim maxime hoc opus esse dicimus [illegible]
consiliari non est prudentia universalium solum sed oportet
ad singularia. Activa enim electio autem circa
singularia. Iuvenes non videntur fieri pruden-
tes. Causa autem quoniam et singularium est prudentia que
fit cognita experientia. Iuvenis autem expertus non
est. Multitudo enim temporis facit experientiam.
Ibidem viij ca. Et pervertit malitia et
mentiri facit circa practica principia. Quare
manifestum quoniam impossibile est prudentem esse
non ente bonum.
Idem Rhetoricorum libro primo ca. xiij. Prudentia est
virtus intellectus [illegible] [illegible] [illegible]
de bonis [illegible] dictis ad felicitatem. Ibidem
xx ca. Sapientia est multorum et mirabilium scientia.
Idem Politicorum libro libro iij ca. vj. Aptum
natum est potentias quidem in iunioribus prudentiam
autem in senioribus esse.
Idem Metaphysice libro ij ca. primo. Sapientia circa primam
causam est scientia.
Idem Problematum particularium libro ij [illegible] xx [illegible]
[illegible] bonum [illegible]
Idem Elenchorum libro [illegible] Quibusdam magis est
opere pretium videri esse sapientem quam esse et non
videri. Sophista est apparens scientia vel sapientia
non autem existens.
Idem de Anima libro ij. Homo est prudentissimus animalium.
Idem Problematum parte xxx. Parvi capitis pru-
dentiores sunt eis qui sunt magni capitis.

Philon in libro Sapientie ca. primo. In malivolam
animam non introibit sapientia, neque habitabit in cor-
pore subdito peccatis.

Idem .iii. ca.º Sapientiam [illegible] felix est et vacua est [illegible] est sine fructu. Idem .v. ca.º [illegible] et in pravitate [illegible] Sapientia facile videtur [illegible] invenitur ab his qui querunt illam. Concupiscentia sapientie [illegible] regnum perpetuum [illegible] [illegible] sapientum [illegible] [illegible] sapientes [illegible] populi e. Ibidem .vii. [illegible] e speciosior sole et sup omnem dispone stellarum luci comparata prior invenit. Sapientia vincat malitiam.

Tullius de officiis libro .ii. ca. .ii. Sapientia e rerum divinarum et humanarum causarumque quibus hee res continentur scientia.

Idem tusculanarum questionum libro .i.º Nichil e hominis prudentia dulcius quam et si cetera auferant non auffert certe senectus. Ibidem libro .iii. Sapientia e sanitas animi. Ibidem lib.º .v. et fi. Sapientia semper eo contenta est quod adest.

Idem rhetoricorum [illegible] [illegible]

Ibidem libro .ii. ca. .ii. prudentia e calliditas que ratione quadam potest delectu habere bonorum et malorum.

Idem de legibus libro .i.º Ratio cum adoleverit atque perfecta e nominatur rite sapientia.

Idem de divinatione libro .ii. Sapientem esse perfectum est, Sepius e nullum posse.

Iacobus prima ca. .iii. Que desursum est sapientia primum est deinde pacifica modesta suadibilis bonis consentiens plena misericordia et fructibus bonis iudicans sine simulatione.

Paulus ad romanos .viii. ca. prudentia carnis mors est, prudentia autem spiritus vita et pax. Ibidem .ix. ca.º Non plus sapere quam oportet sapere.

Seneca in epistulis ad lucillum libro .iii. epistola .iii. [illegible] preferat opes sapientie. Idem libro .xv. Epistola .i.º Sapientia perfectum bonum e mentis humane. Idem libro .xviii. epistola .xi. et fi. Sapientia est mentis perfecta [illegible] summum [illegible]

[illegible] libro [illegible] formula honeste vite ca. .ii. prudens falli non potest nec fallere vult.

Vegetius de re militari libro .i.º ca. .ii. prudentiam et modestiam servat in castris et non parum prodest in dimicatione consiliis.

Ambrosius de officiis libro primo [illegible] .xxiii. [illegible]

[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] capiendi [illegible]

Celius firmanus de beata vita lib. .i.º [illegible] sapientie [illegible] falsa intelligere Secundus [illegible] [illegible] Idem libro [illegible] coniuncta sapientia e. Sapientia nisi aliquo actu fuit quo vim suam exerceat inanis et falsa e. Nunquam potest esse iustus qui stultus e neque sapiens qui fuerit iniustus. Calliditas [illegible] [illegible] in [illegible] minalibus fuit vel cum insidiantur aliis et dolo capiunt et devorant vel cum insidias aliorum vario genere deludunt. Sapientia non in homines solum cadat. Idem libro .vi. Nemo iure potest dici homo nisi qui sapiens est.

Augustinus in epistula [illegible] prosperi Ep.º .xxiii. In magna civitate fuit [illegible] sapientes [illegible] [illegible] non habent.

Fulgentius mithologiarum libro .ii. [illegible] Sapientia [illegible] in tenebris [illegible] [illegible] [illegible] .ii.

Sermo dat [illegible] animum sapientia paucis.

Idem ca. .iii. Insipientia est [illegible] tempus postulat aut res.

Stultitiam simulare loco prudentia summa e.

Boetius in de disciplina ca. .ii. Sapientia e earum rerum que vere sunt cognitio et integra comprehensio.

Cassiodorus epistolarum libro .vi. epistola .x. Sapientia e que honores meretur. Sola e prudentia que rebus omnibus preponitur qui in hunc feliciter invenitur. Idem [illegible] [illegible] prudentia quam nos sic assequi ut eam non nemo et per alios querere videatur. Seneca [illegible] sapientiam consiliis distinguit. Ibidem lib.º .x. epistola .iii. Sapientiam ille querit in altero penes que e scientie magnitudo. Ibidem libro .xii. et fi. epistola .iii. Ubique probatur nemo a[illegible] in prudentia qui rebus videtur adhibere commoda.

Idem de amicitia ca. .viii. Scientia confusa et inertis prudentia utile adhibetur.

Isidorus in sinonomis soliloquiorum libro .ii. ca. .xlii. Dilige sapientiam et manifestabitur tibi.

Hugo de sancto victore in didiscalo lib. .i.º ca. Omnium expetendorum prima e sapientia in qua perfecti boni forma consistit. Summum bonum in vita solamen est studium sapientie quam qui invenit felix est et qui possidet beatius. Idem libro .ii. ca. .xiii. Omnes pene virtutes corporis mutat in senibus et crescente sola sapientia decrescunt cetera.

Idem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] expete
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
bonorum firma. Summum solamen dicitur exercita
tio sapientie est.
Gualfredus in yronia curie papalis
Multa uident pauci sed pectora magna uoto
Prouerbium metricum ex ordine librorum uagum.
Non de porte cadit qui cum sapientia uadit

De stultitia et insipientia ca. ij.

Iob ysaie. ca. v. Virum stultum interficit iracundia.
Psalmista ps. xxxi. Nolite fieri sicut equus et mulus
quibus non est intellectus.
Salomon in prouerbiis. ca. p°. Sapientiam atque doctrinam
stulti despiciunt. Idem iij. ca. Stultorum exaltatio
ignominia est. Idem x. ca. Quasi per risum stul
tus operatur scelus. Idem xij. ca. Stultus transi
lit et confidit. Idem xiiij. ca. In ore stulti [illegible]
[illegible] Idem xv cap. Os fatuorum ebulli
ciunt stultitiam. Stultitia gaudium stulto. Idem xvij.
ca. Omnes stulti miscentur contumelijs. Ibidem.
xviij ca°. Non recipit stultus uerba prudentie
nisi ea dixerit que uersantur in corde eius. Labia
stulti immiscent se rixis et os eius iurgia pro
uocat. Os stulti [illegible] eius. Idem xix ca°.
Pestilente flagello stultus sapientior erit.
Idem xxij ca° [illegible] stultum in pila quasi
ptisana ferientem desuper pilo non auferetur ab
eo stultitia eius.
Idem in ecclesiaste ca. p°. Stultorum infinitus est numerus.
Ibidem ij ca°. Stultus in tenebris ambulat.
Ibidem vij ca. Noli esse stultus ne moriaris in
tempore non tuo. Ibidem x. ca°. Cor stulti in sinistra
illius et labia insipientis precipitabunt eum. Stultus
uerba multiplicat.
Ysaias. ca. xxxij. Stultus fatua loquitur et cor eius fa
ciet iniquitatem.
Ihesus filius Sirach in ecclesiastico. ca. v. Lingua impru
dentis subuersio est ipsius. Idem x. ca. Rex insi
piens perdet populum suum. Idem xx. ca. Ho
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et imprudens non seruabit tempus. Datus insipi
entis non erit utilis tibi. Oculi enim illius sep
templices sunt. Exigua dabit et multa improp
erabit. Fatuo non erit amicus et non erit gratia
bonis illius. Ex ore fatui reprobatur parabola.
Non enim dicit illam in tempore suo. Idem xxj ca°.
Narratio fatui quasi sarcina in via. Fatuus in
risu exaltat uocem suam. Pes fatui facilis
est in domum proximi sui. Stultus a fenestra
respicit. Vir autem eruditus stabit foris. Stultitia
hominis est auscultare per hostium. Labia impruden
tium stulta narrabunt. In ore fatuorum cor illorum
et in corde sapientium os illorum. Idem xxij cap°.
Cum dormiente loquitur qui narrat stulto sapientiam
et in fine narrationis dicet quis est hic. Luc
tus mortui septem dies. Fatui autem et impij
omnes dies uite illorum. Cum stulto ne multum
loquaris. Cum insensato ne abieris. Serua te ab
illo ut non molestiam habeas. Harenam et salem
et massam ferri facilius est portare quam hominem
imprudentem fatuum et impium.
Theremus in [illegible] ca. iiij. [illegible] [illegible] [illegible]
quam iniustus qui [illegible] quod ipse facit nichil rectius
putat.
Oratius in odis libro iiij. ca. xj.
Misce stultitiam consilijs breuem
Dulce est desipere loco.
Idem in sermonibus libro p°. sermone ij.
Dum uitant stulti uicia in contraria currunt
Tullius tusculanarum quest. libro iij. [illegible] est
stultitie [illegible] uitia [illegible] [illegible]
Insipientia que insanitas quedam dicitur est. Insipi
entia nullum malum maius est. Ibidem libro
v. et fi. Stultitia et si adepta est quod concupiuit
nunquam tamen se satis consecutam putat.
Idem rhetoricorum artis noue libro ij. ca. xvj.
Omnium malorum stultitia mater est atque materies.
Seneca de tranquillitate animi. Aliquando insanire io
cundum est. Nullum magnum ingenium sine mix
tura dementie fuit. Idem in prouerbiis. Fortuna
quem nimis fouet stultum facit.
Celius firmianus de beata uita. libro iij. Nunquam
potest iustus qui stultus est. Neque sapiens qui
fuerit iniustus. Stultitia est factis dictisque per
ignorantiam recti et boni erratio.
[illegible] ca. iij.
[illegible] [illegible] [illegible] postulat aut res.
Stultitiam simulare loco prudentia summa est
[illegible]
[illegible]
Cassiodorus epistolarum libro ij. epistola [illegible] [illegible] est
sapientie perfectum [illegible] Ibidem libro iij.
epistola liij. Expedit [illegible] desipere.
Auctor libri qui dicitur Facetus ca.
Nec placet stulto non dicat quod placet illi.
Et malus efficitur qui sociatur ei
Auctor [illegible] doctrine. libro ij.
Stulta [illegible] fatuus [illegible] recta [illegible].

[A]utor libri de moribus medicorum . ca. ii.
Ignarus medicus morbis rei solet.
Nam morbi qui non cognoscit eam curat
Quomodo curabit. Est sua cura mala.
Ignari medici demit sua cura salute
Qui proximi putat semper obesse solet.

[P]roverbium vulgare
In davno e matto chi non sente.
Asino carichato bene ambia.
Chi loda el matto el fa saltare. Chi usa el matto alle prediche egli va con le prediche. El matto non fa pacto se non con suo damno facto. Ogni matto in suo chuore e savio. Villano per vendemia favellare non si degna.

De providentia et premeditatione atque deliberatione . capitulum . iii.

[A]ristoteles [illegible] libro ii. providere quidem difficile est. privatione autem facile.

[T]heretius in Adelphis [illegible] Istud est sapere quod non ante pedes modo [illegible] videre sed illa que futura sunt prospicere.

[T]ullius de officiis libro primo ca. xxxiii. In omnibus negotiis prius quam aggrediare adhibenda est preparatio diligens.
Idem tusculanarum questionum libro iii. prudentia est per quam futurum aliquid videtur antequam fiat.
Idem rhetoricorum dictis novis libro iiii. ca. vii. Solent diu cogitare omnes qui magna negotia volunt agere.
Idem philippicorum libro. Sapientis est [illegible] [illegible] credere potest id premeditari ferendum modice si evenerit.

[illegible] libro vi. et fi. ca. i.
Tantum ne noceas dum vis prodesse videto.

[S]eneca epistolarum ad Lucilium libro iiii. epistola iii. Quicquid fieri potest [illegible] [illegible]. Idem libro x. epistola iii. premeditata mala lenius veniunt ac stultis et fortune credentibus omnis videtur nova rerum inopinata facies. Ibidem libro [illegible] epistola iiii. nichil nobis improvisum [illegible] [illegible] premittendus est animus cogitandumque est non quicquid solet sed quicquid potest fieri. Cogitanda sunt omnia et animus adversus ea que possunt evenire firmandus. Ibidem libro xv. epistola iii. quod tamquam desiderium est multo antequam [illegible] [illegible] lave et adverte. Idem libro xvii. epistola prima. Id agendum est ne quid nobis inopinatum sit. Et quia [illegible] novitate gravioria sunt. Hec cogitatio assidua prestabit ut [illegible] sit malum [illegible]. Idem in proverbiis. Deliberare utilia mora est tutissima. Mora omnibus odio est sed sapi

entem facit. Male geritur quicquid geritur fide fortune

Lex ff. ti. de minoribus l. verum. Quod fato contingit cuivis patrifamilias quamvis diligentissimo posset contingere. Ibidem ti. [illegible] l. ad eos. Qui cura vel diligentia consequi possimus ne ab aliquo damnum nobis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nullum [illegible] consilium premittere [illegible].

[V]alerius maximus libro ii. ca. vii. ti. de [illegible] et [illegible] Rosius melius unquam spectantem populo gestum non quem domi meditatus fuerit ponere ausus [illegible] non ludicra ars Rosium sed Rosius [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] principum familiaritate amplexus.

[A]utor libri de formula honeste vite . ca. ii. Inveni [illegible] [illegible] prius existimes et perpenses. Prudentis proprium est consilia examinare et non cito facili credulitate ad falsa prolabi. Si prudens esse cupis in futura prospectum intende ut ea que possunt contingere animo cuncta propone. Nichil tibi interesit subitum sit sed totum ante tempus prospicias. Nam qui prudens est non dicit non putavi hoc fieri quia non dubitat sed expectat [illegible] [illegible] [illegible] sed cavet [illegible] [illegible] [illegible] et preterita recordare. Nam qui nichil de preterito cogitat perdit vitam. Qui nichil de futuro premeditatur in omnia incautus incidit. Propone in animo tuo et mala futura et bona ut illa substinere possis, et ista moderari.

[A]mbrosius de officiis libro primo ca. xvii. non explorent adversa cito corrumpit. Idem libro ii. ca. xxx. circa fi. Ante factum cogitate et cum diu cogitaveritis tunc facite quod probatis.

[illegible] ca. iii.
Prospice qui veniunt hos casus esse ferendos
Nam levius ledit quicquid previdimus ante.

[B]oetius de consolatione libro primo ca. viii. Existimatio plurimum non rerum merita sed fortune spectat eventum. Eaque tamen iudicant esse provisa que felicitas commendavit.

[C]assiodorus epistolarum libro iii. epistola xlix. Ideo prudentia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Idem libro viii. epistola [illegible] omnia deliberata [illegible] [illegible]. Idem libro viii. epistola xxiii. Quis de illa re existimet deliberandum ubi nil requirit ambiguum

[G]regorius in pastorali . ca. lvii. Dum contra ictum quisque paratus redditur hostis qui se inopinatum credidit, eo ipso quo previsus est enervatur.

Idem [illegible] ca. xx. Ex
pectata mala tollerabilius feruntur [illegible] eius
premeditatio frangit premeditatio molestias fu
turas [illegible] lenit adventum.
Inopinatum malum fortius frangit
Improvisa mala graviter feruntur
Repentinum malum acto frangit.
Quod provisum non est vehementius affligit.
Improvisus hostis fortius opprimit.
Ibidem. ca. xii. Incipiens diu delibera [illegible]
Age nichil ex precipitio magnum.
Messianus [illegible] fabula [illegible] xx.
Nam provisa minus ledere tela solent
Idem fabula. l.
Preterita vero scire futura facit
Alanus tractatu doctrine libro ii
Ubi in rebus [illegible] est discretio summa
Et [illegible] facit esse bonas.
Nam quecumque fiunt si non discernere [illegible]
Id reprobum finem [illegible] solet.
Thomas [illegible] libro [illegible]
Sapiens [illegible]
Cum fama
Gualfredus [illegible] ca. ii.
Siquis habet fundare domum non currat ad actum
Impetuosa manus [illegible] linea cordis
Premetitur opus seriemque sub ordine certo
Interior prescribat homo totumque figuret
Ante manus cordis quam corporis et status eius
Est prius archetipus quam sensibilis.
Non manus ad calamum properet nec lingua sit ardens
Ad verbum neutrum manibus committe regendum
Fortune sed mens discreta preambula facti
Ut melius fortunet opus suspendat utrumque
Officium tractetque diu de themate secum
[illegible] paraneat omne
Materie spatium certus prelimitet ordo
Mens precircinat cursum stilus et ubi gradus
Figat opus tuum prudens in pectoris arca
Contrahe sitque prius in pectore quam sit in ore
Idem. ca. xxxii.
Gressus [illegible] pamphile mentem
Idem. ca.
Nichil facias quod postmodo velles
Non fieri sed mens sit cauta preambula facti.
Andreas capellanus Innocentii pape quarti in libro
de dissuasione uxoris. Diligentior animus est
morbo [illegible] post morbum
querimoniam.

Iacobus beneventanus ca. xlvii.
Pone [illegible] fata currere [illegible]
Vix valet [illegible] fortune quisque resistit
Cum sint supposita quam vagus orbis habet.

De consilio capitulum. iiii.

Salomon in proverbiis. ca. xi. Ubi non est gubernator
populus corruet. Salus autem ubi multa
consilia. Idem xii ca. Consilia impiorum fraudulenta.
Via stulti recta in oculis eius. Qui autem sapiens
est audit consilia. Idem. xiii. ca. Qui cum consilio
cuncta agunt reguntur sapientia. Astutus omnia agit
cum consilio. Idem. xx. ca. cogitationes consiliis.

Idem. xxiiii. ca. Salus ubi multa consilia. Ibidem
xxv. ca. Causam tuam tracta cum amico tuo.
Tobias senior. ca. iiii. Consilium cum sapiente semper
perquire.
Isocrates in exortationibus. ca. ii. Consilias faciat exe
plum preterita futurorum. Nam ignotum ex noto cito
[illegible] nasatur. Consiliare quidem diutius
effice vero iussa velociter. cum per tuos te expediat
consiliare quisque certe prius quo disposuerit sua.
Nam qui properat patet in proprios, nisi bene
consiliabitur in alienis. [illegible] consiliandum
intrabens si calamitatis [illegible] ex consiliis
contraria prosperaverit. Non [illegible] magis se
[illegible] cum miseriis langores adveniunt.
Aristoteles ethicorum libro iii. ca. iiii. Consilium esse [illegible] est.
Ibidem libro vi. ca. iii. Non est consiliari de his que
ex necessitate sunt. Idem v. ca. prudentis maxime
hoc opus esse dicimus bene consiliari. Consiliatur
nullus de impossibilibus aliter se habere neque de qui
buscumque non finis aliquis est simpliciter bonus et
consiliator [illegible] bonum operabilium coniectativus secundum
ratiocinationem. Consiliari [illegible]
Idem viii. ca. Consilians querit et ratiocinatur [illegible]
[illegible] oportet velociter consiliata consiliari autem tarde.
Idem rethoricorum libro i. ca. ii. Consiliamur de his
que videntur contingere utrumque [illegible]
Ibidem. xvii ca. Ex prius factis futura divina
ntes iudicamus. Ibidem libro ii. ca. vii. Timor
consiliari [illegible] facit.
Idem politicorum libro iii. ca. xi. Consiliant melius
[illegible]
Ihesus filius Sirach in Ecclesiastico. ca. vi. Multi pacifici
sint tibi. et consiliarius unus de mille.
Idem ca. viii. Coram extraneo ne facias consilium
nescis enim quid pariet. Idem xxxii. ca. Sine
consilio nichil facias et post factum non penitebis.

Idem xxviii. ca. ante omnes actus stabile consilium
precedat te.

Theretimus in Eunucho ca. ii. Dum est tempus et animi cogi
ta. Idem xviii. ca. Omnia prius consilio quam armis
experiri sapientem decet.

Idem in Eautontimorumenos ca. xx. Nonne fla
gitium est te aliquis consilium dare foris et sapere
tibi non posse auxiliari.

Salustius in catilinario prius quam incipias consulto
et ubi consulueris mature opus facto est. Omnes
homines qui de rebus consultant dubiis, ab odio
amicitia ira atque misericordia vacuos esse decet.
Haud facile animus verum providet ubi illa officiunt.

Tullius rhetoricorum [illegible] veteris libro primo ca. xii. Co
silium est aliquid faciendi vel non faciendi vera ex
cogitata ratio.

Idem philippicarum libro vii. et summi gubernatores
in magnis tempestatibus adiutoribus ammoneri
solent. Ibidem libro xii. optimus est portus peni
tenti mutatio consilii.

Idem in oratione pro Marco marcello nunquam temeri
tas cum sapientia miscetur nec ad consilium casus
admittitur. [illegible] e [illegible] consilio.

[illegible] [illegible] [illegible].
[illegible] [illegible] mede [illegible] ignoscit [illegible]
Horaque formosas qualibus illa facit.
Consule de genis de tincta [illegible] lana
Consule de facie corporibusque [illegible].

Idem sine titulo siue amorum libro primo ca. ii.
Consilium nobis [illegible] longaque dabunt.

Matheus in Euang. ca. xv. Cecus si ceco ducatum pre
stet ambo in foveam cadent.

Seneca epistolarum ad lucillum libro ii. epistola xv. Con
silium rerum omnium sapiens spectat et extimat.
Idem libro xvii. epistola iii. Quicquid consilio pro
spicere potes prospice.

lex. C. de repu. l. iii. dubium non est omnia que consilio recte
geruntur iure meritoque effectu et firmitate niti.

Marcialis cocus libro [illegible] [illegible].
[illegible] veterum facile [illegible] usus
[illegible] sic consilium postumiane pone senem.
Consilio [illegible] fedus inhibere [illegible]
Expectare potes, dum sim consilio [illegible].

Vegetius de re Militari libro iii. ti. xxvi. et fi.
Nulla consilia sunt meliora quam illa que ignoraverit
adversarius tuus antequam facias. Cum consilium
tuum cognoveris [illegible] [illegible] [illegible] dispositionem

[illegible] [illegible] debeat tractare cum multis
[illegible] [illegible] paucissimis vel [illegible] ipse
tecum.

Valerius maximus libro [illegible] vii. ti. de vafre dictis et factis
Hanibal a [illegible] [illegible] navali [illegible]
timens pro classis amisse penas [illegible] [illegible]
astutia convertit. Nam ex illa [illegible] [illegible]
usque cladis nuncius domum [illegible] [illegible]
[illegible] compositis et formatis cartaginem misit. Qui
postquam civitatis eius curiam intravit, consulit [illegible]
inquit Hanibal cum dux romanorum magnas
maritimas trahens copias advenerit, an cum eo
confligere debeat. Acclamavit universus senatus
non esse dubium quin oporteret. Tunc ille [illegible]
inquit id factum damnari quod fieri ipsi [illegible]
[illegible] [illegible]. Idem libro [illegible] [illegible]
Quintus Scevola legum clarissimus [illegible]
et certissimus vates quotiensque [illegible] [illegible]
consultabat ad [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] erat consultores [illegible] [illegible]
moderationem suam magis [illegible] auctori[illegible]
muniebat. Plato conductores sacre [illegible] mo
dum et forma eius [illegible] sermone [illegible]
ad euclidem geometram ire iussit, scientie eius
reddens honorem.

Autor libri de formula honeste vite. ca. ii. prude
ntie est proprium consilia examinare, et non cito
facili credulitate ad falsa prolabi.

Ambrosius de officiis libro primo ca. xxx. unusquisque
benivolentis se magis quam sapientis credit consilio.
Idem libro ii. ca. ix. promptius nos iusto vi
ro [illegible] sapienti consilio committimus.

Macrobius in saturnalium libro primo ca. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] ca. primo. Antequam noveris ne cesseris ad consilium
[illegible] te consule.

Idem. ca. iiii.
Consile consilium [illegible] ne despice [illegible].
Nullus si prodest [illegible] [illegible] unquam

Cassiodorus epistolarum libro vii. epistola xviii. Omnis prudens con
silium querit. Idem libro x. epistola iiii. Consilium
mature [illegible] [illegible]. Sapiens ille qui in
altero prevenit que est scientie magnitudo

Gregorius in pastorali. ca. xviii. Tardius peractum
[illegible] quod per consilium solidatur.

Versificator fabularum esopi fabula xviii.
[illegible] [illegible]
Credere [illegible]
Idem fabula xx.

Utile consilium qui spernit inutile sumit
(... liber qui de pamphilus ca.
[illegible]
Quodque suum dicat querere consilium
(...) ca. xxxiij
Si bonus vis dura te recto annecte duci.
Idem de yronia curie papalis
Consilium prudens sepe minoris habet.
Bernardus in yronomia ca. iij. In consiliis amico tuo non queras placere ei, sed prodesse. Sicut in consilendo amice sic inducendo non sic precasse agendum est.
Fabulus beneventanus ca. xlj.
Fidum consilium fidus amicus habet.

De prelegibilibus ca. v.

Psalmista psalmo c. lxiij Beatus qui tenebit etc.
Paralipomenon libro primo ca. xxj. Cum venisset gad angelus ad david etc. dixit libro primo de clementia et misericordia dei.
Aristotiles ethicorum libro primo ca. iij. Bonorum magis eligibilius semper. Idem libro iij ca. v. Electio cum ratione et intellectu est. Idem libro vj ca. primo. Neque sine intellectu et mente neque sine habitu morali est electio. Idem libro vij ca. v. Non eligibilius unumquodque propter se ipsum est. Ibidem libro x et fi. ca. ij. Omne bonum cum altero bono eligibilius est quam solitarium.
Idem magnorum moralium libro ij ca. iiij. Circa operabilia est quod circa electionem et fugam est. Aut non absque prudentia. Prudentia quidem operativa horum est.
Idem politicorum libro primo ca. xxv et fi. Non id quod simpliciter bonum est eligit ullus, sed quod sibi.
Idem libro ij ca. xvj. Juvenes eligunt agere honesta quam conferentia. Ibidem ca. Exopus.
Tshamo populum alloquens cum iudicaretur rector populi ad mortem, aut vulpem transeuntem flumen perpulsam fuisse in lacuna et cum non posset inde multo tempore affligebatur, et musce canine multe adherebant ei. Ericius autem errans ut vidit ipsam misertus eius interrogavit si auferebat ab ipsa muscas caninas. Ea autem non permisit querente autem propter quid. Dixit tamen de me plene sunt, et modicum trahunt sanguinis si autem has abstuleris alie venientes famelice potabunt mei reliquum

Sanguinis [illegible]
[illegible] nocent [illegible]
[illegible]
[illegible] tiranos
Idem topicorum libro [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] non sit nemo magis eligenda. Ergo philosophari melius est quam ditari sed non magis [illegible]
superhabundantia [illegible]
vel ad plura est utile magis est eligendum eo quod non sit. Magis est fugiendum quod magis impedit virtutes.
Herretanus in Simeo ca. Malo ego vos prosperare quam velosa ac [illegible]
Tullius topicorum ca. xxiij. Plura bona pauciribus anteponenda sunt, pauciora mala pluribus malis diuturniora, bona brevioribus bonis anteponantur [illegible]
Anteponatur ea que per se expetenda sunt hiis que propter aliud. Anteponatur sua alienis.
Valerius maximus libro vj ca. ij. liberi de aut fin. Siracusis mulier quedam ultime senectutis omnibus dyonisii tyrani exitum propter nimiam morum acerbitatem et intollerabilia onera votis expeterent. Sola cottidie matutino tempore deos ut incolumis ac sibi superstes esset orabat. Quod ubi is cognoverit non debitam sibi admiratus benivolentia accersit eam. Et quid ita hoc aut quo suo merito faceret interrogavit. Tum illa certa est inquit ratio propositi mei. Puella enim cum gravem tyrannum haberemus [illegible] deteriorem arcem occupavit. Eius quoque finem dominationem magis existimaba[m]. Tertium te superiore importuniorem habere cepimus. Itaque ne tu fueris absumptus deterior in locum tuum succedat, caput meum pro tua salute devoveo. Tam facetam audaciam punire dyonisius erubuit.
Versificator fabularum exopi xxxm fabula.
Ferre minora volo ne graviora ferar.
Bernardus de improbatione inturiam ca.
Non est p[...] [illegible]
Proverbium vulgare.
Barone chi tene barbello [illegible]
leda el mote [illegible] piano
Meglio e ... altrum pardone che tutto perdere.

de rei partim simile [illegible] rec.

De ordine et ordinatione ca. vj.

[A]ristoteles phisicorum libro viij [illegible]
ordinatis eorum que natura [illegible]
cum ordinationis est. Ordinatio omnis ratio est.
Idem de memoria et reminiscentia. Sunt magis
reminiscibiliora quecumque ordinationem habent.
[illegible] libro primo in fine. Opportet
unumquemque in suo loco poni. Sic enim paratum
existens non queretur.
Idem politicorum libro [illegible] lex autem
ordo est. [illegible] excedens [illegible] potest
[illegible] parere ordinem.
[illegible] ad romanos xij. [illegible] ordi
[illegible] sunt. Idem ad corinthios [illegible] Omnia
honeste et secundum ordinem fiant in vobis.
[illegible] libro [illegible] capitulo ij.
[illegible] male confundit [illegible]
[illegible] de consolatione libro primo capitulo vj.
Quod preceps [illegible] certum deserit ordinem
letos non habet exitus.
[C]assiodorus epistolarum libro viij epistola xiij. Se
[illegible] celsa conscendit qui paulo minoribus
approbatur et certo procedit vestigio qui
gradatim [illegible] ampro.

De principij qualitate et de principio considerando ca. vij.

[illegible] libro [illegible] magnum
[illegible] habet principium et [illegible] ad sequentia [illegible]
[illegible] plus quam dimidium totius esse principium et
multa manifesta fieri eorum que queruntur per ipsum.
Idem politicorum libro primo capitulo primo. Siquis ex principio
res nascentes [illegible] optime contemplabitur.
Idem libro [illegible] primo. Principium est [illegible] et eo quod
[illegible] est [illegible] in fine [illegible]
[illegible] esse dimidium totius. quare et quod
ab [illegible] parvum peccatum [illegible]
[illegible] partibus [illegible]. Idem libro [illegible]
vj et fi. Omnino [illegible] impossibile assuescere
mox [illegible] assuescunt.
Idem phisicorum libro primo capitulo ij. [illegible]
[illegible] alia sequuntur.
Idem de celo et mundo libro primo capitulo v. Princi
pium virtute magis est quam magnitudine. [illegible]
quod in principio est modicum in fine fit mul-
tum magnum.
Idem [illegible]
[illegible] in principio [illegible] et magnas fac

[illegible]
Idem [illegible] facile [illegible]
[illegible] capitulo xx [illegible]
[illegible] familiaritatis [illegible]
[illegible] libro primo epistola ij.
[illegible] habet
Idem epistola [illegible]
Nam tua res agitur paries cum proximus ardet.
Et neglecta solent incendia sumere vires.
[T]ullius de fine bonorum et malorum libro v. et fi.
Omnium rerum principia parva sunt, sed suis progressi
bus [illegible]
Idem philippicorum libro v. et fi. [illegible]
[illegible] facile opprimuntur inveterata fit plerumque
robustius.
Idem de oratore libro ij. Omnia que sunt [illegible]
[illegible]
[illegible]
Idem in thimeo platonis sive de [illegible] mundi.
[illegible] excedunt.
[O]uidius epistolarum xvij epistola.
Flamma recens sparsa parva recedit aqua.
Idem sine titulo [illegible] libro [illegible]
Parcius exiguo [illegible] dum retia tendis.
Ne fugiat captos [illegible] tuus.
Idem de remedio amoris libro primo.
[illegible] sero medicina paratur
Cum mala per longas convaluere moras.
Idem de tristibus libro v. epistola [illegible]
[illegible]
Idem de [illegible] libro ij. et fi.
[illegible]
et non [illegible]
[illegible] sunt [illegible]
[illegible] morbi
[illegible] declamationum [illegible] et fi.
[illegible]
[S]eneca epistolarum [illegible] libro xj epistola [illegible]
[illegible]
Idem libro xviij epistola prima [illegible]
dignitas quam capit. pecunia que circa paupertatem
plurimum amorem habet. dum ex illa excepit [illegible]
[illegible] epistola [illegible]
affectus. deinde ipse se concitat et vires dum
procedit parat. Excluditur facilius quam expellatur.
Idem de clementia. Que ex solito nascuntur [illegible]
[illegible] meliusque procedunt.
Idem de [illegible] ad Marciam [illegible]
[illegible] si [illegible] singula [illegible] sunt.

... libro ... principia
ex ff. de orig. iur. l. i. Cuiusque rei potissima pars principium est.
ex ... rest. ... nemini ... Melius est intacta iura servare quam post ... remedium querere. Ibidem ... In d. l. i. Melius est enim tempore occurrere quam post exitum vindicare.
Valerius maximus libro viii. ... Nullum nimium ubi finitur ubi incipit.
Cassiodorus epistolarum ... epistola xxxviii. ... ipsa ... virgas teneras ... Levius si rebus primis finallius adhibeas ... opprimis quam ... Non ... primo leviter ... ad hoc quod in ... nequeunt reperiri primordia ... et alte ... non ... rebus necessariis novitas abrogatur. Ibidem libro iii. epistola viii. In ipsis initiis ... excessus est ne ... paulatim aliquos comprehendat. Ibidem libro ... epistola xxi. Melius est ... amabilibus ... hue mollia reprimere quam ... crimina vindicare.
Autor libri qui dicitur pamphilus. ca. iii.
Incipe spe melius dabit et dedit omnia tempus.
Inceptum ... parabit opus.
Idem ca. xx.
Res tam ... grandia parvula movet
Et minima maximus scintilla nascitur ignis.
Et generat parvum grandia principium.
Gualterius de castellione libro vii.
Parva solet magnus ... rivus.
Cum neglecta fuit modica scintilla ...
Gualfredus in poetria. ca. l.
Surgit permulta seges de semine pauco.
... magno ... de fonte ...
De tenui virga grandis prenditur arbor.
... in ... ca. xlvi.
... possunt ... bonum attingere fines.
Proverbium ... Per ... fama.
Lopera cominciata e meza facta.
Picola bruca fa gran fuoco.

De finis consideratione. ca. viii.

Socrates ... ii. et ... In cunctis operibus non ita principium ut finem perpendimus.
Aristoteles. Ethicorum libro primo ... ca. ... Multe ... enim et artibus et doctrinis multi fiunt fines.
Ibidem. ... In omni operatione et electione finis bonus. ... Huius enim gratia reliqua operantur omnes.
... In omnibus ... artibus bonum maximum est finis.
Ovidius epistolarum ... Phyllis.
Exitus acta probat. careat successibus opto
Quisquis ab eventu facta notanda putat.
Idem metamorphoseos libro iii.
Ultima semper
Expectanda dies homini dicique beatus
Ante obitum nemo supremaque funera debet.
Valerius maximus libro vii. ... sapienter dicta et facta. Solon neminem dum adhuc viveret ... debere arbitrabatur ... ad ultimum ... diem ... fortune subiecti essemus.
Marcialis ... libro ...
Incipit ... sepe studere
Sed sine fine parum ...
Sepe dolor ... iterum.
Autor libelli de formula honeste vite. ca. ii. Cum ... exitus cogitabis.
Prosper sub xx. epigramate.
Palma qua capitur gloria finis habet.
Boetius de consolatione libro ii. ca. ... Quod ... sitam ... non sufficit intueri. Prudentia metitur.
Isidorus in sinonomia soliloquiorum libro ii. ca. xlv.
Summa ... est nescire quo tendas.
Ibidem ... In omni ... finem attende.
... ca. xxiii ...
Siquid agis prudenter agas, et respice finem.
Autor libelli qui dicitur pamphilus. ca. xviii.
Principium finemque simul prudentia spectat.
Rerum finis habet crimen et omne decus.
Verbi principium finemque oppone verbi
Ut melius possis premeditata loqui.
Autor ... libro primo.
Non datur extemplo bono post primordia ...
Congrua. sed rectus prima finis habet.
Matheus vindocinensis in poetria parte ii. ... ca. ...
Quod cepisse nequis principiare cave.
Gualfredus in poetria. ca. xxx.
... dicam non solis ab ortu
... benevenimus. ca. xl.
Premeditare prius ... opere
Incipias finis fiat ut aptus eis.
Principium sapiens et finem premeditatur.
Finis habet verum ...
Autor libri qui dicitur Astrolabii.

... fit sapiens

Occasu sapiens, stultus considerat ortu
Finis quippe rei cuntica laudis habet.
Proverbium vulgare. No lodare el di se no bien
no la sera.

De perfectione operis. ca. viii.

Aristoteles metafisicorum libro ii. ca. ii. Nullus
amabit aliquid facere ad terminum non futurus
venire.
Ovidius de remedio amoris libro primo.
Vulnus in antiquum reddit male firma cicatrix.
Cassiodorus epistolarum libro iiii. epistola xxi. Consum-
matione generat quod in medijs [illegible] opera
deserunt. Ibidem xxxi. epistola perfectum opus
suum laudat auctorem. Idem libro [illegible] epistola
xliii. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] perfectionis [illegible] [illegible] effectus [illegible]
um laboris [illegible] [illegible] [illegible]
tamen et credere desiderata impleri.
Auctor libri qui dicitur pamphilus ca. xxxv.
Et sua nec semper primordia fine.
Inceptum casus sepe retardat opus.
Auctor [illegible] doctrine libro primo.
Principium leviter in magnis rebus habere
Cuilibet potest sed non sic sibi finis erit.
Convenit ergo prius ut sic primordia sumat
Ne citius quod cepit deseruisse velit.
Andreas ad gualterium de amore libro primo. Res
imperfecte modica turbatione deficiunt.
Matheus vindocinensis in poetria parte prima [illegible]
Invidet et comes est imperfectio rebus.
Proverbium vulgare. La terra cultiva ben germi-
na et male spiga.

De cause et effectus consideratione. ca. x. et de occasione

[illegible] [illegible] in operatione
[illegible] [illegible] [illegible] qualitas.
[illegible] omnes [illegible] in libro iii ca. [illegible] [illegible]
[illegible] unusquisque est talis dici et operatur [illegible]
[illegible]
Idem topicorum [illegible] [illegible]
[illegible] alius [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] mali magis fugiendum est eo quod per accidens.
Tullius philippicorum libro viii. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] bona bonos
[illegible] arbor bona malos
[illegible] [illegible] [illegible]
fructu arbor

lex ff [illegible] [illegible] [illegible] qui [illegible] [illegible] [illegible]
dampnum prestat dampnum fecisse videtur.
Auctor libri de formula honeste vite. ca. i. Cuiuscumque
facti causam requiras.
Cassiodorus epistolarum libro viii. epistola vii. Nulla
fit remotio cuius origo non tollitur. Idem libro
viii epistola xii. Rerum omne semper in causa fuit. Fructus
prodit auctores.
Isidorus in sinonimia soliloquiorum libro ii. ca. [illegible] Se-
pe occasio peccandi voluntatem facit.
Versificator fabularum exopi xxiiii. fabula.
Si tibi quid desit cur detur respice.
Auctor libri qui dicitur pamphilus ca. viii.
Causa pusilla nocet sapiens noxia vitat.
Idem ca. xlviii.
Arbore de dulci dulcia poma cadunt.
Idem ca. xl.
Fructibus ex sius fructibus cognoscitur arbor.
Matheus vindocinensis de [illegible] ca. xxxi.
Non tibi quod [illegible] sed [illegible] intellige [illegible]
Sola voluntatis forma movetur opus.
Iacobus beneventanus ca. xl.
Omnis sapore fructus cognoscitur arbor.

De proprietate qualitatis et quantitatis. capitulum xi.

In exodo ca. xxiii. Non sequaris turbam ad facien-
dum malum. Neque iudicio plurimorum acquiesces
ut a vero devies.
Aristoteles topicorum libro ii. [illegible] [illegible]
res comparandum est ut plures quam aut tertium
sunt huiusmodi vel non tam attendendum est
pluribus.
Seneca epistolarum ad lucilium libro iiii. epistola
viii. et [illegible]. Existimes iudicia non numeres.
Idem in proverbijs. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
lex. C. de veteri iure enucle. l. ii. §. sed et si quis.
Multo magis est pauca idonea effundere
multas inutiles [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] pauca [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]
Auctor libri de formula [illegible] [illegible] ca. i. [illegible]
sed quibus placeas cogita.
Cassiodorus epistolarum libro ii. epistola xii. [illegible]
non in qualitate est peccatum.
Gregorius in pastorali ca. [illegible] Admonendi sunt quod
quidam in minimis tam frequenter excedunt ut [illegible]
quasi considerent qualia sed quanta committunt

facta et cum in sua si desperauit. tunc cum persit ab omni se mundo . . numerat

De partium mortali consideratione. capitulum xij.

Paulus ad galathas v. ca. Modicum fermentum corrumpit totam massam

. . . in poetria ca. iij.
Pars siquidem si sedebit inepte.
Tota . . . fetet ex illa parte pudore
Fel modicum totum mel amaricat.

. . . menda totam facie deformat.

Iacobus beneuenutus ca. l.
. . . se sincera per mendosa trahit.

De cautione securitate et periculo. capitulum xiij.

. . . de . . . ca. vij. . . . Cleobolo . . . de septem sapientibus . . . audiui . . . imvorum repetitiones . . . insidias. Idem vij ca. . . . de . . . corinthius . . . de septem sapientibus dat . . . securos . . . fieri beniuolentia . . . Idem viij ca. . . . spissitudine . . . tantum inter a morte nauigantes distare.

Salomon in prouerbiis ca. xj. Qui cauet laqueos securus est. Ibidem xxv. ca. Sicut urbs patens et absque murorum ambitu Ita vir qui non potest in loquendo cohibere spiritum suum. Idem xxviij. ca. Qui ambulat simpliciter saluus erit.

Idem in . . . ca. x. Qui dissipat sepem mordebit eum coluber.

Socrates in . . . ca. ij. . . . tuta.

Aristoteles yconomicorum libro primo oportet . . . studiosam domum esse, sic et ciuitatem.

Idem rhetoricorum libro ij. ca. ij. periculum est terribilis appropinquatio.

Ihesus filius Sirach in ecclesiastico ca. iij. Qui amat periculum in illo peribit. Idem viij ca. Cum audace ne eas in uia, ne forte grauet mala sua super te. Ipse enim secundum uoluntatem suam uadit et simul cum stultitia illius peries. Cum audace ne eas in desertum, quia nichil est in eius sanguinis, et ubi non est adiutorium elidet te. Ibidem xj. ca. Non omnes ducas in domum tuam. Multe enim sunt insidie dolosi.

Therentius in Eunucho ca. . . . Quod caue possis stultum est admittere. Malo ego nos prospicere quam hunc ulcisci accepta iniuria

Idem in . . . ca. iiij. periculum ex . . . faciat tibi . . .

. . . Ne fit sine periculo facinus et magnum et memoriale. Idem in . . . ca. . . . qui uenias in periculum. Sciamo secus, ne an perdas totum dimidium facile.

Oratius in epistolis libro primo epistola prima.
Hic murus aeneus esto
Nil conscire sibi nulla pallescere culpa.

Tullius philippicorum libro primo. Metui et ob id odio esse . . . Idem libro ij. Caritate et beniuolentia ciuium septum oportet esse non armis.

. . . de . . . libro iiij epistola vj.
Quod licet hoc tutius est

Seneca epistolarum ad lucillum libro j epistola v. . . . possimus . . . incomoda queque, non tam pericula et studia nos reducam.

Idem libro vij. epistola ij. Tuta scelera esse non possunt, propterea non tamen trepidare.

Ibidem libro idem epistola v. nemo potest . . . esse securus. Securitatis magna portio est non tamquam facere

Idem de ira libro ij. periculosius est timeri quam despici. Necesse est ut multos timeat quem multi timent

Idem de clementia illius magnitudo stabilis . . . dataque est quam omnes tam supra se quam pro se sciunt. Curam eius excubare, et pro salute singulorum atque uniuersorum cottidie experiuntur. Clementia non tam honestiores sed tutiores prestat. Ornamentum enim imperatorum et certa salus est. miserabile . . . et rapinis . . . exercent . . . suspecta . . . reddit tam exterorum quam domesticorum . . . cat . . . facturus . . . metus timet sepius optat . . . existimat tutum. Securitas securitate mutua paciscenda est. Non est opus struere . . . nec multiplicibus se muris turribusque sepire. Saluum regem clementia in aperto prestabit. Unum est . . . inexpugnabile munimentum amor ciuium. Quid pulcrius est quam uiuere . . . Quis audet statuere huic aliquid periculum. Sub quo iustitia . . . pudicitia securitas dignitas florent. Sub quo opulenta ciuitas . . . undat.

Idem tragediarum . . . hercule furente . . .

Nonit pauors securu ques.
Ibidem iiij ca.
Quem sepe transit casus aliquando inuenit
Idem in prouerbijs [illegible] perditum amici contentio.
Curtius libro ij ca. xj. Alexander deuicta perdomi[ta] [illegible] potens Asiam vertitis ne post ipsius discessum [illegible] arma [illegible] eorum prefatorum et omnes quibus [illegible] esse se [illegible] detracte libertatis securum uexit honoris causa [illegible] relictis plebe [illegible] consecutus [illegible] principes [illegible] [illegible] nichil nouare uellet plebs uero nec posset quidem spoliata principibus.
Vegetius de re militari libro iij ti. xxij. Amplior securitas solet grauius discrimen habere.
Ibidem xxiij ti. [illegible] subitis [illegible] et [illegible] tunc mentes efficiunt humane.
Iuuenalis libro ij satyra [illegible]
Custodes casta est et ab ipsa incipit uxor.
Idem libro [illegible]
[illegible]
[illegible]
dat potius pignori [illegible] quam [illegible] agere.
[illegible]
[illegible] possidere [illegible]
[illegible] libro [illegible] ca. ij.
Cauto cuncta [illegible] firmando [illegible]
Idem ca. iij.
[illegible] malum [illegible]
[illegible]
Serutetur nulla [illegible]
[illegible] expon[en]s [illegible]
Valerius maximus libro iiij ti. p[rim]o. Eadem tuta est potentia que [illegible] [illegible] libro iiij [illegible] multi aliorum in precipites casus [illegible] [illegible] tum est [illegible] non [illegible] cauent.
Cassiodorus epistolarum libro iij epistola iiij [illegible] multi [illegible] in precipites [illegible] [illegible] non monere [illegible] Idem libro iiij epistola xxiiij [illegible] [illegible] ad extrema [illegible] Ibidem xxviij epistola prudentes [illegible] non putantur emergere. Ibidem libro xij [illegible] epistola xl et [illegible] [illegible] sidorus in sinonomis soliloquiorum libro ij [illegible] xlij. Timor cautum facit hominem atque sollicitum.
Versificator fabularum [illegible] xxvij fabula
Omnes [illegible] opes securum [illegible]
Idem fabula xxxiij
Tutore [illegible] sit [illegible]
Nam si [illegible] hostis [illegible]
Idem fabula.
[illegible] cauete
[illegible] hoste [illegible]
Baldo iiij fabula.
Nec ope [illegible]
Solo [illegible] constat [illegible]
Gualterus de castellione libro
Non murus non arma duces tutantur [illegible]
Ibidem libro vij.
[illegible] hostem [illegible]
despicias tute sit quod neglexerat ille
Fortior [illegible] multoque ualentior hostis.
Iacobus beneuenutanus ca. xxxiiij.
Fallere non poterit te [illegible] nube uetus
Idem xxxvij.
Ignorata uada tibi pertransire caueto.
Nulla profunda [illegible] non uideant ea.
Montanarius in lima [illegible] ca. viij.
Cautius est quam [illegible] timentur agendum
Prouerbium vulgare
Anche delle pelli delle uolpe uiene al mercato
Chi ben [illegible] [illegible]
El pegno [illegible] lamico.
Non la fare [illegible] la nuoua
[illegible]
[illegible] uolpe [illegible] non [illegible] nuoua.

De certitudine et incertitudine ca. xiiij.

Salomon in [illegible] ca. xij et [illegible]
[illegible]
Salustius in Iugurthino [illegible] debet [illegible] mutare
Palladius de agricultura [illegible] [illegible] melior [illegible]
Maximianus.
Nunc [illegible] certus [illegible]
Euentus uarios res noua semper habet
Cato ca. ij.
Rem tibi [illegible] certam [illegible]
[illegible] nolo [illegible]
[illegible] incerta [illegible]
Boetius de consolatione libro primo ca. vj.
Quod [illegible] certum deserit ordinem
[illegible] non habet exitus.
Versificator fabularum [illegible] fabula [illegible]
Non [illegible] debet [illegible] certa relinquere
Baldo viij fabula.
Nec [illegible] relinquere [illegible]

liber tertius tertie partis. Iste liber tertius tertie partis tractat de philosophia doctrina et disciplina sub his titulis et primo de philosophia. Capitulum primum.

Salomon in Ecclesiaste ca. xij et fi. Faciendi plures libros nullus est finis.

[illegible] exortationibus ca. ij. [illegible] [illegible] berius agere si sapientie fueris amator. q[illegible] supradictis nostris observaveris lectionibus. q[illegible] non non didicisti assistere disciplinis.

Aristotiles ethicorum libro p°. ca. viij. Honorabilior et melior est pollitica medicinali. Ibidem libro x. et fi. ca. vij. et fi. videtur philosophia admirabiles delectationes habere puritate et firmitate.

Idem topicorum libro viij. philosophia est silogismus demonstrativus.

Cromen de nugis phorum. s. de Aristotele ca. xxxviij. Aristotiles interrogatus quid assecutus esset ex philosophia respondit se ultro facere quod quidam pavore legum faciunt.

Tullius in Ortensio [illegible] [illegible] [illegible] her sit maxima in philosophia iudicium veri et finis [illegible]. Idem tusculanarum questionum libro p°. Cum [illegible] [illegible] ad rectam via vivendi pertinet [illegible] est disciplina studio sapientie que philosophia dicitur. Meum iudicium semper fuit [illegible] nostros aut invenisse per se sapientius quam grecos [illegible] accepta ab illis fecisse meliora. Natura [illegible] mentibus nostris insanabiles [illegible] cupiditas veri videndi. Ibidem libro ij. philosophia paucis est contenta iudicibus. [illegible] consulto [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pelluntque timores. Ibidem libro iiij. philosophia est profecto animi medicina. philosophia [illegible] adipiscende [illegible] philosophia [illegible] est. Ibidem libro iiij. philosophia [illegible] [illegible] constat. Ibidem libro iiij. et fi. Quid est dulcius otio litterato.

Idem de fine bonorum et malorum libro p°. Ita sentio et sepe disserui latinam linguam non modo non inopem sed locupletiorem esse [illegible]. Ibidem libro ij. a grecis philosophiam et omnes ingenuas disciplinas [illegible].

Seneca epistolarum ad lucilium libro vij. ep. v. Adeo philosophia sanctum quoddam est ut et si quid illi simile est

[illegible] [illegible] placeat. Ibidem libro xv. epistola prima. Philosophia sapientie amor est et affectus philosophie esse dixerunt et maximi et plurimi auctores moralem naturalem et rationalem. Prima componit animum. Secunda naturam rerum scrutatur. Tertia proprietates verborum exigit et structuras et argumentationes ne pro vero falsa surrepant. Ibidem epistola vij. liberalibus artibus liberalia studia virtutem dare non possunt sed animum ad recipiendum virtutem preparant liberales artes non perducunt animum ad virtutem sed expediunt. Quid est quod existimes non futurum sapientem eum qui non litteras nescit cum sapientia non sit in litteris res tradit non verba.

[illegible] firmianus de vera [illegible] libro [illegible] multis artibus opus est ut ad philosophiam possit accedere. [illegible] ca. primo. [illegible]

Boetius in Arismetrica ca. p°. quod est pheminus. [illegible] [illegible] [illegible] sit [illegible] absoluta partibus nullus quidem digna sinis tantum est sacra visa persidus. ut non exteriorum quosque [illegible] adiumenta [illegible]. Ibidem ij. [illegible] quod est philosophia est animi sapientis.

Cassiodorus epistolarum libro iij. epistola xxxiij. Gloriosa est sacra litteratura [illegible] quod primum est in homine mores purgat quod secundum verborum gratiam subministrat ita utroque beneficio mirabiliter [illegible] ornat [illegible] et [illegible]

Ibidem libro [illegible] epistola [illegible] Geometria [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] primum [illegible] memoratur. Ibidem libro vj. epistola [illegible]. Inter utilissimas artes quas ad sustentandam humane fragilitatis indigentiam divina tribuerunt nulla prestare videtur aliquid simile quam potest auxiliare medicina [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] materna [illegible] semper assistit. [illegible] dolores [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nos [illegible] sublimare ubi multe divitie nulla potest [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] viij. epistola xv. Grammaticorum schola est fundamentum pulcerrimum. Mater gloriosa facundie que [illegible] [illegible] novit ad laudem loqui sine vitio. [illegible] [illegible] [illegible] dicendo sic errorem cognoscit [illegible] [illegible] [illegible] admodum boni mores crimen [illegible]. Idem libro x. epistola iij. Studio litterarum [illegible] laudabilem eximie reddit [illegible]. Inde pr

videns inveniet unde sapientior fiat. Ibi bellator re
periet unde animi virtutem reparet. Inde prin
ceps accipit quemadmodum sub equalitate ope
ratur nec aliqua in mundo potest esse fortuna, quam
litterarum non augeat gloriosa notitia.

De auctoritatibus scientiarum et libris earum capitulum ii.

Aristoteles Ethicorum libro primo ca. iii. Videbitur utique
melius esse forsitan et opportere pro salute veri
tatis et familiaria destruere. Ut et philosophos existen
tes ambobus enim existentibus amicis sanctum
est prehonorare veritatem.

Oratius epistolarum libro primo epistola prima.
Nullius addictus iurare in verba magistri
Quo me cumque rapit tempestas deferor hospes.
Idem libro ii epistola iii et fi.
Scriptorum chorus omnis amat et fugit urbes.

Tullius tusculanarum questionum libro v et fi. Autem dispu
tantis illud est non quid quisque dicat, sed quid
cuique dicendum sit videre.
Idem de natura deorum libro iii et fi. Suo cuique
iudicio utendum est.

Ovidius de tristibus libro ii epistola prima.
Omne genus scripti gravitate tragedia vincit
Hec quoque materiam semper amoris habet.

Seneca epistolarum ad lucilium libro primo epistola ii. Di
strahit librorum multitudo. Itaque cum legere non
possis quantum habeas, satis est habere quantum legas.
Idem de tranquillitate animi. Onerat discentem
turba librorum, non instruit. Multoque satius est
paucis te auctoribus tradere quam errare per
multos.

lex. C. de veteri iure enucleando l. i. § omnibus autoribus.
non omnes in omnia sed certi per certa vel meli
ores vel deteriores inveniuntur. potest unus for
sitan etiam deterioris sententie et multos et ma
iores in aliqua parte superare.
lex. vi § ut omnes. Qui non subtiliter factum emen
dat laudabilior est eo qui prius invenit. [magnalia s...]

Priscianus in prohemio [illegible] doctrinas [illegible]
et omnia studiorum genus philosophie sapientie [illegible]
[illegible] grecorum fontibus derivatum latinos proprio
sermone invenio celebrasse et in [illegible] illorum
vestigiis liberalibus consecutos artibus video
grammaticos dictos auctores, quanto sunt iuniores
tanto perspicaciores, et ingenio floruisse et
diligentia valuisse omnium iudicio confirmantur.
Idem libro primo ti. de subali potestate pa

singularium literarum grecos in omni doctrina auctores
utimur.

Autor libri de formula honeste vite ca. ii. Non te mo
veat dicentis auctoritas quis sit sed quid dicat
attendito.
[illegible] ipsius
sibi adimit, qui sine ullo iudicio iuncta maiore
probat et ab aliis more pecudum ducitur ma
gis est propria facere quam aliena disponere.

Prestalus de x dubitationibus circha prudentiam in
prohemio. Dum a prioribus dicta placentia nobis apponi
mus, illa utique dicere videmus.

Boetius de disciplina scolarium libro ii librorum co
piam te acquiras exercitamenti ut cum opus fuerit
eam consulas, nec omnino eis credas. Miseri enim est
ingenii semper inventis uti et numquam inveniendis. Stul
tius est magistratus erroribus omnino consudere. Sed pri
mo est credendum, donec videatur quod sentiat.

Hugo de sancto victore in compendio physice libro
iii ca. v. Firmior est sententia, quam auctoritate sa
pientis inducitur.

Autor libelli qui dicitur astrolabi
Non a quo sed quid dicatur sit tibi cure.
Autori nomen dat bene dicta suo.

Cassiodorus epistolarum libro ii epistola xl. Semper gratum
est de doctrina colloqui cum peritis. Idem libro
iii epistola xi. Fugiat doctrina [illegible] indocile
animi ad vitia trahi. Idem libro iiii epistola xxxviii.
Dignius est per alios sequenda doctrine quam sibi
modum usus est legiptime concessationis imponere.
Ibidem libro vi epistola vi. Reverendum honore
sumit quisquis nomen magistri accipit quia hoc
vocabulum semper de peritia venit. Ibidem
libro viii epistola xii. Sicut perniciosum est doctos
prava suadere sic salutare minus est cum
[illegible] terminos disertitudo nescit exer
cere. [vel al' minus]

De doctrina seu doctoribus et magistris ca. iii.

Salomon in proverbiis ca. xv. Cor sapientis querit
doctrinam. Ibidem xviii ca. Auris sapientium
querit doctrinam. Idem xxiii ca. In auribus insi
pientium ne loquaris quia despiciet doctrinam elo
quii tui. Idem xxii ca. Inclina aurem tuam et
[illegible] ingrediatur ad doctrinam
cor tuum, et aures tue ad verba scientie.
Aristoteles ethicorum libro vi ca. ii [illegible]

facta videt esse et scibile et discibile Ex precognitis ... de rima

Idem in tapsicorum libro p° ca. hii docet qui dicunt de singulis ...

Cronica de magis phorum ca. xxviii. f. de Aristotile Aristoteles crebro solitus erat dicere quod visus ab aere recipiente lumen recipit, anima vero a disciplinis vel documentis. Idem dicebat doctrine quidem radices esse amaras sed fructus non dulces.

Idem interrogatus quid interesset inter doctos et indoctos inquit quantum inter vivos et mortuos.

Idem dicebat doctrinam in prosperitatibus esse decorem, in adversitatibus esse refugium.

Ihesus filius Sirach in Ecclesiastico ca. vi. A iuventute tua excipe doctrinam et usque ad canos invenies sapientiam.

Oratius in poetria
Segnius irritant animum demissa per aurem
Quam que sunt oculis subiecta fidelibus.
Quicquid precipies esto brevis ut cito dicta
Percipiant animi dociles teneantque fideles.
Omne supervacuum pleno de pectore manat.

Tullius de amicitia fructus ingenii et virtutis omnisque prestantie tunc maximus capitur cum in proximum quemque refertur.

Idem tusculanarum questionum libro ... ut agri quamvis fertiles sine cultura fructuosi esse non possunt, sic sine doctrina animus.

Idem rhetoricorum dictis novem libro vi. et fi. ca. x. ... indoctus quamvis sit ingeniosus ad virtutem pervenire non potest.

Idem de oratore libro p° non ignoro et que bona sunt meliora fieri posse doctrina. Nec est ... ars in qua omnia que illa arte effici possunt a docto ... ant.

Ovidius de tristibus libro ... epistola ...
Cuiusque parum noti nemo docere potest
Idem metamorfoseos libro ...
... est et hoste doceri

[illegible]

... tecum cadent

Seneca epistolarum ad lucilium libro iiii. epistola vii. ... primus dixi quod nusquam satis discitur. Ibidem libro v. epistola xxxviii. plurimum proficit sermo qui minutatim irrepserit animo.

Idem de tranquillitate animi. Male respondent coacta ingenia.

Idem de consolatione ad helviam matrem. Altius

precepta descendunt que teneris imprimuntur annis.

Idem ... que non ... docet discunt.

Iuvenalis ... libro ... satira ... Premunt multos vane sterilesque cathedre.

Lex C. de professoribus et medicis l. magistros lib° x. Magistros studiorum doctoresque excellere oportet moribus primum deinde facundia. Quia docere nullus non repente nec temere prosiliat ad hoc munus sed iudicio ordinis probatus decretum curialium merebitur optimorum conspirante consensu.

Lex ... de gradibus C. fi. veritas magis oculata fide quam per aures animis mortalium infigitur.

Marcialis ... libro ... ca. ... Non docere ... qui discere porrò vane ... affectas ... nescius ipse ... quam male confundit ... moros.

Vegetius de re militari libro p° ca. viii. Nemo inveniet qui possit docere quod ipse non didicit.

Valerius maximus libro ... ca. ... de ... ria proficit ut politiora non ut meliora fiant ingenia quum solida virtus nascatur magis quam fingatur.

Auctor libri de formula honeste vite ca. iii. doctorum esto tantus auditor. Que nosti sine arrogantia impertire ...

Macrobius de sompno Scipionis lib°. ... In re ... liter obscura qui exponendo plura quam necesse est perfundit addit tenebras.

Idem saturnalium lib° p° in prohemio Superfluum ... inter sapientes nota proferre.

Boetius de consolatione libro iii. metro xi.
Heret profecto semen introrsum veri
Quod excitatur ventilante doctrina.

Idem de disciplina scolarium libro iii. ... magistri sedulitas ... nisi ...

Ysidorus epistolarum libro primo epistola xxviii. ... apprehendere ... tenere ... mus. Ceterum si robur primus ... adhibe ... opprimes ... contendis. Sic et animum ... nisi primus fuerit lenitate imbutus ad hoc ... respiret. Idem libro ii. epistola xl. Sex ... e de doctrina colloqui cum pluribus.

Gregorius in pastorali ca. p°. Sunt plerique qui dum ... non ... ere ... Que pondus magisterii tanto levius existimat quanto magnitudinis ... est. Idem ii. ca°. Nulla ars doceri presumatur

nisi ex certa prius meditatione discat
Isidorus in sinonimis soliloquiorum libro ii. ca.
xli. Excellentior sit tua doctrina.
Autor rudium doctrine libro p.
Quisquis doctor dum retinet de iure magistri
dignitatis honoris ob hoc quisque magis erit
Idem libro ii.
Indoles feritas immoderata facit
Matheus vindocinensis in poetria parte ii. ca. ii.
Omne bonum in esse deductum clarius relucescat.
lucerna nichil prodest abscondita.
Ibidem xx. ca. Usus facit magistrum.
Gualfredus in poetria ca. xliii.
Cum doceas aetas sit sermo domesticus aetas
Quelibet aris audiat [illegible] sed sit sua uerba
liminibus contenta suis cum ueneris ex
In aere forum placeat omnibus ut.
Autor libri qui dicitur astrolabium.
disce diu firma tibi tardaque docere
atque ut distribuas ne cito prosilias.
Nolo repentina tua sit doctrina magistri.
dictis doctorum factis reddere honorem

De admonitione castigatione seu correctione ca. iiii.

Salomon in proverbiis ca. viii. Qui arguit derisorem ipse sibi iniuriam facit. Noli arguere derisorem ne oderit te. Idem xii. ca. Qui odit increpationes insipiens est. Idem xv. ca. Qui abicit disciplinam despicit animam suam. Qui autem acquiescit increpationibus possessor est cordis. Idem xvii ca. Expedit magis ursae occurrere raptis fetibus quam fatuo confidenti in stultitia sua. Idem xviii. ca. Non recipit stultus uerba prudentiae nisi ea dixerit que uersantur in corde eius. Idem xxii. ca. Stultitia alligata in corde pueri et virga disciplinae fugabit eam. Ibidem xxiii. ca. Noli subtrahere puero disciplinam. Si enim percusseris eum virga non morietur. tu virga percutis eum et animam eius de inferno liberabis. Idem xxvii. ca. Si contuderis stultum in pila quasi ptisanas feriente desuper pilo non auferetur ab eo stultitia eius. Idem [illegible] Idem xxviii. ca. Qui corripientem dura ceruice contemnit repentinus superveniet interitus et eum sanitas non sequetur. Virga atque correctio tribuit

sapientiam. Idem in Ecclesiastico ca. p. peruersi difficile corriguntur.
[illegible]
qui primus sapiens nominatus est [illegible]
sapientia [illegible] sit [illegible] quid
optime atque iuste [illegible] ut si [illegible]
aliis ipsi agamus.
Aristoteles rhetoricorum libro p. [illegible] differt
autem punitio et castigatio. Castigatio quidem enim
gratia patientis est punitio autem facientis ut
satisfiat.
Ihesus filius sirach in Ecclesiastico ca. viii. Qui odit
correctiones minuetur uita. Idem xxi ca. [illegible]
correctione [illegible] peccatoris e.
Idem xxxii ca. peccator homo uitabit correctionem
et secundum uoluntatem suam inueniet comparationem.
[illegible] in epistolis libro p. epistola prima
Nemo adeo ferus est ut non mitescere possit
Si modo [illegible] patientem commodat aures
Tullius rhetoricorum artis ueteris libro ii. [illegible]
doceri ab aliquo facile et libenter summas mutabimus.
Non enim parum cognoscere sed ab ipso cognito
studere et diu persequi [illegible] turpe est [illegible]
alteri [illegible] contemnit alteri singulariter
cuiusque utile est attributum.
Idem tusculanarum questionum libro ii. hoc turpius quod est [illegible]
in eo peccat cuius professionem summas.
Ovidius de remedio amoris libro p.
Impatiens animus adhuc tractabilis arte
Respuit atque odio uerba monentis habet.
Idem de [illegible] libro v. epistola xvi [illegible]
Qui monet ut facias quod iam facis ille monendo
laudat et hortatu comprobat acta suo
Idem metamorphoseos libro primo.
Cuncta tentanda prius sed immedicabile uulnus
Ense recidendum est ne pars sincera trahatur
Idem de fastis libro iii.
Judice peccas turpius ipse tuo.
Idem de ponto libro ii. epistola vi.
[illegible]
Seneca epistolarum ad lucillum libro ii. epistola ii. Quia
apud [illegible] ingenium quo est lentior sicut non
uincat. Quecumque attribuit condicio nascendi
et corporis temperantia [illegible] multum se diu
animo [illegible] hereditat. Ibidem libro
iii epistola vii. Initium est salutis cognitio peccati.

[illegible] peccata [illegible] corrigi ne [illegible] ibidem nocte [illegible] in [illegible] sua [illegible] sanitate [illegible] est
Idem libro [illegible] epistola [illegible] perficere [illegible]
[illegible] offensus est. Omnia honestiora
verum semina [illegible] admonitiones excitantur.
Ingenii vis [illegible] et cessat [illegible]
persuasiones [illegible] et depravata corrigit.
Nulla res magis [illegible] animis [illegible] dum
[illegible] in peccatum inclinabiles revocat ad rectum
[illegible] bonorum conversatione paulatim enim descendit
in pectora [illegible] preceptorum [illegible] frequenter
aspici frequenter audiri [illegible] tibi in conversatione
virorum sapientum eveniat. Ne apprehendes quemad
modum aut quo perfecit [illegible] deprehendes. Ibidem
libro [illegible] epistola [illegible] Facile est adulterare coniunctione
ad cupiditates [illegible] omnibus enim natura fundamen
tum dedit semenque virtutum. Ibidem x epistola
vicia nostra quia amamus defendimus et malumus
excusare quam excutere.
Idem de ira libro ii. Aliquando lamentandus est hic
metus apud quos [illegible] ne perficiat difficiliter re
adunantur [illegible] nobiscum crescunt. Nam mu
tare difficile est. Quo plus indulget pupillo, quo
plus licet corruptior fit.
Idem declamationum seu [illegible] libro [illegible]
in proemio [illegible] ut vicia sua excu
sare malit quam effugere.
Idem in proverbiis. Cum his conversare qui te
corrigunt. Secrete corrige amicos palam la
uda.
lex ff ad l. aquil. et si quemquam [illegible] levis dum
[illegible] castigatio concessa est docenti. Ibidem l. preceptoris. preceptoris nimia [illegible] culpe [illegible]
meretur. Ibidem ti. de act. empti et [illegible] l.
Item quaeritur. et idem [illegible] Magistris levis
castigatio concessa est.
Valerius maximus libro ii ti. de disciplina mili
tari [illegible] et absciss[illegible] castigatione [illegible]
[illegible] disciplina indiget [illegible]
[illegible] et nisi a recto tenore defluxerit, opp
ressura sunt nisi opprimantur.
Macrobius [illegible] libro [illegible] [illegible] ca. iii.
[illegible] neque [illegible] loquentes
Non hos sed verbum pectore finge tuo.
Auctor libri de formula honeste vite ca. iii. Ad
monitionem libenter [illegible] si merito [illegible]
[illegible] quia profuit, si immerito [illegible] quia prodesse
voluit. Non esto acerbus reprehensor, sed sine
exprobratione corrector. [illegible] facile [illegible]
[illegible]

Ambrosius de officiis libro iii et [illegible] ca. xlii et [illegible]
neque monitio aspera sit neque obiurgatio contu
meliosa.
Proverbia [illegible] [illegible]
[illegible] ca. [illegible] Magis corrigere [illegible] mox
delinquentes quam post [illegible] tempus ut non [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] moneas alios [illegible] ipse [illegible]
Si tibi sit carus [illegible] desistere [illegible]
Que culpare soles, ea tu ne feceris ipse.
Turpe est doctori cum culpa redarguit ipsum.
Cassiodorus epistolarum libro primo epistola v. Cogi debet ut
sit quietus qui suo vitio venit esse pacificus.
Ibidem epistola [illegible] Malum cum perseverat augetur
et irremediabile. Bonum est in peccatum amicorum
correctio. Ibidem libro v epistola iiii. pudoris
substinere iacturam nesciunt, qui se prius iu
dice corrigunt. Ibidem libro x epistola xii. Hoc
est proprie delicta corrigere quod [illegible] non facere.
Ibidem [illegible] ca. Sic fit [illegible] que contingit
sub comminatione purgari. Ibidem libro xi epistola
iii. Non facile efficitur vitiosus cui monitor assi
stit assiduus.
Idem de amicitia ca. iiii. Qui sequitur sue mentis
impetum et non rationem vix aut nunquam in corripi
endo proficit. Tardius solvitur quod per consilium
solidatur.
Claudianus libro primo.
In commune iubes siquid censes ve tenendum
Primus iussa subi, tunc observantior equi
Fit populus ferre vetat cum viderit ipsum
Auctorem parere sibi.

De increpatione et reprehensione. ca. [illegible]

Salomon in proverbiis ca. xii. Qui odit increpatio
nem insipiens est. Ibidem [illegible] Qui acquiescit
increpationibus possessor est cordis.
Idem in Ecclesiastico ca. vii. Melius est a sapiente
corripi quam adulatione decipi.
Therentius in Andria ca. iii. Obsequium amicos,
veritas odium parit.
Tullius de oratore libro primo [illegible] Malo non [illegible]
orationem meam quam reprehendi. Ibidem libro ii.
homines [illegible] Facilius quod stulte dixeris
reprehendere quam quod sapienter [illegible] laudare
possit.
[illegible] [illegible] libro [illegible] epistola

Discat et cunctis memorique ultimus illud
Quod quis decuit quod quod probat et veneratur.
Matheus in Evangelio capitulo vii. Quid vides festucam in
oculo fratris tui. Aut quomodo dicis fratri tuo
frater Sine eiciam festucam de oculo tuo et
ecce trabes est in oculo tuo. Ypocrita eice primus
trabem de oculo tuo et tunc videbis eicere fe-
stucam de oculo fratris tui
Paulus prima ad thymoteum capitulo v. Seniorem ne
increpaveris sed obsecra ut patrem.
Terencius in puerbiis. Crudelis est in re adversa ob
iurgatio. Obiurgationi semper aliquid blandi admi
sce.
Valerius maximus libro iiii titulo de fiducia sui. Eu
ripides cum athenis recitaturus visus est cum
persuasione populo ut ex tragedia sua quandam
tolleret progressus in scena dixit se ut populum
doceret non ut ab eo disceret fabulas com
ponere solemus.
Idem libro iiii titulo de verecundia. Athenis quidam
ultime senectutis cum spectatum ludos in theatrum
venisset eumque nemo ex civibus sessum reciperet
ad lacedemoniorum legatos pervenit, qui hominis
etate moti cum canos eius et annos assurgendi
officio veneratum sunt sedemque ei inter ipsos hon
oratissimo loco dederunt. Quod tibi fieri populus
aspexit maximo plausu aliene urbis verecun
diam comprobavit ferturque tunc unum ex lacedemoniis di
xisse erga atheniensis quod sciunt rectum sciunt
sed id facere negligunt.
Marcialis cochus in libro undique si scripto capitulo iii
Cur maculas alios maculosior omnibus albus
Et carpi dignus carpere non metuis.
Ibidem capitulo v.
Fratris nevicas mordari dente vetellis
Ad fratris culpam aquile tu lumina portas
Ad tua cum scelera nulla vel orba feras
Ibidem capitulo vii.
Alterum cesar et sor et esto tuus.
Autor libri de formula honeste vite capitulo iii. Repre
hendere patienter Si te alios mente obiur
gaveris scito quod prosunt si immerito scito quod
prodesse voluit non esto acerbi reprehensor.
Autor capitulo iii.
Que culpare soles ea tu ne feceris ipse.
Turpe est doctori cum culpa redarguit ipsum
Montonarius in huna doct capitulo Cxxviii. 2ss.

[illegible]

De exemplo et ymitatione capitulo vi.

In exodo capitulo xxiii. Non sequaris turbam ad faciendum [illegible]
[illegible]
Psalmista xxxvi psalmus. Noli emulari malignantibus ne[que]
[illegible] faciendi iniquitatem [illegible] foenum
velociter arescent et quemadmodum olera herbarum
cito decident. Noli emulari [illegible]
sua ut maligneris quoniam qui malignantur ex-
terminabuntur.
Salomon in proverbiis [illegible] Sin invidearis personis
non [illegible] eos. Ibidem iii capitulo Ne emuleris
hominem iniustum [illegible] vias eius. Quia [illegible]
Idem xii capitulo Sectatio mulierum preparat mentes
Idem capitulo xxiii Ne emuletur cor tuum peccatores
Idem xxiiii capitulo Ne emuleris viros malos [illegible]
[illegible] esse cum eis.
[illegible] libro primo capitulo ii. Est exemplum
[illegible] Entimema aut silogismus
[illegible] entimema quidem rethoricum sil[logismum]
[dico] Exemplum autem rethoricam inductionem.
Ibidem xxv capitulo et fine proverbia testimonia sunt.
Idem libro iii et fine capitulo xviii. Exempla sunt ma-
gis contionalia. Emptymemata autem magis in
[illegible].
[illegible] in [illegible] [illegible]
aliis facito tibi [illegible] ex usu fiet astutus.
Idem in adelphis capitulo xi. Inspicere tamquam in speculo
vitas hominum iubeo atque ex aliis sumere exemplum sibi.
Salustius in cathilinario. Omnia mala exempla ex bonis
initiis orta sunt. Romanis superbia non obstabat
quominus aliena instituta si modo probaverant
ymitarentur [illegible]
[illegible] magistratus [illegible]
sumpserunt. Postremo quod ubique apud socios
aut hostes ydoneum videbatur cum summo studio do-
mi exequebantur [illegible] bonos [illegible]
[illegible].
Tullius rethoricorum artis nove libro iiii capitulo primo.
Exempla testimoniorum locum obtinent ut testimonium
sic exemplum res firmande sunt. Non [illegible]
[illegible] femine [illegible]
mare debeat gerat id confirmationis [illegible] iiii
capitulo Rerum imperiti qui vim suamque res de rebus
ante gestis petere non possunt hi per imprudentiam
facile deducuntur in fraudem. Et hi qui sciunt quid
aliis acciderit ex aliorum eventu suis rationibus po

ssime prouidere. Ibidem libro .iij. et fi. ca .xj. ex est
aliamus facti cu certi auctoris noie pprsine
Idem de oratore libro .iij. et fi. Commemoratio anti
tatis exemplorumque prolatio cu(m) sunt suauitate et exe(m)
plis antiquitas
[illegible]inus de fastis libro .vj. et fi.
exempla [illegible]
Cu iudex alios qd monet ipse facit.
[illegible] declamationu .y. dec. In exemplis [illegible]
facilime pficiunt. quo ad altiores gsip honor gradus
extendunt mag exempla spectantibus patet. Hec e
condicio supiorum qui quicquid faciunt precipiunt. fa
cere uidentur. pmcipi simus e gsip auctor
Seneca epistolarum ad lucillu libro .y. epla .y. lon
gu iter est p precepta breue et efficaces p exempla.
Ibidem libro .xvj. epla .y. Nemo sibi tm suam
doctrinam spargit In proximos accipit quosquis
[illegible]
Idem declamationu sen auditu [illegible] libro. ca.
[illegible] ut qd ymitandu et qd uitandu sit
doceamur ex.
Idem i prouerbijs Bonu e fugienda aspicere i
alieno malo. Ex uicio alterius sapies emendat
suum.
nō [illegible] libro .iij. satyra .y.
Omne [illegible] tanto conspectius i se
Crimen ht quato maior e q peccat habet
Idem libro .v. satyra .y.
Velocius et citius nos
Corrumpunt uiciorum exempla domestica
nō Paladius de agricultura. ca p qd e phemi Nos qs
reprehendimus [illegible]
[illegible] ca .iiij.
Multoru disce exemplo q facta sequeris
Que fugias uita sit nobis aliena magistra
[illegible] epistularum libro .v. epla .xliiij. [illegible]
[illegible] reddimus [illegible] i futuris qui preteritorum
[illegible] exemplis. Idem libro .x. epla .xiij. [illegible]
nor ad potiores transit exemplum et aliem [illegible]
[illegible] subsinet qui peccatis pstat [illegible]
Idem libro .xij. et fi. epla pria. Sicut discipuli
magistri [illegible] sic nos obsequiu mo
nō rem aperuit.
Claudianus libro .y.
Componit orbis
Regis ad exemplu nec sic inflectere sensus
humanos edicta ualent q uita regentis
Mobile mutat sep cu principe uulgus.
Gregorius i pastorali ca .iij. Nemo i ecclia mag
noret q qui puerse agens nomen uel ordinem
sanctitatis ht i exemplis culpa uehementer ex
tenditur. qm p reuerentia ordinis peccatem
honoratur

Isidorus .[illegible] libro primo .ca .x.
Aspice ex alieno tormento qd timeas
Respice i alieno exitio quod pauescas
Circa foueam i qua uides [illegible] te alium [illegible]
pericula aliena [illegible]
Que uerbis doces exemplis ostende
Versificator fabularum [illegible]
[illegible]
Auctor rudium de [illegible] libro .y.
Rebus et exemplis illa informatio uera e
Auctor libri qui dr facetus .ca .viij.
Si malus est dns fit populusque malus.
Gualfredus i poetria .ca .xviij.
[illegible] exemplu [illegible]
Auctor libri q incipit [illegible]
Dictis doctorum factis [illegible] bonorum
[illegible] ex ordine librorum [illegible]
[illegible] fit sapiens

De disciplina. capitulum .viij.

Salomon i puerbijs. ca primo Audiens sapiens
sapientior erit. Ibidem .xij. ca. Qui diligit
disciplinam diligit sapientiam. [illegible] et ignominia
ei qui deserit disciplinam. Idem .xvij. ca. Qui
cintat discere incidet i mala. Ibidem .xviij.
ca. Ne cesses fili audire doctrinam nec ignores
[illegible] iustitie scire. Ibidem .xxij. ca. Inclina
aurem tuam et audi uerba sapientiu,
Plato i Menone. Natura boni fiunt Itaque disci
plina.
Isocrates i exortationibus ca. et fi. Sicut uidemus
apem i omnes quidem ascendere plantulas e singu
lis aut optimum colligentem sic etiam [illegible]
[illegible] i nullo quidem se habere [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] intelligere neque alteri audiens i [illegible]
hic [illegible] mater est
Idem rhetoricorum libro p ca .xx. Addiscere
et mirari delectabile ut ad multu [illegible]
quidem [illegible] e conpescere. Queritur [illegible]
[illegible] omnibus est addiscere aut e id qd [illegible]
[illegible] Ibidem libro .iij. et fi. ca .xj. Addiscere
q facile et delectabile et delectabile [illegible] omnibus est.
Idem politicorum libro .v. ca .viij. et fi. Con
tingit est [illegible] disciplina [illegible]
[illegible] studiosos impossibile e.
Idem [illegible] delectande [illegible]
[illegible]
Idem [illegible] libro primo [illegible]
eum qui addiscit.

Ihesus filius Sirach in Ecclesiastico ca. vi. Si inclinaveris aurem tuam excipies doctrinam et si dilexeris audire sapiens eris. Idem xxxii ca. Ante quam loquaris disce.

Oratius in poetria
Cur nescire pudens prave quam discere nolo.

Tullius rethoricorum veteris lib. primo ca. xxiii.
Is maxime docilis est qui attentissime est paratus audire. Ibidem libro iiii ca. xxiii. Ingenium hominis ymitatur sepe doctrina.
Idem de oratore libro primo. Neque est omnino ars ulla in qua omnia que illa arte effici possunt a doctore tradantur.
Idem tusculanarum questionum libro iiii. Audienti discipulo intento opus est aure, ne omnia dilabantur si unum aliquid effugiat.
Idem de natura deorum libro primo [illegible] qui audire voluit auctoritatem eorum qui se docere profitentur. Deserunt enim suum iudicium adhibere et habent ratum quod ab eo quem probant iudicatum vident.

Seneca epistolarum ad Lucillum libro primo epistola ii. Distrahit librorum multitudo, itaque cum legere non possis quantum habueris satis est habere quantum legas.
Idem epistola iii. Plus tibi et viva vox et convictus quam oratio proderit. Homines amplius oculis quam auribus credunt. Ibidem libro iii epistola [illegible] [illegible] pauper sis oportet aut pauperi similis. Non potest studium salutare fieri sine frugalitatis cura. Frugalitas autem paupertas voluntaria est.
Ibidem libro vi epistola iiii. [illegible] discere [illegible] temporis egestate. Ibidem vi epistola et fi. docilem nos edidit et rationem dedit imperfectam sed que perfici posset. [illegible] debemus ymitari que vagantur et flores [illegible] disponunt ac per favos digerunt. Nos et quidem debemus quecumque ex diversa lectione congessimus separare et deinde adhibita ingenii nostri cura et facultate in unum sapore [illegible]
Ibidem [illegible] epistola [illegible] argumentationes adducuntur quamque inde in maius creverit. Facilius agnoscitur si discessit in partes quas innumerabiles esse non oportet. Idem enim vicium habet nimia divisio et similis confuso est quicquid in pulverem sectum est.
Idem declamationum seu civilium causarum libro iiii

in prohemio. Clamorem est cupiditas ignota cognoscendi [illegible] , I.
[illegible] petendi.
[illegible] libro ii. Nichil est difficile et arduum quod [illegible]
[illegible] meditatio.
Idem de tranquillitate animi. Puto multos ad sapientiam potuisse pervenire nisi putassent se pervenisse. Onerat discentes turba librorum non instruit. Multoque satius est te paucis auctoribus tradere quam errare per multos.

Iuvenalis libro v in satira ii.
Dociles ymitandis
Turpibus ac pravis omnes sumus.

Lex ff. de fideicommissis liber. l. apud Iul. Cupiditas discendi est optima ratio vivendi.
Lex C. de excusationibus artificum l. i. In addiscendis artibus otium est accomodandum.

Valerius maximus libro viii ti. de studio et industria [illegible]
[illegible] posset que tante fuerunt, ut pro eius Xerses exercitum epulum dare ex facili posset quia magis eius studiis honesto esset occupatus, parva ad modum summa retenta patrimonium suum patrie donavit.

Auctor libri de formula honeste vite ca. iii. Docendi esto tenacius auditor. Sapientie cupidus esto et docilis. Que nescis sine ostentatione ignorantie tibi postula impartiri.

Ambrosius de officiis libro primo ca. xv. Quid delectat audire alterum loqui puerum.

Macrobius de sompno Scipionis libro primo facilior ad intelligendum per [illegible] per sermonem.
Ibidem libro ii. Facilius illabitur concepta ratio descriptione quam sermone.
Idem saturnaliorum libro [illegible] vivere li[illegible] berum nimium alterando veritas amittitur.

Cato ca. iii.
Instrue preceptis animum ne discere cesses.
Nam sine doctrina vita est quasi mortis ymago.
Idem ca. [illegible]
Disce aliquid nam cum subito fortuna recedit
Ars remanet vitamque hominis non deserit umquam.
Disce sed a doctis indoctos ipse doceto
Propaganda etenim rerum doctrina bonarum.
Ne pudeat que nescieris te velle doceri.
Cum tibi contigerit studio cognoscere multa
Fac discas multa et vita nescire doceri.

Boetius in libro de disciplina. Cum non videt plurimum bonarum artium efficaciam valere si apud nescientes habitum nichil sit desperatio discendi

[illegible] discipline [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

studiosum agnoscamus qui cautior frequentiori interrogatione monstratur. Idem libro viii epistola viii: Magna est ignorantia prudentia quam nemo sine doctore [illegible] ut eam non necessarie et per alios querere videatur.

Idem libro iii x epistola iii: Sapiens ille qui in altero penes quem est sciencie magnitudo.

[illegible] in sinonomia soliloquiorum libro ii ca. vii: Ex collatione fit vera doctrina. Ovidius. Sup. Ysidorus [illegible] [illegible] sciencie sentis que ab aliis [illegible] Conferendo difficilia aperiuntur.

Autor libri qui dicitur facetus ca. iii.
Discere quod frustra ceteri quesit [illegible]
Quod vera negat discere nemo potest
Item ca. iii.
Ad loca prudentum tendat vestigia semper.
Et noter attente queque probantur ibi.

Autor rudium doctrine libro primo.
[illegible] sunt ignota frequenter
A quocumque vides posse satisfieri
prudentis mos est variare iniquerere cunctis
Ut valeat animum certificare suum
Et quanto poterit tanto prudentior extat
[illegible] discere si studeat.

Hugo de sancto victore in apendiculo phisice in prohemio. Quidam bonitate ingenii [illegible] quidem [illegible] [illegible] amplius in maximis virtutibus [illegible] ne [illegible] fructum [illegible] in vero [illegible] Ysidorus libro iii ca. iii. Principium a magistro sed perfectio ab ingenio et exercitatione esse debet.

Autor libri qui incipit [illegible]
[illegible] discendi tibi sit quam cura docendi
[illegible] metrum [illegible] ordinem librorum [illegible]
Vir sine doctrina [illegible] remanet absque [illegible]

Proverbium vulgare. El senno non se [illegible] se non se compara.

De etate acceptabili discipline. ca. viii.

Salomon in proverbiis ca. xxii. Adolescens iuxta viam suam etiam cum senuerit non recedet.

Ihesus filius syrach in ecclesiastico ca. vi. A iuventute tua excipe doctrinam et usque ad canos invenies sapientiam.

[illegible] epistola [illegible] libro primo epistola ii
Nunc adhibe puro
Pectore verba puer. nunc te melioribus offer.
Quo semel est imbuta recens servabit odorem.
Testa diu

Seneca epistola ad lucillum libro x epistola iii: [illegible] quod diu non didiceris non discere. Tam diu discendum est quam diu nescias. Et si proverbio credimus quam diu vivas.

Idem de consolatione ad helbiam matrem [illegible] descendunt quam teneris imprimuntur annis.

lex ff. de fideicommissis libere l. apud Iulianum. Iulianus dixisse fertur. Et si alterum pedem in sepulcro haberem adhuc discere quidem vellem.

Valerius maximus libro viii ti. de studio et industria. Cato sexto et octuagesimo anno agens grecis litteris erudiri concupivit. Quem sero inde existimemus quam etiam latinas senex iam didicerat. Socrates constat etate provectum fidibus tractandis operam dare cepisse [illegible] eius artis usum sero quam nunquam percipere.

Vegetius de re militari libro primo ti. iiii. Non tantum celerius sed perfectius imbuuntur que discuntur in pueris.

Cassiodorus epistolarum libro iii epistola xi. In tenere [illegible] quod matura etate servatur.

Iacobus beneventanus ca. xlviii.
Discere fac arte pueruli tempore natos.
Tunc valet ingenium discere cuncta bona.
Nam postquam mollis etas preterit tempus
Redditur et durum quodlibet ingenium.

[illegible]
Quod nova testa capit inveterata sapit.
Qui non assuescit virtutibus dum iuvenescit
A viciis nescit discedere quando senescit.
Disce puer dum tempus habes quod non reditura
Tempora preterit more fluentis aque.

Proverbium vulgare. Dcauallo vecchio non si cura re cambiare.

De studio discipline et continuatione eius. ca. viiii.

Isocrates in exortationibus ca. primo ad fi. Corpus [illegible] diversibus laboribus. Animus vero studiis sermonibus [illegible] [illegible] solertia [illegible] auditione sermonis. Expende solertia [illegible] ad affectum auditionis sermonis. Sic enim quam cum difficultate excogitata sunt ab aliis facile te contingit addiscere.

Salustius in cathilinario [illegible] ingenium valet

Oratius in epistolis libro primo epistola xxi.
Inter cuncta leges et percunctabere doctos.
Tullius rhetoricorum (?) ... libro primo et xii. Stu
dium est animi assidua et vehemens ad aliquam rem
applicata magna cum voluntate occupatio.
Idem de oratore libro ii. Sepe statuit neminem sapi-
entie laudem et eloquentie sine summo studio et
labore et doctrina consequi posse. Ibidem libro
iii et fi. Non est tanta in rebus obscuritas ut ea
non penitus acri vir ingenium cernat si modo
aspexerit.
Ovidius de tristibus libro v et fi. epistola xiii.
Adde quod ingenium longa rubigine lesum
Torpet et est multo quam fuit ante minus.
Fertilis assiduo si non renouetur aratro
Nil nisi cum spinis gramen habebit ager.
Tempore qui longo steterit male curret et inter
Carceribus missus ultimus ibit equus.
Vertitur in teneram cariem rimisque dehiscat
Siqua diu solitis cimba vacabit aquis.
Idem de ponto libro iiii et fi. epistola ii.
Utilior studium, quod tibi cedit ama.
Seneca epistolarum ad lucillum libro primo epistola ii. distra
hit librorum multitudo. Itaque cum legere non possis
quantum habueris, satis est habere quantum legas.
Idem libro vi epistola iii. lectio certa prodest, varia
delectat. Ibidem libro xi epistola iii. Queque salu
taria sunt sepe agitari oportet sepe versari ut
non tantum nota sint sed etiam parata. Adyce nu
mero quidem apta quoque aptiora fieri solet.
Idem de tranquillitate animi. puto multos potu
isse ad sapientiam pervenire nisi putassent se pervenisse.
Si te ad studia revocaveris omne vite fastidium
effugies. Onerat discentem turba librorum non in
struit, multoque sanctius est paucis te auctoribus
tradere quam errare per multos.
Idem de consolatione ad paulinum. Studia optime
felicitatem extollunt et facillime calamitatem
minuunt.
Valerius maximus libro viii ti. de stud ...
Catonis munifica ples. Cato vero doctrine cupi
ditate flagravit, et ne in curia quod dum senatus
cogitur temparet sibi grecos libros le
titaret. Cuiusque industriam ostendit aliis temp
ori deesse alios sepe se ... Solon ... sibi
significavit se cotidie aliquid addiscentem senescere.
et supremo vite die confirmavit ... considentib. ...
amicis ... de re sermone ... se consere
ntibus fans ... perit ... inter
quibus quippe quamobrem id scisset respondit ut cum
istud quod ... moriar.
lex. C. de excusa. artificum l. i. libro x. In adiscendis
artibus otium est accommodandum.
Marcialis cochus libro undecimo suscepto ca. iii.
Intermissa diu non tamen perversus omissa
Candide lucalli phya valet.
Disce sed assidue disce sed ut sapias.
Sumpta parum prodest quam mox emittitur esca.
Bos quibus est pastus ruminat hec eadem.
Cato. ca. iii.
Multa legas facto perlectis perlege multa
Idem. ca. iv. et fi.
Discere ne cesses cura sapientia crescat
Rara datur longo prudentia temporis usu
Cum tu contingeret studio cognoscere multa
Fac discas multa et vita nescire doceri.
Cassiodorus epistolarum libro xi epistola prima. E-
gresat profecto ingenium nisi jugi lectione rep
aret. Siquid in nobis redolet studiorum flos est quod
inchoatum marcidum redditur si ex amatre
lectione carpatur.
Auctor rudium doctrine libro primo.
Lectio crebra valet quia non oblivio tollit.
Et recolis plene cum tibi proficit opus.
Proficit hic magis, cui sepe lecta novatur.
Quod putat esse aliud hoc erit illud idem.
Hugo de sancto victore in didiscalie libro ii ca. xi.
Multos hoc decipit, quod cum tempus videri sapientes
volunt. hinc namque inquenda clarioris tumorem prin
cipit ut iam simulare incipiat quod non sunt, et quod
sunt erubescere. Si omnia legere non potes non
tamen idem labor omnibus impendendus est.
Matheus vindocinensis in poetria parte prima et ...
Studium est assidua mentis applicatio ... aliquid
agendum summa cum voluptate.
Ibidem particula ii. ca. xiii. et per
Est usus doctrine comes doctrina scolaris
Interitus perit ... consimmata vigent.
Gaufredus in poetria. ca. C vii.
Sunt quidam qui scire volunt sed non operari
Hoc studium penitus parum modus iste gattum
vult piscem sed non piscari.
Proverbium metricum ex ordine litterarum ...
Sunt duo que nullus poterit non osferat usus
Scribere perfecte versus componere recte.

De investigatione seu indagatione et inventione. ca. x.

[illegible]

lenitate pro opera bene dubitare. Idem eleuorum [illegible]

[illegible]

Idem [illegible] disputandi non tam certitudinem requirere sed quantum genus et natura rei recipit. Idem ca. iiii. Certitudinem autem secundum singulis secundum subiectam materiam et intantum in quantum est proprium doctrine. Ibidem libro iii. ca. v. Studiosus singula iudicat recte, et in singulis ei verum apparet.

Ihesus filius Sirach in ecclesiastico ca. vi. Investiga sapientiam et manifestabitur tibi.

Therentius in eunuchorum [illegible] ca. xiii. Nichil tam difficile est quin inquirendo investigari possit.

Tullius de oratore libro iii et fine. Non est tanta in rebus obscuritas ut eam non penitus acri viri ingenium cernat si modo aspexerit.

Idem in Ortensio. Tamen filius indagatio veri tum maximarum tum etiam occultissimarum rerum habet oblectationes.

Seneca epistolarum ad Lucillium libro iiii epistola xvii et fine. Non potest fieri ut aliquis succedat multa scrutanti.

Idem libro v epistola iiii. Patet omnibus veritas nondum est occupata et multum ex illa etiam futuris relictum est.

Macrobius saturnalium libro ii ca. vii. Ex altercatione libera inimicum altercando veritas amittitur.

[illegible] de disciplina scolarium libro ii. [illegible] discendi plurimique [illegible] scintillula reperitur quod in studii observatione amitteretur.

[illegible] epistolarum libro primo epistola x. [illegible] rerum a ratione colligimus quam nunquam desiderantibus abscondit si sine vestigiis perquirat.

Gualfredus in poetria ca. vi.

Speculatio prima

Non bene discernit nec plene

De curiositate vana. ca. xi.

[illegible] ca. xviii. Non [illegible] non sonus. Nec declinetis ad magis nec ab [illegible] aliquid [illegible]

Moyses in deuteronomio ca. vi. Non tentabis dominum deum tuum.

Ihesus filius Sirach in ecclesiastico ca. iii. In supervacuis rebus noli scrutari multipliciter et in pluribus [illegible] operibus dei ne eris curiosus.

[illegible] ca. iii

Altiora te ne quesieris [illegible]

Ysidorus in sinonomis soliloquiorum libro ii ca. xxxiii. Quod ad te non pertinet noli querere. Nulla te cura [illegible] curiositatis excitet [illegible] frequentat [illegible] xliii. Curiositas periculosa presumptio est.

Iste liber quartus tertie partis tractat de prudentia operandi et de hiis que pertinent ad eandem sub hiis titulis et primo de utilitate seu proficuo. ca. primum.

[illegible] retributionis.

Aristoteles ethicorum libro viii [illegible] fit utilium. Ibidem libro viii ca. ii. Videbitur utile esse per quod fit bonum aliquod vel delectatio. Quare amabilia erit et bonum et delectatio. Idem politicorum libro ii ca. [illegible] Iuvenes eligunt agere honesta quam conferentia. [illegible] Quod conferens est ipsum bonum est. Ibidem libro iii et fine ca. xviii. Prudentis est in eo quod proficuum est prosperum aut in eo quod honestum.

Tullius de officiis libro primo ca. liii. Omnis actio vacare debet temeritate et negligentia nec vero agere aliquid cuius non possit causam probabilem reddere.

Idem libro ii ca. xx. Omnes expetimus utilitatem ad eamque rapimur, nec facere aliter ullo modo possumus. Nam quis est qui utilia fugiat aut quis est qui non etiam studiosissime persequatur.

Idem rhetoricorum libro ii [illegible] utilitatis due partes [illegible] incolumitas et potentia.

Idem rhetoricorum [illegible] libro ii [illegible] Nemo presertim in clara civitate qui non putet expetendam maxime dignitatem sed ubi utilitas plerumque cum subest ille timor ea neglecta ne dignitatem quidem posse retineri.

[illegible] declamationum [illegible] libros [illegible] ubi [illegible] sterilis [illegible] ta cura est quem fructum non habet.

Seneca de beneficiis libro vii et fine. Solet plus prodesse si pauca precepta sapientie didiceris sed illa in promptu teneas et in usu sint quam si multa didiceris sed illa non habeas ad manum. Vide supra. Idem de ira libro iii. Non expedit omnia audire.

Luchanus libro viii.

Dat penas laudata fides cum sustinet inquit

Quos fortuna premit fatis accede deisque

Et cole felices miseros fuge

[illegible]

Nulla fides [illegible]

[illegible] Sepe solutio et [illegible] ei non minima [illegible] habet. Ibidem [illegible] Sicut [illegible] Sepe [illegible] super estimatione [illegible] interest [illegible]

Fulgentius ad Dionysium [illegible] i[n] p[ro]hemio [illegible] volumini
[illegible] negotio [illegible]

[illegible] ca. ij

Que nocitura tenes quamuis sit cara relinque.
Utilitas operis [illegible] tempore debet.

Idem [illegible] et [illegible]

Res age que p[ro]sunt [illegible] semper memento

Ingens error est [illegible] labore

Versificator fabularu[m] [illegible] fabula. xxxiij

Nullus amor durat nisi fructus [illegible] amore

Quilibet [illegible] quanta facit.

Autor libri qui dicitur pamphilus. ca. [illegible]

[illegible] sua femina mandat harene

Cum mercede labor gratior esse solet.

Gualfredus i[n] poetria ca. xl.

[illegible] tempore.

De effectu uerborum et operum. ca. ij.

Aristoteles ethicorum libro x. [illegible] qui
passionibus et actibus sunt sermones sunt minus
credibiles operibus. Sermo uero [illegible]
ter operibus credit[ur] propter q[uod] [illegible] et [illegible]
uere intelligentes sunt [illegible].

Ouidius de fastis. libro. [illegible] et [illegible].

Exempla [illegible]

Tum iudex alios quod monet ipse facit

Augustinus i[n] Epigramatibus [illegible] Epigra[illegible].

Bene loqui et male uiuere nil aliud est quam se sua
uoce dampnare.

De uanitate i[n] temptatione huma
norum actuum. ca. iij.

Ihesus filius syrach. i[n] Ecclesiastico. ca. xxxiiij. Somnia
extollunt i[m]prudentes diuinatio erroris et augu
ria. Mendacia et somnia malefacientium uanitas
tas est. Multos errare fecerunt somnia et exci
derunt sperantes i[n] illis.

Psalmista. xxxix. p[salmo] Beatus uir qui non respexit
[in] uanitates et insanias falsas.

Philon i[n] libro sapientie. ca. [illegible] Non [illegible] p[ro]
omnibus opera manuum [illegible]

Salustius i[n] Iugurthino. Frustra [illegible] neque aliud se
fatigando nisi odium [illegible] dementie est.

Ouidius epistolarum epistola v.

[illegible] facis [illegible] quod harene semina mandas.

Non [illegible] litore bobus aras.

Iohannes [illegible] ca. [illegible] Videte uos met ipsos ne
p[er]datis que operati estis sed mercedem plenam
accipiatis.

Pa[illegible]

[illegible] ca. [illegible] ca. Ineptas atque ua
nas fabulas [illegible] Idem. ij ad thymoteum.
ij ca. [illegible] et [illegible] eloquia [illegible] iuuet

Sed [illegible] desideria fuge. Ineptas generes deuita

Seneca epistolarum [illegible] libro [illegible]. epistola. [illegible].
dementia est superuacua [illegible]
Idem. libro. [illegible]. epistola. [illegible] superuacua [illegible]
[illegible] sunt. Idem. libro. [illegible]. epistola. [illegible]. et si no
tum benignum ac liberale tempus [illegible] nobis [illegible]
ut aliquid ex [illegible] perdere.
Idem de beata uita. Non [illegible] sapiens [illegible]
[illegible] se nichil perfectius [illegible].
Idem de septem liberalibus artibus. Quid refert
[illegible] possimus [illegible]
uelle quam sit satis. [illegible]. Quid
[illegible] facit nimia subtilitas et quam [illegible]
[illegible]
[illegible] posse ex [illegible] ipsa
in omnis [illegible] disputabilis sit.
Nausiphanes [illegible] ex his que uident esse nichil
[illegible] esse quam non esse. Parmenides [illegible] ex his
que uidentur nichil esse [illegible] tota rerum
natura [illegible] est aut [illegible] aut fallax.

Iuuenalis. libro. [illegible] Satyra prima
[illegible] uane sterilisque cathedre.

Marcialis cocus. libro. undecimo [illegible]. ca. [illegible].
Frustra [illegible] lectis [illegible]
[illegible]

Augustinus i[n] Epigramatibus [illegible] Epigra[illegible].
lxxxiij. [illegible] nichil sufficit.

Fulgentius ad Dionysium i[n] p[ro]hemio. Inefficax
studium [illegible] caret effectu.

Versificator fabularum [illegible]. v. fabula.
Non igitur debet pro uanis certa relinqui

Prouerbium uulgare
Gloria uana fiorisse [illegible].
[illegible] meglio [illegible] darno stare che [illegible] darno lauo
rare.

De premonitione ingeniositatis et
artificiositatis. ca. iiij.

Salustius i[n] Cathilinario [illegible] ingeniis
[illegible]

Ouidius de arte amandi. libro. [illegible].
Ingenium [illegible] sepe mouet
Idem [illegible] libro [illegible].
[illegible]
Ingenium [illegible] rebus

Autor libri qui dicitur pamphilus. ca. xxx.
[illegible]
Et facit hec [illegible] sepius artificem.

De artibus et artificiis. ca. v.

Aristoteles Ethicorum libro vi. ca. ii. Ars est habitus quidam
cum ratione vera factivus circa contingens aliter se
habere. Idem magnorum moralium libro primo ca.
xxx. Circa factiones et factibilia est ars.
Ovidius de arte amandi libro primo.
Arte citae veloque rates remoque reguntur.
Arte leves currus arte regendus amor.
Ibidem libro iii. et fine.
Sed tamen ingenium placida mollitur ab arte
Et studio mores convenienter eunt.
Idem de ponto libro primo epistola.
Artibus ingenuis quarum tibi maxima cura est
Pectora mollescunt asperitasque fugit
Tullius rhetoricorum de arte veteri libro ii ca. viii.
Ars porro naturae commoda confirmat et auget.
Seneca de septem liberalibus artibus et meritoria
artificia sunt
Lex ff. de r. [illegible] l. legatis [illegible] ornamentis omne artificium
per annum exercitum [illegible] incomenti
Vegetius de re militari libro ii. ti. xxiii. et per [illegible]
tiqua est prudentia summa omnes artes in meditati-
one consistere.
Cato ca. v. et fine
Disce aliquid nam cum subito fortuna recedit
Ars remanet vitamque hominis non deserit umquam
Boetius in de finibus [illegible] libro primo ca. primo Omnis ars omnisque
etiam disciplina honorabiliorem naturaliter habet rationem
quam artificium quod manu atque opere artificis exerce-
tur. multo enim maius est atque auctius scire quod quisque
faciat quam ipsum efficere quod sciat artificium corpo-
rale quasi serviens famulatur. ratio vero quasi domina
imperat.
Isidorus in sinonima soliloquiorum libro ii ca. xii. Ar-
tis ars captat [illegible].
Auctor libri qui dicitur pamphilus ca. primo.
Nam solet ars dominum saepe iuvare suum.
Idem ca. iii.
Ars arces frangit et firmas diruit urbes.
Arte cadunt turres arte levatur onus.
Et pisces [illegible] deprehendit arte sub undis
Et pedibus siccis per mare vecta [illegible].
[illegible] et [illegible] ars mutat officiumque.
Pauper saepe [illegible] [illegible] officio
Quod donare sibi minime poterat parentes
Hoc exercitium tam dabit officium.
[illegible] pulchra ducit solertia vitam.
Idem ca. xxx.
Ars homines magnus superat studiosa [illegible].
Idem ca. xxxv.
Ars [illegible] nobis saepe ministrat opes.
Auctor libri qui dicitur facetus ca. iii.
Est pecus ut brutus [illegible] quisquis caret arte
Ars homines firmat [illegible] sinit esse malum.
Mattheus vindocinensis in poetria parte ii ca. iiii.
Ars est facta docendi [illegible] [illegible].
Auxiliare sibi doctus amarat opus
Idem ca. xiii.
Ars puerum flectit flectitur [illegible] puer.
Iacobus beneventanus ca. xlviii.
Ars bona praebet opes.
Proverbium vulgare
[illegible] meglio mistiere che sparviero.
Chi no sa [illegible] guasta la pelle.

De exercitatione et usu exercendi. ca. vi.

Aristoteles libro ii ca. primo. Quae oportet discen-
tes facere haec facientes discimus. Ex similibus
operationibus habitus fiunt. Ibidem libro iii ca. vi.
Separati circa singula habitus fiunt paene insensiles.
Idem topicorum libro v. de absurdo est quod in
factum est.
Tullius rhetoricorum de arte nova libro iii ca. xxi.
Principia ab ingenio profecta et exercitatione [illegible]
[illegible]. Ibidem xiii [illegible] et [illegible] et disciplina
confirma. Artes proprio suo a [illegible] exercita-
tione.
Ovidius sub titulo suae de arte libro.
Exercitum usu vestis bona [illegible] [illegible].
Canescunt [illegible] [illegible] relicta situ.
Idem de arte amandi libro ii.
Solus et artifices qui facit usus adest.
Idem metamorfoseos libro vii.
Omnis venit usus ab annis.
Idem de fastis libro iiii.
Et non sentimus [illegible] dolo.
Idem de ponto libro primo.
Quis est cupidus studiorum quisquis suorum
Tempus et assueta ponere [illegible] [illegible].
Vegetius de re militari libro primo [illegible] xx. [illegible]
[illegible] usus [illegible] labor [illegible] et si [illegible] [illegible]
Idem libro ii ti. xxiii. Sciendum est pugne usum
plus valere quam vires. Idem libro iii ca. x. [illegible]
artes omnes [illegible] opere cottidiano usu [illegible]
exercitatione proficiunt.
Celius firmianus de beata vita libro ii. Sapientia
nisi in aliquo sit quo sua exerceat virtut-
ianus et falsa est.
Cato ca. v. et fine
Exerce studium quamvis perceperis artem.

Ut aera ingenium sic manus adimit usu.
[illegible] de disciplina scol[arium] [illegible] pro [illegible] non [illegible] fluit patriae fi[illegible] usu [illegible] autem sui [illegible] multum
Cassiodorus epistolarum libro primo epistola iiii. Nec bellandi si non [illegible] cum [illegible] neccia non habetur.
Item libro ii epistola [illegible] usu [illegible] cunctandi subito fiducia [illegible] Idem libro [illegible] epistola x. habet exercitia premia sua. Ibidem libro xi et pe epistola xxxviii. labores reddunt homines semper instructos. Ille instructior reddit qui actu omnie doctrine eruditur.
Isidorus in sinonomis [illegible] libro [illegible] exercitatione proficit sensus.
Autor libri qui dicitur pamphilus. [illegible]
[illegible] usu
[illegible] homo.
Idem ca. xiii.
Usu [illegible] desuetu [illegible]
Autor libri qui dicitur facetus ca. x et fi.
Nil valet ingenium si non coniungatur usus.
Mathens [illegible] et fi ca. xiii et pe.
Est usus doctrine comes doctrina scolaris
Intercisa perit continuata viget.
Bernardus in ycononomica ca. xxi. Fuge medium scientiam plenam exercitio non probatam.
Proverbium metricum ex ordine libri [illegible]
Sunt duo que nullus poterit [illegible] usus.
Scribere [illegible] opinor [illegible]
Proverbium vulgare. Male torce fuso chi non la [illegible]

De cura animi et attentione et negligentia. capitulum vii.

Salomon in ecclesiastico ca. pe[illegible]. Cum adit [illegible] et labores. Ibidem x ca. Multas curas sequitur somnia.
Isocrates in exortatorio libro ca. ii in fine. [illegible] grecas [illegible] vitam sui.
Salustius in cathelinario. Ubi intenderis ingenium valet
Virgilius in Georgicis.
Labor omnia vincit
Improbus et duris urgens in rebus egestas.
Tullius de officiis libro primo ca. viii [illegible] Idem tusculanis questionibus libro ii [illegible] depellit pressum animi ponderum

revisit aut sic brevi ut se neget extollere.
Ovidius [illegible] sive amorum libro [illegible] et primo
Vidi ego iactatas motu [illegible] flammas.
Et [illegible] nullo concutiente mori.
Idem de arte amandi libro iii et fi.
Casus ubique valet semper [illegible] hamus
Quo minime credis gurgite piscis erit
Quintilianus declamatione [illegible] Stulta cura est que spem non habet.
Seneca epistolarum ad lucillum libro primo epistola prima. Turpissima est iactura que per negligentiam fit. Idem libro [illegible] expugnet [illegible] et [illegible]
lex. ff. ti. ex quibus causis maiores [illegible] Negligentibus [illegible] subveniri
Vegetius de re militari libro [illegible] et fi. ti. [illegible] Sicut [illegible] Ita negligentes extinguit [illegible]
Cato ca. v. et fi.
Quod tibi suspectum est confestim discute quid sit.
Namque solet primo quod fuit neglecta nocere.
Boetius de disciplina scolarium libro primo. Diligentia operis cuiuslibet obscuritas [illegible]
Cassiodorus epistolarum libro primo epistola xxiii. Illa sunt robusta, illa diuturna que prudentia incipit et cura custodit. [illegible] duos conservandis rebus [illegible] adhibenda cautela est [illegible] de [illegible] acquiruntur laudata [illegible] Ibidem xliii epistola. Que studi[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] scolarum subtracta custodia et cito [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
haberet patet omnes [illegible] quos non [illegible] evadere.
Isidorus in sinonimis [illegible] libro [illegible]
[illegible] studio [illegible] extinguit. Solertia [illegible] reddit.
[illegible] qui dicitur pamphilus ca. iii.
Labor [illegible] omnia vincit
Item ca. xxxvi.
votum improbus implet
Item ca. xxxviii.
Improbus interdum dubios labor exigit actus
Magnaque tollit [illegible] commoda sepius

[illegible]

Idem xxiiii [illegible]

De labore impetuoso et torpore seu m[illegible]

[illegible] ut sterili etate filius [illegible]

[illegible]

[illegible] quamquam circha hoc et ibi [illegible]

[illegible]

Idem pollitoricu libro [illegible] plurime civitates bellantes quod [illegible] abstinuerunt

[illegible] Honorii labor [illegible]

[illegible] publica [illegible] reges magni bello [illegible]

[illegible] proprie [illegible]

[illegible]

[illegible] plane [illegible]

[illegible] nea [illegible] certam erat [illegible]

[illegible]

Neglectus [illegible] agri [illegible]

Ovidius sine tractatu sive amoris libro ij. c. viij.
Stultus quod est somnus gelide nisi mortis ymago
Longa quiescendi tempora fata dabunt.
Idem de ponto libro primo epistola v.
Cernis ut ignavum corrumpant ocia corpus
Ut capiunt vicium ni moveantur aque.
Ut pinguis fructus adest instantia cum laboris.
Et sata non multo fenore reddit ager.
Quintilianus declamatione ij. Declamatione variat vices nostras
et ad omne votum fluente fortuna lassant otium
Idem libro viij epistola ij. laboribus [illegible]
[illegible] declamatione laboribus [illegible]
ubi effectum promictat [illegible] cura est quam spem
[illegible]
Paulus ij ad thessalonicenses [illegible] ij et iij. Si quis non
vult operari non manducet.
Seneca epistolarum ad lucillum libro primo epistola ij.
[illegible] ne ad male pareat
Idem libro v epistola ij. Generosos animos labor
nutrit. Idem libro vij epistola iij. [illegible] bonus
recusat minimus quam ad arma ab ineatro transfe
ritur. Idem libro vij epistola ij. Piger [illegible]
obstruit.
Idem declamationum [illegible]
otium [illegible] ne [illegible]
Idem de naturalibus questionibus libro vij et iij. [illegible]
magna [illegible]
Ysidorus libro iiij
Variam semper dant ocia mentem.
Plinius de naturali hystoria [illegible] vita vigilia est.
Paladius de agricultura c. vij [illegible]
[illegible] magnitudo neglecta
lex ff. pro socio l. societates. [illegible] plerumque pauper
tas opera suplet quantum et per comparationem
patrimonium deest
Vegetius de re militari libro ij c. xxiij. [illegible]
at militem bellicosum [illegible] dissimulatione [illegible]
[illegible] arma [illegible].
Valerius maximus libro ij c. [illegible]
[illegible] Omnibus qui per aliqua [illegible]
simulationes [illegible] clausas [illegible]
[illegible]. Mendaces et [illegible] superstitiones [illegible]
[illegible] esse existimas. Idem libro viij c. [illegible]
[illegible] facta deprimi claudium [illegible]
[illegible] dicere negotium populo romano melius [illegible]
[illegible] ignoraret quam [illegible]
[illegible] esset sed quia [illegible]
[illegible] ad virtutem [illegible]

[illegible] exacta [illegible] desidia [illegible]
Auctor libri de formula honeste vite c. ij. [illegible]
[illegible] et [illegible] aliquid [illegible] habe
nos [illegible].
[illegible] libro ij fabula [illegible]
Delicata consuetudo laborioso fert [illegible] operi
[illegible]
[illegible]
Idem c. iiij.
[illegible] que [illegible]
Nam cum animus languet [illegible] corpus.
Cassiodorus [illegible] libro primo epistola xxiij. [illegible]
[illegible]
Idem [illegible] epistola [illegible] humana [illegible]
[illegible]
Idem libro xj epistola xxxij. [illegible] sibi
vendicat, quod [illegible] nobilitas.
Idem [illegible] epistola [illegible] labores [illegible] semper
[illegible]
Gregorius in pastorali c. xl. [illegible]
[illegible] quedam sibi [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] otio [illegible]
[illegible] libro [illegible]
[illegible]
[illegible] libro [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] absque deo nullus in orbe [illegible]
[illegible]
[illegible] tollit [illegible]
[illegible] c. ij.
[illegible] amet [illegible] labore
[illegible] mortificatio [illegible]
[illegible] libro primo
[illegible] magis [illegible]
[illegible] et est plenus utilitate [illegible]
[illegible] libro iij et [illegible]
[illegible]
[illegible] c. xxxvj.
[illegible]
[illegible]
[illegible] c. xiiij

Quintus liber tertie partis. Iste quintus liber tertie partis tractat de prudentia taciturnitatis sub his titulis et primo de taciturnitate et loquacitate. capitulum primum.

[illegible]

nullus i hac ... [illegible]

... verbum vulgare ...

In troppo ...

... le favella ...

De temperantia locutionis et opportunitate sermonis. [illegible]

[illegible]

... ore ... sed ... nostre ...

... nostri ... sensus in ore tuo.

Quando sit loquendum. ca. iii.

[illegible] ... tempus ...

... exortationibus ... loqui ... tempore uel in publice ... et sermo. In his et consilio ... silentio. In ceteris uero silere ...

[illegible] filius Sirach ... Ecclesiastico ca. xx ... sap... [illegible] ... usque ad tempus lasciuus autem ... non seruabit tempus. Idem xxii ca. [illegible] ... importuna narratio ... narrat uerbum ... dienti quasi qui excitat dormientem a graui somno. Idem xxxii ca. Ubi auditus non est non effundas sermones. et importune noli extolli in sap[ientia] ...

[illegible] ... temptum ... necessarium.

... in ... libro iii in phemio Nichil tam congruum sapientie quam locis et temporibus aptare sermones.

De interrogationibus et responsionibus prudentia. ca. iiii.

Salomon in prouerbiis ca. xv. Responsio mollis ... [illegible] ... suscitat furores. Idem ... ca. Qui prius respondet quam audiat. stultum se esse demonstrat et confusione dignum. ... respondeas stulto iuxta stultitiam suam ... similis efficiaris. Responde stulto iuxta stultitiam suam ne sapiens sibi esse uideatur.

[illegible] ... de non posse tantum e dicere non intelligere. Idem ... libro ... nullum eorum qui equorum ... auit respondere simpliciter.

Ihesus filius Sirach in Ecclesiastico ... tibi est intellectus responde proximo sin autem manus tua ... [illegible] ... fundaris. Idem xi ca. priusquam audias ne re[spondeas] ... uerbum. Idem xxxii ca. ... [illegible] ... multus est qui tacens audit et querens. Idem ... ca. ... de silentio.

Paulus prima ad corinthios xiiii. Quomodo dicet amen super tuam benedictionem qui quid dicas nescit.

Lex ff. de legibus l. Incivile. Inciuile ... nisi tota lege perspecta una aliqua particula ... proposita iudicare uel respondere.

... libro undique suscepto ca. iii ... iratus ... respondet allanus. Et se iactat in hoc grande ... [illegible]

Auctor libri de formula honeste uite ca. iiii Requirenti facile responde.

Ambrosius de officiis libro i ... iiii ... [illegible]

[illegible]

... ut profe[...]
[...] metrum ex o[...] [illegible]
[...] b dubio forsan [illegible]
[...] respondendo, numquam [...] sermones [illegible]

De cunctatione iudicationis affirmationis et reprobationis. cap. v.

[illegible] singula [illegible]

[illegible] Acceptis et plurima [...] affirmant aliud. [...] autem [...] et putant. Sunt autem et [...] sententiates. Apponunt semper et quasi [...] siue autem nichil. Ibidem [illegible]

[illegible] respicientes [illegible]

[illegible]

[illegible] n bona imaginum [...] q[uod] bona [...] fuit [illegible]

sidereus in sinonomie [illegible]

[...] refert a s[...] [illegible]

De circumspectione locutionis aliene malignitatis. capitulum vi.

Salomon in Ecclesiaste ca. x. In cogitatione tua regi ne detrahas et in secreto cubiculi tui ne maledixeris diuiti [...] et [...] [illegible] nuntiabunt uocem tuam. Ihesus filius Sirac in Ecclesiastico ca. viii. Coram extraneo ne facias consilium. Nescis enim quid [illegible] eamus in epistolis libros [...] epistola [illegible]

[illegible] commissus uolat irreuocabile uerbum [illegible]

[illegible] ex ordine [illegible]

[...] mutare [...] pressi [illegible]

El sante dice [...] quello che ede apre del [...]

De premeditatione et temeritate locutionis. capitulum vii.

Salomon [illegible] eius et labijs eius addet gratiam [illegible] Os lubricum operatur ruinas [illegible] Vidisti hominem uelocem ad loquendum [illegible] magis [illegible]

[illegible] sideret [illegible] plus [illegible]

[illegible]

[illegible]

De secretis et occultandis propriis et alienis criminibus. ca. vii.

[illegible]

[illegible]

De secretis tacendis et celandis et de propalatione eorum. ca. viii.

Salomon in proverbiis ca. xi. Qui ambulat fraudulenter revelat archana qui autem fidelis est celat [illegible] commissum. Idem xx. [illegible] ambulat fraudulenter [illegible] suam ne commiscearis. Idem xxv. [illegible] [illegible] non revelles. Idem xxvi. [illegible]

[illegible]

Cum quibus loquendum sit. ca. x.

[illegible]

De multiloquio et turpiloquio. ca. xi.

[illegible] de magis philosophorum [illegible]
[illegible] periander corinthius [illegible]

[illegible]

eadem [illegible] facit [illegible]

[illegible]

dubium.

[illegible] Turpia ne dixeris [illegible] paulat[illegible] ba dedisravere.

[illegible] communia [illegible] honeste [illegible]

[illegible] turpia [illegible]

continuaveris [illegible] dexter [illegible]

Turpia sinceros corrumpunt femina mores.

De locutione et auditione honestarum actionum et placabili locutione. ca. xij.

[illegible] sine [illegible] suscitat furorem [illegible] placabilis lingua [illegible] appellabitur prudens. et qui dulcis [illegible] percipiet [illegible]

[illegible]

bus verbis.

[illegible] filius sirach [illegible]

lingua gratiosa in bonos ho[illegible]

[illegible] ad romanos [illegible]

[illegible] in primo. Saluta libenter. blandus esto

versificator fabularum esopi [illegible] fabulis

dulcia pro dulci [illegible] turpi [illegible]

verba [illegible]

[illegible] improbatione [illegible]

[illegible]

[illegible] gignit et gaudia [illegible]

[illegible] parit.

[illegible] bonis [illegible] iram

[illegible] fructa portat.

[illegible] lenis gratus esse solet.

[illegible]one aspera vel rigida et verbis malignis ac contumeliis. ca. xiij.

Psalmista [illegible] Quorum os maledictione [illegible]

[illegible] vult vitam [illegible] bonos [illegible] lingua [illegible]

[illegible] mala non timebat [illegible]

[illegible] pueris [illegible]

[illegible] verbum [illegible]

[illegible] phorum [illegible] de Solone [illegible]

[illegible] esse male [illegible]

[illegible]

[illegible] xij. ca. Ex abundantia cordis os lo[illegible]

[illegible] deliner [illegible] malo [illegible]

[illegible] ephesios iiij. ca. [illegible]

[illegible]

[illegible] pbris [illegible] esse [illegible]

[illegible]

[illegible] Chi ma[illegible]

De nimis. ca. xiiij.

Salomon in proverbiis [illegible]

[illegible]

[illegible] in proverbiis. loquax [illegible] nimis [illegible] offendit.

Cassiodorus epistolarum libro iiij. epla. xlix. [illegible] nimium [illegible] non nulla incommoda [illegible] [illegible] quo ea que substinet non [illegible] libro. [illegible] epla. xlviii. [illegible] fabularum [illegible] fabula.

[illegible]

Henricus [illegible] libro ij.

[illegible] sit [illegible] magis [illegible] parvus [illegible] omne [illegible]

Proverbium vulgare. Minazze no son lanze

Sextus et ultimus liber tertie partis.

Liber sextus et ultimus liber tertie partis tractat de eloquentia. Et habet titulos. In primo de eloquentia poetica rhetorica facundia eloquentia oratione oratore et poeta. capitulum primum.

Aristoteles rhetoricorum libro primo in principio. Rhetorica [illegible] [illegible] dyaletica [illegible] et ex [illegible] libro iiij. et [illegible] ca. xliiij. Concionari [illegible] [illegible] vanus in poetica.

Ut pictura poesis erit [illegible]

Te capiet magis q̃ situ longius ab[illegible]
non amat obscurum uult hec sub luce
Judicis argutum q̃ nõ formidat acumen
Tullius rethoricorum artis ueteris lib° p° i prohe[illegible]
quid diu cogitantem rõ ipsa i hac potissimum sententiam
ducit ut existimem sapiam [illegible]
dictã ciuitatis [illegible] sapientia nimium
obesse plerumq; prodesse nunq̃ [illegible] omissis rectissimus
atq; honestissimis et officiis i sunt orone
i exercitatione dicendi [illegible] inutilis sibi e perniciosus
suis patrie ciuis alitur.
Idem de oratore libro p° Quid tam iocundum co
gnitu atq; auditu q̃ sapientibus sententiis
grauibusq; uerbis ornata orõ et polita
Quid pot aut iocundius ad magis proprium huma
nitatis q̃ sermo facetus ac nulla i re rudis.
Hec [illegible] grau[illegible]
et hominum sensibus ac mentibus accommodata. Is o
rator erit i ea summa hac tam graui dignus
nomine quicumq; inderit q̃ sunt dictione explicanda
prudenter et composite et ornate et memoriter
dicet cum quadam actionis dignitate. Finitima est
oratoris poetis uersibus astrictior paulo, uerbo
rum licentia liberalior multis uo ornandi generibus
socius ac pene par. Sunt q̃dã aut ita lingua
hesitantes aut ita uoce absoni aut ita uultu
motuq; corporis uasti atq; agrestes ut etiam
si ingeniis [illegible] ualeant [illegible]
mero uenire nõ possunt. Sunt aut q̃dam ita uiri
isdem rebus habiles ita nature muneribus
ornati ut nõ nati sed ab aliq̃ deo ficti esse uide
antur [illegible]
re atq; perferre se omnibus silentibus unum i maximis
de rebus magno i conuentu hominum audiuntur. Nõ
est enim fere nemo q̃ nõ acutius atq; acrius
uitia iudicet q̃ recta uideat ut q̃sq; optima
dicet [illegible]
[illegible] expectationem hominum perim
esse. Quo nõ michil pot dignum hominum auribus
efficere atq; ederese etiam michil si commouetur
i dicendo tam imprudens uidetur. Quotiens dicim[us]
mus toties de nobis iudicatur. Quem multa sunt
nisi orator d[illegible] nõ multum a magistro
[illegible]
[illegible] actio [illegible]
[illegible] michil est peius oratore ple
rumq;. Multo turpius est oratorem nocuisse causa
q̃ profuisse. Hic multitudo [illegible] quemadmodum

[illegible]
[illegible]
rumq; moderator nã nec semp [illegible]
[illegible]
suspecta. Nostus reme nõ e regitus sed nã atq;
sit q̃ dimensurauit [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
pregit hec fontes [illegible]
[illegible] libro [illegible] epta x [illegible]
scribere [illegible] uerba soluta more
[illegible]
[illegible]
[illegible] declamationem [illegible] in
prohemio. Quo plura exempla inspecta sunt plus in
[illegible]
[illegible] et uaria res e eloquentia q̃ nec adhuc sic
indulsit ut tota contingeret satis felix e q̃ in aliq̃
ame pte receptus est. Ibidem libro x et [illegible]
[illegible] debet esse eloquentia q̃ imitis placeat [illegible]
[illegible]
[illegible] esse oportet [illegible] obstantia [illegible]
[illegible] Mithologiarum libro primo fabula. Idem
[illegible] semp de falsitate ornata
[illegible] poetarum
nõ potius speculant[illegible] ac reme [illegible]
instinctu fertur ad eum
Cassiodorus eplarum i prohemio. Dictio semp agrestis q̃
aut sensibus electis p mores [illegible] ambit au
ctorum minime perdabus expl[illegible] loqui conteri
nobis datum e. Solus ornatus e qui discernit
indoctos. Ibidem libro [illegible] epla iii. Nimis rara
e felix loqui. et cum multa dicere suppetunt [illegible]
[illegible] rete. Ibidem xii epla [illegible]
tibi obiciatur oro q̃ pondus pudoris e gra
uissimum [illegible] Ibidem [illegible] epla [illegible]
ulto [illegible] sententiam dictat [illegible]
supplicat. liberius [illegible] metus [illegible]

[illegible] quod cum in qualibet [illegible]

[illegible]

[illegible] doctores usus proprios ymitatio reddi[illegible] dentes apros [illegible] circumfrectia simus

De potentia et effectu eloquentie. Capitulum .ii.

Salomon in proverbiis. capitulo xii. lingua sapientum sanitas est. Idem .xv. capitulo lingua sapientum ornat bona. Favus mellis verba composita. Dulcedo anime et sanitas ossium. Ibidem capitulo xviii. Mors et vita in manu lingue. Ibidem capitulo xxi. [illegible] verba [illegible] sapientis [illegible] sapientis [illegible] preciet eum.

[illegible] Interrogatus quid est in hominibus [illegible] lingua inquit. Idem xxviii. [illegible]

[illegible]

[illegible] nescit maxima [illegible]

[illegible] aut dolore iracundie vel ab istis provocatus [illegible]

[illegible] ex arte a bono patri dictum est [illegible]

[illegible] non excipe sed etiam adversatem atque repugnantem ut orator fortis a bonis capi non possit.

Idem paradoxorum in prohemio. Nichil est tam horridum tam incultum quod non splendescat oratione et tamquam excolatur. Idem in [illegible] libro [illegible] elo[illegible] apprehen[illegible] [illegible] carmina possit

[illegible]

Nec abest facundis gratia dictis

Seneca epistolarum ad Lucillium libro [illegible] Incredibile est quam facile et magnos viros [illegible] oratio abducat animo.

Idem de consolatione ad Paulinum [illegible] que prius sint approbare pro magnis [illegible] et magna attenuare et ad minima deducere.

[illegible]

[illegible] Xenocrates phylosophus [illegible] gravius unguentis delibatis [illegible] doctorum hominum [illegible] ostendit ut clarissimum eloquentia et prudentissima [illegible] Lasaunes eluderet. [illegible] par erat quam indignatione Xenocrates multum in eodem [illegible] dixisse [illegible] gravitate sermonis respicere coactus pollem non primo corona capite detracta [illegible] paulo [illegible] dispositum [illegible] medicina sanatus ex infamia gravis [illegible] phus evasit peregrinatus huius animi [illegible] iniuria non habitaunt.

[illegible] libro [illegible] Pisistratus tantum [illegible] dixisse traditus est ut et Atheniensis [illegible] contrario amantissimus patrie Solon [illegible] [illegible] alteram

[illegible]

fal dinore

De necessariis cogitationi ...

[illegible]

... rhetoricorum libro p ... [illegible]

[illegible]

[illegible]

De partibus rhetorice orationis . s. de prohemio prologo pfatione narratione conclusione et epilogo . capl'm v.

[illegible] rhetoricorum liber iii ca [illegible] [illegible]

De argumentis rhetoricis et argumentatione et dispositione eorum c. vi.

[illegible] i libro p° ca primo [illegible] [illegible]

[illegible] se aut offendit [illegible]
[illegible]
usq quot utiqz sapiens vir sed no talia [illegible]
suasiones fecerit ne dicas epithimemata, ut cum
expellet passi [illegible]
[illegible] motus [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

[illegible] rethoricorum libro ii ca ii oportet de in [illegible] signis et [illegible] [illegible]

[illegible] rhetoricorum [illegible] libro p° ca x [illegible] [illegible] e in qua [illegible] [illegible]

[illegible]
tones aliquā relinqre ī animo auditorū [illegible]
[illegible]
to plus ī reliqua est laborandū est ut ī omne [illegible]
[illegible] prima oportet [illegible] omē ī principio Que [illegible] cõmmue aū qui audit prudenter. atqz alii

debet. Non est dubium quin exordium dicendi vehemens et pugnax [illegible]
principiis quam in mediis causis dicatur aut arguendo aut refellendo. Ibidem [illegible]
[illegible] re quidem supra ex ratione [illegible]
[illegible]

[illegible] sathirnalium libro iii in prohemio. plebeia [illegible] manus ex ipsa ratione capiuntur.

De locutione illatiua passionis animi et de electis exemplis huius. ca. vii.

[illegible] rhetor. libro iii et fi. ca. vii. decentia habebit [illegible] si sit passiua illatiua secundum aliquid [illegible] locutio est si quidem sit contumelia irascentis [illegible] si autem impia et turpis moleste ferret ferendo et [illegible] et ferendo dicere. Si aut [illegible]
[illegible]
Quod audit semper et qui loquitur passionabiliter. Si mo[illegible]
[illegible]
eum vero multum manifestare plexe aut [illegible]
[illegible]
[illegible] judicius simul me flere dolendum est
[illegible] ipse tibi tunc tua me infortunia ledent.
[illegible] verba decet iratum plena minarum
[illegible] ludentem lasciua, severum seria dictu.
[illegible]
magis quam judicio atque consilio regatur. Facilius est enim [illegible] per amorem langu[illegible]
[illegible]
mixti videantur. Non est facile perficere [illegible] quo velis. Judice si tu ipse [illegible] fere [illegible] neque ut oderit eum quem tu velis nisi te ipsum flagrantem odio ante viderit neque ad misericordiam adducetur nisi [illegible] ut nulla materies tam facilis ad exardendum

dum est que nisi admoto igni ignem concipere possit [illegible] nulla mens est ad comprehendendam vim oratoris [illegible] quam possit incendi nisi ipse inflammatus ad [illegible]
[illegible]
[illegible] eorum qui [illegible]

De qualitate verborum observanda in eloquentia. ca. viii.

[illegible]
[illegible] loqui faciat videri venerabiliorem eundem [illegible]
[illegible]
Ibidem eodem. decentia habebit locutio si sit [illegible] illatiua secundum aliquid et moralis in rebus [illegible] proportionalis locutio
[illegible]
[illegible] fuit expeditum.
[illegible]
oratio grauis [illegible]
[illegible] accomodata [illegible]
[illegible] adhibendum non sit [illegible]
commemoratio. Non finiat leues et iocat [illegible] res fictorum vanitate vultu et voce et ipso genere sermonis utriusque assentior et multi [illegible]
[illegible]
et per quem orationem est. hullarimo [illegible]
[illegible]
et suis.
Item rhetoricorum ad [illegible] nove lib. [illegible] Non [illegible]
[illegible]
Que decentem speciem dat oratio composita debet

[illegible]

De iteratione rationis uitanda. ca. ix.

[illegible] duplices [illegible]

De multiplicatione uerborum. ca. x.

[illegible]

[illegible] soliloquiorum libro [illegible] uerbositate sermonis [illegible] non effugiet [illegible] sermo [illegible] fiunt

[illegible] memorie [illegible]

[illegible] beneuolentie [illegible] et [illegible] longus tedia [illegible] libro [illegible] primo [illegible] breuis longo grauior esse [illegible]

De breuitate atque longitudine conclusionis et partium eius et de uerborum prolixitate rhetorica. ca. xi.

[illegible] sit [illegible] expedit [illegible] longitudine [illegible]

[illegible]

ledit ...

[illegible]

... in libro v. ...

... sentiat et id qd sentit, pelluc loq nō p...

... epistolarū ad lucilliū libro v. epla xj ...

... spiriti viro ... modestior convenit ...

... pressa nō audax. Idem libro xxiij. epl...

[illegible]

Valerius maximus libro viij. ...

... i premeditatione apta conveniente mo...

[illegible]

Ut firma mentis vox firmosa sonat.

De electis benedictionibus. ca. xij.

In genesi. ca. xxvij. Ysaac benedixit filio ...

... Israel ...

[illegible]

... benedictionibus repleat. Idem xxviij ...

benedicat tibi. et crescere faciat te atque multiplicet ...

[illegible]

... velut pupillare tell...

... ad corinthios. ca. xiij. et fi. Gratia domini ...

... dei et communicatio sancti spiritus ...

... omnibus nobis am.

De electis blandimentis. ca. xiij.

... epla

... in tu dederis ...

... amaxime ...

... epla ...

[illegible]

[illegible]

Emenda. omnes istos sūt omnia sana

De electis blasfemiis. ca. xiiij.

... sine titulo sive amoris libro primo c. xij

... nullos ... ferentur

[illegible]

Gaudeat adversis femina vincere tuis

Gaudeat lacrimis odiū dignus puteus

... plura ferat.

[illegible]

... doctus

... et longo torqueat ante mo...

... fragilis mortis causa ...

De electis minis. caplm. xv

... libro iiij. ca. xj. dixit dominus ...

... stilum sup ...

... sine titulo sive amor. libro iij. et fi. ca. xj.

... ista ...

De electis rogationibus et petitionibus miserabilium personarum. c. a. xvj.

... eplarū iiij. epla.

Addimus his precibus lacrimas quoque verba precantis

[illegible]

[illegible]

De electis omnibus vocibus significantibus miserabilitatem · ca · xvij ·

[O]uidius epistolarum epistola [illegible]

[illegible]

[illegible] egere moriens [illegible] nasi salutes

[illegible]

De electis invectionibus rhetoricis que sunt apta convicia et dicuntur esse lesoria · ca · xviij ·

[C]ommunis de nuntio rhetorum · ca · vi [illegible]

[illegible] vocatos ad dicentes tales [illegible]

[illegible] Ibidem xxviij · ff de Aristotile · [illegible] gestientes qz de magna civitate [illegible] hec attendendum sed quo [illegible] fit [illegible]

[H]ieronimus in [illegible] · ca · xxviij · Quem lupo custodienda commisit

[S]alustius in invectiva contra Tullium Ciceronem [illegible] uxor et inique [illegible] tua pars [illegible] si te [illegible] magis [illegible] Sed [illegible]

[T]ullius in invectiva contra Salustium Ea domus magna voluptatis [illegible] Salustius [illegible] verbis [illegible] puerilie [illegible] qui ita [illegible]

[illegible] quod sit [illegible] nihil esse potest [illegible]

[illegible] sit mediana modum minimumque [illegible] moribus diversis [illegible]

[illegible] libro · xviij ·

[illegible] post libris turba [illegible] malorum

[illegible] nazianus libro iij de fiducia [illegible] tragico poete respondit probabile [illegible] eo tedio non ultra quod [illegible] labore reducere potuisset [illegible] scripsisse gloriaretur. Sed [illegible] interest [illegible] ut deis[illegible] dixisti [illegible] adulari velles [illegible] non esses [illegible] vocibus [illegible]

[illegible] aut facta · Helius [illegible] accusabat in quo certamine cum [illegible] et [illegible] ad accusantes dum dixisset [illegible] inquit · pompei · [illegible] in [illegible] dominus [illegible] deflentes qui [illegible] iussu esset [illegible] perfidia et deinde crudelitate tua [illegible] pro patria tui defensore [illegible] quas tu [illegible] obtestantique [illegible] omne phas et nephas [illegible] in summo esset imperio a te [illegible] romano [illegible] indignatus [illegible] concedisset [illegible] municipali [illegible] effrenati temeritati [illegible] et [illegible]

[H]ieronimus [illegible] libro primo [illegible] minimus [illegible] nimis et [illegible] credas [illegible] et salus [illegible] esse cato ·
Philosophus nimis es nimium [illegible]
[illegible] philosophos [illegible]

De sermatibus idest calidis dictis et caminatis que vulgo in ytalia dicitur mo tti al bettoni · ca · xviiii ·

Cremona de mantua phonte · ca xviii [illegible]

[illegible]

... nutum fuit, ut a tam indiis nascere [illegible]

[illegible] ... familiaritates cuncte collocauit ...

[illegible]

... ipsexisset putans ne iguet fatis esse romanus her ...

[illegible]

... libro · xii · antigonus rex thetorum. Rhodi ... de quo [illegible]

[illegible]

... seu marcellus ossa ... ne signis habet uetere dicta ualet ·

De factis et dictis exclusiuus uere cundie ymminentis · capitulum · xx ·

Valerius maximus libro · iiii · c · de fiducia sua [illegible]

[illegible]

... patria sua se meliores ... quo sermone ...

[illegible]

... Octauianus Augustus cum manus ... sibi calumnias ... tendunt ... respondit

[illegible]

... consul ... palacio ... presens ...

[illegible]

... Obiecitq; ei ...

[illegible]

... reppisse se negauit ... domini non est ...

... Cum uerum sit me prouinciam acceptisse ... emere · Quod cum postea consilio ... est Semper ab amicis obiectitur, ... fame ...

[illegible]

[illegible]

De iocali seu faceta excusatione · ca · xxi ·

[illegible]

... sed cum in palacio dom... ... vide sup · ca · proximo.

De fictis laudationibus · blandientiis et garrulationibus ca · xxii ·

... libro iii · ca · ii · circa prin · ... [illegible]

ut tentaret eum in enigmatibus ... [illegible]

... virtutibus tuis ·

... c · O frater frater ... [illegible]

... Certe scio nunquam ita magni ... [illegible]

[illegible]

Sed licet ... apud tibi ... [illegible]

De ... ca · xxiii ·

Tullius in invectiva in Salustium · plura patere sibi ... aliqui patres conscripti michi esse dicendum non apud nos quos hinc ... nationum ... [illegible]

[illegible] hec supradicta fuit sanctis [illegible]
[illegible] ut sicut [illegible] illius [illegible]
[illegible] ad primum [illegible]
Pone an signa forsitan dixeri [illegible]
sed ubi usus pericli quo maxime [illegible]
[illegible] spectu [illegible] affirmo [illegible]
[illegible]
[illegible] exaltatione terre
[illegible]

Hic incipit quarta pars huius [illegible] cuius primus liber huius quarte partis [illegible] primus liber quarte partis tractat de temperantia et intemperantia et de pertinentibus ad eam sub his titulis et primo de temperantia modestia modo atque communitate capitulum primum.

[illegible]

[illegible]
[illegible] formidabiliose
[illegible] et si [illegible]
[illegible] formidolosus et nihil [illegible]
[illegible] que media omnium [illegible]
[illegible] aut abedire. Superpulcra aut super forti [illegible]
[illegible] super egenum aut super debile aut valde debile difficile est [illegible] sequitur. Ibidem libro [illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible] excedit tanto utile est. [illegible]
[illegible] temperatus a fortuna neque propter fortunam.
Idem topicorum libro ii. Superabundantia [illegible] videtur esse sive [illegible]
[illegible]
esse [illegible] utile [illegible]
Idem in [illegible] xlii. [illegible]
[illegible]
[illegible] virtutem si petat [illegible]
[illegible] sermone primo
[illegible] certi denique fines
[illegible] in libidine atque alios non [illegible]
[illegible] forma et [illegible]
[illegible]
Modestia est sancta [illegible] que agimus.
[illegible]
Idem in oratione pro rege [illegible]
[illegible] temperantia maxima [illegible]

[illegible]

[illegible] potestas [illegible] : theopompus regnum lacedemoniorum [illegible]

[illegible]

[illegible] rebus suis imponet qui magne [illegible]
[illegible] Idem libro .viii. epistola .xvi. omnia
[illegible] reparari non possunt dira iusta que
[illegible] epistola .xxvi. et si indubitata [illegible]
[illegible] mensuram. Idem libro .x.
[illegible] placet et quod bonum putat.
[illegible] dextra laus fuit de elatione
[illegible]

[illegible] soliloquiorum libro [illegible]

[illegible]

Nam sine mensura [illegible]

[illegible] valet [illegible]

[illegible]

Nam debet [illegible]

[illegible]

[illegible] iudex dominus [illegible]

[illegible]

Ogni troppo nuoce · Chi a mesura per amica … fuor dogni briga · Chi tutto vuole tutto p… Chi troppo abraccia poco strenge · Chi troppo parla spesso falla · Chi piu mira che nō … piu tosto cade che nō crede · Chi troppo … ta poco lavora ·

De medio et extremis capitulum ij ·

[illegible] … super … [illegible] … est superabundantia … [illegible] … tandem … [illegible] … superabundantia et defectu … [illegible]

… pollicitorum libri … [illegible]

Medium optimum est … [illegible]

… minores sunt … [illegible]

ibidem · libro viij · ca viij · Medium … [illegible]

laudamus et dicimus … [illegible]

medius … [illegible]

Medio tutissimus ibis

… tragedianum … [illegible]

Quisquis medium … [illegible]

… [illegible]

Medium enim medijs … [illegible]

Inter utrumque tenens … omnis … [illegible]

De modo exigentie cuiuslibet proportionalitatis seu conformitatis ca iij ·

[illegible]

Dandum … [illegible] … non … [illegible]

Lamus alit flamas grandior aura necat

Paulus · ij · ad corinthios · ca · viij · … patre se … [illegible]

… civilitate … necesse est oppinari … [illegible]

[illegible]

… fide mete … [illegible]

he fi…

De paucitatis acceptabilitate et de reprobatione multitudinis · ca iiij ·

Aristoteles Ethicorum · libro viij · ca viij · … amicitiam secundum perfectam amicitiam non contingit … nos nec amare multos simul … multos simul … placere … [illegible] … difficile fit … multos … [illegible]

Ibidem · libro viij … [illegible]

[illegible] in multis magis [illegible]

[illegible] et fecit fructum [illegible]

[illegible] legitur vide supra [illegible]

[illegible] plus posse [illegible] propter sapient[iam] [illegible] ubi sint qui si multa didiceris et illa non [illegible]

[illegible] bellua mater cupiditatum [illegible] satis e parum [illegible] a sufficient [illegible] vita. Argumentum pessim[illegible]

[illegible] sibi [illegible]

[illegible] plurium g[ra]ciis culparum [illegible] Idem epistola [illegible]

[illegible] pastoral[is] [illegible] una [illegible] mater dividitur [illegible] plene [illegible] opus [illegible] per diversa partitur

[illegible] expediet [illegible]

De paulatinem potentia [illegible] effectum eorum que paulatim fiunt. ca. v.

[illegible] ca xiiii. lapides excavantur aqua [illegible] substantiam [illegible] sumunt parue expense sepe facte.

[illegible] materia paulat[im] [illegible] enim ad [illegible] lenta [illegible] fieri [illegible]

[illegible] paulatim [illegible] Idem libro [illegible]

[illegible] equus alterum [illegible] alterum admovet [illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible] relatim [illegible]
magnus [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
dum credit ut supra [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
A passo a passo si va [illegible]
A quatro a quatro [illegible]

De multitudinis acceptatione et reprobatione paucitatis. ca. vi.

Salomon in proverbiis . ca. xiiii. In multitudine populi dignitas [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
abundantia amicitie quam pecuniarum.
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ornata

De acceptibilitate temporis et loci. ca. vii.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] epistolis libro primo. epla. xi.
[illegible]
[illegible]
[illegible] remedio amoris. libro primo.
[illegible] data tempore [illegible].
[illegible] pro tempore vina nocent.
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] epla. xxxii. [illegible]
[illegible] queris [illegible]
[illegible]
[illegible] xii. [illegible]
[illegible]
[illegible] ca. xlviii. al. xlviii.
[illegible]
[illegible] a proposito [illegible]
[illegible] de moribus [illegible] xl.
[illegible] omnia fructificat [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

De [illegible] ... capitulum viii

[illegible]
[illegible] que aut paulatim colligit manu multiplicabitur [illegible] que differtur affligit animam. [illegible] in Ecclesiastico [illegible]
[illegible]
Aristoteles Ethicorum libro viii. [illegible] ca. vi. [illegible]
[illegible]
Salustius in Iugurtino [illegible] ad explendam animi cupiditatem [illegible] cupienti nichil satis festinatur.
Tullius [illegible]
[illegible] quis non [illegible]

[illegible]

De serotinis et tempestatibus . ca. [illegible]

[illegible]

[illegible]

De repentinis seu subitis actibus capitulum x.

[illegible] ... primo epistola xcv. omnia [illegible] ... in libro de questionibus naturalibus [illegible] ... puerit.

[illegible] ... fletus singulos impetuosa manus.

De sufficientia satietate et insatietate capitulum xi

[illegible] ... [illegible] nisi die sufficit.

[illegible] ... capitulo primo. Non satiatur oculus visu, nec auris impletur auditu.

Socrates in exortationibus cap. ii. Satietas omnium [illegible]

[illegible] ... voluptates vehementer [illegible] ... in naturali libro ii ca. iii. Infinita e natura [illegible] ... ad omnis repletione multi [illegible] ... hominum incapabilis est.

[illegible] ... conceperit numquam tamen se satis consecutam putat.

[illegible] ... Item [illegible] malorum libro [illegible] Cap. [illegible] ... medius ullus nec finis inveniri potest.

Seneca de consolatione ad helbiam matrem. Cap. [illegible] ... [illegible] ... felicitatem [illegible] ... [illegible] ... desideriis satisfacere.

Incipit liber secundus quarte partis. Iste liber secundus quarte partis tractat de divitiis et paupertate et de pertinentibus ad eas sub his titulis et primo de divitia et proficue et de nocumento paupertatis. capitulum primum.

[illegible] ... Salomon in proverbiis ca. x. Substantia divitis urbs fortitudinis eius. Pavor pauperum egestas [illegible] ... [illegible] ... Fratres hominis pauperis [illegible] ... amici procul recesserunt ab eo. [illegible] ... dives pauperibus imperat.

Item in Ecclesiastico ca. [illegible] ... [illegible] ... [illegible] ... ad reliquum non victum haud in excessu [illegible] ... [illegible]

Item Ethicorum libro iiii ca. divitie sunt utilium

Item rhetoricorum libro ii ca. [illegible] ad nocumentum

[illegible]

... effunt et malignitate [illegible]

... e facile valde pauperibus. Isidori libro [illegible] ... venerabili preparantur honori [illegible]

[illegible]

... unius sub titulo facie dimo libro [illegible]

[illegible]

... homero ... forcas ...

[illegible]

... bus ut peruma ...

[illegible]

[illegible]

De paupertatis preconio et [illegible] ac illaudatione divitiarum. ca. ii.

[illegible] xxiiij. [illegible]

[illegible]

qui opes contempsit sed efficere volo ut illas intrepide possideas. et quod uno consequere modo si tu etiam sine illis beate victurum persuaseris tibi [illegible] illas tamquam exituras aspexeris [illegible]

[illegible]

[illegible] libro xxij epistola ij. et [illegible] alios [illegible] dat. nichil e [illegible]

[illegible]

[illegible] fundens fict aut novum. Verum illud [illegible]
abundantia [illegible]

[illegible] ... sed necessitatis sed virtutis supprima [illegible]
[illegible] divitie possidentibus resipere noruerit.

[illegible] Isidorus de [illegible] ... [illegible]

[illegible] plerumque pauper [illegible]

[illegible]

[illegible] qui ex paupertate [illegible]

[illegible]

[illegible] fides maculetur ... [illegible]

[illegible] nobilitat [illegible] ... ordinem liberorum magis [illegible]
[illegible] divitias divitiarum ... non [illegible] ... libera [illegible]
Non tenet absque metu non tenet absque dolore.
[illegible]
. iii

[illegible]

filius Sirach [illegible]

[illegible] xvi [illegible]

[illegible]

[illegible] epistolis [illegible] libro [illegible]

[illegible] libro [illegible]

[illegible] et alii

[illegible] prosse fugent [illegible]

[illegible] amicitias

[illegible] libro [illegible]

[illegible]

Idem Epistolarum ad Lucillum libro [illegible]

[illegible] Idem libro xii [illegible]

[illegible]

[illegible] libro [illegible]

[illegible]

[illegible] genus quesit perit

[illegible] l. pdia. ppassertu est anh

non [illegible] dici [illegible] acquisiuerimus.

Ibidem. ti. de reg. Iur. l. facendu [illegible]

nam [illegible] comoda [illegible] rei [illegible]

[illegible]

[illegible] non fit [illegible]

[illegible] libro [illegible] epla [illegible]

uita tempus quo minimum [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Mortalis ... / Comperat ... / nulli credo ... / Sed nec laud...

Item ...
Nec te collaudes nec te culpa...
Hec faciunt stulti quos gl...

breviter epla xxx perfectum opus

de magni virorum fama ...
hominibus nescitur.

... et ipsius quo

... sit dives quattuor si

... informet opus ... fr

... verb

in vulgare: l'opera loda el maestro.
loda el matto el fa saltare.

De famosa extimatione laudabili et de infamia. ca. xiiij.

Salomon in proverbiis c. xx. Fama bona ...

divitie multas sup aurum et argentum e gloria

... si falsa sit. Nam plerumque veritate ignorat ...

esse malus vite ... ignominia

... diis amor commovetur ipsa f...
heralitatis et beneficentie ...
earum virtutum que pertinet ad mag...

... hic quarto ...
Idem libro ...
... Fame ...
lex ff. de ...
... ille
... proba...
...

... nec ...
Non ...

[illegible] thesauros repromnuus. [illegible]

[illegible] soliloquiorum [illegible]

[illegible] proverbio [illegible]

[illegible]

[illegible] capitulum [illegible]

[illegible] mentu seloquent [illegible]

[illegible] lini fecit hom[illegible]

[illegible] et a[illegible]

[illegible] ca. viiii. II [illegible]

[illegible]

e amor.

i Giannᵒ ca xiiij

nõ recubas i p̃ermo

bilior te sit inuitatus ab

fius nade et recube i nouissimo loco ut cu uenerit

qui te inuitauit dicat tibi amice ascende superius

tunc erit tibi gloria cora sil' discumbentibus.

ad galathas vj. ca Non efficiamur inanis glorie

cupidi

Seneca i epistolis ad lucillu. libro iiij. epla p̃ illo ame

rius maximus libro primo. ti. p̃. Ariopagitus

athen. s bonos mores anc̃e corona dederit. pri

mo consuetudine induxerat duobus olive ramis ca

fame fid

Ibidem

[illegible]

[illegible] ficatione [illegible]

[illegible]

[illegible]
valius exp[illegible]
ffuco fing[illegible]
et corpora e[illegible]
[illegible]
tione ipi doctores erat.
Boetius de consolatione libro iii ca. vii. Non possu[illegible]
ab honores reuerentia dignos iudicare quo[illegible]
honoribu[illegible]
[illegible] heas.
[illegible] ca. Supiora e[illegible]
[illegible]uctor libri qui dr [illegible]
Inter maiores caueat ne multa loquatur

De [illegible] ca. xlv.

[illegible] hoc tempore obsequi[illegible]
[illegible] veritas odium parit.
[illegible] de arte amandi lib. [illegible]

[illegible]

... diverdit (?) ... sodali ...

[illegible]

liber quartus quarte ptis Iste liber quartus quarte ptis tractat de delectationibus et meritis de principibus ad eas sub his titulis et primo de

delectatione capitulum ...

[illegible]

... ypm honorari adulatione very ... tabile est. addiscere et ymitari delectabile ... miraui. Imitari quidem enim e concupiscere addiscere. Quare mirabile e concupiscere addiscere aut ...

[illegible]

[illegible]

hic est f[illegible]

uoro q ea q tempe [illegible]

Therent. [illegible]

[illegible]

pus i agereni cultu q[illegible]

[illegible] tenera epistolaru ad luc[illegible]

Effeminat [illegible]

[illegible]

pusq rebus ad ap[illegible]

[illegible] voluptatibus que desi[illegible]

sibi sufficientiam reuenent[illegible]

[illegible]

6 tollit f[illegible]

[illegible]

[illegible] vane ethu blandi [illegible]

[illegible] appellata existimam [illegible]

[illegible]

[illegible]

De . iii. apte atque inceptis. ca. viii.

De ludo et requie seu otio laudabili. ca. viiii.

De appetitu et desiderio · capitulum · x ·

De voluptate seu libidine c. vij.

[illegible]

De [illegible] et incertum [illegible] conditi[illegible] et voluptatum. [illegible]

[illegible] Beate philosophie [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

De sanitate crapula et ebrietate capitulum .xcv.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

De chyptibus plenis ani [illegible] ne re tenere c[illegible]

[illegible]

De medijs alliciendi alteri [illegible]

[illegible]

[illegible]

visus et auditus nec non

De medicis qui parant homines libidini venereae. ca. iiii.

[illegible]

[illegible]

[illegible] la de amato [illegible] sine [illegible]

[illegible] si maugre [illegible]

[illegible] thues ac deo durante [illegible]

[illegible] mete iustitie [illegible]

[illegible]

[illegible] le limore ne la tosse si [illegible]

[illegible] qua no aves ragione ne m [illegible]

De concupiscentia veneree voluptatis · ca. xi ·

[illegible] lib. ii ca. xliii [illegible] ne licet [illegible]

[illegible]

De amenitate actionis veneree · ca. vi

[illegible] sine titulo sive amorum libro i° [illegible]

[illegible] ibidem ca. [illegible] et pe [illegible]

[illegible] a nequitia loci exeunt [illegible]

[illegible] sit [illegible]

[illegible] sit et in lecto [illegible]

[illegible] femori ipsarum sub [illegible]

[illegible] veneree iste figure [illegible]

[illegible] en obscura diffinitur [illegible] amandi libro i [illegible]

utque viro furtiva venus sic grata [illegible]

ibidem li [illegible]

[illegible] dubitur q no utraque [illegible] sua gaudia [illegible]

[illegible] sensus [illegible] femina [illegible]

[illegible]

De [illegible] amore ca[illegible]

[illegible]

De [illegible] et damno amoris [illegible] ca[illegible]

[illegible]

De [illegible] et [illegible] ca[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

... blandus animi ... amor est

... gignit ...

[illegible]

... pecandi ...

[illegible]

... et libido ...

... de paphinus ...

[illegible]

... fugiende fugiamus.

liber sextus et ultim⁹ q̄rte partis

Iste liber sextus et ultim⁹ quarte p
tis tractat de c̄niunctu viri et mulie
ris sub his titulis. et primo de
laudibus mulierꝫ et de acceptabili
tate eaꝝ. capitulum primum.

... ca. xiij. dixit dn̄s a Juliera. In d ...

[illegible]

De uitijs mulierꝫ et probatione eaꝝ

ca. ij.

[illegible]

... epistolaꝝ ... epta ...

... ad mutabilitatis ...

[illegible]

... ana puellis ...

... mũ prop ... [illegible]

De laude matrimonii et eius acceptibilitate · ca · i ·

[illegible] ... ita se sapiunt ut deu ... eum ita iacent ... super eos · [illegible] ... et masculi ... [illegible] ... aduentu boni ... mel continuant · [illegible]

De prouidentia contrahendi uel non

[illegible] ... nat de regis phorum ca vij · se de ... Cleo ... sapientia ... si ex maioribus ... [illegible] ... e auare ... posse ex opere ... filius ... et grande opus fuerit et hoc ... [illegible] ... magno ... nubere ... [illegible] ... si qua ... amb ... esse ... [illegible]

... Seneca de remediis fortuitorum ca xxi · et se ... [illegible]

De officio et cura ... ad ... ores et maritos · ca b ·

[illegible] ... uo suo · Ibidem · xiiij · ca · Sapiens ... edificat domum suam · Insipiens ... [illegible]

... bñ dispensare · salua fidelitate omnia ... sua et ... esse ... [illegible]

... libro iij · et · se · ... sue ... tem singulo ... [illegible]

[illegible] sunt f[illegible] [illegible]

[illegible] dices s[illegible] [illegible]

[illegible] de remedijs fortuit[illegible] [illegible]

De mutua dilectione [illegible] viri [illegible] et vxoris. ca. xj.

[illegible]

De adulterio. Capi[illegible]

De [illegible] prudentia [illegible] capitulum. x[illegible]

[illegible]

Nulla fe [illegible]
Sola mulier sua fit mente [illegible] duellu

De custodia et indignatione suspecta [illegible] capitulum [illegible]

Theophrastus in aureolo [illegible]

[illegible]

Custodes [illegible] et ab ipsis [illegible]
[illegible] in Deuteronomio capitulo x. de feminis [illegible]
[illegible] suspectus quid agat [illegible] non [illegible]
[illegible] libri qui [illegible] astrolabii
Nolo [illegible] uxoris [illegible]
[illegible] petunt [illegible]
[illegible] aures proprias dat nemo libenter.

De [illegible] in [illegible] uxo[illegible] capitulum x.

[illegible]

[illegible]

De conservatione aut separatione ... [illegible]

[illegible]

Hic incipit quinta et ultima pars totius [illegible] primum liber huius ultime partis [illegible] primum liber quinte et ultime partis tractat de senectute et de principiis [illegible] eam sub his titulis primum de senectute [illegible] capitulum primum.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

De pa[illegible] et impa[illegible]. ca. ii.

[illegible]

[illegible] pres notan[illegible]
[illegible] cap[illegible] notah sunt
[illegible] faale ferer
[illegible] pauc[illegible]
[illegible] mesus duct[illegible]
[illegible] sfortunatum
[illegible] et fi. ca. ii. Jun[illegible]
[illegible] michel suff[illegible]
[illegible]
[illegible] ca. IX.
[illegible] verus
[illegible] Divina [illegible]
[illegible]
[illegible] pa[illegible] fi[illegible]
[illegible] a. p.
[illegible]
[illegible] est.
[illegible] cur oīs cur
[illegible] posuisse pau
[illegible] semus ullus
[illegible] declamare
[illegible]
[illegible] patiebam
[illegible] prob[illegible]
[illegible] patien[illegible] 16.
[illegible]
[illegible] pla[illegible]
[illegible] cessario bon[illegible]
[illegible] pellat. cun[illegible]
[illegible] ferre mala
[illegible]
[illegible] aucte
[illegible] no pot [illegible]
[illegible]
[illegible] ma
[illegible] eque
[illegible]

[illegible]

vitetur non vidua e qua no patientia firmat

[illegible]

lxxiii ca iiii

Nd merito patitur patientiam ferre monetur

Cuius reus tibi sis ipsum te iudice dampna.

[illegible]

[illegible] ... possesse ...

[illegible]

... tus componendo laudaberis.

Gregorius i pastorali ca xxxiiii Tanto quisque minus ostenditur quanto minus quimatur patiens. ... Cuiusque non tam quod ab altero tolle rat quod que ab ipse tolleranter attendit. Si aut quisque sua portanda considerat ea quod ab altero sustinet levius portat.

Isidorus i sinonoma soliloquiorum libro ii ca iiii ...

[illegible]

... ca xi

patimur iuste non ita pena viget.

[illegible] ... itiis et malis d[illegible]

[illegible]

dicaris ne acommodes ... ne facile ...

[illegible]

... et tu ... maledictis ...

... filius sirach ... tirasibus

dice neque lingua. Seneca ... tuis ...

ensis consolatoria ad lucilium libro x ...

... audiendis ...

nescia ... est ipse ...

... epistula iii. Eleganter demetrius

solet dicere eodem loco sibi ... esse imperitorum

[illegible]

... sursum isti an deorsum sonet.

Idem libro xx et si epistula vi. Concludendi ...

bus.

[illegible]

... offensiones ... huic loco pos.

[illegible]

... ca iiii.

Cum recte vivas ne cures verba

... non e ... quid

Isidorus i sinonoma soliloquiorum ...

... mala ferre pot...

responsas ... in ...

... reprehendas ... sicut ...

viros. Maledicunt benedictionem ...

[illegible]

... dicere patientia linguas.

De ... constantia seu perseverantia et de levitate pertinacia et mutabilitate. ca iiii.

... de nugis ph...

... de septem ...

[illegible]

[illegible]

... ista bene non simmuona.

De ... ex deprecatione. ca. v.

[illegible]

fantasia [illegible]

[illegible]

breue [illegible]

[illegible]

p[er] saltum trepidiores leuat.

Valerius [illegible]

[illegible]

Per eadem resiliat s[em]p[er] et euadat.

De magnanimitate magnificentia et pusillanimitate c. vi.

Aristoteles ethicorum libro [illegible] c. iii. [illegible]

[illegible]

significat ut magnus existens. Unus enim [illegible]

[illegible] dignitates id facit insipiens [illegible]

[illegible]

sira queritur manu languere i ira pauere ac mo [illegible]

[illegible]

subita emptione bestiae i p[illegible]

expedit non esse

[illegible] Ibidem libro [illegible]

[illegible]

[illegible] patrem amare [illegible] Alexander [illegible] Dario uno et altero bello [illegible] rege [illegible] et [illegible] regem [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] atque ab eo p[er] dolorem concitato transuerberatus [illegible] fluminis ut uoluerat effugit.

[illegible] Ibid. l. ii [illegible] Quintus [illegible] mis[s]um legatus cum essent due [illegible]

[illegible] mulier [illegible]

[illegible] epistolarum libro ii epistola ii. Celsus [illegible]

rius nisi confidentia magn [illegible]
e obtinere qd sumus ei [illegible]
Theodericus rex goth [illegible]
[illegible] authoritas subiug [illegible]
fi Idem libro .vii. epla .xxiii. volunt [illegible]
lutatem ppam semp esse [illegible]
aiue de consolatione. lib [illegible]
[illegible]
rius ait magnus [illegible] mor [illegible]

De mansuetudine [illegible]

[illegible]

pore furore et ipetu concitati spus [illegible] [illegible] prouocat iras et qui ad indignandu facilis e [illegible] ad peccata procliuior. Idem in Grastico [illegible] non sit uelox ad irascendum. quia ira i sin [illegible]

[illegible]

[illegible] libro .ii. [illegible] frenum egentes [illegible] que sauientes totalr [illegible] si no asse [illegible] pectos iracundi sunt et [illegible] Ibidem [illegible] e ei qd e insistere et [illegible]

[illegible] dicentes. Ibidem libro [illegible]

[illegible] ira [illegible] supat [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] rex [illegible] plerumque [illegible]

[illegible] pla. x. [illegible] quippe [illegible]

[illegible]

[illegible]

De bapt[illegible] et clementia [illegible] remissio [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] xxx [illegible]

[illegible] manifeste [illegible]

[illegible] xxxv [illegible]

[illegible] xxx [illegible]

[illegible] libro [illegible]

[illegible] a morte [illegible]

[illegible] i loro omni tpre fauon [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

sinonomia [illegible]

[illegible] fabularu exopi [illegible]

[illegible] pareat [illegible]

[illegible] qui dr [illegible]

[illegible]

[illegible] xv. ca. Juuenes vtiliores sunt a[illegible] et [illegible] bone spei. Quoru quidem hec no timere[illegible]

[illegible]

pollitionu libro [illegible] ca. [illegible]

[illegible] libro x. [illegible]

[illegible] fluuios [illegible] campo [illegible]

per medios fluuios [illegible]

[illegible] plaga [illegible]

[illegible]

[illegible] libro x.

[illegible]

[illegible] de naturalibus [illegible] libro iij [illegible]

[illegible]

[illegible] quam [illegible]

[illegible]

De tempestate capitulum xi.

[illegible]

[illegible]

De [illegible] causis [illegible] belli cap.

[illegible]

De belli prestina periculo et euentu cap. xii.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

De his que p[ri]us et p[ost]ea agenda sunt q[uam] bellum. c. i.

[illegible]

De militia et de officio et de laudib[us] militum. et de sacramento eorum. c. ii.

[illegible]

[illegible]

De eligendis conmilitã seu offi[illegible] al[illegible] ca. xi.

[illegible]

De peritia atque imperitia bellice operationis capitulum xii.

[illegible]

... e ut exercitatus ...
... uisse pugnandi quod doleat pre ...

... ea pars pa ...

... amorem nil ...

Idem libro iiij . i . prohemio . Cum uictoria ...

... stratus plura ...
... fit .
... industria .
... libro primo . pla ... disciat .
Miles i one quod proficere possit i bello .

De experientia et usu belli ... ti . ca . viij .

... eam de prouidentia ad suspicionem uniuersis tyro ...
... audacter ueteranis ...
... etat ... sepe uitasse post sanguine ...
romanos omnes gentes sola armorum exercitatione
uitasse nulla enim alia re uidemus ...
... hec disciplina castrorum usus militie .

... tatus . milites ...
uelocitatis usu ipso acquiruntur ... portis ...
ferienda hostes seque protegere ...
... exercitatus ...
... freni ...
... in pugna usum amplius ...

... qui ... gladio ... sit ...
Sepius i soluta pugna uictoria solet .

De uelocitate atque pigritia bellatorum

... nus . libro primo .

... uelocitatem ...
... portet .

... libro ...
illius alterum amplius solet prodesse quam ...

De otio et perpessione bellica operis . c . l . x .

Aristoteles politicorum libro vij . ca . xj . ... platum .

... fiat ferrum ...

Seneca epistolarum ad lucillium libro vij . epistola iij . Effe ...
minati autem amenitas animi . ... labore re ...
cusat manus que ad arma ab arat ... transierunt .

... ne ...
... uisu solum ydon et de alexandro ...
... maximum ...

... pugnare ...

... quiete ...
... pace ...
... in bello qui ...

De pre[illegible] e [illegible]uilitate bel li ca.xi.

Seneca i pro[illegible]

[illegible]

bn disponenis quotiens i pace tractat. Minimo nempe hic effectus prelidia si diuturna fiat [illegible]

[illegible]

De preparatione necessariorum belli. ca.xii.

[illegible]

De munitionibus et custodia locorum capitulum xiii.

Frontinus i b[illegible]

[illegible]

[illegible]

De experientia dubie fidei sine[illegible] capitulum xiii

[illegible]

De exploratoribus et exploratoribus ca. xv

[illegible]

[illegible]

De [illegible] contra bestias ca. xvi

[illegible]

De modo quantitatis exercitus habendo ca. xvii

[illegible]

[illegible]

De aciebus et ordinibus exercitus

[illegible]

[illegible]

post ultimas acies fedare [illegible]

[illegible]

acies [illegible] subito et supplicat [illegible]

nulla melior [illegible] si de loco suo ordinati [illegible]

[illegible]

[illegible] habere [illegible]

[illegible]

et statim hostium acies [illegible]

[illegible]

De modis dispositionis [illegible] Ca. xix.

[illegible] libro [illegible]

[illegible]

Ibidem. xii. [illegible] non solum [illegible]

[illegible]

Ibidem. xxvii. [illegible] et [illegible] suas consilio [illegible] qua ipse [illegible] adversarius [illegible]

De audacia et timore, de spe et desperatione et magnanimitate bellantium. Ca. xx.

[illegible]

solet semper in bello [illegible]

[illegible]

[illegible]

De adversitatibus occultandis ipsis [illegible] ca. xxxi

[illegible]

[illegible]

De exortationibus et incitationibus suorum ad bellum . c. xxxi

[illegible]

[illegible] ca. xxxii

[illegible]

[illegible] ad pugnam . ca. xxxiii

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

De [illegible] xxx[illegible]

[illegible]

De fatigandis [illegible] ca. xxxvi

[illegible]

[illegible]

postuno loco et tpre ferrent Cesare ad caste [illegible]

Q[uod] vestes iste sunt ducendi ad p[...] [illegible] ca xxxiii.

[illegible]

De insidijs disponendis contra hostes. ca. xxiiij.

De dissimulatione bonitatis ad decipiendi homines ca. xxx.

De cautelis [illegible] exercitii de [illegible] capitulum

De cautelis recedendi ab hostibus ca. [illegible]

[illegible] libro [illegible] fugam [illegible] proxime die [illegible] [illegible] castra [illegible] [illegible] applicant [illegible]

[illegible] per totum iter fugiens pecuniam sparsit [illegible] sectantes Anthiochi hostes [illegible] [illegible] de re militari libro iii [illegible]

[illegible] cedat arte aliqua [illegible] [illegible] sequentibus adversariis [illegible] [illegible] ad fugam paratus sit [illegible]

De diversis [illegible] artis bellice [illegible]

[illegible]

Idem libro iii [illegible] [illegible] victoria proficiat [illegible] Ibidem [illegible] In itinere [illegible]

[illegible]

[illegible] satum amplius fragit transfugere [illegible]

[illegible]

[illegible] de [illegible] et [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

tinuit fatter im [illegible]
tentaz pro [illegible]
esse fi [illegible]
pcem [illegible]
tuna opp [illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] fuit [illegible] p. multa tempe [illegible]

[illegible] quiete [illegible]

[illegible] fus usurpati [illegible] sarcsum [illegible] et [illegible]

[illegible] sublime evehuerit [illegible]

De [illegible] mutabilitate status [illegible] miseria [illegible]

[illegible]

De pessima tēpre. ca. v.

[illegible]

[illegible]

[illegible] et [illegible]

[illegible] hois [illegible] fuit [illegible]

[illegible] dolons [illegible] et egra [illegible] ulmis [illegible] ane istem [illegible] gra [illegible] videre. [illegible] Cue [illegible] probilez [illegible]

[illegible] lux valeat ad [illegible] et [illegible] arma [illegible]

[illegible] lygno [illegible]

[illegible]

[illegible] et lamentatione. ca. vij.

[illegible]

nostri doc nobis qui spectabimus.

[illegible]

[illegible] lecta et mulcta [illegible] cap.

[illegible]

miseris
parcunt.

[illegible] paupi nō [illegible]

[illegible] pauper [illegible]

[illegible] nō [illegible]

De mis[illegible]ia et [illegible] mise[illegible]

[illegible] capitulum [illegible]

Psalmista [illegible]

Idem [illegible]

Idem [illegible]

[illegible] sibi [illegible]

Salomon [illegible]

[illegible] deserat [illegible]

[illegible]

[illegible] fili [illegible]

[illegible] potestas.
In misericordia [illegible] Nam potestas esse misericordia [illegible]

[illegible]

Liber quintus [illegible] [illegible] de moralibus [illegible] videlicet de liberalitate et [illegible]

Incipit capitulum primum.

[illegible]

Ubi fortuna [illegible] infirmitat

[illegible]

[illegible] libe [illegible]
[illegible] r·no [illegible]

[illegible] ci [illegible] lii·m·

[illegible] etle [illegible]
[illegible] prese [illegible]
[illegible] ze fe [illegible]
[illegible] fi cet· [illegible]
[illegible] figur· [illegible]

[illegible] x· lui·

[illegible]

... ca ... q uetu ... cohe ... tiacq; com

... continuamur ... exclamationis ... ecta ... q grane

... filius sirach ... eccus ... q ... in

fine.

... magnitudinem ... ypocrite ... cui ...

... fallax ... abditum sensus gerens

... decus facie pulcra indutus

De non metuenda morte ... iv.

Ia filius sirach i ecclesiastico xli. Noli metuere iudicium mor

... facit ... libro ... Dicamus ... mich

...

timet ... sibi ... ad ... uita ...

... inimici

... sine quia finis ... uera ... ...

... ... pregnans ... super ... ...

... bilitatis ...

... sordium ...

Et i hac turpissima perpetuitate cogitationis descripti ... exigua ... ...

... ... mala ... ut ...

Seneca Epistolarum ad lucillii libro ... Epistola prima ... uita cum expectatione mortis data e qua timere dementis est ... certa expectantur ... metuuntur ... forte ... ipsa morte ... qui circa mortem ...

... placebit ... mors ... mors est

... horribilitatem metu ...

... Ibidem ... e haec ... nec ...

... aliena patria mortis.

Ibidem ... et ... uita ... luctus

Ieronimus libro ...

... nichil habet ...

... sensus ... membra ...

... sollicita ... in ...

... terris ... ...

[illegible] esse [illegible] nenda
[illegible] malorum est
[illegible] Continuum [illegible]

[illegible] compnenda · ca lvi ·

[illegible] peccatis pessima ·
[illegible] [illegible] moti [illegible]
[illegible] mi e Judicium [illegible]
[illegible] omnibus defe [illegible]

[illegible] defecta [illegible] deus et libe [illegible]
[illegible] cum dignitate [illegible]

Q[illegible] amatoris [illegible] Inter luc [illegible]
[illegible] fidelis [illegible] durantis
[illegible] heres [illegible] cap
[illegible]
[illegible] vita [illegible]
[illegible] ad luc [illegible] epistola prim [illegible]
[illegible] non est [illegible]
[illegible] libro [illegible] primo
[illegible] diebus dimnis
[illegible] sepe [illegible]
[illegible] primo · ca · prim [illegible]
[illegible] omnium [illegible]
[illegible] beatitudinem [illegible]
[illegible] non est [illegible] esse ·

[illegible] morientium · capitulum lvii ·

[illegible] definit [illegible]
[illegible] tur ·
[illegible] Dixit [illegible]
[illegible]
[illegible] habet [illegible]
[illegible] trasit [illegible]
[illegible] Omnia [illegible]

[illegible] et [illegible]
[illegible] predicti [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible] Romanis [illegible]
[illegible] Cicero [illegible]
[illegible] non solum [illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[Pri]mus prime partis
1 De religione et superstitione. Capitulum primum.
De magnificentia et potentia dei. Capitulum ij.
De qualitate dei. ca. iij.
De munere divino. ca. iiij.
De retributione dei. ca. v.
De iustitia et iudicio dei. ca. vj.
De misericordia et clementia dei. ca. vij.
8 De caritate seu dilectione et curiositate dei ad homines. ca. viij.
9 De mundana flagellatione et tentatione dilectorum dei. ca. ix.
10 De caritate hominis ad deum. ca. x.
11 De verbo domini et eius exauditione. ca. xj.
12 De timore dei. ca. xij.
13 De querendo et adeundo deum. ca. xiij.
14 De spe et desperatione hominis ad deum. ca. xiiij.
15 De oratione religiosa. ca. xv.
16 De ieiunio religionis. ca. xvj.
17 De votis religionis. ca. xvij.
18 De iuramento religionis. ca. xviij.
19 De caritate religiosa proximi ad proximum. ca. xix.
20 De elemosina. ca. xx.
21 De decimis et primitiis. ca. xxj.
22 De usurarum prohibitione religiosa. ca. xxij.
23 De puritate animi et cogitatione ac voluntate peccati. ca. xxiij.
24 De vanitate mundi et hominis et humanorum bonorum. ca. xxiiij.
25 De mundo et carnalibus concupiscentiis quas contempnendas pro futura gloria. ca. xxv.
26 De peccatorum conversione ad religionem. ca. xxvj.
27 De peccatorum contritione et penitentia. ca. xxvij.
28 De paradiso absolutione premio et gloria bonorum virorum. ca. xxviij.
29 De dyabolo. ca. xxix.
30 De peccato et peccatorum consideratione religiosa. ca. xxx.
31 De inferno et penis eternis. ca. xxxj.
32 De Christo et divina trinitate. ca. xxxij.
33 De fide seu firma credulitate religionis et divine trinitatis. ca. xxxiij.
34 De corpore et sanguine Christi religiose. ca. xxxiiij.
35 De baptismo. ca. xxxv.
De [commissione] ... et officio a Ihesu Christo data

28 De futuro fine mundi, de futura resurrectione mortuorum et de futuro universali iudicio dei secundum christianam religionem. ca. xxxviij.
39 De falsis opinionibus contrariis christiane religionis cognoscendis et dampnandis in libris infidelium christianorum. ca. xxxviiij. Et primo
Circa essentiam dei.
Circa fatum secundo.
Circa fortuna tertio.
Circa mundum quarto.
Circa animam humanam quinto.
Sexto circa resurrectionem mortuorum.

k. 13.

Liber secundus prime partis. Iste secundus liber prime partis tractat de bono et honesto virtutibus et viciis sub his titulis sequentibus. Et primo
1 De bono et malo. Ca. primum.
2 De honesto licito et inhonesto seu turpi. ca. ij.
3 De virtutibus et viciis. ca. iij.
4 De felicitate beatitudine et summo bono. ca. iiij.
5 De tranquillitate et bona vita et non bona. ca. v.

k. 17.

Liber tertius prime partis. Iste tertius liber prime partis tractat de naturalibus et de principalibus ad eas partes sub his titulis videlicet primo
1 De naturalitate et consideratione moralium. ca. primum.
2 De moralitate. ca. ij.
3 De affectibus et motibus animorum. ca. iij.
4 De naturalitate animi circa se et alios. ca. iiij.
5 De moralitate circa se et alium. ca. v.
6 De naturali errore circa se et alios. ca. vj.
7 De diversitate moralitatum et naturalitatum diversorum hominum. ca. vij.
8 De defectu naturali humane moralitatis et naturalitatis. ca. viij.
9 De salute corporis et consideratione moralium. ca. viiij.
10 De viribus corporis. ca. x.
11 De possibilitate et impossibilitate. ca. xj.
12 De facilitate et difficultate. ca. xij.
13 De consuetudine. ca. xiij.
14 De ebrietate seu fecunditate et ... visus ...
15 De variis naturalitatibus. ca. xv.

Centimetres 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17
Inches 1 2 3 4 5 6 7
Farbkarte
Sachverständigen-Zubehör.de
Blue Cyan Green Yellow Red Magenta White Grey Black